Londyn, dnia 1 sierpnia 1944r., wtorek. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Normandia : Wczoraj wieczorem oddz. ameryk. zajęły Avranches. Wg. ostat. doniesień ameryk. kolumny pancer. posunęły się już na kilka km. poza miasto. Oddz., które zajęły Brehal/ o 10 km. na płn. wsch. od Avranches/ opanowały port Granville na wsch. półwyspu normandzkiego i na pograniczu Normandii i Bretanii.-
W trójkącie Granville-Avranches-Brehal likwidowanie niedobitków npl. Opanowały również Tessy nad rzeką Vire i Percy / na płd. zach. od poprzed. miejscowości/. Oddz. ameryk. są już pod miejscowością Villedieu 10 km na połud. od Percy.- Koresp. donoszą, że na tym odcinku poraz pierwszy od rozpoczęcia inwazji zauważono u Niemców odwrót na pełną skalę. Przeważna część pojazdów, używanych tutaj przez Niemców, to pojazdy konne. Niemcy wybijają konie przed dostaniem się do niewoli. Co chwila spotyka się grupki żołnierzy, czekających na wzięcie do niewoli. Dalej wgłąb natomiast opór niem. znacznie silniejszy.-
Na zach. od rzeki Vire Amerykanie zbliżają się do rzeki. Na wsch. wybrzeżu jak łączyli się z oddz. bryt., posuwającymi się od strony Caumont.- Na odcinku bryt. zajęto wioskę St. Martin na 3 km. na połud. wsch. od Caumont, ponadto miejscowość Torigny nad rzeką Vire / około 12 km. na połud. wsch. od St. Lo/.-
Bardzo pomyślne warunki atmosferyczne umożliwiły wczoraj skuteczną działalność lotnictwa. Atakowano połączenia npl. nad Sekwaną i Loarą.-
Rosja : Wczoraj oddz. ros. zajęły wzdłuż całego frontu ponad 2000 miejscowości. Jest to największa ilość opanowana kiedykolwiek dotąd w jednym dniu. Największe postępy osiągnęła armia gen. Bagramiana na Łotwie, gdzie zajęła Kitawę, zwężając w ten sposób jeszcze bardziej jedyne przejście lądem, jakie Niemcom pozostało do odwrotu, w Łotwie i Estonii. Miasto zostało zdobyte po gwałtownych walkach atakiem równocześnie z kilku stron. Niemcy stracili 2000 zabitych. Rosjanie są już oddaleni tylko o 40 km. od Rygi.-
Nacierając na zach. od Niemna Rosjanie w ciągu 3-ch dni przebyli 50 km. i zajęli wczoraj Marianpol, kt

ry znajduje się na historycznym szlaku, prowadzącym z Litwy w kier. Wystrucia i Królewca. Niektóre formacje podobno już przekroczyły granicę Prus Wschodnich. Również postępy na połud.części tego odcinka, gdzie zajęto Sztabin nad Biebrzą na zach. od Grodna. Wzdłuż całego odcinka na zach. od Niemna zajęto wczoraj 900 miejscowości.-
Niemcy donoszą o utracie Kowna. Kom.ros.donosi o walkach na połud. i zach. od miasta.-
Pod Warszawą Rosjanie zajęli Wołomin, Radzymin i Otwock. Koresp. donoszą jednak, że nie należy oczekiwać uderzenia od frontu, zanim Rosjanie nie sforsują w odpowiednich rozmiarach Wisły na połud. od Warszawy. Powszechnie się liczą z uderzeniem ros. w kier.na Radom.-
Komentator wojsk. radia bryt., major Hastings podkreśla, że brak jakichkolwiek danych do tego, by wyżej oceniać możliwości niem.obrony na prawym brzegu Wisły, niż inne dotychczasowe próby zatrzymania Rosjan. Co najwyżej można oczekiwać zaciętych walk. Przygotowując obronę Niemcy liczą na znany powszechnie fakt, iż każda ofenzywa dochodzi w końcu do fazy, gdy przeciążenie wydłużonych linij komunikacyjnych, konieczność reorganizacji tyłów i remontu sprzętu zmusza atakującego do zwolnienia tempa. W tym przypadku jednak dwa czynniki uniemożliwiają Niemcom wykorzystania tego momentu, mianowicie wyniszczenia niem.dywizyj i w związku z tym stała zmiana relacji sił na korzyść Rosjan, a następnie dotychczasowe tempo pochodu ros. tak wielkie, iż Niemcy nietylko potracili mnóstwo sprzętu, ale nawet nie mieli czasu poniszczyć za sobą urządzeń. Próby oporu wzdłuż stałej linii do niczego nie prowadzą. Niem. system bronienia się metodą jeża, t.zn. tworzenia sieci pojedyńczych ośrodków oporu, kompletnie zawiódł, gdyż Rosjanie stale te ośrodki wymijają, pozostawiają je za sobą i dopiero później likwidują. Niemcy mieliby tylko jedną szansę obrony, mianowicie atakowi ruchomych oddz.ros. przeciwstawić równie silny atak własnych formacyj, popartych czołgami.

- 2 -

O tym jednak nie ma mowy z powodu strat, jakie Niemcy ponieśli w swej broni pancernej.-

Wojna morska : Koresp.radia bryt.w Sztokholmie donosi, że napłynęły tam wiadomości, jakoby pancernik "Tirpitz" został już o tyle wynaprawiony, że może opuścić port w Norwegii, w którym obecnie przebywa i przepłynąć na Bałtyk. Wprawdzie nie jest prawdopodobne, by wszystkie uszkodzenia zostały usunięte z braku odpowiednich urządzeń na miejscu, mimo tego jednak "Tirpitz" może oddać na Bałtyku znaczne usługi Niemcom w utrzymywaniu komunikacji z oddz.w państwach bałtyckich, gdyż siłą i nośnością swych dział przewyższa znacznie okręty ros.-

Finlandia : W związku z zapowiedzianym na dzisiaj zebraniem parlamentu fińskiego koresp. radia bryt.w Sztokholmie donosi, że sytuacja polityczna w kraju jest niezwykle naprężona i przewidywana jest ponowna inicjatywa szeregu posłów w kier.wznowienia rokowań pokojowych z Rosją.-

Sprawy polskie : Kom.ang.i franc. powtarzają za polskim wiadomość o przybyciu prem.Mikołajczyka do Moskwy, a kom.franc. ponadto wiadomość o działaniach armii krajowej.-

Niemcy : Gauleiter Śląska oświadczył, że spisek generałów przeciwko Hitlerowi został przeprowadzony w związku z pogorszeniem sytuacji na froncie wschod. i że przewidziano już na gubernatora Śląska b.posła katolickiego centrum.-

Front śródz.: Kontrataki niem.pod Florencją odparte. Oddz.nowozelandzkie posunęły się dalej wgłąb przylegającego pasma górskiego.-

W dolinie Aosty w płn.Włoszech, partyzanci włoscy opanowali szereg miejscowości. W przyległym rejonie przełęczy św.Bernarda współdziałają oni z partyzantami franc.-

Wojna lotnicza : Wczoraj w ciągu dnia 1200 ciężkich bombowców ameryk.pod osłoną 700 myśliwców zaatakowało z baz bryt. okręgi Monachium i Ludwigshafen. Myśliwce zestrzeliły na ziemi 18 samolotów niem. Straty własne 16 bombowców i 4 myśliwce.-
Ub.nocy nalot RAF. na wyrzutnie "bomb latających". Wczoraj wieczorem formacja najcięższych bombowców "Lancaster" zaatakowała wyrzutnie "bomb latających" mieszczące się w tunelu, prowadzącym na południ. Reims. Zrzucono bomby 6 tonowe, rezultaty dobre.-
Piloci ameryk.donoszą, że niem.myśliwce od czasu do czasu posługują się napędem rakietowym, by w ten sposób szybciej się wzbijać.-
Ub.nocy niewielka ilość "bomb latających" nad Londynem i połud.Anglią. Ofiary w ludziach i szkody.-
Wczoraj w ciągu dnia 500 ciężkich bombowców ameryk. atakowało z baz włoskich objekty naftowe w pobliżu Bukaresztu, oraz Ploesti.-
Turcja : Źródła niem.donoszą, że amb.v.Pappen odbył wczoraj konferencję z premierem i uprzedził go, że zerwanie stosunków dyplomatycznych i handl. z Niemcami może Turcję wciągnąć do wojny.-
Koresp."Times'a" w Ankarze donosi, że pogłoski o mającym jakoby w najbliższej przyszłości nastąpić zerwaniu stosunków niem.-turec. wywołało poważny niepokój w Rumunii, na Węgrzech i Bułgarii, których rządy obawiają się niebezpiecznych stąd następstw w stosunkach wewnętrznych.-
Ocean Spokojny : Nowy desant ameryk.na płn.wybrzeżu holend.Nowej Gwinei o 60 mil ang. na płn.wsch.od Serong, a 200 mil ang. na zach. od Noemfur. Oddz.ameryk.wyminęły w ten sposób najważniejszą bazę japon. w holend.Nowej Gwinei, Manaquari, odcinając w ten sposób znajdujący się tam garnizon japon w sile 15.000 ludzi. Desantowi towarzyszyły samoloty i okręty woj., ale obeszło się bez zwyczajnego w takich przypadkach bombardowania, gdyż Japończycy zostali zupełnie zaskoczeni. W ten sposób cała płn.Nowa Gwinea jest już właściwie opanowana przez Amerykanów.-

Rzecznik USA.oświadczył, że obecnie kampania na Nowej Gwinei dobiega końca. Opanowanie samego Serong jest już zbyteczne.-
Cztery lotniska japon.pod Serong zostały już zneutralizowane.-
Dalsze postępy na Wyspie Guam. Japończycy stracili do tej pory ponad 6000 zabitych. Flota Ameryk. ponownie korzysta z portu na tej wyspie.-
Dwukrotnie była bombardowana przez lotnictwo i flotę USA. japon.baza Halmabera na Filipinach.-
Węgry . Koresp.agencji turec.w Budapeszcie donosi o nowym kryzysie rządowym. Przewidywane jest utworzenie przez obecnego premiera nowego rządu koalicyjnego, jednak bez udziału obecnego ministra spraw wewnętrz., który rozpoczął wielkie represje przeciw Żydom. W razie nie udania się tej próby ma powstać rząd czysto wojskowy.-

Londyn, dnia 1 sierpnia 1944r. Z audycji porannej polskiej.

Dziś rano przybył do Moskwy prem. Mikołajczyk w towarzystwie min.Romera i prezesa Rady Narodowej Grabskiego. Odbył on już konferencje z amb.ang. Sir.Archibald Clark Kerr i amb.USA.Harrimanem.-
Rząd polski ogłosił dalsze dane o działalności armii krajowej. Dowodzi nią gen.Bór. Organizacja armii krajowej została utworzona już w 1939 r. w Paryżu. W czerwcu 1940 r. dztwo wraz z gen.Borem przeniosło się do kraju.- W miarę obecnego pochodu wojsk sowiec. współdziałają jawnie z nimi polskie dywizje na Wołyniu, wileńszczyźnie, nowogródzkim, lwowskim, oraz kilka dywizyj w lubelskim. W szczególności znana jest działalność dywizji 27-ej i 3-ej. Obecna działalność armii krajowej wykazała jej dobre wyszkolenie, dzięki któremu stanowi poważną siłę zbrojną i może oddać wojskom ros. znaczne usługi. Żołnierze ros. są pełni podziwu dla armii krajowej.-

Na lewym brzegu Wisły armia krajowa nie działa jeszcze jawnie.-
W dn.30.VII. prezydent Rzeczypospolitej przyjął amb.bryt.przy rządzie polskim na dłuższej rozmowie.-
Żołnierz armii krajowej ogłasza w dzisiejszym "Dzienniku Polskim" artykuł na temat armii krajowej. "Współpraca trzech czynników, mianowicie politycznego, społecznego, cywilnego i wojskowego zapewniła pełne i rzeczywiste poparcie legalnemu rządowi polskiemu. Armia Krajowa znajduje się poza polityką, ale jej żołnierze są uświadomieni politycznie. Pragniemy Polski niepodległej, rządnej i demokratycznej. Nie ma mowy o powtórzeniu przeszłości z jej połowicznymi reformami, nie wykonywanymi obietnicami. W przyszłej Polsce nie będzie miejsca dla emerytów przeszłości, ani dla brygad zasłużonych. Źródłem jej mocy będzie zdyscyplinowany obywatel."
Sześciu polskich pilotów "Obrony Wybrzeża" RAF. na samolotach "Mustang" zaatakowało eskadrę z 15-20 niem.myśliwców "Me" i "Foke-Wulf". Siedem myśliwców niem. zostało zestrzelonych. Wszystkie polskie samoloty powróciły.-
Prezydent Rzeczypospolitej wydał w dniu 29.VII. orędzie do armii krajowej z podziękowaniem za jej działalność na Wołyniu, w wileńskim i nowogródzkim.-

Londyn, dnia 2.VIII.44r., środa. Kom.ang.poranny.
Serwis ameryki i franc.wieczor.

Anglia ; Dziś w Izbie Gmin prem.Churchill złoży obszerne sprawozdanie na temat obecnej sytuacji.-
Normandia ; Oddz.ameryk.dotarły do punktów na wsch. i połud.zach.od Avranches, mianowicie do ujścia rzeki Selune na połud.od Avranches i dalej w kier.połud.wsch. Nad wspomnianą rzeką oddz. ameryk.opanowały dwa mosty i jedną tamę. Koresp. zgodnie donoszą, że Niemcy wykazują coraz więcej dezorganizację i coraz więcej się poddają. Nie zdążyli oni poniszczyć za sobą wspomnianych mostów i tamy, aczkolwiek wysadzenie tamy byłoby bardzo silnie opóźniło pochód sojuszników. Amerykanie opanowali również miejscowość Pontorson na połud.zach. od ujścia tej rzeki. W ciągu doby, która upłynęła wczoraj wieczorem, Amerykanie wzięli do niewoli łącznie 7300 Niemców. W szczególności ok.4500 wzięli oni pod Brecey / 15 km. na płn.wsch. od Avranches/, gdzie została otoczona większa formacja niem. Zniszczone tam również 500 pojazdów mechan.
Koresp.stwierdzają, że nigdy jeszcze do tej pory duch bojowy Niemców nie był tak niski. Brecey zostało zdobyte, zaś Villedieu jest zagrożone. Ogółem w ciągu ub.tygodnia oddz.ameryk. posunęły się o 15 mil ang. i wzięły 18.000 jeńców.-
Na zach.od rzeki Vire Niemcy stawiają rozpaczliwy opór, by nie dopuścić do opanowania przez sojuszników drogi, prowadzącej od miejscowości Vire nad rzeką tej samej nazwy do Caen. Wydaje się jednak, że Niemcy przygotowują się na tym odcinku do odwrotu.-
Oddz.bryt.i kanad. rozszerzyły i pogłębiły swój klin na połud. od Caumont, przekroczyły one tutaj rzekę Souleuvre, zajmując na połud.brzegu miejscowość [illegible] Bocage i tworząc silny przyczółek. Osiągnięty tu teren przedstawia bardzo korzystne warunki dla akcji czołgów. Dalsze rozszerzenie pozycji na wsch. skrzydle oddz.bryt.- Wczoraj w porze dziennej 500 ciężkich bombowców atakowało objekty komunikac., jak również lotniska w Chateaudun/ na płn.zach. od Orleanu/, w Orleanie, Tours, [illegible] / na połud.od Paryża/,

oraz w rejonie Paryża.-
W ciągu lipca obie formacje taktycznego lotnictwa sojusz., mianowicie II-gi korpus RAF. i IX-ty USA. wykonały 58.000 lotów operacyjnych, czyli przeciętnie 1900 dziennie, aczkolwiek warunki atmosferycz. były nazgół niepomyślne. Na formację RAF.przypada z tego 28.000 lotów, wykonanych przez myśliwce,myśliwce bombardujące i bombowce średnie w bezpośrednim współdziałaniu z siłami lądowymi. Największą ilość lotów wykonano z lotnisk w Normandii. Myśliwce "Tayphun" zrzuciły 22.000 rakiet.Samoloty typu "Mustang" i "Tayphun" atakowały za zwyczaj z lotu nurkowego, wrzucając bomby 1000 funtowe, zawieszone po jednej pod każdym skrzydłem. Zrzucono ogółem 20.000 tego rodzaju bomb.-
Francja : Główna kwatera sojusznikom ogłosiła wczoraj specjalny komunikat o działalności franc. armii krajowej. Na półnd.zach.Fransji odparto w dn.19.VII.szereg ataków niem. w depart.Dordogne i Haute Vienne. Na zachód środkowej Francji stoczono walki w depart. Indre,Loire-et-Chere, w miejscowości Cherisy w depart.Eure-et-Loire wysadzono wiadukt, przerywając komunikację na szereg dni, wreszcie zablokowano połączenia kolej.między Paryżem a Nancy, dając tymsamym lotn.sojusz. dogodną sposobność bombardowania stłoczonych transportów niem.-
Rosja : W dniu wczorajszym największe postępy osiągnęła armia bałtycka gen.Bagramiana, zdobywając na Łotwie miejscowość Tukkum o 50 km. na płn. wsch.od Mitawy i docierając na 10 km. do zatoki ryskiej. W ten sposób zostało przecięte ostat.połączenie lądowe między Prusami Wschodnimi i Litwą, a armią niem. na Łotwie i Estonii. Armia ta, składająca się z całej armii XVIII-ej i przeważnej części XVI-ej jest w ten sposób otoczona i pozostaje jej tylko odwrót przez morze, którego szanse są jednak niezmiernie nikłe. Przypuszczalną liczebność odciętych formacyj niem. kom.polski podaje na 20-cie, franc.na 20-25., ang.na blisko 30. Koresp.z Moskwy donosza, że obecne przygnie-

tająca przewaga powietrz. Rosjan odciążyła flotę ros. bałtycką, dzięki czemu ta flota będzie mogła w całości być użyta do zwalczania ewent. prób wycofania się morzem.-
Ostatnie walki o Litwę były niezwykle zacięte, trzeba było zdobywać dosłownie każdy dom po kolei.-
Wczoraj zostało ukończone zajmowanie Kowna. Niemcy s stracili przytym 8000 zabitych i 1200 jeńców. Również tutaj walki toczyły się o każdy dom.-
Na płn.zach.od Dźwińska oddz.ros.posunęły się o dalsze 20-cie km.- Artyleria ros.ostrzeliwuje już niem.pozycje w Prusach Zachodnich.-
Dalsze postępy na wsch. i płn.wsch.od Warszawy, gdzie Rosjanie opanowali łącznie 130 wsi i miasteczek/!/
Koresp.donoszą, że Niemcy ustawicznie ściągają na ten odcinek nowe posiłki, m.in.ostatnio 3 dywizje zaciągów. Cały teren między Bugiem a Wisłą został już przez Rosjan oczyszczony. Rosjanie wzięli tu do niewoli wraz z całym sztabem dalszego generała niem. Jest nim dowódca 73-ej dywizji piech. gen.Franek.-
Sprawy polskie : kom.fr.mo. przytacza we polskim w zwięzłym skrócie dzisiejsze depesze londyńskiego "Dziennika Polskiego" o sytuacji w Warszawie.-
Radio moskiewskie doniosło o wzajemnej wymianie przedstawicieli między rządem ros. a polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego.-
Finlandia : Prez.republiki Ryti podał się wczoraj wieczorem do dymisji. Parlament obraduje nad uchwaleniem ustawy wyjątkowej, by zalegalizować objęcie stanowiska prezydenta przez marszałka Mannerheima bez wyborów.- Koresp.radia bryt. w Sztokholmie donosi, że w ciągu ub.trzech tygodni Mannerheim przebywał prawie wyłącznie w Helsinkach i że panuje przekonanie, iż stoi on na stanowisku, iż Niemcy nie wypełnili swych zobowiązań pomocy, wynikających z paktu z Finlandią, gdyż przesłali do płd.Finlandii wszystkiego jedną dywizją piech. i jedną brygadę pancerną. Dymisja prezydenta jest następstwem silnej opozycji przeciw polityce współpracy z Niemcami, prowadzonej przez b.prezydenta. Przeciwnikami b.prezydenta są posłowie partii socjalistycznej, tworzący pod tym względem

znaczną jej większość, przedewszystkiem zaś przedstawiciele związków zawodowych. Wg.opinii koresp. są dane do przypuszczenia, że rząd ros. wykaże pewną ustępliwość wobec nowych propozycyj pokojowych ze strony Finlandii.-
Radio szwedzkie podało, iż dojdzie zapewne do utworzenia nowego rządu, który uzna, że nie jest związany paktem z Niemcami, zawartym przez [illegible] obecny rząd fiński bez aprobaty parlamentu.-
Front środz. : Oddz.nowozelandzkie zajęły węzeł drogowy, położony na 6 km. na połud.od Florencji. Pod Florencją walczy pięć wyborowych dywizyj niem., między nimi 4-ta dywizja spadochronowa, oraz 3-cia i 29-ta dywizja grenadierów pancernych. Od czasów walk na przyczółku pod Anzio Niemcy nie stawiali jeszcze tak zaciętego oporu.-
Patrioci włoscy wysadzili w powietrze główną kwaterę faszystów w Wenecji.-
Jugosławia : Kwatera gł.gen.Tito donosi o zajęciu 13-tu wsi i miasteczek.-
Niemcy : Prasa niem. ogłasza wezwanie rządu o wskazanie miejsca pobytu jednego z uczestników spisku przeciw Hitlerowi. Jest nim dr.Gary Groedler /?/, który piastował szereg wybitnych stanowisk, m.in. był burmistrzem Lipska i Królewca, oraz pierwszym ministrem aprowizacji po objęciu rządów przez Hitlera. Jest to polityk zbliżony do prawicy i należał przed przewrotem hitlerowskim do niem.partii ludowej Stressmanna. Wyznaczono nagrodę 1.000.000 marek.-
Węgry : Drastyczne ograniczenie kolej.przewozu towar.i osobowego, oraz skasowanie prawie wszystkich pociągów pośpiesznych.-
Turcja : Prez.Turcji przyjął wczoraj v.Papena. Rząd turec.wezwał wszystkie turec.statki, przebywające w portach rumuńskich i bułgarskich do powrotu. Żegluga na Morzu Czarnym zamknięta.Dziś zbiera się w Ankarze zgromadzenie narodowe. Głównym tematem narad ma być stosunek do Niemiec.-

Bułgaria : Nader naprężona atmosfera w związku z oczekiwanymi decyzjami parlamentu tureckiego.-

Ocean Spokojny : W płn.zach.części Nowej Gwinei dalsze rozszerzenie nowego przyczółka ameryk., który obejmuje już odcinek wybrzeża dług.16-ciu mil ang. Brak oporu japon. Zatopiono szereg japon. statków, w tym transportowiec pojemn. 5.000 ton.-

Na Wyspie Tinian ustał wszelki zorganizowany opór japon.- Na wyspie Guam amerykanie posunęli się o 3 mile ang. na płn. i zajęli cztery miasteczka.- Japończycy donoszą o nowym desancie ameryk. w archipelagu Marianów na wyspie Rota.-

USA.: Podsekretarz Stanu Stettinius oznajmił wczoraj, że w dn.14-go b.m. odbędzie się konferencja przedstawicieli USA., W.Brytanii i Rosji nad zorganizowaniem powojennego systemu bezpieczeństwa międzynarodowego. Konferencja przypuszczalnie potrwa 2-3 tygodni. Na czele delegacji ang. stoi podsekretarz Stanu W.S. Sir Aleksander Cadogan. Towarzyszą mu wyżsi oficerowie sił zbrojnych oraz przedstawiciel min.kolonij.-

Londyn,dnia 2.VIII.44r. Z audycji porannej polskiej

Depesze koresp.bryt. w Moskwie, wysłane dziś rano nie doniosły o żadnych nowych faktach w związku z wizytą prem. Mikołajczyka.- Wczoraj przybyli do Londynu w drodze powrotnej z Polski przedstawiciele PPS. Arciszewski, dr.Rettinger, oraz jeszcze jeden uczestnik ruchu podziemnego / nazwisko niezrozumiałe/. W drodze zatrzymali się oni w Kairze, gdzie odbyli rozmowę z prem.Mikołajczykiem. Na lotnisku w Londynie powitali ich członkowie rządu polskiego. Dzisiejszy "Dziennik Polski" w Londynie przytacza ostat.depesze radiowe z Warszawy, stwierdzające, że stolica oczekuje z napięciem wyników wizyty prem. Mikołajczyka. Oto treść poszczególnych depesz : 29.VII. organ Delegatury rządu na kraj. "Rzeczpospolita Polska " donosi, że w Warszawie 600 kolporterów roznosi tajne pisma. Niemcy masowo opusz-

czają stolicę w niesłychanym popłochu. Na miejscu pozostały tylko Gestapo i wojsko. Odds.armii kraj. w wojew.kieleckim, przylegającym jak wiadomo do lewego brzegu Wisły nawiązały łączność z właściwym dztwem czerwonej armii. Odds.te stanowią poważną siłę, gdyż liczą ok.25.000 ludzi. Przedstawiciel delegata rządu na Wilno wezwał przed wkroczeniem do miasta czerwonej armii ludność do spokoju i życzliwej postawy wobec wojsk ros. Pismo donosi w dalszym ciągu, że w czasie walk we Lwowie regularne odds.armii kraj.atakowały od zewnątrz, podczas gdy inne w liczbie 6000,zakonspirowane wewnątrz miasta walczyły na ulicach Lwowa.-

30.VIII.44r. : W Warszawie rozlega się huk armat. Na ulicach kolportuje się jawnie prasę podziemną. Podniecenie olbrzymie w oczekiwaniu wiadomości o wynikach wizyty prem.Mikołajczyka. Patrole ros dotarły do miejscowości .... na płn.od Otwocka.-

31.VIII.44r. : To samo. Nad miastem nieliczne walki powietrzne. Nieprawda, jakoby artyleria ros. ostrzeliwała przedmieścia. Pierwszy raz nie ukazały się " Warschauer Zeitung" i " Nowy Kurier Warszawski".-

Kom.polski z Londynu donosi, że w dn.1 b.m. na Placu Weneckim w Rzymie zastępca głównodowodzącego ameryk.nadał gen.Andersowi ameryk.Legię Zasługi. W obecnej wojnie jest to pierwszy wypadek nadania polskiemu żołnierzowi ameryk.odznaczenia. Obecni byli gen.Sosnkowski i gen.Alexander. Czworobok na placu tworzyły oddz.polskie, bryt. i ameryk. Generał ameryk. podniósł walory dztwa i taktyczne zdolności gen.Andersa, dzięki którym polskie sukcesy pod Cassino i Ancona walnie się przyczyniły do zwycięstwa nad Niemcami. "News Chronicle" przewiduje napewno zerwanie stosunków turecko-niem., oddanie baz sojusznikom i odparcie Dardaneli, co wzmocni bryt.pozycję na Bałkanach.-

Londyn, środa, dnia 2.VIII.44r.- <u>Kom.szt.wieczorny. Serwis krajowy.</u>

<u>Przemówienie prem.Churchilla.</u> Premier Churchill wygłosił dzisiaj w Izbie Gmin przeszło półtoragodzinne przemówienie poświęcone omówieniu obecnej sytuacji. Rozpoczynając mowę, premier oświadczył, iż ogółem biorąc jest w stanie przedłożyć pomyślne sprawozdanie. Na wszystkich frontach, czy to przeciw Niemcom czy Japonii nieprzyjaciel znajduje się w odwrocie. Nasza ustalona przewaga na lądzie, w powietrzu, na morzu i pod morzem stale wzrasta. Jeśli chodzi o morze, to od stycznia do czerwca b.r. ponieśliśmy dwa razy mniej strat, niż przeciwnik. Należy się jednak liczyć jeszcze ze wznowieniem przez Niemców kampanii łodzi podwodnych, jak również wzmożeniem ataków powietrz. i dlatego należy zachować wielką czujność z uwagi na nieoczekiwane wypadki, jakie mogą nas czekać w bliskiej przyszłości.-

<u>Oto poszczególne punkty przemówienia :</u>

<u>Daleki Wschód</u> : Na naradzie konferencji w Waszyngtonie w czerwcu 1942 r. ustaliśmy, że naszym głównym przeciwnikiem są Niemcy i dopóki nie zostaną pokonane, zwrócimy przeciw Japonii tylko niezbędne minimum naszych sił. W międzyczasie jednak nasze zasoby okazały się tak silne, że umożliwiły nam podjęcie ofenzywy równocześnie przeciw obu przeciwnikom. Sojusz.siły zbroj., pozostające pod komendą adm. Nimitza i gen.Mac Arthura zagrażają już zewnętrz. pozycjom obronnym Japonii, a o rozmiarach tego zagrożenia świadczy najlepiej ostatni kryzys rządowy Japonii. Coraz bardziej dochodzę do przekonania, że odstęp czasu między pokonaniem Hitlera a pokonaniem Japonii będzie znacznie krótszy, niż swego czasu przypuszczałem. Sojuszniczy plan strategiczny przewidywał w pierwszym rzędzie wyswobodzenie płn.Birmy i zapewnienie w ten sposób ochrony przez nasze lotn. połączeń, prowadzących do Chin. W walkach na pograniczu Birmy uczestniczyło przeszło 250.000 oddz.bryt. i imperialnych, a jeszcze większa ilość była użyta do ochrony wewnętrz.połączeń w Indjach.

Z początkiem lutego nastąpiło starcie z Japończykami, którzy ze swej strony pragnęli połączenia z Chinami zupełnie przeciąć i wkroczyć do Indyj. Po gwałtownych walkach Japończycy zostali wyrzuceni ze wszystkich punktów. Odznaczyły się przytym nie tylko walczące na płn. oddz. chińskie i ameryk. pod dstwem gen. USA. Stillwella, ale również XIV-ta armia bryt., o której osiągnięciach nie wolno nam zapomnieć. Flota bryt. na Dalekim Wschodzie została z końcem tego roku znacznie wzmocniona. W międzyczasie flota ameryk. walcząca z Japonią podwoiła swój stan.-

Front zach.: W kwietniu 1943 r. bryt. gen. Morgan, stojący na czele połączonych sztabów bryt. i ameryk opracował plan inwazji na zachodzie, który w ub. roku przedstawiłem w czasie konferencji w Quebec prez. Rooseveltowi. W planie tym były przewidziane nietylko główne zasady całej ofenzywy i tereny lądowania, ale również był on pracowany do najdrobniejszych szczegółów. W czasie konferencji w Teheranie zostało uzyskano kompletne porozumienie między wszystkimi sojusznikami. Przyrzekliśmy Stalinowi rozpoczęcie inwazji z końcem maja wzgl. początkiem czerwca b.r. Stalin ze swej strony przyrzekł, że w obecnym roku rzuci do walki z Niemcami wszystkie swe rozporządzalne siły. Ustosunkowując się z zarzutami zbyt późnego podjęcia ofenzywy na zachodzie premier oświadczył, że nie było możliwym wcześniejsze jej rozpoczęcie. Gdy rozpoczynaliśmy ofenzywę posiadaliśmy za sobą wielką przewagę dzięki temu, że mieliśmy już doświadczenia pięciu operacyj desantowych w rej. Morza Śródz., przeprowadzonych z powodzeniem mimo oporu npl. Techniczne przygotowanie inwazji wyrażało się m.in w posiadaniu licznych statków desant. nowego typu. Przebieg inwazji rzuca nowe światło na możliwości desantu w innych punktach Europy. Po desancie w Normandii w okresie niecałego miesiąca potworzyliśmy u tamt. wybrzeży porty, w porównaniu z którymi port w Dovrze wydaje się niewielkim.

Świetne przygotowanie inwazji zostało potwierdzone z najbardziej kompetentnej strony, mianowicie przez gen. Eisenhowera, który oświadczył, że armia inwazyjna jest tak świetnie wyekwipowana, jak jeszcze żadna armia na świecie. Premier złożył wyrazy najwyższego uznania gen. Eisenhowerowi za jego dzieło koordynacji sił sojusz. Najwyższy odsetek strat wykazuje RAF., która do końca czerwca straciła 7000 ludzi zabitych i zaginionych. Straty lotn. ameryk. są również nad wyraz ciężkie. Straty npl. są jednak dwa razy większe niż nasze. Obecnie zdobywamy jednak przestrzeń potrzebną do rozwinięcia naszej wielkiej przewagi w ludziach, artylerii i broni pancer., a zwłaszcza pod względem ruchomości. Ten ostatni moment wyraża się w ilości pojazdów mechan. Przeciętnie przypada jeden pojazd na pięciu żołnierzy. Pozostawmy propagandzie niem. wygrywanie Anglików przeciw Amerykanom co do poniesionych ofiar. Uwzględniając ilość użytych wojsk – wiadomo, że oddz. ameryk. są liczniejsze od bryt. i kanad. – straty sprzymierzeńców są równe.–

Bryt. czołgi "Sherman" utrzymują nadal swą wysoką reputację. Zarówno one, jak i czołgi "Cromwell" okazały się świetne. Stwierdził to w liście do premiera gen. Montgommery. Niem. czołgi "Panther" są bardzo mało odporne od flanki i pociski naszych dział 17-to funtowych z łatwością przebijają ich pancerz. Wspominając ze znaczącym naciskiem o czołgach "Churchill" premier przypomniał, że zostały one oddane do użytku jeszcze w r.1940, przyczym konstruktorom przyświecało zadanie użycia ich do walk na ścieżkach, prowadzących przez pola W.Brytanii. Uczestniczyły one przez krótki okres czasu w kampanii w Tunisie, a obecnie okazały się dobre zarówno w obronie, jak i ataku. Niemcy ze swej strony nie użyli w Normandii żadnych nowych rodzajów wozów pancernych. W czołgach bryt. wprowadzono natomiast wiele ulepszeń. Premier podkreślił następnie

świetne udział min.wojny w opracowaniu i wykonaniu planów inwazji.-

Front Śródz.: Armia gen.Alexandra wzięła dotąd do niewoli 50-60.000 Niemców stoi obecnie u wrót Florencji. Obejmuje ona żołnierzy licznych narodowości, w tym zasługujących na szacunek żołnierzy włoskich, którzy dobrze walczą. Mam nadzieję, że będzie ona w jesieni kontynuować walkę z dobrymi rezultatami.-

Rosja : Wydarcie trzewi niem.armii jest jednak w największym stopniu dziełem Rosjan. Żadna armia na świecie nie sprawiła Niemcom tak straszliwej rzezi, jak armia czerwona. Przy głośnym aplauzie całej Izby premier oświadczył : pozdrawiam Stalina, wielkiego przywódcę wielkiego narodu. Wierzę niezłomnie, że nasz dwudziestoletni sojusz będzie jednym z najważniejszych czynników w zachowaniu pokoju i zabezpieczeniu postępu w Europie po wojnie. Być może, że Rosjanom dopomogła kapralska strategia Hitlera. Posiada on jeszcze 10 dywizyj w Finlandii, oraz 20-30-tu w rej. bałtyckim,które obecnie zostały odcięte. Jeszcze 2-3 miesięcy temu Hitler mógł je był wycofać i byłyby się one teraz przydały ~~przy~~ ~~xx~~ do wstrzymania armii ros. na odcinku central. i połud.-

"Latające bomby" : Niemcy rzucili do tej pory na Anglię 5340 "latających bomb". Spowodowały one śmierć 4735 osób, 14.000 osób zostało ciężko rannych, a jeszcze więcej poniosło lżejsze uszkodzenia. Siedemnaście tysięcy domów zostało zupełnie zniszczonych, a 800.000 domów poniosło mniejsze szkody, przyczym 600.000 zostało z powrotem doprowadzonych do stanu zupełnej używalności.
Blisko miljon ludzi opuściło Londyn, z czego 1/4 przypada na kobiety i dzieci. Wiele jednak pociągów ewakuacyjnych, które opuściły Londyn, powróciło równie pełnych, jak wtedy, gdy Londyn opuszczały. Nie mogę dać żadnych gwarancyj rozwiązania problemu niem." bomb latających", dopóki

nie zostaną przez nas zdobyte okręgi we Francji, skąd te bomby są wyrzucane. Przypominam ponownie me ostrzeżenie przed pociskami rakiet., których Niemcy przypuszczalnie użyją. Odznaczają się one dalszym zasięgiem i większym ładunkiem materiału wybuchowego i wyrządzą one zapewne jeszcze większe szkody, niż " bomby latające". Wobec ich niecelności głównym objektem ataku będzie zapewne Londyn. Premier zaznaczył, iż jest wskazane, by wszyscy niezatrudnieni w działach o znaczeniu wojennym, Londyn opuścili. Między 15 czerwca a 30 lipca "latające bomby" zrzuciły materiał wybuchowy łącznej wagi 4500 ton, podczas gdy lotn. sojusz. zrzuciło w tym samym okresie na samą tylko Rzeszę 48.000 ton bomb.-

Polityka zagraniczna : Na wstępie premier zaznaczył, że w miarę jak wojna zbliża się do końca, staje się ona w coraz mniejszym stopniu wojną ideologiczną. Gdy hitleryzm i faszyzm zostaną zdruzgotane, odbudowa nowego świata oprze się nie na ideach, lecz na powszechnych, ogólnie przyjętych, zwyczajowych zasadach pokoju, wolności i sprawiedliwości.-

Francja : Premier powitał poprawę stosunków między USA. a Francją. W ciągu ub. 4-ch lat nie jeden raz dochodziło do różnicy zdań między nim a gen. de Gaulle. Generał de Gaulle pierwszy podjął walkę przeciw Niemcom w imieniu Francji, gdy jej rząd skapitulował. Jest tylko rzeczą naturalną, że teraz, gdy Francja powstaje ponownie przypada mu w udziale rola pierwszej osobistości francuskiej. Stajemy znów wobec problemu xxxxxxxx Francja-Niemcy jest rzeczą zrozumiałą, że Francja musi uczestniczyć w rozwiązaniu problemu Renu. Pragniemy, by odzyskała ona swe miejsce w pośród głównych mocarstw.-

Polska : Nadeszła dla Polski chwila, pełna nadziei. Rząd JKM czyni wszystko co w jego mocy, by popierać porozumienie między Polską a Rosją. Armia ros. stoi u wrót Warszawy, która przez pięć lat przechodziła tak niewymowne cierpienia. Przynosi ona Polsce wolność suwerenność i niepodległość. Jest zupełnie rozsądne pragnienie Rosji, by sąsiadowała z przyjazną Polską

Należy również pamiętać o ciężkich ofiarach, jakie Rosja poniosła przy wyrzucaniu Niemców z Polski.
Z radością powitamy połączenie sił dzielnych Polaków, walczących czy to na zachodzie, czy to w Rosji, w jedną armię.-

Jugosławia : Prawowity król utworzył rząd, pozostający w przyjaznych stosunkach z gen. Tito. Wielkie usługi w nawiązaniu kontaktu oddał wysłannik gen. Tito, gen. Velebit, który bawił w Londynie na czele misji wojskowej.-

Grecja : Nowy rząd prem. Papandreu reprezentuje prawie cały naród grecki.-

Rumunia : Naród rumuński niewątpliwie chętnie by przyjął wielkoduszne warunki ros. Wstrzymuje go jednak od tego wymierzona w głowę lufa pruskiego pistoletu. Rumunia musi starać się dojść do porozumienia przedewszystkiem z Rosją, gdyż na jej łaskę będzie zdana.-

Bułgaria : Ta żałosna Bułgaria pod kierownictwem najnędzniejszej kliki przywódców trzykrotnie w ciągu jednego pokolenia dokonała złego wyboru. Chwila pokuty jeszcze nie przeminęła, ale przemija i to szybko. Cóż Bułgaria powie, gdy przy stole konferencyjnym przedstawiciele Jugosławii i Grecji ujawnią ponure dzieje bułgarskiej okupacji.-

Turcja : Rola, odegrana w obecnej wojnie nie pozostanie bez wpływu na przyszłą pozycję nietylko państw, biorących w wojnie udział, ale również neutralnych. Rząd turec. poinformował mnie, że zerwał wszelkie stosunki z Niemcami. Osobiście uważam, że Turcja jest bezpieczniejsza dzisiaj, niż kiedykolwiek od początku wojny. Jej decyzja przyczyni się do kontynuowania przyjaźni z Rosją. Jeśli Bułgaria, czy Niemcy Turcję zaatakują, my przyjdziemy z wszelką pomocą. Być może, że Turcję spotka ze strony nieprzyjaciela bombardowanie powietrzne, jakie my swego czasu przeżyliśmy w Anglii. Pappen powraca do Niemiec, by zaostać tam krwawą łaźnię, jakiej sam niemal, że o włos uniknął w 1934 r.

Powojenna organizacja świata : w odpowiedzi na zarzuty nieopracowania dokładniejszych planów powojennej organizacji świata premier oświadczył, że obecnie byłoby stratą czasu próbować wykreślać granice, czy też opracowywać sposoby ich obrony. Zasada przyszłej organizacji światowej jest znana. Na jej czele ma stać Rada Światowa, prowadzona przez główne mocarstwa zwycięskie, z którą w miarę czasu będzie współpracować coraz to więcej innych państw.-

Niemcy : Wysokie osobistości niem. mordują się wzajemnie bądź też starają się mordować, podczas, gdy równocześnie zacieśnia się pierścień sojuszników dokoła Rzeszy. Jakkolwiekby decydujące mogły się okazać dla przebiegu wojny obecne wypadki w Niemczech, nie liczymy na nie, ale wyłącznie na siłę naszego oręża i słuszność naszej sprawy. Musimy nadal płynąć przez burzę, wykazując tę samą jedność celu i niezłomną wolę, jaką okazaliśmy światu wówczas,, gdyśmy walczyli sami.-

W czasie debaty poseł socjalistyczny Stokes zarzucił, że ang. czołgi pozostają co do jakości tak samo w tyle poza obecnymi niem., jak to było w r.194[illegible]. Co mamy do przeciwstawienia działom czołgów "Panzer" kalibru 74 mm., czy też czołgów "Tiger" kalibru 88 mm. ?
Odpowiadając w imieniu rządu min. Eden oświadczył że zarzuty posła Stokesa są nieścisłe i krzywdzące. Raporty z frontu stwierdzają, że nasze działa 17-to funtowe przewyższają niem. działa 88 mm.- Odpowiadając na inne interpelacje, dlaczego nie zostały opracowane warunki pokoju dla Niemiec minister oświadczył, iż jest rzeczą nie do pomyślenia, by mentalność hitlerowska zgodziła się na warunki pokojowe, któreby na przyszłość wykluczały opanowanie Europy przez Niemcy.-
Stoimy w dalszym ciągu na gruncie bezwarunkowej kapitulacji. Dopiero po kapitulacji będzie pora na opracowanie warunków pokoju.-

Londyn, dnia 3.VIII.44r., czwartek. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Normandia : Na całym froncie normandzkim dług. 50-ciu mil ang. niem.obrona się załamuje.- Oddz.ameryk., nie napotykając prawie żadnego oporu posuwają się dwoma kolumnami, z których jedna podąża w kierunku ważnego węzła kolej. Rennes, druga zaś w kier. na St.Malo. W szczególności nie było oporu w ich pochodzie na połud. i na wschód od Avranches. Amerykanie obsadzili wysepkę Mont St.Michel ze słynnym klasztorem, ponadto miejscowości St.Pois / na płn.od rzeki See, wpadającej do morza pod Avranches o 23 km. na wsch. od wspomnianej miejscowości /, oraz Juvigny / 25 km.na wsch. od Avranches/.- Sojusznicy naciskają z obu stron na niem.klin, przebiegający na połud. od St.Lo między miejscowościami St.Pois i Vire.- Oddz.bryt. wdarły się do Vire od wschodu i [illegible] gdy wczoraj wieczorem oddz.ameryk. nacierały od płn. Amerykanie walczą obecnie wzdłuż linii od Vire aż na zach. od Villers-Bocage / na płn.od rzeki Odon i 25 km. na połud.zach. od Caen/.-
Oddz.bryt. przebyły od Caumont w ciągu 2-ch dni 26 mil ang., napotykając na zacięty opór niem. Walczą one obecnie na terenie bardzo dogodnym dla użycia czołgów. Po przebyciu 6-ciu mil od Caumont widoczna różnica w porównaniu z terenem poprzednim, zasianym przeszkodami i zwłaszcza minami lądowymi. Bardziej na południe Niemcy nie mieli już czasu przygotować odpowiednio terenu do obrony. Powszechne uwagę zwracają określenia, użyte przez miarodajne czynniki w stosunku do sukcesów II-ej armii bryt.
Gen. Montgomery donosił o nich w specjalnym rozkazie dziennym, rzecznik wojsk. kwatery głównej użył z naciskiem słowa "przełom", a prem.Churchill oświadczył w Izbie Gmin, że wiadomości z Normandii są nader pomyślne.-
Od początku ofensywy wzięto 19.000 Niemców do niewoli. Straty w zabitych są oceniane na 10.000.-
Francja : W dn.13-ym czerwca jeden z kardynałów franc. zwrócił się do papieża z prośbą o zezwolenie na przydzielanie kapelanów polowych oddz.franc.partyzantów.

Obecnie nadeszła przychylna odpowiedź ze strony właściwej dla tych spraw Kongregacji Rzymskiej, podpisana w jej imieniu przez kardynała Domenico Tartini. Charakterystycznym szczegółem jest, iż w łacińskim tekście zostało użyte franc.słowo "Maquis", używane przez ludność franc., jako potoczne określenie dla partyzantów walczących w górach /dosłownie oznacza ono " gąszcz"/.-

Rosja : Koresp.donoszą, że oddz.armii bałtyckiej dotarły już do zatoki ryskiej. Sam port w Rydze ostrzeliwany przez artyler.ros.- Gwałtowne walki na granicy Prus Wschodnich. Oddz.ros., które ostat. zajęły Mariampol, zdobyły Wyłkowysk, Filiszki i Kalwarię.- Na odcinku central. pod Warszawą zajęto na wsch. i płn.wsch. od stolicy 200 miejscowości. Walki toczą się już na Pradze. Na połud. Rosjanie zajęli Rzeszów.-

Sprawy polskie : Wszystkie serwisy, nie wyłączając zamorskiego, przytaczają depeszę gen.Bora do rządu, donoszącą, że we wtorek o godz.17-ej przystąpiła w Warszawie do otwartej akcji armia kraj.- Serwis zamorski donosi również, że prem.Mikołajczyk oznajmił wczoraj koresp.pras., iż został jaknajserdeczniej przyjęty w Moskwie i odbył wstęp. rozmowę z Mołotowem w bardzo przyjaznej atmosferze. W najbliższym czasie oczekuje spotkania ze Stalinem.-

Front śródz. : Oddz.hinduskie, zajęły miejscowość Castiglione na zach.od Florencji i przekroczyły rzekę Pesa.- Oddz.nowozelandzkie, atakujące Florencję z trzech stron, zajęły wzgórze wysok. 1000 mtr.-

Ocean Spokojny : Zmniejszony opór japon. na wyspie Guam. Zajęto jeszcze jedno lotnisko i trzy miejscowości. Do dn.1 sierpnia Japończycy stracili tutaj 7000 zabitych, Amerykanie 1600 zabitych i 5000 rannych.-

Turcja : Pappen wyjechał wczoraj do Niemiec. Niem. agencje jeszcze nie doniosły o zerwaniu stosunków

Turcji z Niemcami.-

__Finlandia :__ Ze Sztokholmu donoszą, jakoby w Helsinkach już się rozpoczęły rokowania pokojowe. Koresp. radia bryt. w Sztokholmie donosi, że Niemcy rozpoczęli wycofywanie swych wojsk z połud. Finlandii jeszcze przed dymisją prez. Ryti. Do tej pory brak wiadomości co do ruchów wojsk niem. w płn. części kraju.-

__Mowa Churchilla :__ Prasa londyńska podkreśla wyraźny wzrost optymizmu, widoczny w obecnej mowie w porównaniu z dawniejszymi.-

Londyn, czwartek, dnia 3.VIII.44r. __Z audycji porannej polskiej.__

Wczoraj otrzymano w Londynie depeszę komendanta armii krajowej gen. Bora. oraz delegata rządu, donoszącą, że w dn. 1.VIII o godz. 17-ej oddz. armii kraj. rozpoczęły czwartą walkę o opanowanie Warszawy.- Cała dzisiejsza prasa londyńska bez względu na przynależność partyjną zamieszcza tę wiadomość na czołowym miejscu, szeroko ją omawiając. Pięcioletnia walka Polski o wolność jest przytym stawiana za przykład.-

Dalsze wiadomości o działalności armii kraj. donoszą o walkach 37-go pułku piech. pod Białą Podlaską, który wziętych do niewoli jeńców wydał za pokwitowaniem oddz. czerwonej armii, oraz o walkach 9-ej dyw. piech. w lubelskim. Na Zamojszczyźnie również ożywiona działalność armii kraj.-

Powyższe wiadomości zostały powtórzone przez kom. franc. / uwaga słuch./.- W rej. Rzeszowa Rosjanie zajęli ponadto Majdan, Kolbuszowę, Głogów i Strzyżów.- Gen. USA. Devers, dekorując gen. Andersa amery orderem zaznaczył m.in., że nie ma lepszych żołnierzy niż polacy. Oby wkrótce Polska powstała, jako poważne państwo / dosłownie - zapewne w sensie potężne - uwaga słuch./.-

Londyn, dn. 5.VIII.44r. [illegible] i franc. europ.

Front zach.: Cztery kolumny amerykań. posuwają się wachlarzem w kier. na St.Malo, Brest, Lorient i St.Nazaire. Rzecznik sojuszników oświadczył wczoraj, że St.Malo jest odcięte i należy oczekiwać każdej chwili jego upadku. Dalsze dwie kolumny posuwają się z Rennes na Lorient i St.Nazaire. Czwarta kolumna, która zdobyła Dinan posuwa się w kier. Brestu. Jak dotąd brak oznak, by Niemcy zamierzali stawić na drodze do Brestu większy opór. Amerykanie zdobyli Loudeac oddalone o 125 km. od Brestu, a 70 km. od Lorient. Odległość między Rennes a St.Nazaire i Nantes została już w połowie zdobyta przez oddz. pancerne. Postępująca z tyłu piechota konsoliduje pozycje pod Rennes. Niemcy próbują atakować sojusz. komunikacje przy pomocy samolotów, nacierających na konwoje i bombardujących mosty, ale jak dotąd z niewielkim skutkiem. Amerykanie zajęli również Fougeres. Lotn. ameryk. w dalszym ciągu atakuje niem. konwoje z [illegible], [illegible] są one dość rzadkie. Korytarz między Bretanią a Normandią został już poszerzony na przeszło 30 km. Od Fougeres rozpoczyna się już teren, korzystny dla akcji czołgów. Gwałtowne walki między Mortain a Vire, gdzie oddz. niem. tworzą klin. Niemcy wycofują się tutaj w porządku. Między Vire a rzeką Odon na odcinku bryt. kontrataki niem. jednak bez powodzenia. Trzecia część lasku St.Sever nad rzeką Odon w posiadaniu sojuszników. Wydaje się, że Niemcy wycofują się z płn. brzegu rzeki Odon pod ochroną min lądowych. Oddz. bryt. odzyskały Villers-Bocage bez oporu. Na połud. zach. od Caen również bez oporu Anglicy wkroczyli do przedmieść Evrecy. Niemcy utracili do tej pory w Normandii i Bretanii 100.000 jeńców, z czego 70.000 wzięły oddz. ameryk., a 30.000 bryt., a ponadto drugie tyle w zabitych i rannych.-

Ponad 250 ciężkich bombowców atakowało wczoraj wyrzutnie "bomb latających". W walkach w Normandii bierze

cała franc.2-ga dywizja pancerna.-
Koresp.bryt.są pod wrażeniem przyjęcia,jakie zgotowała sojusznikom ludność Rennes. Tysiące Francuzów zgromadziły się na ulicach, śpiewając Marsyljankę, hymn amery. i ang. Wszyscy zgłaszają się na ochotnika.-
Francja : Oddz.armii kraj.poprzecinały wszystkie linje kolej.w Bretanii. W Noyon w pobliżu granicy belgijskiej partyzanci franc., współdziałając z belgijskimi zniszczyli lokomotywę pancerną, oraz 36 wagonów ropy naftowej. W pobliżu Szwajcarii Francuzi zniszczyli tunel kolej. w Ymoiles, jego uruchomienie potrwa conajmniej 6 tygodni.-
Rosja : Kom.franc.przytacza dzisiejszy kom.polski o działalności armii kraj.w Warszawie. Kom.ang. nie wspomina o tym ani słowa.-
Na odcinku płn. Rosjanie na całej przestrzeni 150 km. od Augustowa na płn. konsolidują swe pozycje, zajmując ponad 300 miejscowości. W żadnym punkcie nie znajdują się dalej niż o 30 km. od granicy Prus Wschodnich. Niemcy ściągają tu dalsze posiłki i kontratakują, jednak bezskutecznie, tracąc 1000 zabitych.-
Reportaż dźwiękowy nadał opis Augustowa przez Polskę.- Z pod Warszawy brak nowych wiadomości. Koresp.z Moskwy donoszą, że na połud.zach.od stolicy Rosjanie gromadzą wielkie ilości wojsk,oczekujących tylko na sygnał do ataku.-Na połud.od Warszawy przyczółek na zach.brzegu Wisły został rozszerzony.- Formacje czołgów i kawalerii gen. Rokossowskiego dotarły już na 60 km. od Krakowa.- Na odcinku połud. oddz.armii Koniewa znajdują się w odległ.prawie 100 km od Krakowa.-
Front Śródz.: Połud.afryk.oddz.VIII-ej armii zajęły połud.część Florencji. Z pośród 6-ciu mostów na rzece Arno pięć zostało zniszczonych, przyczym poniszczono również liczne stare budowle, m.in. romański kościółek St Stefano. Nastąpiło to, chociaż Niemcy ogłosili Florencję za miasto otwarte.

Wojna lotnicza: Wczoraj w ciągu dnia ponad 1250 ciężkich bombowców amer. pod osłoną 1000 myśliwców atakowało szereg objektów w Niemczech, m.in. rafinerie nafty w Hamburgu i Bremie, lotniska pod Rostockiem i Berlinem, doświadczalne zakłady lotn. w Peenemünde i urządzenia portowe Kilonii. Straty npl. 53 samoloty, straty własne 14 ciężkich bombowców i 16 myśliwców.-

Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce RAF. wykonały najdłuższy lot dzienny od rozpoczęcia inwazji, atakując z baz bryt. dwa składy ropy naft. na płn. od Bordeaux. W nocy z czwartku na piątek dalekodystansowe myśliwce sojusz., startując z baz włoskich ostrzeliwały rakietami konwoje na Dunaju.-

Ocean Spokojny: II-ga armia japon., broniąca płn. zach. wybrzeża Nowej Gwinei znajduje się w pełnym odwrocie na płd. i zach. Jej straty są katastrofalne, straty sojusz. niewielkie.-

Pomyślny nalot amer. na Wysp. Yap na Pacyfiku centralnym, brak jakiejkolwiek obrony npl. p.lotn.

Londyn, dnia 5.VIII.44r. Z audycji porannej polskiej.

Rząd polski otrzymał z Warszawy depeszę, podpisaną przez vicepremiera /delegata rządu/, przewodniczącego Rady Jedności Narodowej i głównodowodzącego armii krajowej, donoszącą, że wszystkie oddz. skupiają się dokoła armii kraj. i ani jeden nie walczy poza nią. Wyrazem jedności jest obecność vicepremiera.- Wg. otrzymanych depesz po 3-ch dniach walk inicjatywa spoczywa nadal w ręku polskim. Zajęte przez oddz. polskie obszary zostały poszerzone. W czwartek całe Stare Miasto było opanowane, jak również szereg odcinków śródmieścia, gdzie odparto liczne przeciwnatarcia niem. Jeszcze w środę zostały opanowane gmachy głównej poczty na Placu Napoleona, elektrownia i gazownia. Polskie ataki na central-

telefoniczną na ulicy Zielnej / gmach firmy "Cedergren" /-odparte. Nieprzyjaciel poniósł ciężkie straty w ludziach i sprzęcie, wzięto jeńców, oraz zdobyto czołgi, których teraz używa armia krajowa. W mieście słychać ros.działa, ale do tej pory nie odczuto ros.pomocy. Stwierdzono już kilka wypadków nieludzkiego traktowania żołnierzy armii kraj.i ludności cywilnej przez Niemców. W dn.1 b.m. Niemcy zabrali wszystkich mężczyzn przy ul.Okopowej 20 i pędzili ich przed sobą, jako żywą osłonę. Szczęściem oddz.polskie zdołały ich odbić. W dn.2 b.m. w czasie walk pod pocztą Niemcy wlekli po ulicy 30-ciu ludzi, przywiązanych do czołgów. W dn.3 b.m. w czasie walk na wiadukcie Poniatowskiego niem.czołgi również się kryły za schwytanymi osobami. W związku z tym komendant armii kraj.ostrzegł dztwo niem. przed konsekwencjami i zapowiedział zastosowanie wobec Niemców odpowiedniego postępowania.-
Prasa bryt. śledzi z pilną uwagą doniesienia z Warszawy. Wszystkie pisma przytoczyły pełny tekst depeszy z Warszawy.- " Daily Mail" zamieszcza wiadomości pod nagłówkiem " Ludzie przeciw czołgom".- "Daily Mirror" pisze : " Sztandar polski znów nad Warszawą".- Koresp.radia niem. stwierdza ciężkie walki w Warszawie i nad Podkarpaciu, gdzie armia kraj.blokuje drogi.- Wczoraj wieczorem radio bryt., oraz radiostacja ameryk., działająca w Londynie nadała słuchowisko pod tytułem : " Warszawa jak feniks odradza się z popiołów". W toku audycji przytoczono sławne słowa prezydenta Starzyńskiego z przed pięciu lat, iż Warszawa walczy o honor cywilizacji, porównując je z podobnym oświadczeniem burmistrza Brukseli Maxa w czasie ub.wojny światowej.-
W czasie konferencji prem.Mikołajczyka ze Stalinem obecni byli Mołotow, min.Romer i prezes Rady Narodowej Grabski.-

W przeglądzie prasy londyńskiej przytoczono obszerne sprawozdanie z walk w Warszawie, zamieszczone w socjalistycznym "Daily Herald". Jak wiadomo walki rozpoczęły się we wtorek. Początek ustalono na godz.17-tą, gdyż wtedy jest najżywszy ruch uliczny, ułatwiający zbieranie się. Sygnałem było wywieszenie sztandarów narodowych na trzech domach przy ogrodzie Saskim. Obsadzono niebawem Plac Piłsudskiego, pałac Brülowski i cmentarz na Powązkach. Uczestnicy walk wdziali polskie mundury, przechowywane od początku wojny. Uzbrojenie stanowią karab. ręczne i maszyn., niekiedy jeszcze z ub.wojny, pistolety ręczne i maszyn., przyczym część broni zdobyto na Niemcach, bądź też kupiono od nich, co nie było rzadkością. Mężczyźni bez mundurów walczą z czerwono-białymi opaskami. Nikt się nie maskuje, chociaż wszyscy są narażeni na niem.zemstę. Opisując incydent z ul.Okopowej itp, pisze Redakcja, że chodziło o obronę przed atakiem polskim na kawiarnię Savoy. Pełniące tam służbę dziewczęta były jednak zarazem łączniczkami armii kraj. i natychmiast doniosły sztabowi, które nadesłało odsiecz, mianowicie oddz., złożony głównie z cechu rzeźników, których Niemcy szczególnie się obawiają, gdyż są bardzo groźni w walce wręcz. Jedna z najcięższych walk toczy się dokoła centrali "Cedergrena". Polacy atakowali czterokrotnie pod morderczym ogniem niem.karab.maszyn., ale cztery razy musieli się wycofać. Gmach głównej poczty zdobył batalion, który przedarł się z ul.Wareckiej.
Na Żoliborzu zajęto koszary SS., w Alei Wojska Polskiego gmach komendy, również wyrzucono Niemców z cytadeli.-
Dzisiejszy "Times" pisząc o Normandii, podkreśla dziwne wrażenie przebiegu obecnych walk. Na zachodzie niem.siła oporu złamana, nieprzyjaciel cofa się w rozsypce, na wschodzie natomiast w dalszym ciągu panuje dyscyplina.

Teoretycznie Niemcy mogliby podjąć kontrofensywę w kier.na zachód, gdzie siły ameryk. są rozsiane i dopływ amunicji zbyt jeszcze ograniczony, by odeprzeć silne przeciwnatarcie. Gdyby jednak takie przeciwnatarcie było możliwe nawet bez odsłonięcia innych odcinków, to jeszcze gen.Kluge musi pamiętać o tym, że pod Caen walczą ostatnie nierozbite dotąd formacje pancerne. Jest to jedyna większa armia pancer. poza tą, która walczy pod Warszawą. Hitler musi zatym oszczędzać broni pancer., gdyż tylko w ten sposób może przeciągać walkę aż do chwili, gdy zastosuje zapowiadane nowe gatunki broni.-

Londyn 5.VIII.44r. Z audycji "Ameryka mówi do Polski" godz.12.15.

Rosjanie zajęli w pochodzie na Kraków miejscowości Grzybów / Grzybów?/, Pacanów, Nowy Korczyn, Szydłów i Sopoczyce, ponadto Piątecznne w okolicy Kałuszа.-
Po konferencji ze Stalinem prem.Mikołajczyk ma się spotkać z członkami Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego w Rosji.-
Z komentarzy ang. w sprawach polskich / z serwisu zamorskiego/ :
Aleksander Werth , korespondencja z Moskwy z dn.2.b.m.
Bardzo wielkie znaczenie przywiązuje się tutaj do punktu deklaracji Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, podkreślającego konieczność solidarności narodów słowiańskich, mianowicie Polski, Rosji i Czechosłowacji w stosunku do Niemiec. Deklaracja słusznie podkreśla, że Polska może się utrzymać tylko w sojuszu z potężną Rosją i że nie ma przed sobą innego wyboru. Wielkie znaczenie przywiązuje się również do listu gen.Żeligowskiego, stwierdzającego, że nie może być prawdziwego bezpieczeństwa Polski bez dobrych stosunków z Rosją.

Należy zaznaczyć, że o ile sowiecki rząd ros. nie uznał rządu polskiego w Londynie za reprezentację narodu polskiego w pełni tego słowa znaczeniu, to z drugiej strony nie uważa za taką pełną reprezentację również i Komitetu Wyzwolenia Narodowego. Dopiero przyszłe władze polskie, powołane w powszechnych wyborach będą mogły rościć sobie miano do pełnego reprezentowania Polski. Wielkie zainteresowanie wywołał program Komitetu Wyzwolenia Narodowego w sprawie reformy rolnej. Jest on uważany niejako za wzór dla reform społecznych, przygotowywanych na okres powojenny w innych krajach Europy Środkowej. Program ten spotkał się również z żywym oddźwiękiem wśród ludności polskiej i wiadomo, że w jednym z okręgów polskich, wyswobodzonych przez Rosjan ludność wiejska w związku z zapowiedzianą reformą odnosi się [illegible] do Rosjan.-

Wickham Steed : Przeglądy tygodniowe.

1/ z dn.28 lipca 44r. W sprawach Polski znamienne milczenie referenta.-
Ośmieszając zamach na Hitlera referent podkreśla, że klika generalska, pragnąca wyratować niem. armię przed katastrofalną strategią Hitlera nie jest ani trochę mniej niebezpieczna, niż Hitler sam. Prowadząc czystkę wśród przedstawicieli oficerskiej i junkierskiej kasty dawnego typu, Hitler w gruncie rzeczy oddaje tylko usługę sojusznikom, zwalniając ich od niezbyt przyjemnej funkcji.-
Co do nastrojów wśród Niemców warto zacytować słowa jednego z jeńców, wziętych w Normandii. Na zapytanie oficera ameryk., co właściwie myśli o obecnej sytuacji, młody żołnierz niem. obruszył się : "Co pan rozumie pod słowem "myśleć" ? - wogóle się nie myśli".- Jest to odezwanie typowe, dla przeciętnego współczesnego Niemca w wieku niżej 40-tu lat. Nie myśleć, a

zato być brutalnym.-

2/ Z dn. [illegible].VIII.44r. : Podróż prem. Mikołajczyka do Moskwy - nastąpiła późno - bardzo późno - mam nadzieję jednak, że jeszcze nie zapóźno. Osobiście uważam, że widoki na zawarcie porozumienia są niezłe. Niejednokrotnie podkreślałem, iż byłoby nierozsądnym przypuszczać, że przywódcy sowieccy wykażą mniejszą dalekowzroczność w sprawach polityczn., niż dotąd wykazywali w wojskowych. Wiadomo, że są niektórzy Polacy, którzy nie mogą zapomnieć o przeszłości i więcej jej przypisują znaczenie, niż teraźniejszości, czy też przyszłości. Posiadam jednak silne powody ku temu, by nie zaliczać do nich prem. Mikołajczyka. Stalin odnosi się do niego z przyjaznym szacunkiem. Opowiadał mi jeden z sojusz. mężów stanu, że gdy był w Moskwie w zimie na przyjęciu u Stalina, Stalin wzniósł przy nim zdrowie Mikołajczyka. Jest to szczegół niemniej jednak zachęcający.-

Londyn, dnia 6.VIII.44r. Kom.franc.popołud. serwis europ.

Front zach.: Jedna kolumna pancer.ameryk., atakująca z pod Rennes, dotarła do ujścia Loary, podczas gdy druga dotarła pod Brest, przebywszy w ciągu 2-ch dni ok.200-tu km. Półwysep bretański został w ten sposób przecięty, a 4 dywizje niem. walczące w Bretanii zostały izolowane. Opór niem.sporadyczny.- Wczoraj ciężkie bombowce ameryk.atakowały gwałtownie urządzenia w Breście.- Ub.nocy ciężkie bombowce sojusz.atakowały urządzenia port.w porcie St.Malo. Koresp.ameryk. opisują piorunujące tempo pochodu ameryk. W ciągu jednego tygodnia oddz. ameryk.przebyły 350 km., osiągając przeciętną szybkość większą, niż Niemcy 1940r.-
Koresp.wojsk."Sunday Express" donosi, że Niemcy używają w Bretanii coraz częściej prymitywnych pojazdów konnych. Drogi są zatłoczone porozbijanymi pojazdami. W Normandii pozycje, które stanowiły niejako zwornik niem.oporu, zostały podważone. Oddz.bryt.utworzyły na połud.od Caen klin, sięgający na 8 km.wgłąb. Pod Vires w dalszym ciągu zacięty opór niem.-
Na odcinku central. Amerykanie obsadzili węzeł kolej. Vitre na drodze z Rennes do Paryża.- Cały lasek pod St.Sever wraz z wielkimi składami amunicji, które w znacznej większości były nietknięte dostały się w ręce sojuszników.- Opisując walki, stoczone na w czwartek wieczór w Villers-Bocage z oddz.pancer. SS., koresp.radia bryt.stwierdza, że Niemcy, opuszczając tutaj swe pozycje, zostali niejako wyważeni z zawiasów, na których opierało się całe skrzydło niem. naprzeciw wschod.odcinka sojuszników, bronionego przez oddz.bryt.i kanad. Na tym odcinku Niemcy zgrupowali liczne formacje SS. i pancer., co wyraźnie dowodzi, iż są oni zmuszeni sięgać do rezerw strategicznych. Z drugiej strony brak im oddz.piech. niezbędnej do trzymania pozycyj, zdobywanych przez czołgi.- Koresp.radia bryt.opisuje niewiarygodne wprost rozmiary dostaw, napływających na front. Tym razem

nie chodzi już tylko o dostawy sprzętu woj., ale agregaty największych maszyn do budowy dróg, niwelatorów i traktorów, w porównaniu z którymi nawet największe czołgi wyglądają niepozornie. Jest to wojna zmechanizowana do najdrobniejszego szczegółu.- Straty sojusz. są do tej pory o 30% niższe od przewidywanych. Od inwazji aż do dnia 20 lipca straty sojuszników w zabitych, rannych i jeńcach wyniosły 170.000 ludzi, niem. natomiast ponad 200.000.- Dziś rano radiostacja franc. w Algierze ogłosiła rozkaz tymczas. rządu, wzywający mieszkańców Bretanii do otwartego powstania. Robotnicy powinni strajkować i okupować fabryki, urzędnicy zaś aresztować współpracowników niem. Sygnał do powstania w innych prowincjach zostanie ogłoszony we właściwym czasie.-

Rosja : Rosjanie sforsowali rzekę Stryj i zajęli miasto tej samej nazwy. Gwałtowny opór oddz. niem. i węgierskich, które poniosły ciężkie straty.- Rosjanie znajdują się już tylko o 50 km. od Krakowa.- Na płn. zach. od Warszawy Rosjanie posunęli się o 10 km. Niemcy ściągnęli ostatnio pod Warszawę dalsze 3 dywizje pancer., mianowicie po jednej z Niemiec, Belgii i Holandii.- Na odcinku płn. Rosjanie sforsowali dopływ Niemna, Dubisę.- Kom. przytacza krótko depeszę dztwa armii kraj. o walkach w Warszawie.-

Wojna lotn. : Ub. nocy "Moskity" RAF. atakowały fabryki benzyny syntetycznej w Zagłębiu Ruhry.- Wczoraj w ciągu dnia 1100 ciężkich bombowców ameryk. pod eskortą myśliwców atakowało szereg objektów niem., m.in. rafinerie w Dolberg / Westfalia / i w pobliżu Hannoweru, zakłady lotn. w okręgu Brunszwiku, wreszcie lotniska pod Hamburgiem, Halberstadt i Langenburg. RAF. atakowała 3 składy benzyny w pobliżu Bordeaux.- Wczoraj w ciągu dnia ponad 500 ciężkich bombowców RAF. atakowało wyrzutnie "bomb latających " w płn. Francji i w rej. Pas de Calais.-

M.p.dnia 7.VIII.44r.

Londyn, dnia 3.VIII.44r. Audycja dla prasy podziemnej.

Stosunki polsko-ros. Londyński "Economist" w Nr.z dn.29.VII.44r.zamieszcza na ten temat artykuł w związku z wizytą prem. Mikołajczyka w Moskwie. Fakty są ogólnie znane. Wiadomo, że z jednej strony rządowi polskiemu w Londynie podlega w przeważającej większości podziemny ruch oporu i że rząd ten jest uznany przez rządy sojusz. Z drugiej strony Rosja podkreśla wprawdzie, iż życzy sobie silnej i niepodległej Polski, ale zarazem ignoruje istnienie legalnego rządu w Londynie. Ostatnio rząd ros. zawarł porozumienie z Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego. Jest to organizacja, wyłoniona przez Związek Polskich Patriotów, który powstał w Rosji w marcu 1943 r. Jako powód do uznania Komitetu za tymczasową, faktyczną reprezentację Polski, rząd ros. wysuwa konieczność powołania lokalnych, polskich władz administracyjnych, z którymi by wkraczające wojska ros. mogły normować wszystkie sprawy, z natury rzeczy związane z wyswabadzaniem polskich terenów. Od tej pory wszystkie próby doprowadzenia do porozumienia między rządem ros., a rządem polskim pozostają bez rezultatu. Z drugiej strony należy stwierdzić, że usunięcie z rządu londyńskiego czynników, wrogich Sowietom i zastąpienie ich czynnikami, bardziej postępowymi pod względem społecznym w żadnej mierze nie zmniejszyłoby powagi rządu polskiego, zwłaszcza w stosunku do Rosjan, czy też postępowych Polaków.- Rząd polski wydał ostatnio rozkaz polecający polskiemu ruchowi oporu w kraju współdziałanie z wkraczającymi wojskami ros. Mimo tego Rosjanie nie wykazują gotowości unormowania stosunków z rządem polskim.- Niewątpliwie leży najzupełniej w interesie rządu polskiego doprowadzenie do współpracy z Komitetem Wyzwolenia Narodowego. Należy jednak pamiętać, że gdyby w Polsce powstały warunki swobodnej gry sił politycznych, to rząd Mikołajczyka, korzystający z poparcia czterech głównych partyj politycznych miałby większość

zapewnioną. Za wstrony Komitet Wyzwolenia Narodowego powołuje się na poparcie Rosji, co jednak w żadnej mierze nie może oznaczać wzmocnienia roszczeń Komitetu Narodowego do przemawiania w imieniu Polaków.- Najsilniejszym atutem Komitetu Wyzwolenia Narodowego jest jego projekt reformy rolnej. Za jednym zamachem ma on rozwiązać problem, od pokoleń ciążący nad społecznym rozwojem Polski. Polski rząd w Londynie za powoli pracował nad rozwiązaniem tego problemu. Chociaż w jego skład wchodzą przedstawiciele chłopów, to jednak rząd polski ze zdumiewającą powolnością pracował nad przygotowaniem choćby tylko planów reformy. Okazuje się, że nawet jeszcze na emigracji wpływ ziemiaństwa był zbyt silny, by opór z tej strony dał się przełamać.-

Drugim postulatem Komitetu Wyzwolenia Narodowego jest kompensata terytorialna na zachodzie Polski. Odezwa Komitetu wymienia Prusy Wschodnie, Pomorze, cały Górny Śląsk i nawet określa Odrę, jako polską granicę zach. Dodatnia strona programu Komitetu Wyzwolenia Narodowego, wyrażająca się w jego projektach reformy rolnej jest wskutek tego zneutralizowana projektami aneksji z jej wszystkimi ujemnymi następstwami.- Artykuł kończy się przytoczeniem deklaracji min.Kwapińskiego z dn.30.VII. na temat planów odbudowy Polski i przewidywanych przytym reform społecznych.-

Londyn, dnia 4.VIII. 44r. <u>Audycja dla prasy podziemnej.</u>

<u>Znaczenie Francji dla USA.:</u> Poważny miesięcznik ameryk. "Fortune" przynosi na ten temat obszerny artykuł w numerze z czerwca b.r. Autor stwierdza, że za odrodzeniem wolnej i bezpiecznej Francji przemawiają nietylko sympatie, ale również realne interesy narodu ameryk. Gdy w r.1940 Francja padła pod naporem niem. runął nietylko jeden kraj, nietylko cały kontynent, ale więcej - wielka koncepcja o znaczeniu światowym. W pierwszym rzędzie zostały podważony cały układ sił w rej.śródziemnomorskim.

Dostawy aljanckie na front afrykański musiały opływać Przylądek Dobrej Nadziei, co było związane nietylko z nadkładaniem drogi, ale nadto z obciążeniem floty wojennej koniecznością chronienia długich konwojów przed atakami łodzi podwod. Upadek Francji odbił się nawet na położeniu Ameryki Południowej, gdyż sferę niem.wpływów dostał Dakkar, oddalony tylko o 3500 km.od Brazylii. Mało tego. Następstwa klęski Francji ujawniły się także na Dalekim Wschodzie, gdzie Japonia zajęła Indochiny, czego skutki są znane.
Interesy Ameryki zostały zagrożone jeszcze bardziej bezpośrednio. Z tytułu swego położenia geograficznego Francja jest mocarstwem nietylko śródz., ale również atlantyckim. Z chwilą opanowania przez Niemców portów nad Kanałem La Manche powstało bezpośrednie zagrożenie dla W.Brytanii. Upadek W.Brytanii z kolei oznaczałby dla USA. nietylko utratę naturalnego sojusznika, ale zagrożenie Atlantyku i utratę panowania nad nim. Mówiąc o Atlantyku, mamy na myśli cały kompleks, któryby można nazwać atlantycką wspólnotą, a który obejmuje nietylko W.Brytanię i Francję, ale również wszystkie kraje od Portugalii poprzez Hiszpanię, Belgię, Holandię, aż do Norwegii. Upadek Francji, to zarazem upadek tej wspólnoty atlantyckiej, która we właściwym tego słowa znaczeniu obejmuje państwa, graniczące z Atlantykiem z obu stron, a więc także i USA. Odbudowa konstytucyjnego rządu we Francji leży w zupełności w interesie USA., z natury rzeczy jednak musi być dziełem samej Francji. Ani USA. ani W.Brytania nie mogą narzucić swej woli Francji.-
Odbudowa Francji, a co zatym idzie europ.odłamu atlantyckiej wspólnoty, w którym Francji przypada na europ.kontynencie pozycja kluczowa jest zasadniczym warunkiem powstania po wojnie zjednoczonej Europy, bez czego nie jest do pomyślenia trwały pokój.Przyszłe stany zjedn.Europy muszą się oprzeć na odmiennej koncepcji, niż USA.

Tą koncepcją jest właśnie wspólnota atlantycka, której wpływy zresztą sięgają również na Afrykę.
Tego rodzaju ugrupowanie państw zachod.Europy nie będzie zresztą bynajmniej przeciwwagą Rosji, lecz przeciwnie jej uzupełnieniem. Leży w interesie USA., by ugrupowanie państw zach. było możliwie szerokie i oparte na możliwie najściślejszej współpracy gosp., zwłaszcza w zakresie wymiany handl. i obniżenie taryf celnych. Na tego rodzaju ugrupowaniach regjonalnych możnaby w najtrwalszy sposób oprzeć przyszłą organizację światową, jako ulepszoną Ligę Narodów.-
Reasumując, trzeba jednak ponownie stwierdzić, że żaden kraj nie przedstawia większego znaczenia niż Francja dla powstania atlantyckiej wspólnoty i żaden nie ma w tym dziele większej roli do odegrania.-

Londyn, poniedziałek, dnia 7.VIII.44 r. Kom.ang.poran.,
Serwis wieczorny i franc. europ.

Front zach.: Wczoraj wieczorem oddz.pancer.ameryk. po zajęciu Laval i Mayenne znajdowały się o 200 km. na zach.od Paryża. Między Laval i Angers Amerykanie zajęli miejscowość Chateau-Gontier. Jedna kolumna posuwa się w kier.węzła kolej. Mans, druga zaś w kier.Alencon. Półwysep Finisteru został już prawie całkowicie przez oddz.ameryk.obsadzony. Dotarły one po obu stronach St.Nazaire do wybrzeża morskiego. Pod Brest i St.Malo opór niem. b.gwałtowny. Załoga Brestu otrzymała rozkaz zniszczenia wszystkich urządzeń, a następnie ratowania się zależnie od warunków. Jeden z koresp.ameryk.donosi, jakoby garnizon Lorient zażądał od sztabu ameryk. podania warunków kapitulacji. Na drodze do Lorient Amerykanie zajęli miejscowość Vannes. Najgwałtowniejsze walki toczą się dokoła Vires, gdzie sojusznicy zdobyli nieco terenu. Nad rzeką Orne oddz.II-ej armii bryt. opanowały wschod.wybrzeże na 6 mil ang.poniżej Caen, a zachod. na 15 mil ang.poniżej Caen. Pod miejscowościa Thury i Harcourt na wsch. brzegu rzeki Orne / 23 km.na połud.od Caen/,oddz. bryt. rzekę sforsowały, ale nie zdążyły jeszcze utworzyć przyczółka.- Lotn.bryt. zrzuciło 6-tonowe bomby na bazę łodzi podwod. w Lorient. Atakowano również urządzenia pod Brest.-
Rzecznik sojuszników oświadczył, że z pośród 32-ch dywizyj niem.na froncie zach. 13-cie zostało faktycznie zupełnie startych. Operacje postępują prawie zupełnie wg.planu. Do tej pory Amerykanie wzięli 84.000 jeńców, oddz.bryt. zaś 30.000.- Niemcy podjęli wczoraj próbę wyratowania morzem części załogi St.Nazaire. Cały konwój w liczbie 7-miu statków, zmierzający na połud., został zatopiony.-

Rosja : Od odcinku połud. Rosjanie zdobyli Drohobycz. Dalej ku płn. sforsowali Wisłok i zajęli Mielec.- Pod Warszawą Rosjanie bombardują Pragę, oraz zdobyli Jabłonnę.- Koresp.radia bryt.w Moskwie, Winterton donosi, że oddz.ros.zbliżają się już do przedpoli Krakowa /!/. Na tym odcinku opór niem.b.silny.-

Koresp. z Moskwy donosi, że walki u granicy Prus Wschodnich są nader zacięte i niektóre miejscowości po kilka razy dziennie przechodzą z rąk do rąk.-

Sprawy polskie.: Prem. Mikołajczyk w towarzystwie min. Romera i prezesa Rady Narodowej Grabskiego odbył wczoraj czterogodzinną konferencję z przedstawicielami Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego. Dziś ma się odbyć następne spotkanie. Oba serwisy przytaczają za kom. polskim wiadomości o walkach w Warszawie. Komentator radia bryt. określa obecne wypadki w Warszawie, jako jedne z najbardziej dramatycznych. Polska armia podziemna wykazuje obecnie tę samą rozpaczliwą odwagę, co obrońcy Warszawy w r.1939. Tak, jak wówczas, tak samo i dzisiaj walczą w obliczu przygniatającej przewagi. Dziś jednak mogą żywić nadzieję rychłego wyzwolenia. Jeśli kto zasługuje na wolność, to ci ludzie, którzy walczą w Warszawie. Dopiero, gdy Warszawa zostanie zdobyta, dowiemy się całej prawdy o 5-ciu latach niem. okropności. Przypomną nam one jeszcze raz do czego Niemcy są zdolni.-

Front środz.: Cała połud. część Florencji znajduje się w rękach sojuszników. Jest ona obecnie ostrzeliwana przez Niemców. Na miejsce przybyły już ameryk. władze administrac., które stoją przed trudnym zadaniem, gdyż w samej tylko opanowanej części miasta znajduje się 80.000 zbiegów, dostawa gazu, wody i elektr. zupełnie odcięta, brak żywności i lekarstw. Na odcinku adriatyckim oddz. polskie i i włoskie znajdują się już o 20-stu km. poza Anconą. Port Ancony został w rekord. czasie uruchomiony.-

Wojna lotn.: Trzeci dzień z rzędu potężne formacje ciężkich bombowców ameryk. bombardują objekty w Niemczech. Wśród nich znajdowały się wczoraj zakłady Diesel'a w Berlinie, osiem rafineryj nafty pod Hamburgiem i urządzenia port. w Kilonii. Eskortujące myśliwce atakowały nadto lotniska i objekty kolej. Straty npl 33 samoloty, straty własne 24 bombowce i 9 myśliwców.-

Wczoraj w ciągu dnia 750 ciężkich bombowców
ameryk. z baz włoskich atakowało bazę łodzi
podwod. w Tulonie, cztery składy mater. pędnych
w dolinie Rodanu, oraz osiem objekt. kolej. aż
Lyon.- Wb. nocy naloty "Moskitów" na zakłady be
zyny syntetycznej w Zagłębiu Ruhry.-
Sojusznicy używają obecnie mater. wybuch., zna-
nego pod oznaczeniem "RDX", o połowę silniej-
szego, niż używany zazwyczaj do wypełniania
bomb nitrotoluen. Niemcy znają wprawdzie formuł
fabrykacji, ale nie posiadają potrzebnych skład
ników. Nowy materiał wybuchowy jest szczególnie
skuteczny w rakietach, używanych przez myśliwc
"Typhoon" przeciwko celom ruchomym.-

<u>Ocean Spokojny :</u> W zakresie dwudniowej bitwy, sto
czonej pod wyspami Bonin przy udziale lotniskow
ców, pancerników i krążowników, Amerykanie zat
pili bądź zniszczyli 38 jednostek japon., w
tym 5 kontrtorpedowców i 5 transportowców zost
ło zatop. napewno a jeden lekki krążownik przy-
puszczalnie. Ponadto stracili Japończycy 13-cie
samolotów, Amerykanie zaś 16-cie.- Trzy czwar
Wyspy Guam znajduje się już w posiadaniu amer
Ameryk. administracja objęła już tu zarząd cyw
II-ga armia japon., walcząca na płn. zach. Nowej
Gwinei, znajduje się w stanie zupełnej dezorga
nizacji.-

<u>Birma :</u> Oddz. sojusz. zajęły ważną bazę japon.
i węzeł drogowy Tamu w odległ. 50-ciu mil ang.
na połud. wsch. od Imfal.-

<u>Chiny :</u> Marszałek Czang-Kai-Czek wysłał do
generałów Mountbattena i Stillwella gratulacj
zdobycia Myitkina.- Z Czung-Kingu donoszą o
wznowieniu przez Japończyków wielkiej ofensywy
na Heng-Yang w prowincji Hunan, które to miast
jest od szeregu tygodni oblegane.-

<u>Z komentarza wojskowego : / Major Hastings/.</u>

Wg. posiadanych informacyj Niemcy rzucili do
obrony Warszawy 6 dywizyj pancer. Jest to naj-
większa niem. formacja pancer., użyta przez Nie
ców w Europie, jeśli pominąć Normandię.

Na obu odcinkach, t.zn. zarówno w Normandii, jak i pod Warszawą sytuacja jest o tyle podobna, że w każdym przypadku Niemcom grozi oskrzydlenie, a ich opór może mieć tylko charakter akcji opóźniającej, gdyż brak warunków terenowych dla zorganizowania stałej linii obrony.-
Nader ważnym wydarzeniem jest akcja floty ameryk. w grupie wysp Bonin, które są już zagrożone inwazją. Wyspy te, znajdujące się w odległ. niecałych 600 mil od Tokio, zostały b. silnie ufortyfikowane w celu obrony przed inwazją. Dla Japonii przedstawiają one podobne znaczenie, jak Pearl Harboar dla USA.-

Londyn, poniedziałek dnia 7.VIII.44r. <u>Z audycji porannej polskiej.</u>

W siódmym dniu bitwy o Warszawę inicjatywa w dalszym ciągu spoczywa w ręku armii kraj. Ostatnia depesza, datowana z niedzieli godz. 8.30 donosi, że najważniejsze walki toczą się o główny dworzec który przechodzi z rąk do rąk. Poprzednia depesza gen. Bora z szóstego dnia bitwy donosi, że Niemcy rzucają do walki nietylko czołgi, ale również miotacze ognia i bombowców. Ataki ros. na wschod. peryferie miasta przycichły i nie wpływają na przebieg walk. Wczoraj rozszerzono pozycje w środkowej części Mokotowa, gdzie skutecznie zwalczano npl. czołgi, oraz obsadzono okręgi Placu Teatralnego, Bankowego i Politechniki. W getto zdobyto baraki SS. z całym ekwipunkiem. Zajęto również część koszar, bronionych przez kilkuset Niemców. Płoną liczne i duże pożary, wzniecane celowo przez Niemców, którzy zabraniają ludności cywilnej je gasić. Coraz częściej Niemcy mordują cywilną ludność.-

Dzisiejszy "Times" przedstawia sytuację w Warszawie na podstawie kom.gen.Bora, stwierdzając, że walki armii kraj.w dramatyczny sposób manifestują wolę narodu polskiego, by odzyskać niepodległość przez własny czyn orężny.-
Inne dzienniki podkreślają brak wiadomości o pomocy armii Rokossowskiego dla Warszawy.-
Również dzienniki amerykańskie przytaczają kom.Bora, przypominają walki w Warszawie w r.1939 i podkreślają, że walki obecne są natchnieniem dla wszystkich narodów, walczących o wolność.-
Podsekretarz Stanu USA.Stettinius oświadczył w dn.5.VIII., iż rząd amerykański z zadowoleniem przyjął wiadomość o odwiedzeniu Rosji przez prem. Mikołajczyka i żywi nadzieję, iż dojdzie do obustronnego rozwiązania ważnych problemów, istniejących między Rosją a Polską.-
"Dzisiejszy"Daily Telegraph" podkreśla w obecnych działaniach wojennych sojuszników moment szybkości. Jest rzeczą widoczną, że Hitler pragnie za wszelką cenę opór przedłużać , przeciągnąć walki do najbliższej zimy. O ile chodzi o front ros., to dwoma najważniejszymi wydarzeniami są sforsowanie Wisły na połud.od Warszawy, oraz odcięcie armij bałtyckich. Metodyczne przygotowywanie uderzeń na Warszawę i na Prusy Wschodnie jest zapowiedzią skuteczności uderzenia.-

Londyn, wtorek, dnia 8.VIII.44r. Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: Wczoraj ponad 1000 ciężkich bombowców RAF.wykonało największe bombardowanie niem.oddz. lądowych, jakie miało miejsce kiedykolwiek w obecnej wojnie. Nalot rozpoczął się dziś nad ranem. Objął on rejon na południe od Caen, gdzie skoncentrowane są b.wielkie ilości npl.czołgów, artylerii i karab.maszyn. W ciągu półgodziny zrzucono 1000 ton bomb.- Niemcy przypuścili wczoraj najgwałtowniejszy ze wszystkich kontrataków między Mortain a Awranches, próbując wbić klin między oddz.ameryk. a ang. Rzucili oni do walki 4 dywizje pancerne. Początkowo udało im się wyprzeć Amerykanów z Mortain i posunąć się o 4 mile poza tę miejscowość, następnie jednak Amerykanie miasto odzyskali.
Pod Mortain toczą się obecnie najgwałtowniejsze walki. Niemcy ponieśli straszliwe straty wskutek masowego nalotu myśliwców ameryk."Tayphun", rozpoczętego wczoraj o godz.10.30, który trwał przeszło osiem godzin. Całość strat niem.w czołgach wynosi 145 wozów, mianowicie 81 zniszczonych, 27 stanęło w płomieniach, a 27 zostało uszkodzonych. Ponadto unieruchomiono 78 pojazdów mechanicznych. W ten sposób rzucone do walki 4 niem.dywizje straciły ponad połowę swych efektywów w czołgach.-
Komentator radia bryt., omawiając wielki kontratak niem., wyraża opinię, że Niemcom zapewne chodziło raczej o akcję opóźniającą, któraby im zapewniła czas do zorganizowania uporządkowanego odwrotu, aniżeli nadzieja przecięcia połączeń między oddz.bryt. a ameryk. Przy ataku oddały szczególne usługi pociski rakiet.,zastosowane przez myśliwce.- Oddz.ameryk. w Bretanii posunęły się aż po Donfront, odległe o 35 km.na wschód od Mortain na drodze do Alencon. Oddz.ameryk.zbliżają się coraz więcej do Le Mans, aczkolwiek bliższe dane nie są znane, gdyż oddz.ameryk. niewolno komunikować się drogą radiową, by nie dawać informacji

przeciwnikowi. Na Lorient nacierają dwie kolumny ameryk., z których jedna znajduje się w odległ. 9-ciu mil ang.na płn., a druga 12-cie mil ang. na wschód.- St.Malo jest zupełnie odcięte. Zarówno tutaj, jak i pod Brest Niemcy stawiają zacięty opór. Na płn.wybrzeżu Bretanii Amerykanie zdobyli St.Brieuc, oraz St.Quay.- Na odcinku wsch.oddz. bryt. sforsowały rzekę Orne i zajęły wzgórze Monte Peinçon, wysok.350-ciu mtr., panujące nad okolicą i położone o 6 km.na połud. od Aunay. Przyczółek utworzony na prawym brzegu rzeki Orne sięga na 3 km.wgłąb.- Vire zostało przez Niemców opuszczone.-
Z Hiszpanii napływają wiadomości, iż Niemcy opuszczają połud.zach.Francję. W Biarritz, Bayonne i Bordeaux zostało jakoby tylko niewielka ilość Gestapo i policji, a całą resztę sił przerzucono na płn. Ułatwi to działanie franc.partyzantom,którzy już teraz wysadzili most na płn.od Bordeaux.- Koresp.wojsk.opisują entuzjastyczne przyjęcie,z jakim spotykają się w Bretanii wojska ameryk.
W dalszym ciągu najwięcej trudności sprawiają niem. strzelcy, działający z zasadzki. Kryją się oni po drzewach i strzelają głównie w nocy.-
Opanowanie Bretanii utrudni bardzo działalność niem łodzi podwod. przed zamówieniem której ostatnio tak ostrzegał prem.Churchill. W Brest, Lorient i St.Nazaire przebywało sześć flotylli niem.łodzi podwod. z pośród 8-miu, stacjonowanych u wybrzeży Francji. Korzystały tem one z betonowych schronów, zabezpieczających przed kruszącymi bombami, oraz z dobrze wyposaż. warsztatów reperac. Obecnie mają one do wyboru schronić się do La Pallice pod Rochelle lub do Bordeaux, gdzie jednak nie będą korzystały z tak dogodnych urządzeń. Ponadto część może szukać schronienia w Norwegii. Jeśli Niemcy istotnie zamierzają powtórzyć jeszcze raz rozpaczliwą próbę wojny podwodnej, utrata tych trzech baz nie powstrzyma ich, ale w każdym razie znacznie im utrudni wykonanie swych zamiarów.-

Bardzo wielkie znaczenie będzie również przedstawiało opanowanie Bretanii dla sojusz.lotn. Do tej pory rozporządzało ono jedynym tylko dobrym lotniskiem, mianowicie Carpiquet pod Caen. Lotnisko w Cherbourgu jest nieszczególne, a poza tym są tylko trzy prowizoryczne lądowiska w Normandii. Natomiast dobre lotniska znajdują się w Rennes, Laval i Alençon. Dzięki temu sojusz. lotn. nie będzie się musiało tłoczyć w Normandii, zyska więcej swobody ruchu i będzie korzystało z baz w bezpośrednim sąsiedztwie linii bojowej.

Francja : Z urzęd. koł. franc. w Londynie donoszą, że przy wyswabadzaniu Bretanii istotną rolę odegrały oddz. partyzantów, które pomogły w zdobyciu szeregu miejscowości, m.in. Vannes i St.Brieuc. Od 6-go czerwca do 26-go lipca partyzanci spowodowali w Normandii 180 wykolejeń pociągów.-

Gen. de Gaulle, przemawiając wczoraj z Algieru przez radio, oświadczył, że w niedalekiej; b.niedalekiej przyszłości wyląduje we Francji potężna i doświadczona armia franc., wyposaż. w najnowocześniejszy sprzęt, która weźmie udział w bitwie o Francję. Omawiając dotychczasową działalność franc.armii kraj., gen. stwierdził, że w czasie stoczonych z nią walk, w samym tylko okręgu na wschód od Rodanu padło w ciągu 2-ch miesięcy 10.000 Niemców. W rej.Vercors / na połud.zach. od Grenoble /, siły franc. wiążą od połowy lipca dwie niem. dywizje. Niema takiego Francuza, który nie byłby gotów przyłączyć się do walki o wyzwolenie. Każdy może brać w niej udział i każdy będzie brać w niej udział. Zależnie od okoliczności, może to być walka na polu bitwy, czy też sabotaż w niem.fabrykach i urzędach.-

Kanada : Dziś upływają dwa lata od raidu na Dieppe, w którym oddz.kanad. poraz pierwszy wystąpiły do walki. W maju 1943 r.oddz.kanad.

w Anglii liczyły już 190.000 ludzi.-
W związku z drugą rocznicą raidu na Dieppe niem. pisma przypominają, iż po tym raidzie Hitler oświadczył, że chociaż wiadomo, gdzie i kiedy ci wojskowi idioci / t.zn. sojusznicy/, gotowi wylądować, to jednak jest pewne, że nie dłużej się utrzymają niż, w najlepszym razie 9 godzin.-
Rosja : Chociaż w ostatnich dniach oddz.ros. nie odnoszą tak świetnych sukcesów, jak niedawno temu, to jednak zacięte walki trwają na całym froncie, czego najlepiej dowodzi zestrzelenie w ciągu jednego dnia, t.zn. wczoraj 117-tu samolotów niem., oraz zniszczenie bądź uszkodzenie 110-ciu czołgów.-
Wczoraj wieczorem Stalin ogłosił dwa rozkazy spec., donoszące o zdobyciu Samboru i Borysławia.-
Na zach. od Sandomierza dalsze rozszerzenie ros. przyczółka i postępu o 10 km. wgłąb.-
Na płn.zach.od Białegostoku oddz.ros.zdobyły miasto oddalone o 60 km. na południe od Prus Wschodnich.-
Na Łotwie Rosjanie zdobyli miejscowość Lubana na płn.zach.od Rezekne.-
Nalot lotn.sowiec.na Wystruć, gdzie wywołano gwałtowne pożary, oraz na koleje w pobliżu granicy litewskiej, gdzie trafiono szereg pociągów niem.-
Koresp.radia bryt.w Moskwie, Winterton donosi, że Niemcy zmuszeni są ściągać do Prus Wschodnich coraz więcej posiłków. Ostatnio przerzucili tam z Niemiec 1-szą dywizję grenadierów pancernych. Na odcinek płn. Niemcy rzucili również wielkie ilości samolotów i ich lotn. działa tam obecnie w sile, dotąd nienotowanej. Dotyczy to zarówno bombowców jak i myśliwców. Postępy sowiec. są obecnie mniej efektowne niż, niemniej jednak presja jest w dalszym ciągu utrzymywana wzdłuż całego frontu. Głównym celem Rosjan jest nie tyle zdobywanie terenu, co wyczerpywanie sił przeciwnika.-

<u>Sprawy polskie</u> : Zarówno kom.ang.,jak i franc. przytaczają ostat.kom.polski, donoszący o zażartych walkach w Warszawie, zdobyciu nowych pozycyj, oraz niem.czołgów, używanych w walkach [illegible] przez Polaków.-
Kom.ang.donosi, iż prem.Mikołajczyk odbył wczoraj długą konferencję z przedstawicielami Komitetu Wyzwolenia Narodowego.- Jeden z koresp.donosi,iż zapewne były również omawiane sprawy granic.
Wg.tego samego źródła jeden z członków delegacji polskiej miał oświadczyć, iż obecne rozmowy posunęły się już poza fazę wstępnej wymiany i formułowania poglądów.-
<u>Wojna lotnicza</u> : Dziś rano radio niem.doniosło, że ub.nocy były atakowane objekty w dolnej Austrii.
Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce ameryk.,działające z baz włoskich atakowały dwie rafinerie nafty na Górnym Śląsku.-
Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce ameryk.z baz ang.atakowały objekty naftowe w Niemczech. Eskortujące myśliwce zniszczyły przytym 30 lokomotyw i 5[illegible] samolotów npl., oraz trafiły 350 wagonów. Nie powróciły 2 bombowce i 2 myśliwce.-
W nocy z niedzieli na poniedziałek "Moskity" RAF. atakowały drugą noc z rzędu fabryki benzyny syntetycznej w Zagłębiu Ruhry.-
Samoloty ameryk., które wykonały nalot z Włoch na lotniska niem. w Polsce i wylądowały w Rosji, powróciły do baz włoskich bez strat.-
<u>Front śródz.</u>: Niemcy ostrzeliwują pozycje sojusz. w połud.części Florencji mimo ogłoszenia Florencji za miasto otwarte. Oddz.sojusz. oskrzydlają miasto. We wschod.części Florencji włoscy partyzanci zaatakowały Niemców. Od bitwy pod Cassino sojusznicy wzięli do niewoli 50.000 Niemców.-
<u>Bułgaria</u> : Z Ankary donoszą, jakoby rząd bułgarski zwrócił się do tureckiego z prośbą o poinformowanie o stanowisku sojuszników wobec Bułgarii w razie zerwania przez rząd bułgarski stosunków z Niemcami.-

Rząd bułgarski zaproponował jakoby wycofanie bułgarskich wojsk okupac. z Grecji i Jugosławii, oraz gotowość zezwolenia na przelot samolotów sojusz. przez Bułgarię.-

Węgry : Podali się do dymisji trzej ministrowie węgierscy, między nimi Bela Imredy, przywódca prohitlerowskiej "Partii Odrodzenia".-

Włochy : Z Rzymu donoszą, że trzystu senatorów włoskich zostało pociągniętych do odpowiedzialności przez nowoutworzoną komisję, która ma badać przewinienia włoskich faszystów. Minister hr. Sforza zażądał usunięcia tych senatorów, gdyż pomagali oni reżimowi faszystowskiemu i ponoszą odpowiedzialność za następstwa, które spadły na Włochy z powodu przystąpienia do wojny po stronie Niemiec. Jest to pierwsze ważne zarządzenie antyfaszystowskie, podjęte przez rząd Bonomiego przeciw faszystom.-

Jugosławia : Oddz. jugosłowiańskie, współdziałające z partyzantami greckimi zajęły pograniczne miasto greckie, liczące 20.000 mieszkańców.-

Ocean Spokojny : Lotniska japon. na ważnej bazie, mianowicie na Wyspie Yap w Archipelagu Carolinów zostały unieruchomione wskutek nieustannych nalotów ciągnących się od 2-ch miesięcy.-

Premier Nowej Zelandii Fraser na konferencji premierów w Londynie wystąpił z wnioskiem zorganizowania stałej komunikacji powietrz. między Nową Zelandią a Kanadą. Lotnictwo Dominjów korzystałoby przytym z baz ameryk. na Honolulu w zamian za oddanie do użytku własnych baz lotn. USA.-

Londyn, dnia 8.VIII.44r., wtorek. Z audycji porannej polskiej.

Walki w Warszawie trwają z niezmiennym natężeniem. Ostatnia depesza gen. Bora donosi, że oddz. polskie utrzymują swe pozycje i atakują Żoliborz, skąd wyparły Niemców z szeregu punktów, zdobywając

Plac Wilsona i skrzyżowania ważnych arteryj. Nie odczuwa się działalności Rosjan we wschod. dzielnicach. Wśród ludności powszechny zapał. Kobiety pełnią służbę jako pielęgniarki i sanitariuszki, kilkunastoletni chłopcy biorą udział w zwalczaniu czołgów. Został oddany już do służby pierwszy polski ambulans. Postawa robotników jest wspaniała. Wiadomości są rozpowszechniane przez tajną prasę, która częściowo już się w mieście ujawniła, oraz przez zdobyte megafony niem. Niemcy w dalszym ciągu podpalają domy i mordują niewinną ludność. Podpalili oni m.in. Muzeum Narodowe, teatr Ateneum i szpital Czerwonego Krzyża. Późniejsza depesza gen. Bora donosi, że dyscyplina jest doskonała. Cała ludność miasta współdziała, wiążąc znaczną część sił niem. Niemcy ponieśli ciężkie straty. Niektóre ulice są pokryte niem. trupami i porzuconymi czołgami. W dalszym ciągu działa niem. lotn. myśliwskie i bombardujące. Jeńcy są brani w grupach do kilkuset ludzi. Wszelkie samosądy są zakazane. Niemcy są traceni z wyroków sądów polskich. W toku walk został odznaczony pierwszy cywil. Jest nim robotnik Jan Lumiński, który w dn. 5 b.m. uruchomił pierwszy czołg typu "Panter". Jest to pierwszy czołg, który został użyty do walki przez armię krajową. Polacy demontują czołgi i wyjętych dział używają potym w walkach.-

Ang.min.lotn.komunikuje, że jeden z polskich pilotów, natknąwszy się na trzy "latające bomby" /Polacy nazywają je " ślepograty" /, wszystkie trzy zestrzelił.-

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dn. 7 b.m. amb.ang. przy Rzeczypospolitej Polskiej.-

Prasa szwedzka donosi, że Niemcy zmobilizowali w Wielkopolsce wszystkich w wieku od 15-tu do 65-ciu lat bez względu na płeć i narodowość.-

Z Łodzi donoszą o zwiększeniu kontygentów, co jest łączone z przewidywaną ewakuacją terenu.

Przed.odd..ros.znajduj. się w odległ.50-ciu km. od Krakowa.-
Dzisiejszy "Daily Express" ogłasza projekt, opracowany przez partię liberalną i obejmujący program potraktowania Niemiec po wojnie. Referentem jest b.sekretarz generalny Ligi Narodów, Sir Eric Drummont / obecnie Lord Kerry/. Projekt proponuje, by z chwilą ustalenia przyszłych granic Niemiec były one wyraźnie gwarantowane przez narody zjednoczone, któreby zapewniły obronę własnymi siłami zbrojnymi. W ten sposób Niemcy nie będą mogli twierdzić, że są zagrożeni agresją i nie będą mogli grać na współczuciu ze strony innych narodów w celu uzyskania pozwolenia na zbrojenia.
By uniemożliwić Niemcom ponowną agresję, należy spełnić dwa warunki: 1/ nie pozwolić na posiadanie sił, któreby umożliwiały przygotowanie ataku, 2/ pod względem ekonomicznym, handl. i społecz. nie traktować ich gorzej, niż inne narody.-
W tym celu należy całe Niemcy okupować i rozciągnąć nadzór nad ich przemysłem, oraz przeprowadzić gruntowne rozbrojenie. Okupacja nie powinna jednak trwać dłużej, niż to będzie niezbędne. Niemcy winny podlegać ścisłej kontroli w dziedzinie gospodarki materiałami pędnymi, minerałami i metalami. Nie będzie im wolno budować czołgów, ciężkiej artylerii, łodzi podwodnych i samolotów. Będzie im wolno jedynie sprowadzać samoloty cywilne z zagranicy w granicach, potrzebnych dla celów komunikacyjnych. Mniejszości niem. zagranicą będą w pewnych wypadkach kierowane do Niemiec. Ich członkom wolno będzie w takich przypadkach zabierać z sobą ruchomości, natomiast za wywłaszczone nieruchomości dostaną odszkodowanie. Projekt, powołując się na Kartę Atlantycką stoi na stanowisku, że tereny, posiadające większość niem. winny w zasadzie pozostać przy Rzeszy. W pewnych wypadkach jednak względy bezpieczeństwa mogą przemawiać za odebraniem Niemcom takich terenów. Należy ustanowić wysokiego

komisarza, któremuby powierzono nadzór nad reedukacją Niemiec. Byłoby najlepiej mianować na to stanowisko Amerykanina ze względu na szczególny autorytet, jakim wśród Niemców cieszy się ameryk. talent organizacyjny.-
Dziś upływają dwie rocznice, mianowicie czwarta rocznica bitwy o W.Brytanię, oraz dwudziesta szósta rocznica przełomu pod Amiens, dokonanego przez wojska bryt. i dominjalne w dn.8-go sierpnia 1918r. nazwanym potym przez Ludendorfa " czarnym dniem niem.armii". W związku z tym " Daily Telegraph" porównuje sytuację Niemców w sierpniu 1918 r. z dzisiejszą. Niemcy znacznie dłużej posuwają się na równi pochyłej obecnie, niż wówczas.Przewaga mater.aljantów jest dziś o wiele większa, Niemcy są znacznie więcej wyczerpani, zwłaszcza w dziedzinie komunikacji i produkcji, które wtedy były nienaruszone, przybył dziś nowy czynnik w postaci lotnictwa, wreszcie Niemcy walczą dzisiaj na froncie ros.-
/Uwaga słuch.: przegląd prasy uzupełniony z kom. ang./.-

Londyn, dnia 9.VIII.44r., środa. Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: Oddz.bryt.i kanad. posunęły się na południe od Caen. Wg.ostat.wiadomości przebyły one już połowę drogi, prowadzącej do Falaise. Natarcia było poprzedzone atakiem przeszło 600 "Latających fortec", które zrzuciły na linje niem.na południe od Caen przeszło 20.000 odpryskowych bomb 50-cio kg. Oddz. Kanad. wzięły po drodze 6 miejscowości, naprzód je oskrzydlając, a potym je likwidując. Podczas, gdy oddz.kanad.postępowały z pod Caen w kier.na połud., odpierając niem. kontrataki i zadając nieprzyjacielowi ciężkie straty, oddz. bryt.II-ej armii wiązały w dalszym ciągu na skrzydle wschod., t.zn. na wsch.brzegu rzeki Orne niem. czołgi. Była to jedna z najzaciętszych walk, stoczonych do tej pory we Francji. Ub.noc, dalsze wzmożenie się niem.oporu.-
Oddz.ameryk., które wyruszyły z Mayenne, posuwają się dalej do Paryża i o ile wiadomo znajdują się już w odległ.150-ciu km.od stolicy. Bliższych wiadomości brak, gdyż kolumnom ameryk.niewolno się komunikować drogą radiową. Niemcy, nie mogąc używać samolotów wywiad. są w ten sposób zupełnie pozbawieni orientacji co do działań oddz.ameryk. Na wsch. od Avranches zostały odparte dwa kontrataki niem. Pozostałe jeszcze oddz.4-ch niem.dywizyj pancer.są unieruchomione na połud.wsch.od Mortain i zagrożone otoczeniem. Amerykanie wzięli miejscowość Barenton na 9 km.na połud.wsch.od Mortain.-
Od Brest dzieli Amerykanów 7 km., od Lorient 9 km. Zarówno pod Brestem, jak i w St.Malo gwałtowny opór niem. Walki toczą się już na ulicach St.Malo.-
W dalszym ciągu ożywiona działalność lotn.sojusz. Oprócz wymienionych 600 ciężkich bombowców ameryk., które atakowały pozycje niem.na połud.od Caen dalsze 400 bombowców, a nadto bombowce lekkie i myśliwce bombardujące atakowały lotniska pod Paryżem i pod Rouen i pod Reims, a nadto mosty kolej.i objekty komunikac. Wyrządzono ciężkie szkody, niszcząc bądź uszkadzając ponad 1000 wagonów kolej.i 60 lokomotyw.

Ciężkie bombowce RAF.bombardowały wyrzutnie "bomb latających".-
Pod Norwegią myśliwce RAF. zaatakowały torpedami i rakietami npl.konwój, wzniecając pożar na 4-ch transportowcach i 5-ciu okrętach eskortujących. Gwałtowny ogień artylerii p.lotn. Sześć samolotów nie powróciło.-
W Zatoce Biskajskiej wzniecono pożar na 6-ciu poławiaczach min.-
Prem.Churchill odwiedził ponownie Normandię, gdzie odbył konferencje z gen.gen.Montgommery i Bradleyem, a po powrócie do Londynu został przyjęty przez króla.- Komentator radia bryt.podkreśla, iż nie będzie przesadą powiedzenie, iż dzisiaj oczy całego świata są zwrócone na wąski odcinek terenu pod Caen, gdzie oddz.bryt. i kanad. atakują Niemców. Do tej pory wdarliśmy się głęboko w niem.linje obronne,ale jeszcze ich nie przełamaliśmy. Jeśli nam się to uda, to następstwa strategiczne mogą być nieobliczalne. Można oczywiście powiedzieć, że sytuacja przedstawia się nader pomyślnie.
Ósmy sierpnia b.r.może się okazać w równej mierze czarnym dniem armii niem., jak 8-my sierpnia 1918r gdy Ludendorf doszedł do przekonania, że klęska niem.jest nieuchronna. Co do postępów ameryk.na wsch.od Mayenne jesteśmy w dalszym ciągu zdani na domysły wobec braku wiadomości radiowych. W każdym razie okazało się już, że niem.kontrataki pod Mortain zakończyły się zupełnym niepowodzeniem. Przyszły historyk uzna może decyzję gen.Rommla przeprowadzenia tutaj kontrataku za jego największy błąd. Podejmując pod Mortain kontrataki, Rommel osłabił swą pozycję pod Caen, na którym, jak na zawiasach spoczywa całe wschod.skrzydło armii niem. i związał pod Mortain wszystkie siły pancer. Na uwagę zasługuje udoskonalenie techniki najściślejszej współpracy sojusz.lotn.z siłami lądowymi.

Ciężkie bombowce ameryk. zrzucały bomby na linje niem. w odległ. zaledwie kilkuset mtr. od postępujących naprzód własnych oddz.-
Wojna lotnicza : Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce ameryk. atakowały z baz ros. objekty w Rumunii.- W poniedziałek samoloty sojusz. atakowały rafinerie nafty w Trzebini.- Komentator radia bryt. podkreśla znamienną wiadomość, że z dniem dzisiejszym zaprzestano fabrykacji myśliwców "Huricane". Przejdą one do historii z powodu roli, jaką odegrały w bitwie od Anglię. Dzisiaj myśliwce "Spitfire", oraz ameryk. "Tempest" pozostawiły je już za sobą.-
Francja : Partyzanci franc. wykonali udany zamach na pociąg z amunicją, wysadzając w powietrze 28 wagonow.-
Rosja : Radio Moskwa doniosła wczoraj, że oddz. ros. przełamały niem. pozycje obronne, przebiegające na zach. od Niemna aż po Suwałki. Wdarły się one wgłąb aż po trzecią i czwartą linję okopów. Pozycje były gęsto obsadzone artylerią i gniazdami karab. maszyn.-
Na Łotwie zdobyto węzeł kolej. Krustpils / po niem. Kreuzburg/, w odległ. 85-ciu km. na płn. zach. od Dźwińska, gdzie krzyżują się linje kolej. Dźwińsk-Ryga i Rezekne-Mitawa. Niemcy stracili tu 2000 zabitych.-
Pod Birżami po 3-ch dniowych walkach z 6-ciu dywizjami niem. odbito kontrataki niem., przyczym Niemcy stracili 6000 zabitych, 1350 jeńców i 89 czołgów.-
Przyczółek na zach. brzegu Wisły rozszerzono o dalsze 10 km., zajmując 50 miejscowości.-
U podnóży Karpat zdobyto dalsze 40 miejscowości.-
Sprawy polskie : Amb. polski w Waszyngtonie oznajmił, że armia kraj. opanowała przeszło 2/5 Warszawy. Wczoraj rozpoczęły się w Moskwie wspólne narady przedstawicieli rządu polskiego, ros., oraz Komitetu Wyzwolenia Narodowego. Narady odby-

ły się na Kremlu pod przewodnictwem Mołotowa.-
Niemcy : Jeden z członków senackiej komisji wojsk. USA. oznajmił, że wskutek zajęcia Drohobycza przez Rosjan Niemcy utracili ośrodek produkcji nafty o wydajności 200.000 ton rocznie. Wobec zniszczeń, wywołanych przez naloty sojusz. na ośrodki produkcji w Niemczech, oraz unieruchomienia zakładów w Ploesti jest to dla Niemców bolesna strata, tym więcej, że wynikające stąd następstwa dadzą się odczuć również w krajach okup. i wasalskich.-
Finlandia : Nowy premier finlandzki jest politykiem konserwatywnym, który w marcu b.r. towarzyszył min. spraw zagr. Paasikivi, w podróży do Sztokholmu, gdzie odbywały się rokowania z Rosją. W skład nowego rządu nie wchodzą, ani b. premier Linkomies, ani b. socjalistyczny minister finansów Tanner, którzy obaj byli germanofilami.-
Front Śródz. : Oddz. sojusz. prowadzą pod Florencją w dalszym ciągu akcję oskrzydlającą. Walki ożywiają się dopiero w porze nocnej. Na wsch. krańcu połud. części miasta, opanowanej przez sojuszników, trzyma się jeszcze niem. oddz. Stała wymiana strzałów między oddz. faszystowskimi na płn. brzegu rzeki Arn a patriotami włoskimi na brzegu połud., opanowanym przez sojuszników.-
Organ Watykanu " Oserwatoro Romano" podkreśla, że aljanci nie bombardują niem. części Florencji, podczas, gdy Niemcy ze swej strony zburzyli historyczne mosty na rzece Arno i ostrzeliwują połud. część miasta, chociaż sami ogłosili Florencję za miasto otwarte.-
Ocean Spokojny : Niedobitki XII-ej armii japon. pod Itape na Nowej Gwinei rozbito na trzy grupy. Opór słabnie, Japończycy giną z wycieńczenia i braku lekarstw. Z pośród 12.000 żołnierzy, którzy przeprowadzali ostatnie kontrataki, tylko niewielka część ocalała.- Bezowocne próby wyłamania się II-ej armii japon., otoczonej na płn. zach. Nowej Gwinei na Półwyspie Vogelkop.- Na wyspie Guam zepchnięto Japończyków na płn. wsch. kraniec. Do tej pory straci[illegible]

li oni 10.000 zabitych.-

USA.: Przedstawiciel min. spraw zagr. oznajmił, że USA. porozumiały się z W.Brytanią co do wspólnego korzystania z nagromadzonego tonażu handl. na okres conajmniej 6-ciu miesięcy po ukończeniu wojny.- Przedstawiciel USA. Stettinius oraz W.Brytanii Lord Beaverbrook zawarli porozumienie co do polityki naft. Minister Stettinius określił je, jako jedno z najbardziej konstruktywnych posunięć w dziedzinie współpracy między obu krajami, obliczonej na daleką przyszłość. Należy oczekiwać rozszerzenia porozumienia także na inne kraje. Przewiduje ono możność korzystania przez wszystkie kraje zasobów naftowych po słusznych cenach, oraz wyłączenia ograniczeń w wydobywaniu i rozdziale zapasów nafty.

Londyn, dnia 9.VIII.44r. <u>Z audycji porannej polskiej.</u>

Kom. polski przytacza wiadomość o konferencji na Kremlu między prem. Mikołajczykiem, Komitetem Wyzwolenia Narodowego i Mołotowym za radiostacją moskiewską, która powtórzyła wiadomość za ameryk. reporterem. Koresp. z Moskwy donoszą, że konferencja premiera Mikołajczyka z Komitetem Wyzwolenia Narodowego, która się odbyła w dn. 7 b.m. trwała do północy.- Wczoraj premier odbył konferencję z ambasadorami USA. i W.Brytanii.- W dn. 7 b.m. prezydent Rzeczypospolitej przyjął na dłuższej konferencji prezesa Central. Komitetu Wykonawczego PPS. posła Arciszewskiego.- W dn. 6 b.m. prezydent odbył dłuższą rozmowę z gen. Sosnkowskim, który złożył sprawozdanie po powrocie z inspekcji II-go korpusu polskiego we Włoszech.- Depesza otrzymana w Londynie z Warszawy w dn. 8 b.m. donosi, że w dn. 7 b.m. w dalszym ciągu trwały zacięte walki, przyczym Niemcy uruchomili oni silne oddz. pancer. i atakują po trzy razy dziennie. Główna arteria komunikac., przebiegająca ze wschodu na zachód, t.zn. most Poniatowskiego, Aleje Jerozolimskie i ul. Grójecka znajdują się w ręku niem. Ulicą Grójecką Niemcy dostarczają dostawy na

Pragą. W pobliżu mostu Kierbedzia, pod Lesznem i na Woli Niemcy poczynili pewne postępy. Miasto jest wciąż palone, Niemcy używają coraz więcej miotaczy płomieni. Od wschodu martwa cisza, samoloty niem. latają bezkarnie. Niemcy zrzucają fałszywe ulotki alijanckie, wczoraj zaś fałszywe ulotki polskie, stwierdzające, że powstanie jest prowadzone w służbie dla Sowietów. Fałszywe ulotki nie wywarły żadnego wrażenia. W dn. 7.VIII. ang. lotnik RAF. przekazał dalej depeszę w języku ang. z Warszawy do Londynu, nieszyfrowaną. Depesza podała szczegóły, jak Niemcy przywiązywali kobiety do czołgów, jako żywą osłonę. Radio ang. zapowiedziało, że Niemców spotka za te zbrodnie zasłużona kara.-

Wicepremier Kwapiński wygłosił z Londynu do Warszawy przemówienie przez radio. Dziś upływa ósmy dzień powstania. Armia kraj. prowadzi walkę o wyzwolenie Warszawy. Wiem, że dla was są zbędne słowa. Prowadzicie walkę wspólnie z rządem. Prezydent Rzeczypospolitej składa hołd walczącym, oraz wyraża cześć poległym. Wiem, że wyczekujecie. Najtragiczniejsze to, że my też czekamy by wam przyjść z pomocą. Jakie wypadki jeszcze nastąpią tego nie wiemy. Jedno w każdym razie wiadomo, mi rowicie, że naród polski ma prawo, by szanować jego godność i prawo do niepodległości. Armia kraj. jest armią kombatantów, walczącą obok sprzymierzeńców ang. i ameryk. Rząd, który dysponuje taką armią, musi mieć poczucie siły i godności. Na zakończenie premier złożył hołd kobietom Warszawy i wzniósł okrzyk - niech żyje Warszawa i Polska.-

Rosjanie przecięli szosę Sandomierz-Ostrów, oraz zajęli Dobromil i Chyrów.- Cała prasa ameryk. i ang. przytacza depesze z Warszawy.- Na zakończenie audycji odegrano w miejsce nadawanych zwykle melodii żołnierskich i ludowych hymn " Z dymem pożarów".-

W.p.10.VIII.44r.

Londyn, dnia 5.VIII.44r. Brent Wood : Przegląd propagandy niem.-

Wiadomo powszechnie, jak wielką rolę w przygotowaniu drugiej wojny światowej odegrała w Niemczech legenda o t.zw. " uderzeniu sztyletem w plecy", zadanym rzekomo w 1918 r. przez elementy lewicowe i żydowskie niepobitej w polu armii Kaizera. Legendy tej nie wymyślili wprawdzie hitlerowcy, tylko reakcyjne koła pruskie reżimu Hohenzollernów, hitlerowcy jednak uczynili wszystko, by ją wpoić w świadomość niem.ludu i przysposobić w ten sposób swój naród do ponownej wojny. Niemcy rozpoczęli ją z przekonaniem, że ich armia wyszła w r.1918 niepobita i że żadna siła ludzka nie potrafi jej złamać, jeśli stanie za nią murem cały naród niem. Dziś jesteśmy świadkami opracowywania tej samej legendy tylko w nowej wersji, przystosowanej do obecnych okoliczności. Chodzi znowu o ratowanie i zabezpieczenie na przyszłość prestiżu niem.armii, której klęska już się zarysowuje na horyzoncie. Jeśli ten prestiż wyjdzie z obecnej wojny także nietknięty w oczach Niemców, jeśli Niemcy wyjdą z obecnej porażki z niezachwianym przekonaniem o swej wyższości nad innymi narodami, w takim razie mimo przegranej militarnej Niemcy będą w stanie rozpocząć przygotowania do trzeciej wojny światowej. Na akcję w tym kierunku wskazują ostatnie oświadczenia kierowników Trzeciej Rzeszy. W dn.21 lipca w dzień po zamachu Hitler oświadczył przez radio : " W chwili, gdy niem.armia walczy na froncie, nieliczna garstka spiskowców zorganizowała zamach w przekonaniu, iż uda się jej powtórzyć cios w plecy z 1918 r.". Jak wiadomo stałym refrenem przemówienia Hitlera jest hasło : " Rok 1918 nigdy się nie powtórzy".

W tezach z okresu między obu wojnami, oraz z okresu obecnego zachodzą wprawdzie pewne różnice. W r.1918 władza spoczywała w ręku najwyższego dztwa wojskowego, które stało jakoby na wysokości zadania, a cios został zadany przez masonów i Żydów. Dziś władzę sprawuje partia, a zamach podjęła grupa spiskowców wojskowych. Ogólny Schemat jest jednak ten sam : patriotyczna większość i zdradziecka, działająca z zaplecza klika.-
Przemawiając w dn.23.VII., kierownik frontu prasy Ley, w pierwszym rzędzie wprawdzie dziękował Opatrzności za ocalenie Fürhera, ale równocześnie podjął próbę zrzucenia odpowiedzialności za niepowodzenia militarne z kierownictwa Rzeszy na klikę spiskowców. Oświadczył on m.in. : " Dziwicie się zapewne, dlaczego cofamy się w Rosji i we Włoszech - jest to tylko następstwem świadomego sabotażu nielicznych kół wojskowych".-
Goebbels, przemawiając w charakterze delegata dla organizacji wojny totalnej również przeprowadził analogię z r.1918. Podkreślił, iż front ma pełne prawo żądać całkowitego poparcia od zaplecza.- Tą samą tezę wysunął Himmler, przemawiając do niem.podchorążych.-
Zbieżność między tymi wszystkimi wystąpieniami jest zbyt wyraźna, by była tylko przypadkiem. Jesteśmy świadkami akcji, prowadzonej z całą świadomością i systematycznością. Jej cel jest jasny. Przywódcy niemieccy liczą się z nieuchronną klęską wojskową. Godząc się z przegraniem wojny, liczą jednak jeszcze na wygranie pokoju. Jeśli naród niem.znowu uwierzy w legendę, że nie został pokonany w otwartej walce, tylko powalony zdradzieckim ciosem w plecy, to przekonanie stanie się źródłem mocy, umożliwiającym podźwignięcie się z klęski i przygotowanie trzeciej, odwetowej wojny światowej. W 1918 r. aljanci popełnili błąd, iż nie wykorzystali zwycięstwa

[illegible]

[illegible] Hitlera, [illegible]

[illegible]

[illegible] W 1919 r. [illegible]

[illegible]

i nie uświadomili go w sposób tak dobitny, by świadomość o przegranej przeniknęła do mózgu nawet najtępszego Niemca. Tym razem niewolno tego błędu powtórzyć. Klęska Niemców musi być taka, by nawet cień wątpliwości nie mógł powstać. Pod żadnym warunkiem niewolno nam dopuścić do odrodzenia się legendy o uderzeniu w plecy.-

Lond.,m,dnia 10.VIII.44r.czwartek. Kom.wyg.poranny.
Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: Najważniejsze sukcesy zostały osiągnięte na odcinku II-ej armii. Oddz.kanad.posuwając się na połud.od Caen po obu stronach drogi,prowadzącej do Falaise dotarły na odległ.8-miu km.od tej miejscowości, zajmując miejscowość Pontigny. W ten sposób wraziły one głęboki klin w pozycje niem. Gwałtowne niem.kontrataki zostały odparte ze stratami dla nieprzyjaciela.- Głównodowodzący oddz.kanad. wydał spec. rozkaz,.podkreślając wielkie osiągnięcia oddz.kanad. które doprowadziły do tego, że niem.zawias pod Caen, na którym opierało się całe wschod.niem.skrzydło,został wyważony.- Oddz.bryt. ze swej strony utworzyły drugi klin pomiędzy prawym brzegiem rzeki Orne, a jej dopływem rzeką Laize. Także tutaj silne kontrataki niem.zostały odparte. Ostatnio wiele wskazuje na to, że oddz.niem.,znajdujące się między tymi klinami, zaczynają się wycofywać.-
Korresp.wojenn. opisuje nader silne umocnienie Niemców na tym odcinku. Schrony podziemne sięgają na 10 stóp w głąb, a ściany zewnętrzne dochodzą często do 8-miu stóp grub. Są one luksusowo urządzone dywanami i meblami, wśród których nie brak nawet stylowych mebli Ludwika XIV.Charakterystyczne są wypowiedzi niem.jeńców. Są to przeważnie żołnierze wybor.oddz. mający liczne odznaczenia. Jeden z nich zauważył z melancholią: Ileż zostało z wyborowej armii 3.000.000, która wyruszyła w r.1941 na Rosję !"Gdybyśmy chociaż niewielu takich żołnierzy mogli mieć tutaj !".-
Dalej na zachodzie oddz.ameryk. prowadzą gwałtowne walki między Mortain a Vire, gdzie uzyskały lokalne postępy. Samo Mortain zostało ponownie odzyskane przez Niemców.-
W Bretanii oddz.ameryk. zdobyły Le Mans, oraz St.Malo. Korresp.donosząc, że Amerykanie wkroczyli również do Angers, a wg.niepotwierdzonych wiadomości mieli również wkroczyć do Nantes.

Załoga Brestu odrzuciła poddania się. Oddz.franc.
armii kraj.zajęły w Bretanii porty Quimper
na południu i Morlaix na północy. Lotn.ameryk.
atakowało wczoraj objekty kolej. w okręgu Paryża
Silny ogień artylerii p.lotn., myśliwców nie
było. Cztery średnie bombowce nie powróciły.-
Ciężkie bombowce RAF.atakowały składy amunicji
i mater.pędnych, a ponadto zrzuciły bomby
6-cio tonowe na bazę łodzi podwod. w La Pallice.-
Gen.Eisenhower przeniósł swą kwaterę główną z
W.Brytanii do Francji. Prasa i radio bryt.po-
wszechnie komentują tę decyzję, jako wyraz sil-
nej pozycji sprzymierzonych we Francji.-
Lotn.taktyczne podjęło przed atakiem kanad.w
kier.Falaise atak na koncentracje czołgów npl.
na płn.od tej miejscowości, w czasie którego
9 czołgów zniszczyło i 20 uszkodziło.-
Kierownictwo franc.ruchu oporu ogłosiło rozkaz
do armii krajowej, wzywający wszystkich oficerów
podoficerów i żołnierzy do wzięcia udziału w
bojach na zach.Francji. Wszelkimi środkami na-
leży przyśpieszać klęskę Niemców. Ani jeden niem
żołnierz, pociąg, czy jakikolwiek pojazd nie
może się swobodnie poruszać.-
W czasie starcia z Niemcami partyzanci franc.
doprowadzili w jednym punkcie do takiego za-
mieszania, że franc.milicja i Niemcy wzajemnie
się ostrzeliwali przez całą dobę.-
Wojna lotnicza : Wczoraj w ciągu dnia ciężkie
bombowce ameryk.atakowały z baz bryt. Stuttgart,
Saarbrücken, rafinerie nafty na Węgrzech i dwo-
rzec przetokowy Brod w Jugosławii. Zestrzelono
w powietrzu bądź zniszczono na ziemi 65 myśliwców
niem. Straty własne 18 bombowców i 2 myśliwce.-
Ponad 500 ciężkich bombowców ameryk., stacjo-
nowanych we Włoszech atakowało objekty naftowe
na Węgrzech i Rumunii.-
Koresp.radia bryt.opisuje udział głównodowodzą-
cego oddzielnej formacji sojusz., t.zw.sojusz.

expedycyjnego korpusu lotn., marszałka Sir Lee Mallory. W jego ręku spoczywało planowanie lotn. przygotowania inwazji. Przystąpił on do tego dzieła podobnie, jak generał.dyrektor wielkiego przedsiębiorstwa, rozpoczynający kampanię produkcyjną. Rozpoczynając bombardowanie npl.linij komunikacyjnych, zasięgnął opinii bryt.expertów kolej. co do najskuteczniejszej metody dezorganizowania npl.połączeń. Efekt był taki, że jak wiadomo jedna z dywizji niem. przybyła z Holandii do Normandii drogą okrężną przez Alzację i Lotaryngię, a później na połud.od Loary, gdyż połączenia bezpośrednie były unieruchomione. Dalszą zasługą marszałka było systematyczne paraliżowanie npl.akcji wywiadowczej. W ciągu 6-ciu tygodni poprzedzających inwazję. Niemcy wysłali nad Anglię 129 samolotów wywiadowczych. Z pośród nich tylko 11 dotarło na miejsce. Ponadto wszystkie posterunki detekcji radiowej między Bretanią a [illegible], mające badać zbliżanie się sojusz.okrętów i samolotów, zostały wskutek nalotów unieruchomione. Niemcy nic nie wiedzieli o koncentracji floty sojusz. na 10 godz.przed inwazją. O inwazji dowiedzieli się dopiero, gdy w dn.6 czerwca o godz.3 rano wylądowały na ich tyłach pierwsze oddz.spadochronowe.-

Komentator radia bryt. przytacza depeszę jednego z koresp. o niezwykłym wzmożeniu się npl.działalności lotn. na jednym z odcinków. Niemcy rzucili mianowicie 20 samolotów, z których 5 zostało zestrzelonych. Komentator podkreśla, że nie jest to bynajmniej żadna ironia ze strony korespondenta. W istocie, trudno o wymowniejszy dowód słabej akcji niem.lotn. Jest ono jeszcze niewątpliwie liczne, ale Niemcy rezerwują je, zwłaszcza myśliwce dla obrony samej Rzeszy, mając na myśli nietylko samo zwalczanie lotn.sojusz., ale także ogromny wpływ na ducha odporności wśród

niem. ludności cywilnej, na którą świadomość słabej obrony p.lotn. musiałaby niewątpliwie demoralizująco wpłynąć. Charakterystyczne jest oświadczenie marszałka Malllory wobec koresp.pras., że gdy raz linje niem. zostaną przełamane, to wykończenie niem. armii może zostać wykonane przez sam. tylko akcję lotn.-

<u>Rosja :</u> Na odcinku bałtyckim Rosjanie prowadzą dalej koncentryczne natarcie na Rygę równocześnie od południa, wschodu i zachodu. Wszystkie niem. próby wyłamania się zostały udaremnione. Straty niektórych formacyj niem. dochodzą do tego, iż są bataliony, których stan wynosi od 60-80-ciu ludzi. Na płn.zach.od Dźwińska wyswobodzono 250 miejscowości, na połud.i zach. od Mitawy ponad 200-cie miejscowości.-

Na 40-cie mil ang.na płn.wsch.od Warszawy Rosjanie w dalszym ciągu oczyszczają teren w rejonie Siedlec, przygotowując natarcie na Warszawę. Zajęto m.in. Węgrów.-

Z Berlina donoszą o wielkich pracach fortyfikacyjnych w Prusach Wschodnich, Pomorzu i poznańskim. W Gdańsku i Poznaniu mężczyźni i kobiety między 15-tym a 65-tym rokiem życia pracują przy fortyfikacjach ziemnych.-

<u>Wojna morska :</u> W sprawozdaniu z wojny z łodziami podwod. za lipiec b.r. prez. Roosevelt i premier Churchill zakomunikowali, że akcja łodzi podwod. okazała się prawie zupełnie nieskuteczna i że łodzie podwod. nietyle ścigają, co same są ścigane. Ilość zatopionych łodzi podwod. znacznie przewyższa ilość zatopionych statków sojusz. W samym Kanale La Manche Niemcy stracili od początku inwazji 17-cie łodzi podwod. Od początku wojny Niemcy stracili ok.500 łodzi podwodnych, t.zn. przeszło dwa razy tyle, co w czasie całej pierwszej wojny światowej. W owym okresie 178 łodzi niem. zostało zatopionych

przez floty Ententy, a 16-cie przez własne załogi. W ciągu całej ub.wojny światowej Niemcy wyprodukowali 810 łodzi podwodnych. Kom.zaznacza, że mimo wszystko jednak niem.flota podwod.wciąż jeszcze jest groźna.-

Front środz. : Oddz.VIII-ej armii, postępujące od strony Arezzo, zagrażają Florencji od płn.- Opór niem.wciąż niesłychanie zacięty, na połud. zach. od Florencji w jednym tylko dniu wykonali pięć kontrataków.- Wycofując się, Niemcy bezlitośnie i bezmyślnie niszczą i palą cały dobytek ludności.-

Głównodowodzący na froncie środz., gen.sir Maitland Wilson przeniósł swą główną kwaterę z Afryki Płn. do Włoch.-

Włochy : Przywódca komunistów Togliatti i general. sekretarz partii socjalistycznej Pietro Nenni uzgodnili na najbliższy okres wspólny program działania.-

Wojna morska : Wspólny kom.sojusz.za lipiec podkreśla nadto niesłychaną przesadę niem.kom. o stratach, rzekomo zadawanych sojusznikom. Straty za czerwiec, podane przez Niemców, są dziesięć razy większe od faktycznych.-

Sprawy polskie : Kom.ang.donosi, że ub.nocy prem.Mikołajczyk odbył jeszcze jedną długą konferencję ze Stalinem, poczym powrócił do Londynu, by przedstawić propozycje rządowi polskiemu. Z Komitetem Wyzwolenia Narodowego nie osiągnięto porozumienia, ale rozmowy były przeprowadzone w przyjaznej atmosferze. Na konferencji pras.premier Mikołajczyk oświadczył, iż Stalin ponownie zapewnił go, iż Rosja życzy sobie Polski silnej, niepodległej i demokratycznej. Przedmiotem naszych rozmów była przyszłość Polski i stosunki Polski z Rosją. Problem sięga jednak dalej, gdyż współpraca polsko-ros.odbije się na całej przyszłości Europy.-

Ocean Spokojny : Na Nowej Gwinei pod Aitape ustał zorganizowany opór japon. Od chwili pierwszej pró-

by wyłamania się, podjętej miesiąc temu, Japończycy stracili 7000 zabitych. Straty ameryk. w walkach lądowych niewielkie, dzięki stałemu poparciu artylerii i lotn. Oddz.japon. błąkają się teraz w rozsypce w stanie zupełnego wycieńczenia. Żołnierze żywią się korzonkami i porzucają broń, nie mając siły jej dźwigać. Pozostałe jeszcze przy życiu siły japon. są oceniane na 20.000 ludzi.-

Ameryk."Liberator'y" przeprowadziły drugi nalot na żeglugę japon.pod Filipinami.-

Ponowny nalot na wyspę Yap, wykazano również zupełny brak obrony p.lotn.- Cała wyspa Guam opanowana przez oddz.ameryk., japon.niedobitki na wsch.krańcu wyspy otoczone.-

Chiny : Z Czung-Kingu donoszą, że Japończycy wdarli się do ważnego węzła kolej.Heng-Yang. Sytuacja niejasna. Miasto od 6-ciu tygodni broniło się przed przeważającymi siłami japon. Ameryk. "Liberator'y" wykonały nalot na port w Szanghaju.-

Londyn,dnia 10.VIII.44.r. <u>Z audycji porannej polskiej.</u>

Agencja "Associated Press" doniosła wczoraj z Moskwy, iż kom.sowiec. o rozmowach między delegacją polską a Komitetem Wyzwolenia Narodowego, stwierdził, że nie doszło jeszcze do porozumienia między obu organami. Premier Mikołajczyk oświadczył, że nie może się zgodzić na uznanie Konstytucji z marca 1921 r. i odrzucenie Konstytucji z kwietnia 1935 r. Mimo tego istnieje możliwość kontynuowania rozmów.-

Kom.sowiec.z dn.9 b.m.donosi, że Stalin przyjął prem.Mikołajczyka, min.Romera i prezesa Rady Narodowej Grabskiego. Tematem rozmów była sytuacja polityczna i stosunki polsko-sowieckie. Stalin wyraził opinię, że kwestia organizacji zarządu

w Polsce winna być [illegible] między rządem polskim a Komitetem Wyzwolenia Narodowego.-
Koresp. "Times'a" w Moskwie donosi, że premier Mikołajczyk odbył wczoraj ponownie konferencję z ambasadorami W.Brytanii i USA.-
Dzienniki londyńskie przytaczają dzisiaj szczegółowe sprawozdania z rozmów w Moskwie. Wszystkie stwierdzają zgodnie, że droga do ostatecznego porozumienia nie jest zamknięta wzgl., że obie strony pozostawiły sobie otwartą drogę do nowych rozmów.-
Radiostacja moskiewska donosi, że przedstawiciele Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego opuścili Moskwę.-
W dn. 9-go b.m. ambasador polski w Waszyngtonie, Ciechanowski odbył konferencję z podsekretarzem Stanu USA. Stettiniusem.-
Polski minister skarbu Grosswald, który przewodniczył polskiej delegacji na konferencję monetarną, w Brettonwood wyjechał z Waszyngtonu do Londynu.-
W dniu wczorajszym przedstawiciele PPS., posłowie Arciszewski i Ciołkosz odbyli konferencję z wicepremierem ang. Attlee na temat aktualnej sytuacji w Warszawie.- Wg. depeszy, otrzymanej wczoraj z Warszawy ciężkie walki trwają nadal. Nieprzyjaciel podjął inicjatywę wyrąbania sobie linij łączności w kier. ze wschodu na zachód. Główna arteria, przebiegająca od Alei Poniatowskiego aż po ul. Grójecką była w rękach niem. od pierwszych dni. Obecnie nieprzyjaciel wyrąbuje sobie drugą drogę, równoległą do pierwszej i przebiegającą przez most Kierbedzia, Leszno i Wolę. Nieprzyjaciel kończy ją opanowywać i walczy o dalsze połączenie, przebiegające przez Powązki. Wczoraj najcięższe walki toczyły się pod Cytadelą, artyleria npl. bombardowała Powiśle. Niemcy w dalszym ciągu używają ludności cywilnej do osłony własnych czołgów. Postawa całej ludności cywilnej i walczącej wspaniała.-

Cała prasa londyńska przytacza w nagłówkach bądź na czołowym miejscu najnowsze meldunki gen.Bora. Popularny"Dziennik Wieczorny" "Evenig Standard" podaje szczegółowe sprawozdanie, oparte na faktach.- "Daily Telegraph" opisuje działalność armii krajowej. Inne pisma przytaczają oświadczenie gen.Sosnkowskiego w sprawie walk w Warszawie.- Prasa ameryk., szwajcarska, szwedzka i portugalska są pełne opisów walk.-

Niem.agencja zamorska doniosła wczoraj o zlikwidowaniu walk. Jest to oczywiście kłamstwo, ważne jest jednak przyznanie, że niem.operacje przeciwko armii krajowej były przeprowadzone na wielką skale.-

Dzisiejszy "Dziennik Polski" i "Żołnierza Polskiego" stwierdza : " Po pięciu latach najkrawszej okupacji naród polski dorzucił do epopei z września 1939r. nowa epopeę z sierpnia 1944r. Można fakty przemilczać lub je przeinaczyć, nic jednak nie zmieni,iż sprawa Polski nie da się trwale załatwić siłą. Bez wolnej Polski niema pokoju w Europie.-

W działaniach na płn.i płn.zach.od Siedlec Rosjanie zajęli Węgrów i Sokołów Podlaski. W związku z działaniami ros. na płn.od Warszawy stwierdzają w Londynie, że jest to początek oskrzydlania stolicy od północy.-

Ros. koncentracje wzdłuż Wisły są uważane za wstęp do ataku na Warszawę. Pod Sandomierz Niemcy rzucili świeże dywizje pancerne. Na południu Rosjanie zajęli Stary Sambor i Skole.-

Londyn,11,VIII.44r.,piątek. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: Na odcinku bryt.-kanad. Niemcy stawiają rozpaczliwy opór wzdłuż trzeciej i ostatniej linii obronnej, przebiegającej na płn.od Falaise. Oddz. kanad., posuwające się wzdłuż drogi do Falaise zajęły miejscowość Vimont o 13 km.na połud.wsch.od Caen. Pod Tigny, zajętym przedwczoraj przez Kanadyjczyków gwałtowne walki ze względu na zwalczanie potężnych niem.umocnień. Oddz.bryt., które utworzyły przyczółek na prawym brzegu rzeki Orne znajdują się w odległ.1 mili ang. od Thury Harcourt na prawym brzegu rzeki Orne / 22 km.na połud.zach.od Caen/. Wg.ostat.wiadomości oddz.bryt., rozszerzając tutaj swój przyczółek na prawym brzegu Orne nawiązały łączność z kanad., posuwającymi się drogą do Falaise. Niemcy stawiają pod Thury rozpaczliwy opór, by umożliwić swym oddz. wymknięcie się z pomiędzy kleszczy, utworzonych przez oddz.bryt.i kanad.-

Dalej ku zachodowi gwałtowne walki między miejscowościami Vire i Mortain, gdzie Amerykanie postąpili o jedną do półtory mili ang.-

W Bretanii Amerykanie zajęli w nocy z wtorku na środę Le Mans, a ostatnio Angers i Nantes, gdzie nie natknęli się na większy opór. Obecnie są tam jeszcze likwidowane nieliczne pozostałe niem.ośrodki oporu. W obu wymienionych miejscowościach, znajdują się dobrze urządzone lotniska.- Wobec milczenia radiowego brak dotychczas wiadomości co do postępów ameryk. w kier.Paryża. Nie potwierdzone informacje donoszą, jakoby przednie formacje pancerne dotarły już do Chartres i Chateaudun.- Port St.Malo został faktycznie już oswobodzony. Resztki Niemców bronią się jeszcze w cytadeli.- Niemcy bronią się również w Lorient i w Brest. W skład garnizonu Brest wchodzą jednostki 6 dywizyj niem.-

Generał Eisenhower zarządził połączenie się wszystkich aljanckich formacyj spadochroniarzy, piech. powietrz. i lotnictwa transport. w oddzielną jednostkę, na której czele stoi generał USA.Louis Brereton, poprzednio komendant IX-go korpusu lotn.

USA. w Anglii. Jego zastępcą jest generał ang. Frederic Browning. Gen. Eisenhover oświadczył, że jeśli nowa formacja będzie sprawnie działać, to wojna może się skończyć znacznie szybciej, niż to przewidywano.-
Jeden z kores. woj. opisuje swe wrażenia z rozmowy z niem jeńcami. Wszyscy, z którymi miał w Normandii do czynienia, zarówno oficerowie, jak i żołnierze są przekonaniu o nieuchronnej klęsce Niemiec i żałują tylko, iż niema ludzi, którzyby to wyjaśnili jedynemu Niemcowi, wierzącemu jeszcze w zwycięstwo, mianowicie Hitlerowi. Okazuje się, że wszyscy jeńcy dokładnie znali również sytuację w Bretanii i ostatnie postępy wojsk. ameryk. Jeden z oficerów zauważył : " Może to pana dziwi, że tak chętnie udzielamy informacyj nieprzyjacielowi, ale uważamy, że szybkie zakończenie wojny leży w interesie ludzkości".-
Sprawozdawca wojsk. radia bryt., major Louis Hastings omawiając sytuację we Francji wskazuje na najważniejszy bezpośredni cel sojuszników, jakim jest zdobycie miejsca, któreby umożliwiło prowadzenie działań wojennych z odpowiednim rozmachem. Na podnoszone z różnych stron zapytania, czy celem dztwa jest zdobycie Paryża, należy odpowiedzieć, że Paryż niewątpliwie znajduje się na liście objektów naszej ofenzywy, ale głównym jej celem jest pobicie i rozbicie niem. armii we Francji. Dla stopnia koordynacji działań sojusz. charakterystycznym jest ich wzajemne oddziaływanie. Początkowo bryt. natarcia pod Caen dopomagały amerykanom w ich pochodzie na skrzydle zach., teraz z kolei szybkie postępy ameryk., wiążąc coraz więcej sił niem., dopomagają ofenzywie bryt.-kanad. na zach. od Orne. Armia niem. wciąż jest jeszcze potężna. Trzeba pamiętać, że prawdziwa droga do Paryża prowadzi po przez niem. trupy pod Falaise. Ważnym zadaniem jest obecnie oczyszczenie naszego połud. skrzydła, by zapobiec niem. próbie dywersji na tym odcinku, którаby mogła w następstwie opóźnić ameryk. pochód. Niemcy wciąż jeszcze prowadzą uporczywe i

i zacięte kontrataki pod Mortain w kier.Avranches. Wybór ich jest trafny, gdyż atakują oni ogniwo, łączące armię w Normandii z armią w Bretanii. Kontrataki zakończyły się jednak fiaskiem i Niemcy zarówno na połud. od Vire, jak i na wsch.od Orne są ustawicznie spychani. Trzymają oni jeszcze silne pozycje wzdłuż dorzecza Sekwany. Z chwilą jednak, gdy i tutaj zostaną zmuszeni do odwrotu, walka przeniesie się na teren otwarty, nastręczający olbrzymie możliwości naszemu lotnictwu, współdziałającemu z armią.-
Wojna lotnicza : Ub.nocy "Moskity" RAF.zrzuciły dwutonowe bomby na Berlin. Równocześnie ciężkie bombowce RAF. atakowały składy paliwa pod Bordeaux i La Pallice, oraz węzeł kolej. Dijon. W nocy ze środy na czwartek "Moskity" RAF. zakładały miny na kanale między Dortmund a Ems. Wczoraj w ciągu dnia 500 ciężkich bombowców ameryk. atakowało z baz włoskich objekty naftowe pod Ploesti.-
Rosja : Najgwałtowniejszy opór stawiają Niemcy w rejonie Prus Wschodnich. Na zach.od rzeki Dźwiny Rosjanie zajęli miejscowość Jekabpils / po niem.Jakobstadt/, na płn.zach.od Kowna zdobyli Rosienie. Gwałtowne walki na płn.zach.od Mariampola. Na połud.zach. od Białegostoku Rosjanie posunęli się o 15 km. poza lewy brzeg Narwy.- Ogółem w rej.Prus Wschodnich Rosjanie wczoraj unieruchomili 100 niem.czołgów.-
Dalsze postępy na płn.i płn.wsch.od Siedlec,gdzie Rosjanie odzyskali 30-cie miejscowości, złamali niem.kontrataki i w ciągu 3-ch dni posunęli się o 10 mil ang., zabijając 4.000 Niemców.-
Na połud.od Warszawy Rosjanie oskrzydlają Sandomierz i rozszerzają swój przyczółek mostowy.-
Radio Moskwa donosi, że codziennie lotn.ros.atakuje gwałtownie nad jeziorem Pejpus, oraz nad Zatoką Fińską, gdzie jeden samolot zatopił torpedą niem.transportowiec pojemn.8000 ton.-

Agencja Tass donosi, że z okazji wkroczenia czerwonej armii na obszary polskie rząd ros. ogłosił amnestię dla Polaków, skazanych przez władze ros. Wyłączeni z amnestii są jedynie winni najcięższych przestępstw. Rząd ros. wydał przyjęcie na cześć członków delegacji czechosłowackiej w Moskwie. Obecni byli także przedstawiciele W.Brytanii. Łączy się to z przewidywanym objęciem przez nich administracji na wyswobodzonych terenach czechosłowackich zgodnie z porozumieniem czesko-ros. z kwietnia b.r. Koresp.ameryk.w Rosji opisuje nader przyjazne współżycie przebywających tam lotników ameryk. z Rosjanami. Rozległe przestrzenie ros. do złudzenia przypominają ameryk.prerie na zachodzie. Tradycyjna gościnność ros.ujawnia się na każdym kroku. Wielu lotników ameryk. zna ros., niektórzy z nich także inne języki słowiańskie, jak polski i czeski. Obsady "latających fortec" składają się z trzech Rosjan pod dztwem Amerykanina. Amerykanie nie mają słów dla technicz.uzdolnień Rosjan. Poza dziennym przeszkoleniem Rosjanie uczęszczają jeszcze na kursy wieczorne.-

<u>Sprawy polskie :</u> Oba kom.przytaczają wiadomość o desygnacji na stanowisko zastępcy prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej posła Arciszewskiego, zaznaczając, że jestto przywódca polskiego ruchu oporu, który dopiero dwa tygodnie temu opuścił kraj i udał się do Londynu.- Przytaczając komunikat polski, kom.franc.donosi, że Niemcy odzyskali wczoraj w Warszawie Plac Teatralny, poza tym jednak walki trwają.-

Przemawiając przez radio, wicepremier Kwapiński oznajmił, że potężna pomoc dla armii kraj.w Warszawie jest w drodze.- Premier Mikołajczyk bezpośrednio przed opuszczeniem Moskwy oświadczył, że nie ma problemów nierozwiązalnych. Chodzi o pokój i bezpieczeństwo Europy i rozwiązanie musi się znaleźć. Sytuacja uzasadnia wielkie nadzieje.-

Codzienny reportaż serwisu na Pacyfik nadał prze-

mówienie Polki, opisujące Huculszczyznę.-
Front środz.: Na odcinku adriatyckim oddz.polskie i włoskie zajęły miejscowość Francaville na połud. od Cesano.-
Ocean Spokojny : Ameryk.superbombowce zaatakowały z baz w Chinach okręg Nagasaki w Japonii, główny ośrodek przemysłu okrętowego.- Bombowce ameryk., działające z baz Połud.Wsch.Azji zaatakowały na Sumatrze główny ośrodek naftowy pod Palembangiem.- Ameryk."Liberator`y" zaatakowały z baz na Oceanie Spokojnym żeglugę npl. pod Dawao na Filipinach.- Ameryk.łodzie podwod. zatopiły 16 statków japon.- Armia japon., otoczona na Nowej Gwinei między Itape a Wewak straciła w ciągu ostat.miesiąca 18.000 zabitych i rannych.- Prez.Roosevelt, który odbył w Honolulu na Wyspach Hawai konferencję z dowódcami ameryk., oświadczył wobec dziennikarzy, że nie może udzielić im żadnych informacyj poza tym, że omawiano przyszłą strategię wobec Japonii i opracowano plany oswobodzenia Filipin i przywrócenia im niepodległości. Plany te będą wykonane pod kierownictwem gen.Mac Arthura.-
Koresp.radia bryt.w Honolulu podkreśla w związku z konferencją prez.Roosevelta, że ofenzywa na Pacyfiku wcześniej się rozpoczęła i szybciej doprowadziła do rezultatów, niż to było przewidywane. Z opanowaniem Wyspy Guam kampania w archipelagu Marianów dobiegła końca, jeśli pominąć nie przedstawiającą większego znaczenia Wyspę Rota, pozostającą jeszcze w rękach japon. W całej kampanii Japończycy stracili 37.000 zabitych, w tym na samej Wyspie Guam 11.000. Straty ameryk. na Wyspie Guam wyniosły 7000 ludzi, w tym 1214 zabitych.-
Chiny : Z Czung-Kingu donoszą, że Japończycy zdobyli miasto Hen-Yang. Prawie cały garnizon chiński poległ.-
USA.: Kierownictwo produkcji wojennej zarządziło drastyczne ograniczenia w dziedzinie produkcji ciężkich bombowców "Liberator" i myśliwców "Thunderbolt" i skoncentrowania wysiłków na produkcji superbombowców.-

Przedstawiciele W.Brytanii, USA. i Holandii uzgodnili zasady planu produkcji kauczuku na okres powojenny. Ameryk. " Christian Monitor" określa porozumienie ameryk.-ang. w sprawie produkcji naft. jako pierwsze światowe porozumienie gosp. w historii. Wiadomo, że nafta zajmuje pozycję kluczową gospodarki światowej. Słusznie stwierdził jeden z franc. mężów stanu w r.1919, że kto posiada naftę, ten panuje nad światem. Nafta zapewnia panowanie w powietrzu i panowanie na morzu, bo dostarcza napędu do silników, nafta zapewnia panowanie na lądzie ze względu na decydujące znaczenie dla przemysłu. Dziennik stwierdza, że od czasu konferencji moskiewskiej jest to najważniejsze porozumienie międzynarodowe. Różni się ono od poprzednich układów co do produkcji kauczuku i cukru, gdyż przewiduje nie ograniczenie, lecz powiększenie wydobycia.-
Znany komentator ameryk. Alister Cook podkreśla również powszechne zainteresowanie ameryk.opinii wspomnianym układem. Zaznacza on, iż w wielu kołach istnieją wątpliwości, czy Rosja przystąpi do układu wobec tego, iż jest on oparty na zasadzie " otwartych drzwi".- Przewodniczący senackiej komisji spraw zagr.oświadczył, iż być może, że komisja potraktuje układ niejako formalny traktat, tylko jako zarządzenie, podjęte przez prezydenta w ramach jego uprawnień wykonawczych, w którym to wypadku odpadłaby konieczność ratyfikacji przed dwie trzecie Senatu. Komentator podkreśla, iż możliwe jest podobne potraktowanie układów w sprawie "Unra",oraz porozumienia na międzynarodowej konferencji monetarnej w Bretonwood. Wszystkie te zagadnienia odegrają ważną rolę w czasie wyborów prezydenta w listopadzie. Ominięcie obowiązku ratyfikowania przez Kongres wytrąci broń z ręki opozycji, jeśliby równoczesne wybory do Kongresu dały jej większość. Uchwały "Unra" przewidują xxxx

m.in. repatryację 13.000 ludności, z czego 9.000.000 przesiedlili przymusowo Niemcy. Przewiduje się wykonanie tego zadania w ciągu siedmiu miesięcy, t.zn., że należałoby w ciągu jednego dnia repatriować 35.000 osób.-

Anglia : Dwaj londyńczycy otrzymali pośmiertnie Krzyż Wiktorii. Jeden z nich sierżant, w czasie walk we Włoszech sam jeden ręcznym karabinem maszyn. zaatakował npl. gniazd karab. maszyn. Po zlikwidowaniu dwóch został ranny, mimo tego atakował dalej. W czasie ostat. ataku został zabity, ale dzięki niemu jego pluton opanował pozycję. Drugi z żołnierzy, prosty rekrut, zabił bagnetem dwóch Niemców, obsługujących karabin maszynowy i uratował rannego oficera. W toku walki niem. jeniec zastrzelił go z tyłu.-

Redaktor lewicowego tygodnika " Reynolds News" w związku ze stuletnią rocznicą powstania pierwszej spółdzielni w Anglii, założonej przez t.zw. " pionierów z Rochdale" omawia znaczenie ruchu spółdzielczego w Anglii. Działa 1500 spółdzielni, liczących 9.000.000 członków. Roczne obroty sięgają do 300.000.000 funtów sterlingów. Cała organizacja jest przepojona zasadami samorządu i demokracji. Każdy udziałowiec posiada jeden głos bez względu na ilość udziałów, zarządy są swobodnie wybierane i kontrolowane przez udziałowców, dywidendy wypłacane stosownie do wysokości zakupów. Spółdzielnie rozwijają działalność nietylko gospodarczą, ale również społeczną, wychowawczą i kulturalną. Dopiero przyszły historyk potrafi ocenić olbrzymią rolę, jaką spółdzielczość odegrała w politycznym wyrobieniu ang. mas robotniczych. Osiągnięcia spółdzielczości wynikają stąd, że jest ona najwierniejszym wyrazem z gruntu demokratycznej mentalności Anglików.-

Londyn, dnia 11.VIII.44r. Z audycji porannej polskiej.

Zastępca premiera min. Kwapiński wygłosił wczoraj przez radio przemówienie do Polaków. Rozumiem do głębi wasz, tragedię, wywołaną Warszawą. Rząd powierzył mnie, Naczelnemu Wodzowi gen. Sosnkowskiemu i min. Obrony Narodowej organizację pomocy dla Warszawy. Mam podstawy do twierdzenia, że pomoc już się zaczęła i będzie udzielana w takich rozmiarach, by odniosła skutek. W chwilach krytycznych jak obecna obowiązkiem jest karność i panowanie nad nerwami.-
Dzienniki bryt., ameryk. i neutralne w dalszym ciągu poświęcają wiele miejsca przebiegowi walk w Warszawie między siódmym a jedenastym dniem od jej rozpoczęcia. Niemcy rozstrzelali do tej pory w Warszawie ośmiu profesorów uniwersytetu.
W dzielnicach opanowanych przez armię kraj. ukazuje się 10 dzienników porannych i wieczornych.-
Dyplomatyczny koresp. Reutera cytuje jedynie meldunki gen. Bora. Podkreśla on, że rząd bryt. w pełni zdaje sobie sprawę z konieczności udzielenia pomocy.- Niemcy rozrzucili ulotki z ultimatum wzywającym ludność do opuszczania Warszawy w kier. zach. Niesłuchający wezwania będą uważani za narzędzie bolszewików.-
Radio bryt. w swych audycjach niem. szereg razy powtórzyło wiadomość o rozstrzeliwaniu przez Niemców nietylko jeńców woj., ale również nieludzkim traktowaniu ludności cywilnej i używaniu jej przez oddz. niem. za osłonę. Wszystkie władze wojsk. i cywilne bez względu na to, czy chodzi o rozkazodawców, czy wykonawców rozkazów zostaną odnalezieni i przez sprzymierzeńców ukarani.-
W dn. 8 b.m. wicepremier Kwapiński odbył konferencję z min. Edenem. Reuter donosi, że wczoraj rano prem. Mikołajczyk powrócił do Londynu. Wieczorem przed

odlotem premier odbył półtoragodzinną konferencję ze Stalinem w obecności prezesa Grabskiego, min. Romera i Mołotowa. W dn. 9 b.m. premier Mikołajczyk przyjął dziennikarzy zagr. Koresp. Reutera w "Times'ie", donosi, że premier oświadczył: "Przybyłem do Rosji w chwili, gdy bohaterska armia czerwona oswobadza Polskę od hitlerowskich najeźdźców. Polska armia kraj. i organy cywilne od początku dostarczały czynnej pomocy wojskom ros. Ze Stalinem odbyłem konferencje w dniach 3 i 9 b.m., z Mołotowym w dn. 31.VII i 3.VIII. Konieczna jest trwała i bliska współpraca Polski z Rosją. Stalin zapewnił mnie, że pragnie silnej, niepodległej i demokratycznej Polski i że jej istnienie leży w interesie Rosji. Odbyłem konferencję z przedstawicielami Komitetu Wyzwolenia Narodowego w dn. 6 i 7 b.m. Prezes Krajowej Rady Narodowej wysunął pewne propozycje, które zostaną rozpatrzone w Londynie. Nie doszło do ostatecznego porozumienia, ale dyskusja odbyła się w przyjaznej atmosferze i przewidziany jest dalszy ciąg rozmów. Stosunki między Polską a Rosją mają istotne znaczenie dla przyszłego ukształtowania się stosunków w Europie. Najważniejszym jest to, że w rządzie polskim zasiadają ludzie, którzy kierują walką podziemną od pięciu lat. Premier wyraził pragnienie jaknajszybszego powrotu rządu polskiego do Warszawy / w tym miejscu niewyraźny odbiór/. Obie strony wstrzymują się od komentarzy, by nie utrudniać wzajemnej współpracy.-

Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 10-go sierpnia zawiera dekret, w którym Prezydent Rzeczypospolitej wyznacza swym następcą Tomasza Arciszewskiego. W piśmie do gen. Sosnkowskiego prezydent motywuje swą decyzję życzeniem Rady Jedności Narodowej w kraju, by następca prezydenta nie piastował równocześnie żadnego stanowiska w rządzie ani w wojsku.-

Tomasz Arciszewski oświadczył, że przyjmuje na siebie zobowiązanie, które jeszcze w dn. 31 listopada 1939 r. podpisał Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej o wykonywaniu specjalnych prerogatyw konstytucyjnych Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej / chodzi zapewne o uprawnienia, które prezydent na mocy konstytucji z kwietnia 1935 r. może wykonywać w drodze swobodnej decyzji, t.zn. bez kontrasygnaty premiera i właściwych ministrów, - xxxxxxxx. uprawnienia, z których prezydent zrezygnował - uwaga Głuch./.-

Londyn, dnia 12.VIII.44r. Sobota. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: Około 20-tu dywizyj niem., znajdujących się obecnie we Francji jest zagrożonych otoczeniem wskutek równoczesnego nacisku ze strony armii ameryk. postępującej od [illegible] na płn., oraz bryt.-kanad., posuwającej się od strony Caen ku płn. Przestrzeń między obu armiami wynosi obecnie ok. 90-ciu km. Oddz. ameryk., które przybyły do Nantes, przekroczyły rzekę Loarę i posunęły się o 16-cie km. w kier. połud. Inne kolumny posuwają się w kier. wschod., walcząc w rejonach Chartres i Chateaudun.-
Na odcinku II-ej armii oddz. bryt. zajęły na prawym brzegu rzeki Orne miejscowość Harcourt i posunęły się o 5 km. na połud.wsch. od Vire.- Na płn.zach. brzegu rzeki Orne oddz.bryt. posunęły się o 2 km. na froncie dług. 9 km.- Amerykanie dotarli do Alencon.- Koresp. radia bryt. we Francji podkreśla trudny dylemat, przed jakim obecnie stoi dztao niem.
20-cie dywizyj, w tym 6 pancer. SS. i 4 pancer. regularne / formacje pancer. poniosły b. ciężkie straty/, znajduje się w trójkącie Le Mans-Thury-Mortain. Ramiona tego trójkąta coraz bardziej się do siebie zbliżają. Jeśli Niemcy będą się upierali przy bronieniu odcinka pod Caen za wszelką cenę, ryzykują utratę większości swych sił pancer. w wyczerpujących walkach. Jeśli zaczną się wycofywać, wzrośnie tempo pochodu sojuszników, a zarazem na otwartych przestrzeniach lotn. sojusz. będzie miało więcej sposobności atakowania cofających się Niemców.-
Pod Brestem zwiększony napór sojuszników. Ponad 250 ciężkich bombowców ameryk. atakowało twierdzę, trafiając 15 bateryj przybrzeżnych.- Wczorajszego w ciągu dnia ponad 1600 ciężkich bombowców RAF. i ameryk. atakowało objekty kolej. od Saarbrücken aż po Pas de Calais, oraz bazy łodzi podwod. w La Pallice i Bordeaux.-
Ub. nocy nalot "Moskitów" RAF. na Berlin. Zrzucono bomby dwutonowe.-

na odcinku kanan. Bierze udział w walkach od kilku dni 2-ga polska dywizja pancerna.-
Oddz.franc.armii kraj., które obsadziły w Bretanii port Quimper, rozbroiły miejscowy garnizon niem.z 2000 ludzi, mimo, że same posiadały tylko jeden karab.maszynowy.-
Gen.Montgommery przemówił wczoraj przez radio do żołnierzy swej armii. Stanowimy jeden wielki zespół. Walczymy ramię przy ramieniu, Brytyjczycy, Kanadyjczycy, Amerykanie, Francuzi i Polacy. Wszyscy prowadzimy jedną walkę, wykonujemy jeden plan. Bywały okresy trudne, wymagające wielkiej cierpliwości. Bywali tacy, którzy wątpili wówczas w nasze zwycięstwo. Nie wątpił jednak żaden z pośród nas. Niemcy stracili dotąd ponad 100.000 jeńców, oraz wielkie ilości sprzętu wojennego. Przed nami zwycięstwo, nastąpi one szybko, jeśli nie sfolgujemy w wysiłku.-
Koresp.radia bryt., opisując walki na południe od Caen donosi, że Niemcy posiadają tam betonowe zapory przeciwczołgowe, które jeszcze w połowie lipca tak opóźniły natępną fazę pochodu sojuszników na tym odcinku, gdyż wymagają żmudnego likwidowania ogniem artyleryjskim.-
Komentator radia bryt. omawiając sytuację na froncie, używa porównania bramy, w której rolę zawiasów odgrywa odcinek pod Caen, a wrota sięgają stamtąd na zach. wzdłuż płn.wybrzeża Francji Uderzenie sojuszników na Normandię, a obecnie postępy w Bretanii otwierają te wrota, spychając je w kier.połud.wsch. Równocześnie armia bryt. pod Caen wyważa zawiasy. Zadanie II-ej armii ang. nie jest łatwe, to samo zresztą dotyczy armii amaryk., która włamanie się do Bretanii okupiła znacznymi stratami. Kwestią zasadniczego znaczenia jest, gdzie Niemcy zamierzają zorganizować ostateczny opór ?

Oparcie następnej linii obrony na całym odcinku od Kanału La Manche aż po Morze Śródziemne wogóle nie wchodzi w rachubę, gdyż Niemcy nie mają ludzi na obsadzenie tak długiej linii. Jako punkt oparcia połud.końca odcinka wchodzi w rachubę wyłącznie Szwajcaria. Pytanie ogranicza się zatym do wyboru odcinka w części płn. Niemcy mogą tutaj próbować obrony na linii Sekwany, na linii Sommy wreszcie wzdłuż granicy belgijskiej. Ta ostatnia decyzja byłaby jednak równoznaczna ze zrezygnowaniem z całej Francji, a zwłaszcza rejonu Pas de Calais, skąd Niemcy rzucają na Anglię swe "bomby latające", które dla ich propagandy wewnątrznej przedstawiają tak wielkie znaczenie. Rzecz prosta, że nawet wycofanie wojsk niem. z zaciskających kleszczy nie będzie rzeczą łatwą. Jeśli zaś to się uda, to powstaje dalszy problem, mianowicie obsadzenie całego odcinka od wybrzeża aż po Szwajcarię. Trzebaby na to ok.200-tu dywizyj, a tymczasem niewiadomo skąd je wydobyć.-

Rosja : Oddz.ros.rozpoczęły na froncie estońskim nową ofenzywę i posunęły się na połud.zach.od Pskowa na odcinku dług.70 km. wgłąb pozycyj npl. do 25-ciu km. Oswobodzono 200-ciu miejscowości, m.in. ważny węzeł kolej.Petseri o 45 km. na zach.od Pskowa, gdzie krzyżują się linje Psków-Talin i Psków-Ryga.-

Na Łotwie odzyskano na odcinku Rygi 50 miejscowości.- Dalsze postępy na płn.oraz na zach.od Białegostoku, gdzie odzyskano 150 miejscowości. Postępy osiągnięto również na płn.i płn.zach. od Siedlec.- Na zach.od Sandomierza odparto niem.przeciwuderzenia, oraz rozszerzono przyczółek na lewym brzegu Wisły.- W ciągu czwartku Rosjanie zniszczyli na całym froncie 50 czołgów i 59 samolotów. Nieudane kontrataki wzdłuż granicy Prus Wschodnich kosztowały

Niemców w ciągu ub. tygodnia 970 czołgów.-
Lotn. sowiec. wykonało gwałtowne naloty na dwa niem. węzły kolej. w Prusach Wschodnich.-

<u>Sprawy polskie</u> : Kom. franc. przytacza depeszę z Warszawy z dn. 11 b.m. z kom. gen. Bora o sytuacji w mieście.-

<u>Finlandia</u> : Ze Sztokholmu donoszą, jakoby marszałek Mannerheim zapowiedział Niemcom, iż dążeniem jego rządu jest zawarcie pokoju z Rosją.-
Szwedzki dziennik " Dagens Nyheter" donosi, iż Niemcy wycofują z pła. formacje, które w myśl układu z Finlandią miały jej pomagać w walce z Rosją. Część tych posiłków wylądowała już w porcie Aarhus w Danii.-

<u>Czechosłowacja</u> : W tych dniach opuszcza Londyn delegacja czechosłowacka, która uda się do Rosji, by w miarę wyswobadzania terenów czeskich przez armię czerwoną obejmować ich zarząd / w poprzed. kom. podano przez omyłkę o pożegnalnym przyjęciu delegacji w " Moskwie" - powinno być w "Londynie" - uwaga słuch./. Na czele delegacji stoi minister Nemets, który przed wojną był ministrem pracy. Jego zastępcą jest generał, z narodowości Słowak. W wywiadzie min. Nemets omówił stronę polityczną i organizacyjną delegacji. Co do pierwszej sprawy należy podkreślić wszechstronny charakter delegacji, w której skład wchodzą socjaliści, komuniści, katolicki ksiądz i przedstawiciele partii narod. socjalistów, do której należy Benesz. Delegacji towarzyszy sztab fachowców w liczbie 30-tu. Stanowi on zawiązek przyszłej administracji czeskiej. Są to specjaliści z dziedziny skarbowości, budownictwa, rolnictwa, wymiaru sprawiedliwości, organizacji prasy i radiofonii. Administracja czeska będzie przejmowała zarząd wyzwolonych terenów w miarę tego, jak linia frontu będzie się posuwała coraz dalej i odnośne tereny już nie będą wchodziły w sferę bezpośrednich działań wojennych.

Zbrodniarze wojenni będą ścigani, chociaż trzeba się z tym liczyć, że ich większość postara się w porę uciec. Naszą zasadą jest sprawiedliwość, nie odwet. Przewidziane jest przywrócenie w oswobodzonych terenach rządów demokratycznych. W każdej miejscowości znajdują się miejscowe Komitety Narodowe. Komitety te będą wysyłały delegatów do komitetów okręgowych, a te ze swej strony do komitetu centralnego, który będzie rodzajem parlamentu i wyłoni nowy rząd. Prez. Benesz jest przedstawicielem swobodnej i demokratycznej Czechosłowacji. Przyszły rząd czeski będzie prawdziwym rządem ludu. Dwa najważniejsze atuty Czechosłowacji, to jedność narodowa wewnątrz i przyjaciele z zewnątrz.-

<u>Front środz.:</u> Wczoraj wieczór przybył do Włoch prem. Churchill. Nie wydano jeszcze urzędowego kom. o celu jego wizyty, przypuszczają jednak, iż łączy się on z przewidywaną ofensywą na niem. t.zw. "linię gotycką". Jest to pierwsza wizyta Churchilla we Włoszech w ciągu obecnej wojny. Premier zamierzał Włochy odwiedzić w grudniu ub. roku, ale wtedy przeszkodziła mu choroba.-

Na odcinku adriatyckim oddz. polskie i włoskie zajęły szereg wzniesień między rzekami Misa a Cesano i wzięły do niewoli ok. 300-tu Niemców.-

Radiostacja berlińska doniosła o wycofaniu się niem. wojsk z Florencji na płn. Koresp. bryt. donoszą jednak, że Niemcy w dalszym ciągu ostrzeliwują połud. część miasta, mimo ogłoszenia go za miasto otwarte. Radiostacja w Sardynii doniosła o zawarciu porozumienia między Francją a Włochami o współpracy nietylko w toku obecnej wojny, ale również po zawarciu pokoju.-

Główna kwatera sojusz. donosi o utworzeniu oddzielnej formacji sojusz. oddz. szturmowych, przeznaczonej do akcji na Adriatyku. Ostatnio wykonała ona dwa tygodnie temu udany wypad na wybrzeże albańskie, gdzie wyrzuciła Niemców z odzyskanego przez nich portu i umożliwiła wznowienie dostaw dla

powstańców albańskich.-
Jugosławia ; W toku akcji odwetowej przeciw powstańcom oddz.niem. spaliły we wsch.Bośni kilkanaście wsi, przyczym zginęło około 100 kobiet i dzieci, niezależnie od wielkiej ilości pomordowanych mężczyzn.-
Hiszpania ; Nowy min.spraw zagr. był w czasie wojny domowej ambasadorem we Francji, a ostatnio deputowanym monarchistycznym w Toledo. Uchodzi on za zwolennika umiarkowanego kierunku.-
Ocean Spokojny ; Prez.Roosevelt w drodze powrotnej z Honolulu do USA. zatrzymał się na Aleutach. Jest to pierwsza jego wizyta w tej części Alaski. Na konferencji prasowej prezydent oświadczył, że USA. muszą stale utrzymywać silne bazy na Aleutach, by zabezpieczyć się w przyszłości przed powtórzeniem japon.agresji.- Dziś wieczorem prezydent wygłosi stamtąd przemówienie przez radio do narodu ameryk.- Czwartkowy nalot ameryk. na Nagasaki w Japonii, oraz Palembang na Sumatrze dał doskonałe rezultaty.- Gen.Mac Arthur przeniósł swą kwaterę główną na zajętą niedawno temu wyspę Saipan.- Samoloty ameryk. atakowały ze swych nowych baz w archipelagu Marianów pozycje japon. na wyspach Bonin.-
Birma ; Oficer ang., pełniący służbę w lotnictwie bryt. na pograniczu Birmy i Chin podkreśla wielkie znaczenie zdobycia Myitkina, dzięki czemu lotn.bryt. zabezpieczy transporty, dostawiane Chinom drogą powietrzną z Indyj przez Himalaje przed atakami japon. myśliwców. Mimo niewiarygodnych wprost trudności, jakie musi pokonywać lotn.transport. / silne mrozy, oblodzenie skrzydeł, wichry dochodzące do 150 km. na godz./, sojusznicy dostawiają Chinom, oraz XIV-mu korpusowi lotn.USA., tam stacjonowanemu większe ilości sprzętu, niż poprzednio lądem wzdłuż drogi birmańskiej.-
Anglia ; W artykule wstępnym na temat roli W.Brytanii w świecie powojennym "Times" podkreśla, że jej podwaliny zostały stworzone jeszcze w r.1940 przez sojusz z krajami Europy płn. i płn.zach.

Londyn, niedziela, dnia 13.VIII.44r. Kom.polski wieczorny.

Front zach.: Liczna armia niem., wycofująca się z pod Falaise na wschód jest koncentrycznie atakowana przez oddz. bryt., kanad. i polskie nacierające od płn., oraz przez oddz.ameryk., nacierające od połud. i zach. Niemcy starają się wyratować co się da, porzucając sprzęt po drodze i pozostawiając obronę strażom tylnym, zgóry skazanym na stracenie, których jedynym zadaniem jest umożliwić wyratowanie z cęgów trzonu armii ~~xxxxxxx~~. Opór niem.na połud.zach.od Vire słabnie. Oddz.ameryk.rozpoczęły dziś rano na połud.od Vire natarcie na całym odcinku. Stłoczone kolumny niem. stanowią dla lotników sojusz. tak wymarzony cel, iż wg.depeszy jednego z koresp. nawet w najgorętszych modlitwach nie śmieli prosić o taką sposobność. Zagęszczenie niem.kolumn transport.wynosiła się stosunkiem 80 pojazdów na 1500 mtr., podczas gdy po stronie sojuszników normę stanowi na odcinku tej samej dług. 20-40 pojazdów, aczkolwiek sojusznicy posiadają w powietrzu zupełną przewagę, a Niemcy są ochrony powietrz. tak dobrze, jak całkiem pozbawieni, gdyż wczoraj działało wszystkiego 80 myśliwców. Charakterystyczne jest również, że Niemcy zostali zmuszeni do podjęcia odwrotu w porze dziennej. Lotn.sojusz. skwapliwie wykorzystało idealne warunki atmosferyczne, jakie wczoraj panowały. ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ Wykonano, największy od rozpoczęcia inwazji nalot na niem.objekty komunikac. od linii bojowej aż po tereny Rzeszy. Zniszczono bądź nadwerężono 3000 wagonów kolej., w tym 100 z amunicją i 560 cystern, 460 ciężarówek, liczne połączenia kanałowe, przyczym 53 barki zatopiono bądź uszkodzono, wreszcie zaatakowano 20 węzłów kolej.-
Wczoraj w ciągu dnia ponad 1250 bombowców ameryk. atakowało drogi po obu stronach Sekwany od ujścia aż po rejon Paryża. Zbombardowano przytym ostatni most na Sekwanie, który jeszcze ocalał.-
Co do operacyj oddz.ameryk., które wyruszyły z pod Mans brak jakichkolwiek wiadomości, gdyż gen. Eisenhover nakazał jaknajściślejsze milczenie kolum-

nom amerykań., postępującym z pod Mans, które nawet
między sobą nie komunikują się drogą radiową.
Niemcy wskutek tego nie mają pojęcia, z której
strony [illegible] nagle uderzenie amerykań.-
<u>Francja</u> : Dowódca franc.armii kraj., gen.Koenig
wydał rozkaz, nakazujący wzmocnienie bezpośredniej
akcji przeciwko siłom niem. w szeregu departamen-
tów od Bordeaux po Rouen, jak również w okręgach
Francji Środkowej.-
<u>Wojna w powietrzu</u> : Ub.nocy ciężkie bombowce RAF.
wykonały potężny nalot, w czasie którego zaatako-
wały m.in. zakłady lotn.pod Brunszwikiem, fabryki
silników "Opel" w Russelsheim pod Frankfurtem n/M.
/ 1500 ton bomb w 15 min./, oraz Kolonię.
Zrzucono ogółem 2400 ton bomb. Nie powróciło 49
samolotów. Straty npl. 4 samoloty.-
Dziś rano ciężkie bombowce RAF. zrzuciły bomby
6-cio tonowe na schrony łodzi podwod. w Brest.-
Dziś w ciągu dnia ponad 750 ciężkich bombowców
amerykań. atakowało objekty kolej. i nadawcze stacje
radiowe w połud. Francji, płn. Włoszech i w Jugo-
sławii.-
W tygod. przeglądzie Wickham Steed przytacza charak-
terystyczny szczegół, ilustrujący stopień współpra-
cy między lotn. amerykań. i ang. Dotyczy on wielkie-
go nalotu rakiet. myśliwców "Typhoon" na koncen-
trację czołgów niem. na płn. od Avranches, zakoń-
czonego unieruchomieniem 136 czołgów. Koncentrację
zauważył pilot bryt., który zawiadomił o tym
natychmiast najbliższą kwaterę amerykań. Dowódca
amerykań. nie tracił czasu na meldunek do kwatery
głównej, ale rozkazał podjęcie akcji najbliższe-
mu posterunkowi RAF. z wiadomym skutkiem.-
Audycja dla prasy podziemnej przytacza dane z
dziedziny produkcji lotn. od początku wojny
W.Brytania wyprodukowała 114.000
samolotów, U.S.A. 223.000, Kanada 12.000. Łącznie
zatem aljanci wyprodukowali 346.000 samolotów.

Cyfra nie obejmuje produkcji ros., wynoszącej wg.danych, ujawnionych przez Stalina w czasie konferencji w Teheranie 3000 samolotów miesięcznie. Po stronie przeciwnej Niemcy wyprodukowali do tej pory 110.000 samolotów. W chwili obecnej niem.produkcja jest właściwie zupełnie nieczynna. Japonia wyprodukowała do tej pory 41.000 samolotów. Należy dodać, że produkcja benzyny syntetycznej, jak również zakładów rafinerii ropy naftowej jest w przeważnej części unieruchomiona.-

Rosja : Dalsze zagrożenie XVI-ej i XVIII-ej armii bałtyckiej, gdzie uderzenia ros., prowadzone na zach. i połud.zach.od Pskowa, jak również w kierunku Rygi wbijają kliny w niem.pozycje. Pod Rygą Rosjanie odzyskali 200-ście miejscowości.-
Armia gen.Rokossowskiego, działająca na odcinku central. nawiązała łączność z armią gen.Zacharowa, działającą na płn.zach.od Białegostoku. Obecnie utworzyły one jeden wspólny front. Pozycje niem. nad rzeką Biebrzą, które obie armie rozdzielały, zostały tu przełamane.-
Koresp.donoszą, że Niemcy ściągnęli ostatnio na odcinki Prus Wschodnich, Warszawy, oraz górnej Wisły 16-cie dywizyj z Norwegii, Bałkanów i płn.Włoch.-
Kontrataki niem.pod Sandomierzem zostały odparte, przyczym Niemcy stracili 2000 zabitych.-

Front śródz. : Cała Florencja znajduje się obecnie w ręku sprzymierzonych.- Prem.Churchill spotkał się w Rzymie z marszałkiem Tito i premierem Jugosławii Subaszyczem, oraz ameryk.podsekretarzem Stanu w min.wojny Pattersonem.-

Niemcy : Półurzęd.organ MSZ." Hamburger Fremdenblatt" przestrzega robotników niem. przed utrzymywaniem stosunków z cudzoziemcami, którzy łatwo mogą się okazać sabotażystami.-

Sprawy polskie : Depesza gen.Bora z dn.12 b.m. donosi, że nieprzyjaciel dążył do zniszczenia Starego Miasta. Sytuacja była chwilami bardzo

ciężka, domy przechodziły z rąk do rąk. Pod wieczór sytuacja została opanowana dzięki pomyślnym kontratakom. Na innych odcinkach bez zmiany.-
Prem.Mikołajczyk, min.spraw zagr.Romer i prezes Rady Narodowej prof.Grabski powrócili dziś rano do Londynu. Na lotnisku oczekiwali ich członkowie rządu z zastępcą premiera min.Kwapińskim, oraz członkowie Prezydium Rady Narodowej. Prem.Mikołajczyk opuścił Moskwę we czwartek rano na samolocie ros. i przybył do Teheranu tego samego dnia po południu.-
Min.prac kongresowych Seyda wygłosił przez radio przemówienie do rodaków w kraju. Szał zbrodniczości niem.nie ma granic. Ta prawda przeniknie wpełni w świadomość narodu. Wie cały świat o morderstwach w Warszawie, o używaniu ludności cywil. do osłony czołgów niem., a obecnie o ultimatum do opuszczenia Warszawy na zachód na pracę dla Rzeszy. Wszyscy winni zbrodni będą odpowiadać indywidualnie przed polskimi trybunałami.Odpowiedzialność za zbrodnie niem. będzie jednak ponosił również cały naród niem., gdyż on teraz te zbrodnie toleruje. Zbrodnie tej pójdą na jego rachunek i będzie on musiał sowicie za nie zapłacić swymi terenami na płn.i zach.granic Rzeczypospolitej. Tylko w ten sposób da się uzyskać zabezpieczenie Polski przed ponowną agresją niem. Nie możemy w takim tempie zmniejszyć waszych ofiar w Warszawie,jakbyśmy tego chcieli. Wasza krew nie leje się jednak bezowocnie. Dzięki niej nasza ojczyzna wyjdzie z obecnej wojny powiększona i umocniona.-
Lotnik RAF.przebywający w Warszawie, donosi, że Niemcy palą domy całymi rzędami. Duch bojowy ludności znajduje się na najwyższym poziomie.-
Marynarz szwedzki, który przybył z Gdyni podkreśla różnicę między wyglądem miasta dzisiaj a rok temu. Wtedy przeważali w mieście Niemcy, dzisiaj wszystkie prace wykonywują prawie wyłącznie Polacy i Włosi, którzy sabotują na każdym kroku. Co chwila psują się [illegible], a lokomotywy niem. pod ręką, gdy są najpotrzebniejsze.-

Londyn, dnia 14.VIII.44r. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach.: Koresp.prasowi donieśli dziś rano, że oddz.ameryk., posuwając się od południa, zajęły Argentan. Wylot worka, w jakim się znajdują oddz. VII-ej armii niem., utworzony przez korytarz między Falaise i Argentan, zacieśnia się coraz bardziej i obecnie liczy już tylko 30 km.szer. Niemcy czynią rozpaczliwe wysiłki, by armię wyratować. Samoloty sojusz. bezustannie ostrzeliwują kolumny transport.niem. z działek i karab.maszyn., rakietami i bombami i bezustannie kursują tam i z powrotem, powracając tylko na krótką chwilę, by uzupełnić zapasy paliwa i amunicji. Szlaki, którymi Niemcy uchodzą są zatłoczone setkami porozbijanych i popalonych pojazdów. Działalność lotn. jest tak ożywiona, że niepodobna było ustalić do tej pory wysokości strat niem. Wiadomo tylko, że jedna tylko formacja myśliwców w ciągu jednego dnia wykonała 800 lotów indywidualnych i zniszczyła 200-cie pojazdów. Koresp. stwierdzają, że intensywność nalotów jest bez precedensu. Niemcy używają coraz więcej pojazdów konnych. Do jakiego stopnia intensywności doszła działalność lotn.sojusz., komentator radia bryt. ilustruje na charakterystycznym szczególe ostat. ostrzeżenia głównej kwatery sojusz. pod adresem ludności cywil. Przestrzeżono w nim ludność cywil. by nie pojawiała się na drogach nawet na rowerach i to nietylko w grupach, ale i pojedyńczo, gdyż samoloty sojusz. atakują nawet pojedyńczych cyklistów. Ilość wojsk niem., uchodzących tym szlakiem ocenia się na 100.000. Droga pomiędzy Falaise a Lisieux jest nadto ostrzeliwana przez artylerię. Odwrót niem. odbywa się jednak do tej pory na ogół w porządku.- Ilość samolotów sojusz. jest tak wielka, że muszą manewrować z wielką zręcznością, by uniknąć zderzeń. W ciągu 2-ch dni tylko lotn.sojusz. atakujące komunikacje niem. aż po granice Belgii i Rzeszy trafiło 5000 wagonów i 600 lokomotyw.

Oddz.bryt., które przekroczyły rzekę Orne dotarły na odległ.3-ch km. do miejscowości Condy nad dopływem rzeki Orne o 12 km.na zach. od jej biegu.- Oficer kwatery gł.sojusz.oświadczył, że do tej pory wzięto do niewoli 115.000 Niemców. We Francji walczy ok.40-cie dywizyj niem., z których połowa została jednak zlikwidowana.-

Rosja : W toku ofensywy w Estonii oddz.ros.zajęły węzeł kolej.Voru, położony o 80 km.na zach.od Pskowa. Zagrażają one obecnie ważnemu węzłowi kolej.Valka, położonemu przy tej samej linii na pograniczu Estonii i Łotwy.-

Na Łotwie zajęto m Madonę, o 80 km. na płn.zach. od Rezekne. W ciągu 4-ch tygodni, które upłynęły w dniu 16-go sierpnia, Niemcy stracili na odcinku bałtyckim 60.000 zabitych, 9636 jeńców, 176 samolotów, 1800 dział i 2400 pojazdów mechanicznych. Oba uderzenia w Estonii i na Łotwie grożą rozszczepieniem armij niem.-

Na połud.od Prus Wschodnich oddz.ros.zajęły Goniądz nad rzeką Biebrza i w ten sposób ~~armja~~ ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ utworzyły ciągły front dług.150-ciu km.-

Na płn.od Siedlec połączyły się armia środkowa gen.Rokossowskiego z armią gen.Zacharowa i zlikwidowały niem.klin na płn.wsch.od Warszawy. Rosjanie zajęli m.in. miejscowość Kostówka, oddaloną o 20 km.na płn.wsch.od Warszawy.-

Pod Sandomierzem kontrataki niem.odparte z ciężkimi stratami dla nieprzyjaciela.-

Radiostacja moskiewska nadała wczoraj orędzie gen.Paulusa, dowódcy niem.armii pod Stalingradem, który po dostaniu się do niewoli otrzymał od Hitlera awans na marszałka. W orędziu tym Paulus stwierdza, że jego ludzie wykonali rozkaz bronienia się do ostatka, ale ich ofiary poszły na marne. Marszałek Paulus wzywa do zaprzestania dalszej walki, nazywając ją bezsensownym przelewem krwi. Niemcy nie mają rezerw na sprostanie swym

żądaniom. Sojusznicy posiadają przewagę w powietrzu i na morzu. Położenie Niemiec staje się z każdym dniem coraz bardziej beznadziejne. Musicie pozbyć się Hitlera i zastąpić go przywódcami, którzy będą mogli nawiązać przyjazne stosunki z sojusznikami. Naród niem. jest w oczach wszystkich innych narodów odpowiedzialny za zachowanie się jego przedstawicieli w krajach okupowanych. Może on od tej odpowiedzialności się zwolnić jedynie przez wyrzucenie Hitlera i jego kliki.-

<u>Front środz.</u>- Płn. część Florencji, z której Niemcy się wycofali została wprawdzie obrabowana przez nich, ale najcenniejsze zabytki nie poniosły szkód. Oddz. wojsk. jeszcze tam nie wkroczyły, narazie działają tam urzędnicy "Amgotu", zaopatrując ludność w żywność i w środki lekarskie, których brak daje się jej dotkliwie odczuwać.-

Gen. Alexander w orędziu do patriotów włoskich we Florencji oznajmił, że alianci przygotowują we Włoszech wielką ofenzywę z udziałem nader potężnej armii.-

W katedrze Sienny odprawił nabożeństwo katolicki prymas Anglii, arcybiskup Westminsteru Griffith, który wygłosił kazanie do zebranych w katedrze żołnierzy z oddz. bryt., nowozelandzkich, połud. afryk. i hinduskich. Obecny był dowódca VIII-ej armii gen. Leese.-

<u>Serbia :</u> Wg. niepotwierdzonych wiadomości niem. komendant Belgradu, gen. Weitz został jakoby zraniony wystrzałem z rewolweru przez niem. por., który później odebrał sobie życie. Generał Weitz był jednym z pierwszych, którzy przesłali Hitlerowi zapewnienie lojalności po zamachu.-

<u>Niemcy :</u> Koresp. radia bryt. we Włoszech, Tolbert donosi o znamiennym rozkazie, odnalezionym we Włoszech, który rzuca charakterystyczne światło na obecne nastroje niem. Rozkaz jest podpisany przez Hitlera i zapowiada, że w ciągu najbliższych 6-ciu tygodni Niemcy przejdą z defensywy do ofenzywy.-

Ocean Spokojny : W czasie walk na Nowej Gwinei
pod Aitape straty ameryk. w zabitych, rannych i
jeńcach wyniosły do tej pory 1300 ludzi, straty
japon. 18.000.-
Głównodowodzący USA. w Honolulu adm. Nimitz oświad-
czył, iż jest rzeczą możliwą, że nie będzie po-
trzebna inwazja na samą Japonię do jej pokonania.
W każdym razie jednak będzie trzeba Japonię
okupować w celu zabezpieczenia pokoju.-
Chiny : Miasto Heng-Yang, które Japończycy zdo-
byli po 7-miu tygodniach walk, jest obecnie
ponownie zagrożone przez oddz. chińskie, które
zbliżyły się do miasta na odległ. 5-ciu km.-
Szwecja : Rząd szwedzki zaprotestował w Berli-
nie z powodu wybuchu niem. "bomby latającej" w
połud. części kraju w ub. miesiącu. Poprzednio
miał już miejsce podobny incydent, po którym
rząd niem. oświadczył, że był to wynik jedynie
prób doświadczalnych i zapowiedział, że tego ro-
dzaju fakty więcej się nie powtórzą.-
Dania : Duńska agencja pras. w Szwecji donosi,
że Gestapo rozstrzeliwuje obecnie Duńczyków
bez wyroku, by wiadomości o procesach nie wpły-
wały podburzająco na nastroje w kraju.-
Sprawy polskie : Kom. ang. donosi, że min. Eden
przyjmie dziś prem. Mikołajczyka wraz z min. spraw
zagr. Romerem i amb. Raczyńskim na śniadaniu,
w czasie którego będą zapewne omawiane rezultaty
pobytu delegacji polskiej w Moskwie.-

Londyn, dnia 14.VIII.44r. Z audycji porannej
polskiej.

Depesza gen. Bora z dn. 12 b.m. przytoczona we
wczorajszym kom. donosi nadto, że od strony
frontu sowiecko-niem. cisza. Duże straty w lu-
dziach, ogromne zniszczenia.-

Pilot R.A.F., walczący w Warszawie donosi, że niem.
oddz.pancer. próbowały opanować kluczowe pozycje
ogniem z dział. Polacy budują olbrzymie barykady
z płyt betonowych, które czołgi niem. ostrzeliwują
zdaleka. Niemcy mają wielki respekt przed barykadami, gdyż na każdej walczą żołnierze z butelkami
benzyny, z których pomocą już niejeden czołg
zniszczyli.-
Dzisiejsza prasa bryt.poświęca dużo uwagi walkom
w Warszawie, w szczególności dyskusjom na temat,
dlaczego pomoc nie została wcześniej dostarczona.-
"Daily Mail" w artykule wstęp. żąda natychmiastowej pomocy dla Warszawy. Pismo umieszcza również
list Lorda Vansittart'a do redakcji z żądaniem
tej samej treści. Szkocki komitet wyzwolenia
Polski skierował w tej samej sprawie memoriały
do Roosevelta, Churchilla, wicepremiera Attlee i
min. Edena.-

Londyn, wtorek, dnia 15.VIII.44r. Kom.ang.wieczorny.
Serwis zamorski i franc.europ.

Francja: Wg.ostat.wiadomości po południowy desant sojusz., wykonany na połud.brzeg Francji ma przebieg pomyślny i operacje postępują zgodnie z planem. Desanty powietrz. również uwieńczone powodzeniem. Niem.opór na lądzie słaby, lotn.niem.wogóle nie pojawiło się.- Wg.wiadomości udzielonych w kwaterze głównej przedstawicielom prasy, wojska sojusz.opanowały znaczną część odcinka między Nicea a Marsylią. Niemcy donoszą o desantach pod Cannes i Tulonem. Twierdzą oni, że desant został poprzedzony zrzuceniem spadochroniarzy na Marsylię, które było jednak obliczone na wprowadzenie Niemców w błąd, gdyż zrzucono lalki w mundurach ameryk.-
Przed właściwym desantem, który się rozpoczął dziś o godz.8-ej rano, sojusznicy rzucili o świcie piechotę powietrz. na dwie mile poza pozycjami npl. Wg.informacyj, udzielonych w kwaterze głównej przedstawicielom prasy, zrzucono ogółem 14.000 spadochroniarzy. Od rozpoczęcia desantu o godz.8-ej w ciągu 2-ch godz. rzucono siedem fal oddz.desant., t.zn. ok.2000 ludzi. Wyznaczone objekty zostały osiągnięte. Lądowanie było poprzedzone potężnym bombardowaniem morskim 800 okrętów woj., obejmujących wszystkie klasy, poczynając od pancerników, a kończąc na kontrtorpedowcach. Poza okrętami ameryk. i ang. brały udział w akcji okręty franc., greckie, holend. i polskie.- Naczelne kierownictwo całej akcji spoczywa w ręku gen.USA Deversa, będącego zastępcą głównodowodzącego rejonu śródz., którym jest generał Sir Maitland - Wilson. W związku z desantem gen.Wilson wydał odezwę do ludności franc., stwierdzającą, że celem nowej inwazji jest wyrzucenie Niemców z Francji, a w najbliższej przyszłości połączenie się z wojskami sojusz., walczącymi na płn. Francji. Walczymy o wolność Francji i o wszystkie wartości, których wyrazicielem jest duch Francji.-

Koresp.donoszą, że lądowanie poprzedziła największa kampania ulotek, jaka kiedykolwiek się odbyła w toku obecnej wojny. Lotnictwo sojusz. zrzucało ulotki miljonami na całej przestrzeni od wybrzeży aż po połud.brzeg Loary, zwrócone zarówno do franc.ludności, jak i do żołnierzy niem., których wzywano do poddawania się.
Oddz.sojusz. przed wyruszeniem do akcji żegnał osobiście prem.Churchill.- Ofenzywa lotn. na połud.Francji przybrała w ostat.tygodniu rozmiary bez precedensu. W ciągu ostat.5-ciu dni lotn. sojusz. wykonało 6000 lotów, z których 1500 stanowiło bezpośrednie przygotowanie do inwazji, a pozostałe były zwrócone przeciw urządzeniom port. i lotniskom. Na samą Rivierę zrzucono w tym okresie 6000 ton bomb.-
W Normandii przestrzeń między Falaise i Argenton została w dalszym ciągu zwężona wg.ostat.doniesień liczy już tylko ok.10 mil ang. Oddz.kanad., nacierające od płn. znajdują się już tylko o 2,5 mile ang. od Falaise, podczas gdy od południa artyleria ameryk. ostrzeliwuje okręg Argenton. Niemcy odzyskali miasto, natomiast Amerykanie opanowali panujące nad nim wzgórza, gdzie opór niem. jest szczególnie gwałtowny.-
Również Falaise znajduje się pod bezustannym obstrzałem artyleryjskim. Wszystkie główne drogi zostały wskutek tego przecięte, gdyż wskutek gęstego ognia Niemcy nie mogą z nich korzystać i pozostały im jedynie boczne dróżki, wiodące poprzez pasmo wzgórz między Argenton a Falaise.-
Oddz.bryt. poniszczyły wszystkie mosty na rzece Orne.-
Gen.Eisenhower oświadczył na konferencji pras., że nawet gdyby Niemcom udało się część swych wojsk wyratować z worka, to będą musieli walczyć, mając za plecami Sekwanę, zupełnie pozbawioną mostów. Jeśli uda się siły niem.zniszczyć, to będzie to wielkim zwycięstwem, ale nawet i w tym

przypadku będzie trzeba jeszcze szereg dalszych takich zwycięstw odnieść przed dotarciem do Renu.-
W kwaterze gł. sojuszników ogłoszono o sformowaniu w Normandii i Bretanii nowej jednostki sojusz. pod nazwą XII-ej armii. W jej skład wchodzą: xxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx 1-sza dyw. USA. pod dztwem gen. Hodges, 3-cia dyw. USA. pod dztwem gen. Patton i 2-ga dyw. franc. pod dztwem gen. Leclair.-
Gen. Patton został w drodze jednomyślnej uchwały Senatu USA. awansowany z gen. por. na gen. majora.-
Gen. Eisenhower objął osobiste dztwo nad wszystkimi siłami, walczącymi w Normandii.-
Wojna lotn.: Lotn. sojusz. wykonało w dniu wczorajszym największy nalot od początku inwazji. Uczestniczyło w nim blisko 2000 ciężkich bombowców USA. i RAF. pod eskortą myśliwców. Z południa ponad 1100 ciężkich bombowców RAF. zrzuciło 5000 ton bomb na pięć lotnisk w Holandii i cztery w Belgii.-
Oprócz tego ponad 750 ciężkich bombowców ameryk. atakowało dwa lotniska w Belgii, oraz osiem w innych krajach, m.in. w Rzeszy, gdzie bombradowano lotniska pod Kolonią i Wiesbaden.-
Front śródz.: Pod Florencją pojedynek artyler. z obu brzegów rzeki Arno. We Florencji działają w dalszym ciągu faszystowscy strzelcy z zasadzek.-
Oddz. polskie posunęły się o dwie mile ang. poza zajętą ostatnio miejscowość Frontone.-
Rosja: Pod Prusami Wschodnimi oddz. ros. przeprawiają się masowo przez Biebrzę. Przednie formacje ros. zbliżają się do Grajewa.- Dalsze masowe forsowanie górnego biegu Wisły / zapewne pod Sandomierzem - uwaga słuch./.-
Sprawy polskie: Kom. przytacza ostatni meldunek gen. Bora o walkach w Warszawie.-
Ocean Spokojny: Bombowce XIV-go korpusu lotn. USA. w Chinach zaatakowały japon. port Takau na połud. Formozy i zatopiły tam 3 transportowce.-
Anglia: W ciągu lipca zginęło w Anglii wskutek ataków "latających bomb" 2441 osób, a 7107 zostało

ciężko rannych.-
Pancernik "Rodney" wykonał b. skuteczne bombardowanie urządzeń fort. na normandzkiej wyspie "Alderney", należącej do Anglii, a okup. przez Niemców.-

Londyn, środa, dnia 16.VIII.44r. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski.

Francja. Pierwszy dzień inwazji na połud. Francję został zakończony silnym usadowieniem się sojusz. oddz. na zajętych punktach między Marsylią a Niceą. Wysadzono na ląd znaczne siły. Kom. sojusz. wymienia tylko jedną nazwę, mianowicie przylądek Hyeres naprzeciw którego zajęto dwie wyspy, by zapobiec npl. dywersji za plecami. Również sam przylądek został opanowany.- Koresp. donoszą, że do Canny zawijają bezustannie ameryk. transportowce standardowe t.zw. "statki wolności" i wyładowują olbrzymie ilości amunicji. Ludność franc. na wybrzeżu wita sojuszników kwiatami i winem. Wzięto już pierwsze niewielkie ilości Niemców. Wśród oddz. sojusz. znajdują się również franc. Znaczną część oddz. stanowią weterani z poprzed. kampanii, połączonych z desantami w rej. śródziemnomorskim.-
W płn. Francji oddz. ameryk. znajdują się już na płn. od Argenton. Przewidywane są dalsze gwałtowne walki przed odzyskaniem miasta.- Od strony przeciwnej dalsze postępy bryt. w kier. Conde. Koresp. donoszą, że Niemcy wciąż jeszcze walczą z wielką zaciętością, ale widoczne są objawy zamieszania z powodu szybkości i siły natarcia sojuszników. Liczni jeńcy byli od szeregu dni zupełnie bez jedzenia i bez kontaktu ze swymi oddziałami.- Częste są wypadki dobrowolnego zgłaszania się do niewoli.-
Lotnicy w Normandii podkreślają bezpośrednie znaczenie opanowania połud. Francji dla przebiegu walk w Normandii. Myśliwce niem., walczące na płn. Francji

Lotnicy niem., którzy tutaj walczą, korzystają bardzo często z lotnisk w połud.Francji i powracają tam na noc, by korzystać z większego bezpieczeństwa przed nalotami sojusz. Obecnie w miarę zajmowania lotnisk w połud.Francji przez sojuszników możliwości te odpadną.-

Wojna powietrzna : Ub.nocy ponowne naloty "Moskitów" na Berlin.-

Rosja : Na froncie bez większych zmian poza dalszym rozszerzaniem przyczółka na Wiśle, skąd Rosjanie przygotowują natarcie na Kraków. Radiostacja moskiewska ogłosiła, że w ciągu ub.miesiąca Niemcy stracili na połud.odcinku 170.000 zabitych,jeńców i rannych.-

Ocean Spokojny : Ponowny nalot ciężkich bombowców amerykan.na Halmahera. Poraz pierwszy od szeregu tygodni gwałtowny ogień artylerii p.lotn. Wszystkie samoloty powróciły.-

W związku z odzyskaniem wyspy Guam król Jerzy VI przesłał prez.Rooseveltowi swe życzenia, oraz zapewnienia poparcia Anglii w dalszej walce przeciwko Japonii.-

Australia : Min.lotn.oznajmił, że 25.000 lotników austral.pełni służbę za morzem. Zostało ustalone z Anglią, że na przyszłość lotnicy austral. nie będą pełnili służby w Anglii samej, w rej.śródziemn. i w Indjach.-

Birma : w płn.części Birmy oddz.sojusz. znajduje się już tylko o 5 mil ang. od granicy z Chinami, podczas gdy oddz.wywiad. wtargnęły już na 20-cie mil ang.wgłąb Chin.-

Szwajcaria : Rząd szwajcarski postanowił zredukować dostawy mater.woj.dla Niemiec. W związku z tym rządy USA. i W.Brytanii zapewniły rządowi szwajcarskiemu możność dalszego korzystania z ułatwień handl. mimo blokady Europy.-

Anglia : Bawiący w Londynie min.skarbu USA.Morgentau opisał w przemówieniu radiowym swe wrażenia

ze schronów londyńskich, które zwiedzał w towarzystwie małżonki premiera Churchilla i Lorda Mountbatten. Raz jeszcze miałem sposobność przekonać się o odporności duchowej londyńczyków, która się do tego przyczyniła, że Anglia przetrzymała rok 1940 i teraz kroczy drogą zwycięstwa. Wszyscy podzielają ze mną przekonanie, że nie wolno dopuścić do powtórzenia się obecnej katastrofy. Nie będzie bezpieczeństwa na świecie, jeśli napastnicy zachowają jakiekolwiek siły, umożliwiające im powtórzenie agresji. Nie wystarczy ich rozbroić, trzeba to rozbrojenie utrzymać. Gotowość do wzajemnego wspomagania się i do ofiar, które nasze narody wykazały w obecnej wojnie musimy zachować także w okresie powojennym, jeśli chcemy, by pokój okazał się trwały.-

Londyn, dnia 16.VIII.44r. <u>Z audycji porannej polskiej.</u>

W dn.15 b.m. prezydent Rzeczypospolitej odbył dłuższą konferencję z prem. Mikołajczykiem, Naczelnym Wodzem i min. Obrony Narodowej.- Depesza gen. Bora z dn.14 b.m. donosi : " Nieprzyjaciel dąży uparcie do zlikwidowania oporu na Starym Mieście.- W poniedziałek jego główny wysiłek był skierowany na ten rejon. Barykada na Tłumackim została opuszczona pod naporem nieprzyjacielskim. Na innych odcinkach kontrataki armii krajowej. W ciągu 24-ch dni zniszczone 9 czołgów npl. W Śródmieściu własne wypady, odparto nieprzyjaciela i zdobyto sprzęt wojenny. Artyleria npl. ostrzeliwuje Stare Miasto, duże zniszczenia. W dn.15.VIII. Rada Narodowa podjęła jednomyślną uchwałę z wyrazami hołdu dla obrońców Warszawy. W tym samym dniu, jako w Święto Żołnierza Polskiego odbyło się w Londynie uroczyste nabożeństwo na intencję obrońców Warszawy w obecności prezydenta, rządu i Rady Narodowej.

Koresp.wojenny "Times'a" w Normandii opisuje charakterystyczne wypadki spotkania się Polaków, walczących po obu stronach frontu. Ojciec, walczący po stronie ang.odnalazł wśród jeńców niem.swego syna, przymusowo wcielonego do niem.armii. Drugi analogiczny wypadek zdarzył się między dwoma braćmi.-
Z Wielkopolski donoszą, że Polacy, zatrudnieni przymusowo przy robotach, uciekają do lasów i tworzą tam oddz.partyzanckie. Jeden taki oddz. napadł na niem.pociąg pośpieszny pod Tczewem.-

Z przeglądu prasy londyńskiej z dn.15 b.m.

Koresp.wojenny "Daily Express" przeprowadza analizę z obecnej sytuacji woj. Na całej przestrzeni od Holandii po Francję połud.Niemcy trzymają od 55-60 dywizyj. Mieszczą się w tym garnizony miast, obrona wybrzeża, siły policyjne i wreszcie fachowcy, nie biorący udziału w walce. Siły te zostały wzmocnione 9-tą i 10-tą dyw.pancer.SS., które zostały ściągnięte do Francji na wiosnę. W Normandii i Bretanii walczy ok.40-tu dywizyj. Niemcy stracili dotąd łącznie ok.250.000 ludzi, co odpowiada 20-stu dywizjom. Trzy dywizje zostały odcięte pod Brestem, a w okrążeniu między Falaise a Argenton znajduje się 9-10-ciu dywizyj. Jeśli się uda je zniszczyć, to będzie to równoznaczne z utratą stukilkudziesięciu ludzi. Poza wymienionymi 40-ma dywizjami Niemcom jeszcze pozostaje, jak już wymieniono 15-20 dywizyj. Na płn.od Sekwany znajduje się XV-ta armia niem., która obsadziła m.in. rej.Pas de Calaise. Liczy ona ok.10-ciu dywizyj, ale bez broni pancernej. Siły te nie wystarczą na zorganizowanie oporu wzdłuż Sekwany i Marny. Na połud.od Marny znajduje się ok.10-ciu dywizyj pod dowództwem gen.Blaskowitza. Wg.obliczeń "Times'a" z dn.15 b.m. siły te liczą tylko 5 dywizyj, są przeważnie niezmotoryzowane, źle zaopatrzone w środki transportowe i wskutek tego nie nadają się do szybkiej koncentracji przeciw natarciom ruchomych wojsk sojuszników ani też do

przeprowadzenia odwrotu - uwaga słuch./ Część wymienionych sił stacjonowana jest nad Morzem Śródz. w rej.portowych, a część w Środkowej Francji.
Z tego zestawienia okazuje się jasno, że brak rezerw we Francji przesądza klęskę niem. na tym terenie.- W Jugosławii oddz.gen.Tito wiązały do niedawna 14-cie dyw.niem.,z których jednak cztery zostały wycofane. Grecja, Albania, i Wyspy Egejskie są obsadzone niewystarczająco wskutek przerzedzenia niem.oddz.okup., z których część wysłano do Włoch, a część do Polski.- W Norwegii znajduje się 12-cie dywizyj, z których 2-3 przesłano ostatnio na front wschodni.- We Włoszech cofają się przed armią gen Alexandra rozbite oddz. 25-ciu dywizyj niem. W samych Niemczech niema już rezerw strategicznych, a tymczasem grozi już bezpośrednio niebezpieczeństwo inwazji ros.na Śląsk. Hitler nie ma możliwości przerzucania sił ze wschodu na zachód. Może będzie musiał zupełnie się wycofać z Bałkanów. W międzyczasie postępuje proces rozrywania łączności między poszczególnymi formacjami niem. We Francji rozerwano połączenia między VII a XV-tą niem.armią, w państwach bałtyckich między XVI-tą a XVIII-tą armią niem. Wszystko to razem jest dowodem rozkładu i końca Wermachtu.-

Londyn,dnia 15.VIII.44r.Kom.ang.poranny.Serwis zamorski i franc.europ.

Front zach. Przestrzeń pomiędzy Argentan i Falaise, którą uchodzą oddz.niem.VII-ej armii zwęża się coraz więcej. Wczoraj wieczorem wynosiła tylko 20 km. Niem. straże tylne stawiają wciąż silny opór i brak jeszcze oznak,by Niemcy rozpoczęli odwrót na wielką skalę. Oddz.kanad,rozpoczęły wczoraj wielkie natarcie wzdłuż drogi między Caen a Falaise. Atak otworzyły w południe śred.bombowce ameryk. nalotem na dolinę rzeki Laise na płn.zach. od Potigny. Koresp.radia bryt.donosi, że piech.kanad. rozpoczęła później natarcie na odcinku dług. 2,5 mil ang. na wsch.od drogi między Caen a Falaise. Po obu skrzydłach oddz.nacierające były chronione zasłoną dymną. Przeniknęły one na drugą niem.linję obronną i zdobyły wzniesienia,panujące nad rzeką Laise. Oddz.kanad. w szeregu punktów rzekę sforsowały. O godz.14-ej rozpoczęło się właściwe natarcie lotn. przez ciężkie bombowce RAF., które w ciągu dwóch godz. zrzuciły 4000 ton bomb. Głównym objektem bombardowania były zagajniki i wioski przy drodze między Caen i Falaise.-
Koresp.radia bryt.donosi, że na całym froncie zach. oddz.sojusz. w dalszym ciągu stosują z powodzeniem taktykę wymijania npl.ośrodków oporu i ich izolowania umożliwionego przez wielką przewagę lotn. Jednym z dowodzących na odcinku bryt.-kanad. jest gen.bryt. który poprzednio dowodził na froncie śródz., oraz na Nowej Gwinei. Wobec koresp. wyraził on swe zadowolenie, iż może kontynuować taktykę wymijania, która oddała tak wielkie usługi w Nowej Gwinei.-
Oddz.ameryk., które zajęły Manes, działają obecnie wspólnie z 2-gą franc.dyw.pancer., którą dowodzi gen.Leclair. Wsławił się on w czasie kampanii afryk. marszem, w czasie którego przebył 400 mil ang. z pod Sachary aż po Trypolis. Brak jeszcze do tej pory dokładnego zestawienia skutków ataków lotn.sojusz. na npl.objekty transport. Wiadomo tylko, że w niedziele nieprzyjaciel stracił w rej.Falaise ponad 350 czołgów i transportowców, zniszczonych bądź uszkodzonych.

VIII-my Korpus lotn.taktycznego atakował wczoraj ponownie kolumny i środki transport. w płn.Francji aż po granice niem. Rezultaty b.dobre, aczkolwiek nie tak dobre, jak dnia poprzedniego.-
Nalot na linje niem. pod Falaise, w czasie którego zrzucono 4000 ton bomb, został wykonany przez 700 ciężkich bombowców RAF.- Oddz.ameryk., nacierające na oddz.VII-ej armii od zach.i płn.zajęły szereg lasów, w których się znajdowały liczne składy amunicji i paliwa. Niemcy przygotowali je jeszcze na długi czas przed inwazją, by zabezpieczyć się przed brakiem w dostawach z chwilą, gdy raz się rozpoczną działania wojenne. Dzięki temu potracili obecnie wielkie ilości potrzebnego im sprzętu wojennego, a zwłaszcza benzyny.-
Jedna z formacji lotn.sojuszników trafiła w ciągu jednego dnia 500 npl. pojazdów mechaniz.-
Koresp.radia bryt., przebywający z oddz.ameryk. w Le Mans donosi o atmosferze niezwykłego napięcia, jaka tam panuje. Wszyscy zdają sobie z tego sprawę, że nadszedł okres krytyczny, który może odegrać decydującą rolę dla sytuacji nietylko Francji, ale całego świata.-
Kanad.gen.Grassette podkreślił wzorową współpracę z władzami sojusz.wszystkich sfer społecz., poczynając od chłopów, a kończąc na wysokich urzędnikach. W normandii przygotowuje się zapasy żywności dla ludności Paryża, żołnierzom aljanckim niewolno nabywać żywności poza przepisanymi dla nich racjami.- Koresp.opisują charakterystyczny widok, jaki przedstawiają liczne czołgi, porzucone wzdłuż dróg i poniszczone przez Niemców.
Wobec zatłoczenia bądź zniszczenia przez naloty głównych przejść drogowych Niemcy zmuszeni są swój sprzęt niszczyć, nie mogąc go wyratować.-
Koresp.pras.donoszą, że jeńcy niemieccy są często w stanie zupełnego wyczerpania i wyrażają przekonanie, że Niemcy już przegrały. Jeden z oficerów oświadczył, że dobrowolnie udzieli wszelkich

informacyj, gdyż uważa, iż im prędzej nastąpi koniec wojny tym lepiej i każdy winien do tego się przyczynić. Informacje oficera okazały się później prawdziwe.- Gen. Eisenhover wydał wczoraj rozkaz do wszystkich lotników żołnierzy i marynarzy armii sojusz. na zachodzie. Dzięki waszej zręczności, współpracy i odwadze zdobyliśmy wprawdzie przemijającą, ale zupełnie określoną szansę przekształcenia osiągniętych dzięki wam sukcesów w wielkie zwycięstwo, które będzie stanowić poważny postęp w kier. ostatecznego powalenia nieprzyjaciela. Zwracam się do wszystkich, by zdobyli się na najwyższy wysiłek wykorzystania tej możliwości. Żołnierze ! Niewolno wam ustąpić piędzi ziemi. Niewolno wam puścić z życiem żadnego Niemca, chyba, że go weźmiecie do niewoli. Lotnicy muszą bez przerwy dniem i nocą atakować cofającego się nieprzyjaciela. Marynarze muszą zwalczać wszelkie jakiekolwiek próby zaopatrywania niem. garnizonów jak również próby ewakuacji. Od nas zależy, by obecny tydzień był pełnym sławy dla nas i złowrogim dla hitlerowskiej tyranii. Jeden z koresp., który był we Francji w czasie kampanii w 1940 r. podkreśla liczne analogie między prowadzonymi wówczas i obecnie walkami we Francji. Niemcy popełnili dziś ten sam błąd, co w r. 1940 dztwo franc. opierając swe rachuby na obronie statycznej. T.zw. Wał Atlantycki stał się odpowiednikiem linii Maginota. Najsilniejsza część umocnień niem. obejmowała rej. Dieppe, Pas de Calais i Dunkierki. Ten najsilniejszy odcinek obeszliśmy podobnie, jak Niemcy obeszli linję Maginota w 1940 r. Armia niem. posiadała wtedy przewagę w lotn., nasza przewaga jest dziś jeszcze potężniejsza. Niemcy posługiwali się wówczas t.zw. Piątą kolumną, czyli dywersją na tyłach sojuszników, dziś sojusznikom sprzyja cała ludność franc., wroga Niemcom. Gdy teraz Niemcy dojdą w odwrocie do Sekwany, nie zastaną ani jednego nienaruszonego mostu. Ich odwrót będzie oczywiście łatwiejszy, niż swego

czasu odwrót bryt. z pod Dunkierki, podobnie jednak,
jak wtedy Anglicy, tak teraz Niemcy będą musieli
po tej strony Sekwany porzucić cały sprzęt.-
Komentator radia bryt., omawiając wielki nalot bryt.
na linje npl. pod Falaise, podkreśla, że tym razem
uniknięto błędu, popełnionego wówczas, gdy poraz
pierwszy użyto lotn. bombardującego w roli ciężkiej
artylerii / chodzi zdaje się o sławny nalot z 2000
ton bomb pod Cassino - uwaga słuch./.-
Wtedy dztwo zezwoliło na zbyt długą przerwę między
zakończeniem nalotu, a przystąpieniem piechoty do
ataku, wskutek czego nieprzyjaciel miał czas zreor-
ganizować obronę. Tym razem natarcie piechoty za-
częło się w pięć minut po zakończeniu bombardowa-
nia. Droga odwrotu między Falaise a Argenton jest
teraz ostrzeliwana przez artylerię sojusz. z obu
stron. Fachowcy wojskowi w Londynie są zdania, że
Niemcom udało się już znaczną część swej VII-ej
armii przez przesmyk wyratować. Byłoby niewątpli-
wie wielkim rozczarowaniem dla nas, gdyby Niemcom
się udało przeważną część swych sił wydobyć z
kleszczy.-
Francja : Gen. de Gaulle wezwał cały naród franc.
do masowego powstania przeciwko Niemcom / wiado-
mość tylko ze wzmianki przy omawianiu przez komen-
tatora położenia we Francji. Sformułowanie odezwy
nieznane - uwaga słuch./.- Niem. komendant Marsylii
~~Kraatxxxxxxx~~ wezwał całą ludność cywilną do opusz-
czenia miasta. Spec. zezwolenia na pozostanie w
mieście otrzymają tylko ci, którzy pracują bezpoś-
rednio, czy też pośrednio dla niem. sił zbrojnych.-
Front śródz. : Aljancka komisja kontrolna, która
przybyła do Florencji, działa tam w ścisłej współ-
pracy z miejscowym Komitetem Wyzwolenia Narodowego.
Potwierdzono urzędowo wiadomość, że w sobotę i nie-
dzielę prem. Churchill odbył w Rzymie konferencje
z marszałkiem Tito i prem. Subaszyćem. W Rzymie bawi

również ameryk.min.mar., wiceminister wojny Patterson, oraz gen.USA Summerville.-
Wojna lotn.: Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce sojusz.atakowały w dalszym ciągu mosty na Sekwanie, oraz objekty kolej. na zach.od Paryża. Wczoraj w ciągu dnia ponad 750 ciężkich bombowców ameryk.atakowało z baz włoskich objekty kolej.w płn.zach.Włoszech, oraz mosty nad dolnym Rodanem.- W nocy z niedzieli na poniedziałek RAF.atakowała Genuę.- Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce ameryk.atakowały zakłady przemysł.w Ludwigshafen, elektrownię pod Mannheim, oraz lotniska pod tym miastem, jak również pod Stuttgartem. Eskortujące myśliwce atakowały lotniska we Francji i Niemczech. Nie powróciły 3 bombowce i 1 myśliwiec.-
W nocy z niedzieli na poniedziałek lekkie bombowce "Moskito" atakowały Hannower.-Ub.nocy nalot "Moskit'ów" na Berlin.- W niedzielę myśliwce RAF. wzniecił pożar na dwóch wielkich transportowcach niem. u ujścia Girondy Jeden samolot nie powrócił.
Rosja : Wydany wczoraj spec.rozkaz Stalina donosi o zajęciu twierdzy Osowiec na połud.od Prus Wschodnich, poza którą ciągnie się obszar Mazurskich Błot. Na odcinku bałtyckim oddz.ros., walczące na zach. od Pskowa zajęły węzeł kolej. Anstla na pół drogi między Voru, a Valke. Pod Rosieniami odparte kontrataki niem. Brak ofic.wiadomości o jakichkolwiek zmianach pod Warszawą. Nie potwierdzone informacje donoszą o utworzeniu przez Rosjan przyczółka na lewym brzegu Wisły na płn.zach.od Warszawy.- Radiostacja moskiewska nadał oświadczenie marszałka Paulusa, iż zgłasza przystąpienie do działającego w Moskwie Narodowego Komitetu Wolnych Niemiec, z którym pragnie współpracować w wyswobodzeniu Niemiec z pod rządów hitlerowskich. Przebywający w niewoli ros.austr.gen.Franek oświadczył, że jest gotów do współdziałania z innymi generałami niem., dążącymi do położenia kresu obecnej wojnie.-
Przewodniczący ros.komitetu dla spraw wyznaniowych Karpow. przebywający obecnie w Waszyngtonie oświad-

czył, że każda grupa osób w Rosji, licząca conajmniej 20-tu uczestników może otrzymać kościół do odprawiania nabożeństw. Koszta utrzymania kleru ponosi państwo. Praktyki religijne nie pociągają za sobą żadnych ujemnych następstw dla uczestników.-

Norwegia : Zaaresztowano szereg oficerów niem. za odmowę oddawania pozdrowienia hitlerowskiego.-

Ocean Spokojny : Ponowny nalot na Wyspę Halmahera w archipelagu Filipinów. Lotniska na wyspie są już w znacznym stopniu unieruchomione. Od chwili opanowania wysp Noemfur lotn. sojusz. rozpoczęło ataki na tę wyspę, stanowiącą główną japon. bazę, z której była zaopatrywana Nowa Gwinea.-

Australia : W najbliższym tygodniu odbędzie się referendum nad przyznaniem rządowi konstytucyjnych pełnomocnictw na pięcioletni okres powojenny, w którym rząd zamierza przeprowadzić szereg dalekosiągających zarządzeń w dziedzinie zatrudnienia, organizacji rynków zbytu, finansów i lotn. cywilnego. Projekt jest zwalczany przez opozycję pod przewodnictwem b. premiera Menziesa z partii konserwatywnej.-

USA. : W związku z rozpoczęciem w poniedziałek konferencji czterech głównych mocarstw nad powojenną organizacją świata sekretarz Stanu Hull podkreślił znakomitego ducha współpracy, który się wyraził w uzgodnieniu poglądów we wszystkich problemach zasadniczych.-

Londyn, dnia 15.VIII.44r. Z audycji porannej polskiej.

Kom. gen Bora z dn. 13 b.m. donosi : " Nieprzyjaciel w dalszym ciągu atakuje Stare Miasto przy użyciu potężnego ognia artyleryjskiego. Dzielnica Stawki, znajdująca się w rękach npl., płonie. W Śródmieściu armia kraj. prowadzi w dalszym ciągu działania zaczepne. Nieprzyjaciel używa moździerzy sprzężonych i najcięższego kalibru, przeważnie w nocy.

Kanonierka npl. ostrzeliwuje Stare Miasto i Powiśle. Na Żoliborzu nieznaczne postępy".-
Przewodniczący międzynarodówki socjalistycznej, Kamil Huysmans wygłosił przemówienie do ludności Warszawy.
" Robotnicy Warszawy ! Słyszymy wasze wołanie, przynosimy wam pozdrowienia i zapewnienie solidarności ze strony wszystkich robotników socjalistycznych. Wasz duch, ten sam, który się ujawnił we wrześniu 1939r. i podczas bohaterskich walk getha, jest dziś ten sam i wywołuje uznanie całego świata. Możecie liczyć na poparcie socjalistycznych demokratów w całym świecie. Niczego nie zaniedbamy, by przyjść z pomocą wam, którzy z gołymi rękami atakujecie czołgi. Sprawa Polski była zawsze szczególnie drogą międzynarodówce socjalistycznej, czego już dowiódł nasz wielki Karol Marx. Stary świat ginie w wirze wydarzeń, nowy rodzi się w walkach. Macie prawo nietylko do niepodległości, ale i potym do lepszego bytu. Ludu polski Synowie twoi walczą, armia kraj. ponownie wywiesiła biało-czerwone sztandary na gmachach Warszawy. Lud polski nie będzie opuszczony. Niema dziś miejsca na żadne piłatowe umywanie rąk. Nie upadajcie na duchu ! Poruszymy cały świat, by wasze wysiłki nie poszły na marne ".-
"News York Times" donosi, że reprezentacja polska / wskutek niewyraźnego odbioru nazwa niezrozumiała/, zwróciła się do rządu ameryk. o pomoc dla Warszawy w granicach ustawy "Lease lend".-
W dn.14 b.m. odbyło się posiedzenie Rady Ministrów pod przewodnictwem prem. Mikołajczyka, na którym rozpatrzono jego sprawozdanie z podróży do Moskwy. Premier odbył przedtym konferencję z min. Edenem w towarzystwie min. Romera i amb. Raczyńskiego, oraz amb. bryt. przy rządzie polskim.- Gen. Bór wydał rozkaz do armii kraj. z dn.14 b.m. o godz.10.30, Nr. dziennika 6/III. Rozkaz wzywa wszystkie dobrze uzbrojone jednostki armii kraj. w całym kraju do jaknajśpieszniejszego przybycia z pomocą armii kraj., walczącej na peryferiach miasta i

do wkroczenia do stolicy-

M.p.15.VIII.44r.

Londyn, dnia 9.VIII.44r. Aleksander Forth : koresp. z Moskwy.

Jednym z najbardziej ponurych zabytków niem. barbarzyństwa jest szpitał w Sławucie. Niemcy trzymali tutaj rannych jeńców ros. Wg. ustalonych informacyj przez cały czas okupacji niem. przeszło przez szpital ok. 150.000 jeńców ros. Prawie wszyscy z nich nie żyją. Gdy Rosjanie zajęli Sławutę znaleźli na miejscu tylko 500 jeńców, z których 400 miało wygląd żywych szkieletów. Nominalnie opiekę nad nimi wykonywał niem. lekarz wojsk., który jednak w rzeczywistości działał ze zlecenia Gestapo. Ranni pozostawali zupełnie na łasce losu, pozbawieni nawet najprymitywniejszej pomocy, i głodzeni. Przeciętnie ginęło ich ok. 300 dziennie.. Widziałem w Orle szpital niem. z 5000 trupów ros. W porównaniu z masową trupiarnią w Sławucie jest to jednak tylko drobny przykład niem. barbarzyństwa. Rosjanie naliczyli do tej pory na odzyskanych terenach 30 " pawilonów śmierci", w których Niemcy wytruwali masowo Żydów w komorach gazowych. Niemcy prowadzą bardzo wyrafinowaną politykę narodowościową. Starają się oni zwłaszcza siać nienawiść między Polakami z jednej a Litwinami i Ukraińcami z drugiej strony. Charakterystyczne pod tym względem było ich postępowanie w Wilnie, gdzie egzekucje wśród Polaków, dokonywali Niemcy w towarzystwie litewskich zdrajców.-

W związku z toczącymi się naradami między przedstawicielami polskiego rządu londyńskiego a Komitetem Wyzwolenia Narodowego, zmierzającymi do połączenia obu tych organów, przywiązuje się tutaj wielką wagę do udziału w tej akcji przedstawicieli W.Brytanii i USA.- Rosjanie są zadowoleni z decyzji Turcji zerwania stosunków z Niemcami. Daleko jednak do śpiewania hymnów pochwalnych na cześć Turcji, czy też wyrazów głębokiej wdzięczności. Rosjanie twierdzą, że turec. neutralność była tylko dla Niemców korzystna.-

Londyn, dnia 17.VIII.44r., czwartek. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski.

Francja : Ub.nocy 1-sza armia kanad. rozpoczęła atak na samo Falaise i od północy walki toczyły się już w płn.przedmieściach. Drogę torowały tanki "Sherman", za nimi zaś postępowała w śmiałym natarciu piechota. Równocześnie II-ga armia bryt. wkroczyła do Condé / na wsch. od rzeki Orne/, skąd jej artyleria kontroluje główne drogi, którymi Niemcy uchodzą.- Koresp. donoszą, że wszystkie drogi, prowadzace od Falaise na wsch. i płn.wsch. są pod stałym obstrzałem artyler. Niemcom udawało się jeszcze kilka dni temu wycofywać nocą swe uzbrojenie, ale obecnie ustało to, gdyż drogi są zabarykadowane gęstym ogniem artyleryjskim.-
Kom.sojusz. stwierdza, że VII-ma armia niem. wycofuje się w zupełnym ładzie i walczy bardzo zacięcie. Komentator radia bryt. podkreśla ten fakt, zaznaczając, że jest to nauczka dla niepoprawnych optymistów, liczących koniec wojny na tygodnie.-
Koresp. zaznaczają, iż walka ma tak płynny przebieg, że trudno się zorientować co do jej terenu. Odczuwają to w pierwszym rzędzie Niemcy sami. Główny napór niem. zmierza na połud. stronę wylotu worka. Oddz. sojusz. opanowały dużą ilość lasów po gruntownym bombardowaniu artyler., które prawie zupełnie lasy zniszczyło. Nie było prawie drzewa, pod którym by się nie krył niem. schron. Niemcy dopuszczają obecnie oddz. sojusz. b. blisko, by w ten sposób uniknąć ognia sojusz. artyler., która z chwilą rozpoczęcia się walki wręcz nie może działać z obawy trafiania do własnych żołnierzy.- W związku z tym jeden z koresp. opisuje dwa fakty, gdy ameryk. bombowce obrzuciły bombami własne oddz. Było to następstwem ścisłego współdziałania bombowców z nacierającą piech., której bombowce torowały drogę. Straty nie były wielkie i nie wywołały rozgoryczenia wśród żołnierzy. Zdają sobie oni dobrze sprawę ze skuteczności tej najnowszej metody ścisłego współdziałania ciężkich bombowców, /dotychczas współdziałało tylko lekkie lotnictwo/, którego skuteczności

najlepiej dowodzi fakt, że sojusznicy potrzebowali dwóch miesięcy czasu na przebycie 10 mil pod Caen, a z chwilą zastosowania współdziałania ciężkich bombowców taką samą przestrzeń przebyli w jeden tydzień. Gdyby tej metody nie zastosowano straty sojusz. byłyby niewątpliwie bez porównania większe.- W ciągu ostat. 5-ciu dni niem. VII-ma armia straciła 8000 jeńców i 2000 pojazdów, w tym 500 wozów pancernych.- Sztab sojusz. w dalszym ciągu zachowuje zupełne milczenie co do działalności oddz. ameryk., które przekroczyły Loarę. Radio niem. doniosło dziś rano, że wielkie formacje ameryk. walczą na płn. od Chartres. Oznaczałoby to dalsze zagrożenie odwrotu VII-ej armii od wschodu.-

W Bretanii oddz. sojusz. zajęły Dinard naprzeciwko St. Malo, w samym zaś St. Malo broni się jeszcze jeden fort. Przez Kanał La Manche przepływają obecnie regularnie promy z pociągami, wiozącymi dostawy. Jeden prom zabiera przeciętnie ok. 22-ch wagonów.-

W połud. Francji sojusznicy opanowali silnie odcinek między Cannes a Tulonem i w niektórych punktach posunęli się do 18-tu mil ang. wgłąb. Ogień artylerii npl. tylko sporadyczny, opór lotn. słaby. Bombardowanie, które poprzedziło desant przewyższało intensywnością bombardowanie tego rodzaju, podjęte w związku z lądowaniem w poprzednich kampaniach śródziemnomorskich. Straty w sojusz. statkach są niewielkie, szkody poniosły jedynie niektóre szalupy, używane do lądowania wskutek przeszkód podwodnych. Do wczoraj rano wzięto 2000 jeńców.-

Koresp. radia bryt. opisuje imponujący widok, jaki przedstawiają olbrzymie dostawy, bez przerwy wyładowywane na brzegach.-

Prem. Churchill obserwował przebieg desantu z pokładu bryt. kontrtorpedowca w towarzystwie wiceministra wojny USA. Pattersona, oraz gen. USA. Summerville, któremu podlega cała obsługa zaopatrzenia. Poprzedniego dnia premier odwiedził Korsykę.-

Franc.admirał Aumonier oznajmił, że w działaniach floty sojusz.na Morzu Śródz. bierze udział 12.000 franc.marynarzy.- Dowódcą lądowych sił franc.jest jeden z najwybitniejszych wojskowych obecnej wojny gen.Tassigny. Był on jednym z nielicznych dowódców franc., którzy w r.1940 stawiali Niemcom opór do ostatka i pod Clermont- Ferrand zadał Niemcom ciężkie straty. Gdy po desancie w Płn.Afryce Niemcy zajęli całą Francję generał przygotował opór w Montpellier, gdzie był dowódcą okręgu. W ostatniej chwili zdrajcy donieśli o tym Lavalowi i generał został zasądzony przez trybunał wojskowy na 10 lat więzienia, z którego jednak udało mu się następnie uciec.-
Wzmożona akcja franc.armii krajowej. W departamencie Indre-Loire cały skład amunicji został wysadzony w powietrze.-
W Sabaudii b.gwałtowne walki. Radio szwajcarskie doniosło o gwałtownych walkach w pogranicznej wiosce St.Julien.- Lotn.sojusz. w sile kilkuset amerykańskich samolotów atakowało wczoraj w ciągu dnia dwa mosty kolej.pod Grenoble, mosty na Rodanie, oraz linję kolej Lyon-Marsylia.-
Koresp radia bryt.w Moskwie donosi o wielkim zainteresowaniu ros.opinii desantem w połud.Francji. Ponieważ powszechne jest pragnienie jaknajszybszego pobicia Niemiec, więc przywiązywana jest wielka waga do możliwości połączenia się płn.armii sojusz. z połud. Dalszym skutkiem będzie zupełne odcięcie dostaw, które do tej pory gen.Franco przesyłał Niemcom przez Francję.-
<u>Front Śródz.:</u> Na 60 km wgłąb od Ancony oddz.sojusz. konsolidują swe pozycje.- W płn.części Florencji wymiana ognia z oddz. neofaszystowskimi, wspieranymi przez niem czołgi. W Toskanii działalność patroli.-
<u>Wojna lotnicza :</u> Ub.nocy nalot silnej formacji ciężkich bombowców RAF.na Kilonię, oraz na Szczecin będący główną bazą dostaw dla Rosji, dostarczanych m.in.kanałami z Berlina. Tej samej nocy ponowny nalot "Moskit" ów" na Berlin.-

Wczoraj w ciągu dnia silne formacje ciężkich bombowców ameryk. atakowały z baz bryt. 11-cie objektów głównie w rejonach Lipska i Magdeburga. Wśród nich znajdowały się fabryki benzyny syntetycznej, silników samolotowych, rafinerie nafty i lotniska. Obrona p.lotn. b.silna. Straty własne 23 bombowce i 3 myśliwce, straty npl. 32 samoloty.-
Ministerstwo lotn. donosi, że RAF. używa nowego "giro-celownika", który pozwala na otwarcie ognia nawet z odległ. 400 mtr. przy szyb. do 600 km./godz. Od zastosowania celownika pół roku temu ilość zestrzelonych samolotów npl. wzrosła dwukrotnie. Użycie celownika wymaga tylko dwóch poprawek, uwzględniających odległość i rozmiary atakowanego samolotu.-

<u>Rosja</u> : oddz. ros. wkroczyły do Sandomierza, gdzie toczą się walki uliczne.- Narastający nacisk na płn. zach. od Warszawy.- Pod Warszawą pierwszy w ciągu obecnej kampanii ros. odwrót Rosjan, którzy opuścili Osnów, położony o 13 km. na płn. wsch. od Pragi.-
Na Litwie odparto kontrataki niem. pod Szawlami.- Dalsze pogłębienie klina między armiami niem. XVI-tą i XVIII-tą w Estonii i Łotwie przez dalsze postępy w rejonie Valka w Estonii, gdzie Rosjanie opanowali dalszych 170 miejscowości.-

<u>Sprawy polskie</u> : Kom. franc. przytacza kom. gen. Bora, oraz uroczyste ostrzeżenie, skierowane przez rząd polski do niem., stwierdzające, że ewakuacja Warszawy stanowi jaskrawe pogwałcenie prawa międzynarodowego i zarówno rozkazodawcy, jak i wykonawcy rozkazu będą odpowiadali przed polskimi trybunałami.-

<u>Bułgaria</u> : Agencja niem. donosi o zwołaniu na dzisiaj spec. sesji parlamentu, na której premier i min. spraw zagr. mają złożyć ważne oświadczenie.-

<u>Dania</u> : Koresp. radia bryt. w Sztokholmie donosi, że w ub. tygodniu wybuchł w Kopenhadze bunt wśród żołnierzy niem., wysłanych ze stolicy i w następst-

wie miejscowe oddz.niem.otwarły na zbuntowanych żołniarzy ogień.-
W dalszym ciągu trwa strajk protestacyjny z powodu egzekucji na 11-tu patriotach.-
Holandia : Min.spraw wewn.oznajmił, że królowa Wilhelmina wyraziła zgodę na oświadczenie tymczasowego rządu, iż nie zostaną wprowadzone żadne zmiany w demokratycznym systemie rządu.-
Ocean Spokojny : Ponowny nalot na Wyspę Halmahera, stale bombardowaną od ostatnich dwóch tygodni. Silny ogień artylerii p.lotn., natomiast ani jednego myśliwca w powietrzu. Trafiono jedno z trzech głównych lotnisk i zniszczono na ziemi 11 samolotów.-
Nalot na Wyspę Truk.- Pierwszy nalot ameryk. na bazę japon. Mako w archipelagu Peskadorów między Formozą a Chinami.-
Dzisiejszy "Times" poświęca artykuł wstępny pogarszającej się sytuacji Japonii. Cały łańcuch baz, sięgający się od Davao na Filipinach przez Halmaherę aż po Amboina pod Wyspą Ceram jest nieustannie bombardowana przez lotn.sojusz. Jest rzeczą wątpliwą, czy Japonii się uda ten łańcuch utrzymać. Do tej pory bała się ona ryzykować swą flotę w wielkiej bitwie i woli kontynuować samobójczą taktykę powolnego jej wyniszczania w ciągłych utarczkach. Kampania z Japonią, to przykład opanowania szeregu baz przez potęgę morską, a następnie ich odzyskiwania przez potęgę morską jeszcze silniejszą.-
Chiny : Z Czung-Kingu donoszą o rozpoczęciu ofensywy chińskiej przeciwko japon.bazie Iczang. Linje npl.zostały w szeregu punktów przełamane.-
USA.: Sekretarz Stanu Hull potwierdził wiadomości o przedłożeniu przez Rosję planu organizacji pokoju światowego w związku z rozpoczynającą się w poniedziałek konferencją czterech mocarstw. Plan przewiduje utworzenie ligi państw, w której władzę wykonawczą sprawowałyby W.Brytania, USA., Rosja i Chiny. Inne narody będą zaproszone do przystąpienia, jednakowoż nie będzie im przysługiwało prawo veta przeciwko uchwałom czterech mocarstw.-

Londyn, dnia 17.VIII.44r. <u>Z audycji porannej polskiej.</u>

Ostatnia depesza gen.Bora donosi, że na najcięższym odcinku walk, m.in. na Starym Mieście natężenie jest mniejsze, natarcia nieprzyjaciela nie odniosły skutku, poniósł on przytym duże straty. W szczególności opanowanie Ratusza odbiera Niemcom możność kontroli głównej arterii komunikacyjnej. Warszawa otrzymała pewną pomoc, aczkolwiek niewystarczającą. W depeszy z dn.15 b.m., skierowanej do lotników, gen.Bór oznajmił : "Warszawa śle bohaterskim lotnikom słowa podzięki i uznania".-
Socjalistyczny "Daily Herald" pisze w artykule wstępnym : " Naród ang. składa hołd ludowi Warszawy, najdzielniejszemu między dzielnymi. Nic nie złamało Polaków w ich dotychczasowej walce. [illegible] polski drogo [illegible] za lepszą przyszłość".-
Min.opieki społecz. Stańczyk odbył konferencję z zastępcą prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z Tomaszem Arciszewskim, poczym obaj udali się do wicepremiera Attlee, który oświadczył, że rząd bryt. uczyni wszystko, by przyjść z pomocą armii krajowej i ludowi walczącej Warszawy.-
Audycja omawia powstanie śląskie w związku z upływającą dziś dwudziestopiątą rocznicą, podkreślając zasługi największego syna ziemi śląskiej, Korfantego.-
Koresp.PAT"a w Normandii, Konrad Syrop donosi w depeszy z dn.16 b.m., że wobec ścisłej cenzury nie można wymieniać żadnych nazw w terenie na wsch.od Falaise, wiadomo tylko, że oddz.polskie poczyniły poważne postępy, przekraczając rzekę i zajmując różne miejscowości. są one entuzjastycznie witane przez miejscowa ludność.-

korresp. specjalny "Times"-a" donosi, że w lasach pod Potigny oddz. polskie stoczyły ciężkie walki z niem. oddz. pancer., walczącymi w grupach po 3 czołgi typu "Tygrys". Walki toczą się przeważnie w nocy, często na bagnety. Pod Potigny Polacy wzięli 180-ciu jeńców, w tym 3-ch oficerów. O nieczystym sumieniu Niemców świadczy najlepiej ich przerażenie, gdy się dowiedzieli, że zostali wzięci do niewoli przez Polaków. Ciężko ranny Niemiec nie chciał wypić podanej mu wody, obawiając się, że jest zatruta, dopiero wypił ją, gdy przedtym Polak jej skosztował. Wczoraj i dzisiaj radio polskie powtarzało kilkakrotnie rozkaz gen. Bora z dn. 14, wzywający do przybycia z niezwłoczną pomocą do Warszawy wszystkie oddz. armii krajowej.-

Dzisiejszy "Daily Telegraph" stwierdza, że walka w Normandii przekształca się w bitwę wyniszczającą. Istnieje rzetelna szansa, że tylko ułamek niem. VII-ej armii dotrze do Sekwany i nie potrafi utrzymać tam odcinka. Sprawiedliwość wobec sprzymierzonych nakazuje przyznać, że niem. opór jest twardy. Wynikają stąd dwa wnioski: 1/ <u>posępny</u>: armia niem. jest zbyt głęboko zhitleryzowana, by jej rozkład mógł być wywołany inaczej, niż walką, 2/ miejsce walki zostało przeciwnikowi narzucone, wskutek braku ludzi po jego stronie i mniejszej jego ruchliwości.-

Londyn,dnia 18.VIII.44r., piątek. Kom.nas.poranny
Serwis zamorski i franc.europ.

Francja : Oddz.ameryk., posuwające się na wsch. od
Le Mans wzdłuż frontu dług.100 km.zajęły Chartres
i Orlean, oraz dotarły do Draux nad rzeką Eure, któ-
rą już sforsowały. Wg.ostat.informacyj ze źródeł
sojusz. oddz.sojusz. znajdują się już w odległ.30
mil ang.od Paryża. wg.zaś informacyj niem. już tyl-
ko o 25 mile ang. W ten sposób zagraża niem.VII-ej
armii oskrzydlenie dalej na wschód od luki między
Falaise a Argentan.- Wspomniana luka liczy obecnie
ok.8-miu km.szer. Oddz.sojusz.znajdują się już
w odległ.2-ch mil ang. od miejscowości Trun, odda-
lonej o 7 mil na wsch. od Argentan. Równocześnie
od płn.oddz.bryt., kanad. i polskie prowadzą od
3-ch dni ofenzywę wzdłuż frontu 50-ciu km. między
wybrzeżem morskim a Falaise. Oddz.te sforsowały rze-
kę Orne,oraz jej dopływ, rzekęVie i zajęły miejsco-
wość Troarn.- Niem.worek między siłami bryt. od
płn. a ameryk. od południa liczy ok.40-tu km.dług.
i przeciętnie 20-cie km.szer.- Masowe naloty myś-
liwców sojusz. na wycofujące się kolumny niem.,
wśród których płonące się konie potęgują jeszcze
bezład. Na wozach pancer. Niemcy przy zbliżaniu się
samolotów sojusz. często wywieszają białe flagi.-
Na odcinku bryt.kanad.odwrót niem. odbywa się jak
dotąd metodycznie i w pełnym porządku.-
Niemcy przygotowują już u brzegów Sekwany zarówno
na połud., jak i na płn.od Paryża liczne szalupy,
by zabezpieczyć sobie przeprawę przez rzekę z chwi-
lą odwrotu.- W ciągu poniedziałku i wtorku Amerykan-
nie wzięli do niewoli 10.000 jeńców.-
Na południu Francji sojusznicy opanowali już obszar
powierzchni 1250 km2.,xxxxxxxx a na wybrzeżu od-
cinek 80 km.dług. między Cannes a Tulonem. Wgłąb
lądu sojusznicy posunęli się do 40-tu km. i zaję-
li miejscowość Draguignan, ponadto zajęli dalszych
pięć miejscowości, z których jedna jest oddalona
tylko o 6 km. od Tulonu.-

Linja kolej.Nicea-Tulon-Marsylia jest przecięta i zagrożony jest w Prowancji ważny węzeł kolej. Aix. Koresp.donoszą, że sojusz. wkroczyli już na podnóża Alp nadmorskich.-
Na połud.Francji wzrasta działalność oddz.Maquis Wg.napływających informacyj dotarły one aż po Grenobla. Radio szwajcarskie doniosło wczoraj, że 14.000 Maquis otoczyło miejscowość Annecy o 40 km. na połud.od Genewy.- Na pograniczu Szwajcarii opanowali miejscowość St.Gingolph, a miejscowości St.Julien poddał się im miejscowy garnizon niem.- Koresp.radia bryt.donoszą,że na połud.Francji opór Niemców jest w dalszym ciągu słaby, mimo tegostraty ich ciężkie.-
Niem.agencja Transocean donosi o strajku kolejarzy na linjach, prowadzących na płn. i płn.wsch od Paryża, w samym Paryżu zaś o strajku policji, oraz obsługi gazu i elektr., które między godz. 22.30 a 24 zupełnie nie funkcjonują. Paryż robi wrażenia miasta frontowego.-
Tymczasowy rząd Francji zapowiedział w orędziu radiowym do kraju, że Paryż i inne wielkie miasta franc. niebawem zostaną objęte działaniami wojennymi. Zbliża się chwila, w której ludność Paryża zostanie wezwana do otwartego powstania. Narazie należy strajkować we wszystkich zakładach, ważnych dla niem. produkcji woj., z wyjątkiem zakładów użyteczności publicz., obsługujących ludność, oraz szpitali. Należy przeszkadzać niszczeniom urządzeń przez Niemców, oraz próbom uchodzenia władz niem. i współpracujących z nimi Francuzów, a nawet brać ich na zakładników.-
Policja otrzymała rozkaz stania na miejscu.-
Koresp. z połud.Francji donoszą, że miejscowość Draguignan została opanowana przez ameryk.spadochroniarzy. Na połud.zidentyfikowano do tej pory jednostki 2-ch dywizyj niem. Ich skład narodowościowy jest bardzo mieszany, gdyż obejmuje Rosjan, Jugosławów, Polaków, Czechów, Rumunów, a nawet mieszkańców Franc.Indochin.-

Rosja : Gwałtowne walki na połud.wsch.od Kowna, gdzie Rosjanie, posuwając się wzdłuż rzeki Szeszupa dotarli do granicy Prus Wschodnich. Kontrataki niem., bardzo gwałtowne, zostały odparte, przyczym Niemcy stracili 60 czołgów.-
Pod Warszawą na wsch.od Pragi ataki npl.zostały odparte.- Pod Sandomierzem oddz.ros. nacierają z trzech stron i walki uliczne trwają nadal.-
Obie strony rzucają do walki coraz większe siły. Na jednym tylko odcinku Niemcy rzucili 150 czołgów i dział zmotoryzowanych. Trzydzieści zostało zniszczonych. Przyczółek na Wiśle został w dalszym ciągu rozszerzony. Dalsze postępy w Estonii w kier. na węzeł kolej. Valka. Lotn.niem.występuje tu w oddawna niespotykanej sile, atakując grupami do 30-tu bombowców.-
Koresp.radia bryt.w Moskwie podkreśla ściąganie przez Niemców coraz dalszych posiłków na wschód, czemu przypisać należy chwilowe zwolnienie tempa ros.pochodu. Po raz pierwszy od początku ofensywy Rosjanie ponieśli nawet porażkę, wycofując się z Ossowa na wsch.od Warszawy.-
Sprawy polskie : Oba kom.przytaczają depeszę gen.Bora, donoszącą o przejściu armii kraj. do otwartej walki w licznych okręgach środkowych Polski, a zwłaszcza o powodzeniach w okręgu Radomia.-
Wojna lotn. : Ub.nocy nalot "Moskit"ów" RAF. na Mannheim, w czasie którego zostały zrzucone bomby dwutonowe.- Wczoraj w ciągu dnia ameryk.ciężkie bombowce atakowały objekty naft. w Ploeszti, oraz w Jugosławii węzeł kolej. Nisz.- W nalocie RAF., wykonanym w nocy ze środy na czwartek na Szczecin i Kilonię uczestniczyło ok.1200 ciężkich bombowców
Bułgaria : Prem.Bagrianow złożył wczoraj w parlamencie oświadczenie, powtórzone następnie w pełnym tekście przez radio bułgarskie. Premier oświadczył, że naród bułgarski pragnie pozostać poza wojną i że jego przeważająca większość nie zamierza interwenjować w zatargu między wielkimi mocarstwami, gdyż nie ma na to sił. Rząd jest

zdecydowany usunąć wszelkie przeszkody na drodze do pokoju. Przyszły pokój będzie zależał od poczucia sprawiedliwości, humanitaryzmu i dalekowzroczności tych, którzy o pokoju będą decydować. Premier określił obecny stan gospodarki bułgarskiej, jako chaotyczny i podkreślił zwłaszcza ciężką dolę rolników.-

Węgry : Rządy W.Brytanii i USA. przyjęły do wiadomości ofertę rządu węgierskiego, dotyczącą wypuszczenia Żydów, internowanych na Węgrzech i zawiadomiły opieką nad Żydami, którzy schronią się z Węgier do krajów nieprzyjacielskich bądź neutralnych. Oba rządy zaznaczyły jednak, że zezwolenie Żydów do opuszczenia Węgier nie zwalnia rządu węgierskiego z odpowiedzialności za ich traktowanie.-

Front Środz. : W dalszym ciągu utarczki czołgów na płn. od Florencji.-

Z Rzymu donoszą, że Niemcy bardzo często zrzucają na tyły linij aljanckich spadochroniarzy faszystowskich, którzy trudnią się szpiegostwem. Są oni o tyle niegroźni, że z chwilą ujęcia wydają wszystkich współpracowników i do wszystkiego się przyznają. Szereg ujętych szpiegów rozstrzelano, z wyjątkiem tych, którzy dobrowolnie oddali się w ręce władz sojuszniczych.-

Ocean Spokojny : Ponowny nalot na Halmahera, gdzie zrzucono na jedno z trzech lotnisk 90 ton bomb i zniszczono na ziemi 23 samoloty npl. Pod Filipinami zatopiono japon.transportowiec. Japończycy nie śmią już ryzykować swych wielkich statków, by dostawiać zapasy, a zwłaszcza benzynę swym bazom na wsch. od Filipin i posługują się do tego celu barkami.-

Indje : Rząd ogłosił tekst korespondencji między wicekrólem Lordem Wavell a Gandhi z lipca b.r. Gandhi przyrzekł, że wpłynie na partję kongresową, by cpełni poparła wysiłek wojenny aljantów pod warunkiem, że Indje uzyskają natychmiast pełną niezależność, rząd odpowiedzialny przed parlamentem federalnym i nie będą ponosiły z tego tytułu

żadnych ciężarów finansowych. Wicekról odpowiedział, że te propozycje nie nadają się do przyjęcia. W.Brytania w dalszym ciągu podtrzymuje swe przyrzeczenie udzielenia Indjom natychmiast po wojnie zupełnej niezależności bez jakichkolwiek ograniczeń, do tego czasu jednak musi ponosić odpowiedzialność za obronę Indyj, która nie da się oddzielić odpowiedzialności za rządy. W sprawie indyjskiej nie uda się osiągnąć żadnych postępów, dopóki przywódcy poszczególnych odłamów nie dojdą między sobą do porozumienia. Niema żadnych powodów ku temu, by nie mogli już teraz osiągnąć porozumienia w poszczególnych zagadnieniach konstytucyjnych.-

Londyn,dnia 18.VIII.44r. Audycja dla polskich Sił Zbrojnych godz.11.15.

W dn.17 b.m. o godz.10-ej radiostacja warszawska poraz pierwszy nadała audycję foniczną. W związku z tym radiostacja londyńska przesłała jej najserdeczniejsze braterskie pozdrowienia.-
Kom.gen.Bora z dn.17 b.m. donosi : " Armia Kraj. utrzymała wszystkie pozycje w rej.Starego Miasta. Niemcy porzucili tutaj czołgi. W rejonie Woli odbito kilka pozycyj poprzednio utraconych".-
W dniu 15 b.m. Wicepremier rządu, przebywający w kraju w charakterze delegata rządu, prezes Rady Jedności Narodowej ogłosili wspólnie odezwę, stwierdzającą, że pomoc Warszawie musi dziś dać cała Polska. Obowiązek ten spoczywa zwłaszcza na najbliższych województwach. Młodzież, chłopi i robotnicy winni przybywać na odsiecz. Hasłem całego narodu winno być : Pomoc Warszawie.-
W Warszawie ukazuje się trzydzieści pism codziennych.-
Koresp.PAT'a w Normandii donosi, że w natarciu wzdłuż wybrzeża Normandii uczestniczy polska dywizja pancerna, która posuwa się z dwóch stron na Troarn, by zamknąć Niemcom drogę odwrotu.-

w połud.Francji uczestniczą też oddz.polskie.- Polski lotnik omawia w krótkim przemówieniu możliwości wspomagania Warszawy z powietrza. Przemawiając do załóg samolotów sojusz., wśród których byli również Polacy, gen.Bór ujawnił, że kontakt został już nawiązany. Niem.radio doniosło o strąceniu dwóch samolotów bryt. nad Warszawą. Pomoc lotn.dla Warszawy streszcza się w trzech punktach : 1/ zasilanie obrońców w broń i amunicją - jest to t.zw.akcja zrzutu, 2/ niszczenie z powietrza skupisk npl.artylerii i wojsk, 3/ osłona własnej pozycji przed npl. lotnictwem.-
Akcja zrzutu przedstawia pewne trudności z powodu dużej odległości baz wypadowych. Przelot nad wielką połacią terenu npl. pociąga za sobą wielkie ryzyka, przedewszystkiem zaś sam zrzut wymaga ogromnej precyzji. Wiemy, że w akcji uczestniczą polscy lotnicy, którzy posiadają właściwe przygotowanie. O ile chodzi o bombardowanie, to nie ulega wątpliwości, że ten problem technicznie został rozwiązany z chwilą zorganizowania przelotów między bazami w Rosji i na zachodzie. Obecnie wszystko zależy wyłącznie od operacyjnego porozumienia między zainteresowanymi sztabami.
Koresp.Reutera donosi z Istambułu, że wśród tamt.kolonii niem. wybuchła taka panika, iż pewna ilość Niemców wniosła podanie z prośbą o dokumenty, stwierdza-jące, iż pochodzą od Żydów bądź też są z Żydami spokrewnieni. Niemcy liczą że w ten sposób zostaną internowani w Turcji, tak samo jak Żydzi i unikną konieczności powrotu do Rzeszy. Jest to ze strony Niemców nietylko szczyt cynizmu,ale małoduszna nikczemność.-
W dn.16.VIII.Rada Jedności Narodowej obradowała nad rozdziałem żywności i opieką nad ludnością miast, opuszczonych przez Niemców.-
Polskie pismo podziemne " Żywią i bronią" donosi w Nr.8, że Stronnictwo Ludowe już teraz opracowuje plany dowozu żywności dla oswobodzonej Warszawy.

Londyn, dnia 19.VIII. Kom. polski, przegląd prasy londyńskiej.

Dzisiejszy "Daily Express" zamieszcza artykuł znanego koresp. wojsk. pod nagłówkiem : " Zwycięstwo - Niemcy w odwrocie".
Artykuł stwierdza, że przeważna część armii Klugego między Argentan a Sekwaną wybiera poddanie się, nie zaś obroną, ani odwrót na wschód. Paryż musi upaść, ale nie to jest ważne, czy go zajmiemy, tylko ile przedtym wyniszczymy wojsk.-
Koresp. "Daily Telegraph", omawiając sytuację we Francji stwierdza, że do tej pory sama tylko I-sza armia ameryk. wzięła do niewoli 61.000 Niemców. Ogółem od dziesięciu tygodni sojusznicy wzięli do niewoli 190.000 Niemców. Do tej cyfry należy dodać zabitych i rannych. Ostrożnie licząc Niemcy stracili zatem ogółem ponad 300.000 ludzi, a ta cyfra napewno jeszcze wzrośnie.-

Londyn, sobota, dnia 19.VIII.44r. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Francja : W płn. Francji sojusznicy odnieśli decydujące zwycięstwo. VII-ma armia niem. została zupełnie rozbita, niedobitki uciekają w popłochu w kier. Rouen. Wczoraj wieczorem wyższy oficer bryt. z kwatery gł. gen. Montgommery oświadczył, że sojusznicy wygrali bitwę w Normandii, Niemcy nie są już w stanie stawiać poważniejszego oporu, ich odwrót jest zdezorganizowany i mogą oni jedynie próbować akcji opóźniającej zwykłymi metodami zakładania lądowych min, blokowania dróg i wysadzania mostów. Niem. armia, znajdująca się na płn. od Sekwany, która liczyła 25 dywizyj została obecnie zredukowana na 10 dywizyj, gdyż resztę wysłała na pomoc VII-ej armii niem. Z powodu zdezorganizowania linij łączności przez lotn. sojusz. posiłki te jednak, zamiast płynąć szeroką rzeką, tylko skąpo przeciekały i w następstwie pozostały bez wpływów. Jest teraz rzeczą bardzo mało prawdopodobną, by Niemcy byli jeszcze w stanie wystawić gdziekolwiek we Francji silną armię.- Niemcy zorientowali się w beznadziejności sytuacji dopiero w czwartek. Podjęli wtedy rozpaczliwą próbę odsadzenia się od sojuszników i wyratowania i rzucili wszystkie swe siły pancerne w kierunku na południe, ponawiając w ten sposób próbę, która poprzednio nie powiodła się piechocie. Ta próba jednak zakończyła się ponownym niepowodzeniem. W piątek Niemcy korzystając z tego, że wylot worka pod Falaise nie został jeszcze zupełnie zaciśnięty, wyciągnęli stamtąd większość swego sprzętu i następnie próbowali go wycofać w kier. wschodnim. Samoloty wywiad. doniosły niebawem, że z przesmyku Falaise, liczącego w najwęższym miejscu tylko 2 mile ang., uchodzi olbrzymia kolumna ruchoma, licząca ok. 7000 pojazdów. II-gi korpus lotn. taktycz. przystąpił natychmiast do akcji, której rezultatem, słowami jednego z koresp., był już nie cios, ale zwyczajne jatki. W ciągu 12-tu godz.

Trafiono 3100 pojazdów mechanicz. W tej liczbie 1254 pojazdy i 99 czołgów zniszczono zupełnie, 779 pojazdów i 51 czołgów pozostawiono w płomieniach, tak, iż również należy się liczyć z ich zupełnym zniszczeniem, a resztę uszkodzono, w tym 55 czołgów. Jest to największe zwycięstwo lotn. nad siłami pancer. w całej kampanii franc., jeśli nie wogóle w całej obecnej wojnie. W jednym dniu lotn.sojusz. zniszczyło dwa razy więcej pojazdów npl., niż w całym ub.tygodniu. Są to przytym tylko dane prowizoryczne, gdyż lotnicy pracowali tak gorączkowo, że nie było czasu na dokładne sprawozdania i obliczenia.-
Na odcinku między Trun a wybrzeżem oddz.sojusz. posunęły się na ok.20- km.w kier.Sekwany.-
Odwrót jest npl.jest tak zdezorganizowany, iż trudno jest wogóle wymieniać nazwy miejscowości. Co do ruchów oddz.ameryk. w dalszym ciągu źródła urzęd. zachowuje najściślejsze milczenie.
Wg.niepotwierdzonych informacyj przednie formacje ameryk. znajdują się już w okolicach Wersalu.-
W Breście cały opór niem.ustał. Garnizon w St. Malo z sześciuset ludzi z pułkownikiem na czele skapitulował.- Samolot typu "Tayphoon" odniósł piękny sukces, zmuszając do milczenia niem.działo przybrzeżne kalibru 210 mm. pod Havrem. Stanowiło ono znaczne niebezpieczeństwo dla znajdującej się tam floty sojusz. Tunel, w którym działo się znajdowało został zamurzony dwoma bombami półtonowymi, które spadły na oba końce.-
Gen.Eisenhover odbył wczoraj nieoczekiwanie pięciogodzinną konferencję z przywódcami sojuszniczymi. Koresp. oczekują stąd bezpośrednich wyników w odniesieniu do walk we Francji. W związku z wywożeniem przez Niemców członków franc.armii kraj.z Paryża tymczasowy rząd franc. ogłosił długą listę wszystkich osobistości niem.w Paryżu z podaniem szczegółowych adresów / oczywiście w celach orientacyjnych, bo winni celowo adresy zmieniają/, które zostaną odnalezione i pociągnięte do odpo-

wiedzialności.-
Kwatera gł.gen.Koeniga donosi o ożywionej akcji franc.armii kraj.na połud.od Paryża, gdzie w jednym starciu zginęło 1000 Niemców w tym 200 SS.-
Dowódca wojsk sojusz., który wylądował w połud. Francji pod St.Tropez, wyraził miejscowemu dowódcy franc.AK. najserdeczniejsze uznanie za jej wspaniałą działalność.-
Wg.wiarygodnych danych franc.armia kraj. przewyższa liczebnie stałą armię franc. z przed wojny, która jak wiadomo liczyła 500.000 ludzi.-
W połud.Francji sojusznicy znajdują się o 9 km. na płn.wsch.od Tulonu, którego połączenia z zapleczem zostały zupełnie przecięte. Najdalej wgłąb posunęły się oddz.ameryk., które zajęły Brignoles 35 km. na płn. od wybrzeża. Do tej pory wzięto 7000 jeńców, w tym dwóch generałów. Drugi z nich został ujęty w Draguignan wraz z całym sztabem. Straty sojusz.są do tej pory bardzo nieznaczne.-
Koresp. przewidują rychły upadek Tulonu. Niemcy przygotowali tam naprędce obronę głównie ze zmotoryzowanych dział, przyczym rezerwy ich są bardzo słabe.- Koresp."Daily Telegraph" z Zurichu donosi, że do władz szwajcarskich zgłaszają się formacje niem. z prośbą o internowanie. Uczynił to m.in. cały garnizon w miejscowości pogranicznej Annemasse na wsch.od Genewy.- Gen.Koenig wydał rozkaz wszystkim jednostkom franc.armii kraj. na połud. Francji do przejścia do jaknajenergiczniejszej bezpośredniej akcji przeciwko Niemcom. W szczególności nakazane jest atakowanie konwojów i stosowania taktyki nękającej.-
<u>Front śródz.:</u> Na lądzie bez większych zmian. Na wsch.od Florencji patrole sojusz. przekraczają rzekę Arno. Ponad 60.000 żołnierzy włoskich,pozostających w niewoli ang. pełni teraz użyteczną służbę na rzecz aljantów. W samej Anglii 6000 pracuje na kolejach, a 2000 przy lotnictwie.-

Wojna lotnicza ; Ub.nocy nalot silnej formacji RAF. na Bremę i na miejscowość Sterkrade na 6 km.na płn.od Duisburga. Ponadto naloty na objekty w Belgii i we Francji.- Ub.nocy ponowny nalot "Moskit'ów" na Berlin.-
Wczoraj w ciągu dnia ciężkie lotn.ameryk., stacjonowane w W.Brytanii wykonało trzy naloty na kontynent w czasie których atakowano m.in. pięć lotnisk, mosty na rzece Moza w Holandii i Belgii, oraz wyrzutnie "bomb latających" na płn.od Paryża.-
Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce ameryk., startujące z Włoch, atakowały Ploesti. Był to trzeci nalot na tę miejscowość w ciągu jednej doby.-
Rosja : Spec.rozkaz Stalina ogłosił wczoraj o zdobyciu Sandomierza. Był on uważany przez Niemców za bramę wypadową na połud.wsch,część Rzeszy i garnizon miał rozkaz bronienia do ostatka. Rosjanie miasto jednak obeszli i posiadają obecnie na przeciwległym brzegu Wisły przyczółek dług.120 km., a głębokości 50-ciu km.-
Na płn.od Sandomierza ros.formacje pancerne złapały w potrzask 3 dywizje niem.-
Na Łotwie i Estonii postępy lokalne.-
Na Litwie na zach.od Szawli Niemcy odzyskali nieco terenu, co jednak opłacili ciężkimi stratami.-
Koresp.radia bryt.w Rosji donoszą o metodycznym niszczeniu przez Niemców terenu przed granicą Prus Wschodnich. Pilwiszki nad Szeszupą płoną. Przypuszczalnie Rosjanie Szeszupę już przekroczyli.-
Wczoraj w ciągu jednego dnia Niemcy stracili w kontratakach na pograniczu Prus Wschodnich ok.100 czołgów.-
Sprawy polskie : Oba kom.donoszą o walkach w Warszawie, Kom.zaś ang.dodaje, że do tej pory 100 najcięższych bombowców sojusz. z Włoch, mianowicie ameryk."Liberator'y" oraz ang."Lancaster'y" udały się do Warszawy, by zrzucać broń i amunicję oddz.gen. Bora. Załogi były przeważnie bryt., połud.afryk. i polskie. Przeszło połowa samolotów dotarła do celu

21 samolotów nie powróciło.-

<u>Finlandia :</u> Radiostacja fińska donosi, że gen.Keitel powrócił do Niemiec po konferencji z marszałkiem Mannerheimem.-

Koresp.radia bryt.w Sztokholmie donosi, że nie można dowiedzieć się niczego pewnego na temat konferencji Keitla z prez.Finlandii. Przypuszcza się jednak, że gen.Keitel namawiał Finlandię do pozostania w wojnie, a przynajmniej do nieutrudniania ewakuacji niem.wojsk z Finlandii.-

<u>Ocean Spokojny :</u> Naloty sojusz. na bazy japon. w Amboina i Ceram. Piętnaście samolotów japon. zmuszono do walki, 9 z pośród nich zestrzelono.- Dalsze posiłki ameryk. lądują na Wyspie Noemfur. Japończycy stracili tutaj 1500 zabitych i 600 jeńców. Dalsze posiłki również na sąsiedniej Wyspie Biak celem ostatecznego wykończenia likwidowania japon.niedobitków. Japończycy tu stracili 4500 zabitych i 2090 jeńców.-

<u>Wickham Steed - z przeglądu tygodniowego.</u>

Omawiając powodzenia sojusz.we Francji, prelegent określa je jako zapowiedź odrodzenia się Francji, jako wielkiej sojusz.potęgi. -

Ostatnie przemówienie marszałka Paulusa z Rosji z wezwaniem do obalenia przez Niemców hitlerowskiego reżimu jest objawem pod względem psychologicznym nader ciekawym. Jak wiadomo, już po dostaniu się do niewoli Paulus otrzymał od Hitlera awans na marszałka. Jeśli teraz zwraca się przeciwko Hitlerowi, to zadecydowało niewątpliwie wrażenie egzekucji na generałach niem. Oficerska kasta niem., której uczestnicy byli do niedawna półbogami w mniemaniu nietylko własnym, ale i wielkiej części swych ziomków nigdy nie zapomni o tym, iż na rozkaz kaprala powieszono marszałka i czterech generałów, a wg.

niesprawdzonych wiadomości egzekucje objęły także ich rodziny.- Ze strony wielu poczciwych ludzi padały nonsensy na temat obalenia hitlerowskiego reżimu przez niem.naród. Być może, że po zupełnej klęsce militarnej do tego dojdzie. Obecnie jednak naród niem. w olbrzymiej większości okazuje w stosunku do reżimu bierność i rezygnację. Znajduje się on między młotem a kowadłem. Przeraża go zarówno widmo klęski jak i Gestapo. Ponieważ ta druga groźba jest jednak bliższa, przeto tłumi ona obawę przed tą pierwszą. Gdy hitlerowski reżim runie pod naciskiem zwycięskich aljantów, to wtedy Niemcy będą na wyprzódki zapewniali, że zawsze nienawidzili hitleryzm i całą mentalność, jakiej jest wyrazem.-
Omawiając walki w Warszawie prelegent używa m.in.określenia " tragiczne nieporozumienie".-
/ Ta część referatu niewyraźna z powodu przeszkód w odbiorze.- Uwaga słuch./.-
W razie niedostarczenia szybkiej pomocy Warszawa odzyska wolność, będąc już w gruzach. Jest rzeczą konieczną, by wyszkoleni oficerowie mogli zastąpić poległych.-

Londyn,dnia 19.VIII.44r. <u>Z audycji porannej polskiej.</u> -

W Warszawie armia kraj. uruchomiła pięć zdobytych czołgów i dwa wozy pancerne. W dn.17 b.m armia kraj. osiągnęła rekord, zdobywając 9 czołgów.- Radiostacja warszawska nadaje na fali 52 mtr. w języku polskim, ang. i niem.-
Dzisiejsze dzienniki londyńskie w tej liczbie "Times" i "Daily Telegraph" zamieszczają depesze z Warszawy na pierwszych stronach.-

Godz.12.15 audycja : Ameryka mówi do Polski.

W Warszawie Niemcy popalili znaczną część domów na ul. [illegible]kowieckiej, Marszałkowskiej od Placu Zbawiciela po Plac Unii Lubelskiej, Grójeckiej do Placu Narutowicza.-
We Francji oddz.polskie, walczące u boku kanad. i bryt. zajęły miejscowość Les Champeaux, oddaloną o 9 km.na płn.wsch. od Trun.-
Prez.Roosevelt oznajmił wczoraj na konferencji pras., że odbędzie wkrótce nową naradę wojenną z Churchillem.-

Przegląd prasy londyńskiej z dn.17.VIII.

Omawiając dalsze szanse niem.oporu, dzisiejszy "Times" wyraża przeciwną opinię, niż "Daily Telegraph". Zdaniem autora wnikanie polityki hitlerowskiej do armii niem. da załamanie. Partia oddawna ma porachunki z kliką wojskową i zarówno sam proces przeciw zamachowcom na Hitlera, jak i jego forma dowodzą, że partia jest zdecydowana zupełnie wyeliminować klikę wojskową. Dr.Ley wyraźnie mówi o walce z arystokracją niem. Teraz jesteśmy świadkami próby przerzucenia przez partię odpowiedzialności za niepowodzenia na generalicję. W sierpniu 1918 r. było odwrotnie ; ówczesne niepowodzenia dztwo niem.przypisywało cywilnej hołocie. Dzisiaj Ley podkreśla, że zdradliwa działalność naczel. dztwa ponosi wyłącznie winę za odwrót z pod Stalingradu po Wilno i Warszawę. Po ostat.odezwach niem. generałów, przebywających w niewoli ros. hitlerowcy stracili resztkę zaufania do generałów. Teraz apelują do ich strachu. Generałowie ze swej strony nie ufają partii. W przyszłości więc będą oni udzielali tylko takich rad, jakie się będą partii podobać. W konsekwencji rządy nad Rzeszą obejmuje klika amatorów, łączących polityczny fanatyzm z bardzo ograniczoną znajomością spraw wojskowych.-

M.p.19.VIII.

Londyn, dnia 18.VIII. Vernon Bartlett : Przyszłość Europy.

Dwa lata temu spotkałem w Londynie Francuza, który właśnie przybył z Francji. Następnego dnia powrócił do kraju i kontynuował tam akcję podziemną. Jego ofiarna działalność skończyła się tragiczną śmiercią z rąk niem. Gdziekolwiek w Londynie się ruszyć spotyka się mnóstwo cudzoziemców - Francuzów, Polaków, Jugosłowian, Norwegów, którzy prowadzą podobną działalność. Zdumiewa nietylko odwaga, ale i pomysłowość tych ludzi. Jeden z nich przez pełny rok rozwoził nielegalne wydawnictwa niem. autem policyjnym. Inny był uważany przez Niemców za jednego z najbardziej zaufanych urzędników i miał dostęp do najbardziej poufnych wiadomości. Nie mogę niestety podawać wszystkich szczegółów o ruchach podziemnych w krajach okup. Te, o których wspomniałem są już Niemcom oddawna wiadome, więc mogłem ujawnieć je bez obawy. Rozpoczynając od omówienia ruchów podziemnych, miałem jednak na oku sprawę inną, sięgającą dalej i istotną dla przyszłego pokoju świata. Wiadomo, że jego nieodzownym warunkiem jest trwały pokój w Europie. Aby to nastąpiło musi się dokonać przedtym zjednoczenia w Europie. Na tej drodze zaś istnieje jeszcze wiele przeszkód. Wystarczy wymienić w pierwszym rzędzie stosunki między Rosją a Polską, dalej rozłamy wewnątrz poszczególnych krajów. Wszyscy wiemy o trudnościach między królem Piotrem a marszałkiem Tito, między rządem greckim a działającą w kraju partią "EAM" między marszałkiem Badoglio a premierem Bonomi. Liczymy na to, że wiele z tych trudności będzie rozwiązanych jeszcze przed załamaniem się Niemiec. Wyrażają się one najdobitniej w rozdźwiękach między rządami emigracyjnymi a ruchami niepodległościowymi w odnośnych krajach. Na każdym rogu uli-

~~Kxxkazžąxxxxagxxxxkx~~ cy Londynu spotykamy wygnańców z Europy. Dzieje ich krajów są zawsze podobne: szybki upadek pod ciosami miażdżącej przewagi niem. Ci ludzie, których tu spotykamy, to bojownicy wolności, zwalczający własnych Quislingów. Gen. de Gaulle reprezentuje może najlepiej ten typ. Są to wszystko ludzie, odznaczający się głębokim patriotyzmem. Ten sam patriotyzm cechuje jednak i uczestników ruchów podziemnych. Nasuwa się pytanie, którzy lepiej nadają się na przyszłych przywódców swych krajów po zrzuceniu niewoli niem.? Wśród przywódców bawiących na wygnaniu w Londynie jest wielu, mających mir wśród swych rodaków jeszcze z czasów przedwojennych. Wielu jednak wskutek długoletniego wygnania utraciło z krajem kontakt. Ci znowu, którzy działają w kraju, utrzymują ścisły kàntakt ze swymi rodakami, ale tylko tymi, którzy są wtajemniczeni w konspirację. Ze zrozumiałych względów nie mogą oni ujawniać swych nazwisk. Znowu więc, chociaż w innej formie wyłania się ten sam problem : brak kontaktu ze społeczeństwem. Tymczasem zaś natychmiast po wyswobodzeniu każdy kraj stanie w obliczu naglących i doniosłych zadań. Komu przypadnie w udziale planowanie pokoju, organizacja walki z epidemiami i dostawy żywności ? Jak już wspomniałem, najważniejszą trudnością jest brak łączności między rządami emigrancikimi, a ich społeczeństwami. Nie wszystkie kraje znajdują się w tak szczęśliwym położeniu, jak Norwegia, ułatwionym przez warunki geograficzne, które umożliwiają stały kontakt. Również Francja znajduje się w sytuacji stosunkowo lepszej, niż inne kraje, gdyż już z chwilą inwazji na Afrykę Płn. rząd franc. mógł rozpocząć działalność na własnym terytorium, jak wiadomo bowiem, Algier stanowi część metropolii. W innych krajach sytuacja jest znacznie trudniejsza. Rządy nie posiadają sankcji w formie woli społeczeństwa, swobodnie wyrażonej w powszechnych wyborach. Jest [illegible] jed-

nym z niezliczonych pewników, że żaden z krajów oswobodzonych nie będzie tolerował reżimów dyktatorskich. Rządy, nie cieszące się poparciem ogółu nie mogą liczyć na wielki autorytet wśród swych rodaków.-

Jeden z najdelikatniejszych problemów przedstawia Polska. Kierownik jej polityki zagr. w chwili wybuchu wojny płk. Beck reprezentował kierunek ustępstw wobec Niemiec i odrazy wobec Rosji. Ta polityka okazała się katastrofalna dla jego kraju. W ciągu obecnej wojny zarówno Polska jak i Rosja straszliwie ucierpiały od Niemców. Premier Mikołajczyk, to pod każdym względem typowy przywódca chłopski; człowiek twardy, przenikliwy, o masywnej budowie. Jeszcze przed wojną korzystał z poparcia przeważającej większości polskiego włościaństwa. Podobnymi cechami odznacza się i Stalin, obu zaś łączy nadto zrozumienie dla humoru. Mikołajczyk wie o tym dobrze, że Polska zawsze będzie zagrożona od strony Niemiec, jeśli nie będzie pozostawać w bliskiej przyjaźni z Rosją. Stalin ze swej strony pragnie silnej i przyjaznej Polski między Rosją a Niemcami.-

Jest rzeczą wiadomą, że największą trudność w stosunkach między rządami emigracyjnymi a ruchami wewnątrz odnośnych krajów stanowi wzrost wpływów komunistycznych w społeczeństwach kontynentu europ. Ruch komunistyczny ma za sobą w walce z najeźdźcą niem. wielki atut w postaci długiego doświadczenia w akcji podziemnej. Z drugiej strony rządy wygnańcze mają zrozumiałą predylekcję do przeszłości. Przed ich oczyma jest wciąż obraz kraju z okresu wybuchu wojny. Są to więc rządy o tendencjach z natury rzeczy konserwatywne. Te stosunki stawiają w trudnej sytuacji rząd ang. Z jednej strony jesteśmy winni lojalność tym, którzy w chwili próby dochowali nam wierności. Z drugiej strony musimy udzielać pomocy tym, którzy nam pomagają, walcząc przeciw Niemcom

w Jugosławii dostarczamy pomocy wojskowej gen. Tito, który w czasie wojny domowej w Hiszpanii był dowódcą komunistycznej brygady. Poza Niemcami jego najzaciętszym wrogiem był gen. Michajłowicz, do niedawna członek rządu króla Piotra.– Wobec tego rządu mamy jednak również dług wdzięczności za to, że w najcięższej chwili nie skapitulował przed Niemcami.– Jedno w tym wszystkim mnie pociesza. Hitler, który stale się chwalił, że jest budowniczym zjednoczonej Europy, istotnie działa w tym charakterze, ale w sensie zupełnie przeciwnym, niż to sobie wyobrażał. Zamiast zjednoczyć Europę pod sobą, jednoczy ją przeciwko sobie. Rządy emigracyjne łączy ze społeczeństwami coraz silniejsza więź w postaci wspólnego losu mianowicie cierpień doznanych od strony Niemców. Ta wspólna dola coraz więcej się przyczynia do przezwyciężania istniejących różnic. Coraz więcej manifestuje się rozwój w kierunku jedności jedności europ., przed którą zarysowuje się na okres pokojowy najbardziej porywające zadanie, jakim będzie twórcza praca nad wprowadzeniem w życie czterech wolności.–

Londyn, dnia 20.VIII.44r. niedziela. Kom. nr. połud. Serwis zamorski.

Francja : We Francji połud. dalsze postępy w kier. płn.zach. i płn.wsch. W szeregu punktów oddz.sojusz. przekroczyły rzekę Durance, dopływ Rodanu. Tulon jest okrążany od płn. Oddz.sojusz. znajdują się o 22 km. na wsch. Aix. Została zajęta miejscowość Riansz / 28 km. na płn.wsch.od Aix i 5 km.na płn. od Durance/, Castellane / 55 km.na płn.zach.od Cannes/, Grasse / 15 km.na płn.zach.od Cannes/ i zajęta miejscowość Le Bar. Do tej pory sojusznicy opanowali przestrzeń 2500 km2. Wzięto do niewoli ponad 12.000 Niemców, całość strat sojusz. jest oceniana na 800 ludzi.-
Z Marsylii donoszą, że wśród Niemców [illegible], zwolennicy rządu Vichy uciekają.-
Korresp. donoszą, że wciąż jeszcze brak oznak większego oporu niem. Przypuszczenie się, że główne siły Niemcy skoncentrują w portach, gdzie będą próbowali samobójczego oporu.-
Samoloty startujące z 9-ciu lotnisk atakowały wczoraj w ciągu dnia węzły komunikac., m.in. Avignon i Valence. W płn.Francji oddz.ameryk. zlikwidowały pozostałe niem.ośrodki oporu w pobliżu Orleanu oraz likwidują w pobliżu Dreux. Wciąż brak jeszcze urzęd. wiadomości co do ruchów wojsk ameryk. Wiadomo jedynie, że znajdują się w pobliżu Mantes nad Sekwaną na płn.od Paryża.-
Worek na połud.od Falaise zupełnie zamknięty. Znajdujące się w nim niedobitki VII-ej armii w dalszym ciągu likwidowane. Do tej pory Niemcy nie poddają się jeszcze masowo i walczą do upadłego. Na połud.od worka artyleria ameryk. ostrzeliwuje Niemców. Działalność lotn.ograniczona, gdyż wewnątrz worka oddz.sojusz.są tak przemieszane z niem., że zachodziłaby obawa trafienia własnych żołnierzy.- Niedobitki VII-ej armii, które zdołały się wyratować z worka uchodzą w kier. Sekwany i cały czas są atakowane przez lotn. Niemcy rzucili do walki większą ilość myśliwców, próbując rozpaczliwie zapewnić osłonę powietrz.

swym nadchodzącym oddz.- Worek został zamknięty wczoraj, gdy oddz.polskie, posuwające się od południa nawiązały łączność pod Chambois z ameryk., postępującymi od płn. Niewielkie szczeliny mogą jeszcze być w lasach w pobliżu Argentan.-
Między workiem a wybrzeżem dalsze postępy oddz. bryt., kanad.i polskich, które zbliżają się już do ujścia rzeki Dives.- Wczoraj zatopiono na Sekwanie 25 wielkich barek transport. Ogółem w ciągu ostat.2-ch dni zatopiono ich 85. Wczoraj zniszczono 40 czołgów npl. i 800 pojazdów mechanicz., uszkodzono zaś dalszych 600 pojazdów, oraz liczne czołgi.-
<u>Front środk.:</u> Oddz.polskie i włoskie posuwają się wzdłuż wybrzeży adriatyckich, korzystając ze słabnącego oporu niem. Polacy zajęli wzniesienia na 5 km. poza dolnym biegiem rzeki Cesano, Włosi zaś posunęli się poza górny bieg rzeki. Pod Florencją bez zmiany. Niemcy opuścili miasto w nocy z czwartku na piątek po zaciętej walce. Uchodząc z miasta, Niemcy rabowali co się dało.-
<u>Rosja :</u> Na wsch. i płn.wsch.od Warszawy dalsze postępy ros., zmierzające na Łomżę i Ostrołękę. Zajęto tutaj 80 miejscowości.- Na wsch.i płn.wsch. od Pragi kontrataki niem. zatrzymano i po gwałtownych walkach wręcz Rosjanie nieco się posunęli.- Pierścień około 3-ch dywizyj niem., otoczonych na płn.od Sandomierza w dalszym ciągu zacieśniono. ~~pierścień ros.~~- Pod [illegible] odparto kontrataki niem., niszcząc 100 czołgów i dział na ciągnikach, oraz zabijając 1500 Niemców.-
Na granicy między Estonią a Łotwą Rosjanie zajęli miejscowość Marienburg / po łotewsku Aluxne 20 km. na zach.od Ostrowia/. Dalsze postępy w kier.Dorpatu.-
Radio Moskwa opublikowało dane o działalności lotn. ros.od wybuchu wojny aż po 18 sierpnia b.r. Zniszczono 50.000 niem.samolotów, 10.000 ciężarówek i 800 lokomotyw.-

Wojna lotnicza : Brytan.lotn. podało szereg szczegółów co do działalności, polegającej na zakładaniu min na npl.szlakach żeglugi. W ciągu ub. 3-ch miesięcy RAF. założyła więcej min, niż kiedykolwiek dawniej w analogicznym okresie czasu. W ciągu ub.3-ch miesięcy samoloty zakładające miny wykonały loty dług.łącznie 2.000.000. Na uwagę zasługują zwłaszcza zaminowanie przestrzeni między Królewcem a Piławą przez ciężkie bombowce "Lancaster", zaminowanie okolic Gdańska, wskutek czego kursowanie statków zostało tam przerwane na 15 dni. Na szereg tygodni przed inwazją zakładano miny u wybrzeży franc. Najśmielszym wyczynem było założenie min przez "Mosquity" w Kanale Kilońskim, który ze wszystkich szlaków wodnych na świecie posiada najsilniejszą obronę p.lotn. Miny zostały założone w jasną noc księżycową i w następstwie kanał był nieczynny przez cały tydzień. Cztery piąte swych marynarzy muszą Niemcy zatrudniać przy wyławianiu min, a ta ilość okazuje się jeszcze niewystarczająca.-

Niemcy : Szereg duchownych polowych protestanckich i kat., przebywających w niewoli ros. przyłączył się do marszałka Paulusa i t.zw.Komitetu Wolnych Niemców. We wspólnej deklaracji, zwróconej do armii niem. podkreślają wielką odpowiedzialność niem.dowódców wobec Boga i własnego narodu i zaznaczają, że chrześcijańskie sumienie nie pozwala na dalszy bezcelowy przelew krwi.-

Sprawy polskie : Prawosławny biskup wojsk polskich Sawa podziękował zrzeszeniu protestanckich kościołów w Szkocji za oddanie polskim żołnierzom prawosławnym kościoła i w dowód wdzięczności złożył od polskich żołnierzy ikonę Matki Boskiej.-

Australia : Premier Curtin oświadczył, że nie jest zaskoczony porażką rządu, którego wnioski w sprawie pełnomocnictw konstytucyjnych na pięcioletni okres po wojnie zostały wczoraj odrzucone w drodze referendum. Premier oświadczył, że chętnie powita jakiekolwiek pozytywne propozycje ze strony opozycji.-

Londyn, poniedziałek, dnia 21.VIII.44r. Pod.ang.-porann. Serwis zamorski i franc.europ.

Francja : W płn.Francji oddz.ameryk. wg.informacyj sojusz. dotarły pod Wersal, Melun i Fontenaibleau. Wg.tych samych źródeł oddz.ameryk.dotarły do Sekwany na płn.od Paryża pod Mantes. Niemcy donoszą, że oddz.spadochronowe ameryk. utworzyły już naprzeciwko Mantes przyczółek na prawym brzegu Sekwany że pierwsze czołgi przebyły już rzekę, że napływają dalsze posiłki i przyczółek jest powiększany. Ze źródeł sojusz. brak jeszcze potwierdzenia tych wiadomości. Lotnicy sojusz.donoszą jednak, że na połud. i połud.wsch.od Paryża zauważyli liczne kolumny transport.sojuszników. Posuwają się one tak szybko, iż piloci sądzili początkowo, że są to uchodzące formacje niem.-

Wczoraj o godz.23-ej radiostacja paryska poraz pierwszy od 4-ch dni podała kom.w języku franc. Została ogłoszona proklamacja niem., donosząca o tym, że wewnątrz stolicy pewne grupy ludności chwyciły za broń. W związku z tym gubernator Paryża wprowadził godz.polic. między godz.21 a 7, wszystkie lokale publiczne zostały pozamykane, niewolno się zbierać na ulicy w większych grupach niż po trzech ludzi, wszystkie bramy domów mają być otwarte, okna pozamykane, nikomu niewolno stać przy oknie. Do niestosujących się do tego zarządzenia żołnierze niemieccy będą strzelać bez uprzedzenia.-

Francuzi, którzy wczoraj spotkali pod Wersalem czołgi ameryk. i opuścili Paryż dopiero przed dwoma godzinami donoszą, że studenci i robotnicy walczą na ulicach, Niemcy ich ostrzeliwują z karab.maszyn. w mieście wielkie pożary.-

Omawiając powstanie w Paryżu, komentator Radia bryt. zaznacza, iż być może, że wyzwolenie stolicy będzie w znacznej mierze dziełem samych Paryżan. Chodzi tylko o to, by powstanie nie było przedwczesne i nie pociągnęło za sobą zbytecznych

ofiar.-
Worek z niedobitkami VII-ej armii został w dalszym ciągu zacieśniony. Znajduje się on na wsch. od Argentan. Wg.doniesień koresp. znajduje się tam ok.14-tu dywizyj. Wszystkie próby wyłamania się zostały do tej pory udaremnione.-
Oddz., które przedtym jeszcze wymknęły się, uciekają teraz w kier.dolnej Sekwany, ustawicznie atakowane z powietrza. Przednie straże niem.zaczęły już przeprawiać się przez Sekwanę na barkach, parowóach i promach. Koresp.radia Kanad. opisuje trudności, jakie stają na drodze lotn.sojusz. w zwalczaniu niem.prób przeprawiania się przez Sekwanę. Trzy okoliczności sprzyjają Niemcom :
1/ oba brzegi Sekwany są bardzo strome i pokryte licznymi lasami. Niemcy będą mogli dzięki temu kryć się w ciągu dnia i przemykać pod osłoną chmur, czy też w ciemności. Wszystkie drogi, prowadzące na wsch.od Sekwany, są kryte alejami drzew, co również utrudnia lotn. wykrywanie nieprzyjaciela. 2/ małe cele, jakimi są barki, muszą być atakowane przez myśliwce z bardzo niskiego lotu. Artyleria p.lotn., ukryta wśród drzew może gęstym ogniem bardzo utrudniać samolotom ataki z niskiego pułapu. 3/ Niemcy mogą się przeprawiać przez Sekwanę w bardzo wielkich ilościach, gdyż większe barki mogą pomieścić nawet do 5000 ludzi.-
Koresp."Daily Telegraph" donosi, że Niemcy otoczeni w worku coraz częściej się poddają, nie próbując nawet niszczyć swego sprzętu. Oficerowie,wzięci do niewoli często nie mają wogóle pojęcia, gdzie są ich oddziały. Komentator radia bryt.podkreśla, że najważniejszym jest teraz odcinek między Paryżem a Rouen. Ponieważ głównym celem sojuszników jest nietyle zdobycie Paryża, co zniszczenie przeciwnika, przeto działania na tym odcinku przedstawiają największe znaczenie. Niemniej jednak zdobycie Paryża będzie miało wielkie znaczenie strategiczne ze względu na świetne połączenia,

przesadzące na płn. i na wschód.-
Koresp.radia bryt.donosi, że w ciągu ub.tygodnia piloci kanad. zniszczyli bądź uszkodzili 5000 niem. pojazdów mechan. i 500 czołgów, t.zn.więcej niż sprzęt dwóch wpełni uzbojonych dywizyj pancernych.-
Gen.de Gaulle i gen.Koenig podpisali z gen.Eisenhowerem układ w sprawie zorganizowani administracji w Paryżu po jego oswobodzeniu. W imieniu W.Brytanii układ zostanie podpisany przez gen. Montgomery.- W połud.Francji sojusznicy dotarli do przedmieści Tulonu. Pochód odbywa się tak szybko, że odds.sojusz.często wyprzedzają uchodzące oddz.niem. Tulon jest gwałtownie bombardowany z powietrza i z morza.-
Ze Szwajcarii donoszą, że oddz.franc., które zajęły Annecy, wzięły do niewoli 1000 Niemców, oraz zaaresztowały miejscowego prefekta, zwolennika Vichy. Grenoble jest jakoby otoczona przez franc.powstańców.-
Dztwo sojusz.donosi o dalszym wzmożeniu się akcji franc.armii kraj. Kom.franc. donosi, że między 12 a 19 sierpnia franc.armia kraj. opanowała osiem departamentów w rej.Bretanii, Alp, Pirenejów i masywu centralnego W tym samym okresie czasu Niemcy stracili w walce z powstańcami 2250 zabitych i 2236 rannych. Zniszczono 38 mostów i jeden wiadukt kolej., ponadto 12 lokomotyw, 6 samolotów i obfity mater.wojenny.Wg.doniesień z Szwajcarii powstańcy opanowali większość przełęczy, prowadzących przez Pireneje, oraz wszystkie przełęcze,prowadzące do Lombardii.-
Koresp."Daily Expressu" donosi, że całość strat niem we Francji od dnia inwazji zbliża się już do 500.000.-
Do Cherbourga przybył gen.de Gaulle, gdzie został entuzjastycznie powitany.-
Między 6 czerwca a 31 lipca straty w środkach transport., poniesionych przez Niemców wskutek działalności sojusz.lotnictwa i sił lądowych wynoszą : 279 czołgów, 131 samoch.pancer.,4032 ciężarówki, 4583 wagonów towar., 471 wagonów z amunicją, 499 pełnych wagonów cystern i 421 loko-

sotyw.-
Front środz.: Oddz.polskie zajęły na wybrzeżu adriatyckim miejscowość Castel-Vecchio.-
Na odcinku zach. poraz pierwszy przystąpił do akcji ekspedycyjny oddz.brazylijski, wchodzący w skład V-ej armii.- W płn.Włoszech patrioci włoscy przecięli w kilku miejscach linję kolej. między Turynem a Modeną.-
Jugosławia : Po stronie gen.Tito walczy cała eskadra myśliwców "Spitfire" z obsadą wyłącznie jugosłowiańską.-
Wojna lotn.: Wczorajsze naloty były skierowane ~~[illegible]~~ głównie objektom naftowym. Samoloty ameryk.z Włoch atakowały w Ploeszti / poraz czwarty w ciągu 48-miu godz./, dwie fabryki benzyny syntetycznej na Górnym Śląsku, rafinerię nafty w Słowacji, dworzec przetokowy w Szólnok / na połud.wsch.od Budapesztu/, wreszcie objekty kolej. w Jugosławii, płn.Włoszech i Grecji.-
Ang."Moskity" do tego stopnia dają się Niemcom w znaki, iż obecnie dztwo niem.ogłosiło, że jeden stracony samolot "Moskito" będzie liczony za dwa samoloty innego typu. "Moskity" wyspecjalizowały się w zdezorganizowaniu niem.obrony p.lotn., zmuszając ją do ciągłego przerzucania w coraz to innych kierunkach. Od początku b.r. "Moskity", eskortując w nocy bombowce bryt. bądź też wykonując na własną rękę naloty dywersyjne zniszczyły ponad 100 nocnych myśliwców niem., a znaczną ilość uszkodziły.-
Rosja : Najważniejsze postępy osiągnęli Rosjanie na odcinku bałtyckim oraz pod Warszawą.
W Estonii zdobyli oni 150 miejscowości, zbliżając się na 12 km.do Dorpatu.-
Pod Warszawą wznowili ofensywę na wsch.i płn. wsch.od Pragi.-
Przyczółek na lewym brzegu Wisły liczy już 180 km.dług.Na płn.od Sandomierza otoczone 3 niem.dywizje zostały już zlikwidowane i oddz. ros., które ją zamknęły, zostały już zwolnione

do innych [illegible].-

Niemcy donoszą o wielkim natarciu sowiec. na odcinku Jasłów. Ze źródeł ros. brak jeszcze potwierdzenia. Pod Rygą Niemcy za wszelką cenę dążą do rozszerzania korytarza, łączącego armię niem. na Łotwie z armią na Litwie. W następstwie Rosjanie wycofali się z rejonu pod Mitawą.-

Na zach. od Szawli postępy ros.-

Lotn. sowiec. wykonało nalot na niem. bazę w płn. Norwegii w Kirkenes. Transportowiec 3000 ton zatopiony, dwa inne uszkodzone, pożary i gwałtowne eksplozje. W sobotę Rosjanie zniszczyli bądź uszkodzili 250 niem. czołgów. W ten sposób ilość czołgów niem., zniszczonych bądź uszkodzonych w ciągu ub. 4-ch dni sięga tysiąca.-

Bombowce amerykż., stacjonowane w Rosji, używają obecnie ros. bomb.-

<u>Sprawy polskie ;</u> Kom. franc. donosi zax kom. polskim o wzmożonym bombardowaniu pozycyj polskich przez artylerię niem. i zdobyciu przez Niemców niektórych pozycyj w rej. Starego Miasta.-

Codzienny reportaż dźwiękowy, nadawany w serwisie na Pacyfik omawia szeroko sytuację w Warszawie. Speaker podkreślił, że Anglicy obserwują ze współczuciem i obawą walkę dzielnych Polaków. Koresp. radia bryt. we Włoszech, Gotfryd Tolbert omawia wielkie trudności, jakie ma do zwalczenia lotn. sojusz., zaopatrującego z Włoch oddz. polskie w Warszawie. Droga w obie strony liczy 1750 mil ang. Do tej pory pogoda była raczej niekorzystna. Loty trzeba było wykonywać pod osłoną ciemności, która obecnie trwa krótko, tak iż często dniało, gdy samoloty powracały. O eskorcie myśliwskiej nie ma oczywiście mowy. Na odcinku 400-500 mil ang., ciągnącym się po obu stronach Karpat widoczność przeważnie fatalna, elekt burze, tak iż samoloty lecąc nad niskimi chmurami orientowały się tylko wg. gwiazd. Ostatnio, gdy dota ły do Warszawy na odległ. 10-ciu mil, gryzący dym z pożarów przedostał się do samolotów. Z drugiej stro ny jednak dym zapewnił osłonę samolotom. Musiały one

jednak zniżyć lot na wysokość dachów i lecieć przytym bardzo wolno, by zrzuty trafiły na właściwe miejsce. Stwierdzono jednak, że dotarły one do przeznaczenia. Z jakim ryzykiem są połączone te loty, tego najlepiej dowodzi niezmiernie wysoki odsetek strat, wynoszących 20%. Lecąc nisko i powoli, bombowce ameryk. " Liberator" i ang. "Lancaster", oświetlone blaskiem pożarów stanowią łatwy cel dla niem. myśliwców, oraz artylerii p.lotn. i karab. maszyn., umieszczonych na dachach. Koresp. dyplomatycz. "News Chronicle", Edward Montgomery rozprawia się z tymi, którzy zarzucają gen. Borowi przedwczesne wywołania powstania. Nie znamy jeszcze wszystkich faktów i nie mamy prawa wypowiadać sądu. Głosy krytyki są obecnie nie tylko przedwczesne, nie mogą się nawet okazać niebezpieczen. Gen. Bór znalazł się w istocie przed koniecznością powzięcia trudnej decyzji, czy działać, czy też jeszcze czekać. Czerwona armia docierała już do stolicy, słychać było jej działa. Gdyby był czekał dalej, ci sami, którzy go obecnie potępiają z powodu przedwczesnego rozkazu powstania, zarzucaliby mu, że palcem nie ruszył, by dopomóc czerwonej armii w wyzwobodzeniu stolicy Polski. Ja osobiście nikogo nie potrafię potępiać za dzielność. Ostateczny sąd wypowie historia. Nie zapominajmy jednak, że nie potępiła ona również 600 kawalerzystów ang., którzy w czasie kampanii krymskiej wykonali sławną szarżę na Bałakławę i wyginęli do nogi. Oni również - by przytoczyć słowa sławnego poematu Tennysona, nie pytali się : " dlaczego, tylko wykonali, co uważali za swój obowiązek i zginęli. Tak samo postępują dzielni obrońcy Warszawy.-
Kończąc, speaker wyraził się : " Módlmy się, by nie była odległa chwila, by obrońców Warszawy spotkała nagroda, na jaką sobie zasłużyli swym bohaterstwem.-

Czechosłowacja : Prez. Benesz mianował głównodowodzącego armii czeskiej na wyswobodzonych terenach, który się już udał do Rosji.-

Bułgaria : Prem. Bagrianoff odbył konferencję z ros. charge d'affaires.-
Poseł niem. w Sofii udał się do Berlina.-

Ocean Spokojny : Ameryk. superbombowce atakowały wczoraj dwukrotnie miasto Yawato na płn. wybrzeżu wyspy Kiusziu, będące największym ośrodkiem japon. przemysłu metalurgicznego. Pierwszy nalot został wykonany o porze dziennej. Rezultaty dobre, 12 myśliwców japon. zniszczono napewno, 12 przypuszczalnie, 10 uszkodzono. Straty własne 4 samoloty. Był to największy nalot, wykonany do tej pory na samą Japonię.- Poraz drugi Yawata została zaatakowana w ciągu następnej nocy.- Poprzednio miasto było bombardowane trzy razy. Japończycy ewakuują całe swe lotnictwo z rejonu między Nową Gwineą a wysp. Celebes.-

USA.: Do Waszyngtonu przybyła ros. delegacja na rozpoczynającą się dzisiaj konferencję czterech mocarstw w sprawie przyszłej organizacji pokoju. Przewodniczący Delegacji, którym jest ambasador ros. w Waszyngtonie, wyraził przekonanie, że cztery mocarstwa uzgodnią wspólną politykę pokojową.- Republikański kandydat na prezydenta, gubernator Dewey oświadczył wczoraj, że po zwycięstwie sojuszników musze rozciągnąć kontrolę nad Niemcami.- Oświadczył się on za poddaniem Zagłębia Ruhry kontroli międzynarodowej.-

Londyn, dnia 21.VIII.44r. Z audycji porannej polskiej.

Depesza Gen. Bora z dnia 18.VIII.44r. donosi, że we wszystkich rejonach, opanowanych przez armię kraj. zorganizowano administrację, obronę p.lotn., służbę bezpieczeństwa i opiekę nad bezdomnymi. Zrzuty lotn. sojusz. nader podniosły ducha ludności. Oczekujemy dalszych. Wielką klęską jest brak bombar-

dowania. Wskutek tego nieprzyjaciel może bezkarnie wykorzystywać swą przewagę techniczną. W bojach uczestniczą także kobiety. Osiemnastoletnia dziewczynka zniszczyła dwa czołgi.-

Prez.Mikołajczyk wysłał do dowódcy polskiej dywizji pancer.w Normandii,gen. Maczka depeszę gratulacyjną, w której stwierdza m.in., że dywizja pancer. dokumentuje wobec aljantów i świata prawa Polski do niepodległości.-

Koresp.wojsk. "Daily Telegraph", gen.Martin omawia sytuację na froncie wsch. Na całym odcinku Kielce odgrywają prawdopodobnie rolę punktu kluczowego. Z chwilą ich opanowania gen.Koniew będzie miał do wyboru uderzenie na Łódź i linję kolej. Warszawa-Berlin, bądź też na Kraków i Katowice. W razie wykonania podwójnego uderzenia przez łuk Wisły i na Łomżę / poprzednie słowa niezrozumiałe - uwaga słuch./,Rosjanie będą mogli Warszawę okrążyć i niebawem ją oswobodzić.-

Koresp."Daily Mail" we Francji donosi, że wśród jeńców niem. naliczono dwadzieścia narodowości, poczynając od przyjaznych Luxemburczyków a kończąc na stępiałych Kirgizach.-

M.n.22.VIII.44r.

Londyn, dnia 22.VIII.44r. Vernon Bartlett : wydarzenia bieżące.

Dwa tygodnie temu twierdziłem, że bynajmniej nie można jeszcze przyjmować, jakoby wojna europ. miała się już ku końcowi. Wyraziłem się wówczas, że nikt nie jest w stanie przewidzieć, czy Niemcy załamią się wzgl. czy ich kierownictwo zdecyduje się na zaprzestanie bezcelowego oporu, by uratować co się da, czy też, przeciwnie Niemcy zdecydują się walczyć aż do ostatniego. Niedawno temu gen. Montgommery ostrzegł, iż opór niem. może wzrastać w miarę tego, jak wzrasta zagrożenie samej Rzeszy. Istotnie opór na froncie ros. jest obecnie znacznie silniejszy. Wielu ludzi, którzy mają dobre wiadomości z Niemiec, twierdzi, że Niemcy przygotowują przeciwko aljantom opór podziemny, podobny, jak obecnie ludność krajów okup. stawia przeciwko niem. siłom okupac.- Nieulega wątpliwości, że o ile chodzi o hitlerowców, to ci chociażby z przyczyn osobistych będą przeciągali walkę do ostatka, bo nie mają nic do stracenia. Osobiście skłonny jednak jestem poddać mój pogląd, którego jeszcze niedawno temu broniłem, pewnej rewizji. Moim zdaniem, dwie przeszkody stają na drodze skutecznemu zorganizowaniu w Rzeszy podziemnego ruchu oporu wzorem obecnych krajów okup. : 1/ natury wojskowej - załamanie się Niemiec będzie zbyt nagłe i zupełne, by miały czas na zorganizowanie oporu wewnętrznego. 2/ Natury politycznej. Bardzo być może, że po dalszych klęskach wojskowych naród niem. będzie sam z jeszcze większym rozgoryczeniem i zaciętością zwalczał obecną partię hitlerowską, niż to czynią inne narody.- Tutaj dygresja natury wojskowej, do kt-órej nie bardzo jestem kwalifikowany, będąc tylko sierżantem w ang. gwardii cywilnej, powstałej jeszcze w lecie 1940 r. dla obrony przed inwazją. Wiadomo, że Niemcy rzucili przeważną część swych rezerw i to najlepszych do Normandii, by jaknajdłużej trzymać armie sojusz. poza terenem samej Rzeszy. Teraz nie pozostaje im nic innego, jak wy-

cofanie się na linje Maginota i Zigfrida. Są one potężne, ale doświadczenie wykazało, że nawet b. silne fortyfikacje nie są na dłuższą metę do utrzymania wobec przewagi powietrznej. Ponadto jest rzeczą możliwą, że odwrót niem. zostanie odcięty również od południa. Wprawdzie z Tulonu do Szwajcarii jest 400 mil ang., ale tego rodzaju odległości nie stanowią przeszkody dla wysoce ruchliwych formacyj, zwłaszcza, gdy obrona przeciwnika opiera się na tak rzadko rozsianych siłach, jak to ma miejsce obecnie po stronie niem. Te wszystkie okoliczności mogą spowodować, jak już wspomniałem, gwałtowne i całkowite załamanie się niem. obrony. Jest mało prawdopodobnym, by generalicja w takich warunkach próbowała dalszej i beznadziejnej walki. Z chwilą zaś, gdy szczeliny zaczną się pokazywać u szczytu skały. łatwo mogą one powstać również i w fundamentach. Następstwa klęsk militarnych mogą się ujawnić również w postawie społeczeństwa. Doświadczenie uczy, że partyzantka nie jest możliwa bez poparcia ze strony ludności wiejskiej. Ta ludność ma jednak dzisiaj w Niemczech wystarczające powody niezadowolenia. Najwięcej jej obiecywano, ale na nią również nałożono największe ciężary. Przytym wszystkim należy jednak w pierwszym rzędzie uwzględnić czynnik psychologiczny. Jak wiadomo prez. Roosevelt zapowiedział, że zarówno Rzeszę jak i Japonię czeka całkowita okupacja. Chodzi o to, by oba narody nie mogły potym twierdzić, że nie zostały pobite. Czy ma to oznaczać wiązanie na nieograniczony okres czasu wojsk sojusz. zadaniami okupacyjnymi ? Tak by było, jeśliby można się spodziewać ze strony ludności niem. silnej akcji oporu. Osobiście jestem przekonany, że tak nie będzie. Gdy raz dojdzie do okupacji Niemiec, to ludność będzie nam okazywała nie nienawiść, lecz przeciwnie będzie się starała

zadokumentować wobec nas swe przyjazne uczucia. Niemcy pierwsi będą protestować na Gestapo, nietylko dlatego, by w naszych oczach się uniewinnić, ale przedewszystkiem ze wściekłości, że to właśnie Gestapo wtrąciło ich w nieszczęście. Jest ciekawym rysem niem.charakteru narodowego nader słabe poczucie odpowiedzialności politycznej. Niemców bardzo łatwo zwieść obietnicami. Dopóki partia obiecywała im złote góry, skłonni byli iść za nią bezkrytycznie. Gdy te nadzieje zawiodą tym silniejsza będzie nienawiść ogółu przeciwko tym,którzy go wykierowali. Miejsce arogancji zajmie odrażające upakarzanie się. Nie sądzę więc, by przyszła okupacja Niemiec wymagała wielkich sił i by dla naszych wojsk była niebezpieczna.-

W związku z konferencją trzech mocarstw w Waszyngtonie ujawniła się tutaj żywa opozycja przeciw projektom dyktatury tych mocarstw nad światem. Jest to zrozumiałe. Od początku wojny współpraca wszystkich narodów zjednoczonych ujawnia się na każdym kroku. W naszym życiu codziennym stała się ona powszednim doświadczeniem. Jeśli zaś chodzi o fronty to wystarczy przypomnieć ostatni desant na Riwierze, w którym oprócz okrętów bryt. i ameryk. uczestniczyły także franc., holend., polskie, kanad., greckie i belgijskie. Nauczyliśmy tutaj cenić przywódców ruchu podziemnego w poszczególnych krajach. Zdajemy sobie więc dobrze sprawę z tego,jak wielką rolę odgrywa współpraca wszystkich narodów. Wojna obecna przyczyniła się do wzrostu świadomości europ.jedności i dzięki temu uda się nowej Lidze Narodów dokonać tego, czego nie potrafiła dawna.-

Londyn, dnia 22.VIII.44r. wtorek. Kom.nas.poranny.
Serwis zamorski.

Francja : Likwidowanie kotła niem. pod Falaise zbliża się do końcowej fazy. Czołgi niem. podjęły wczoraj rozpaczliwy wysiłek wyrwania się na wsch. od Argentan. Tylko niektórym czołgom udało się wymknąć na płn. wsch. od Argentan w kier. Chambois, jednak tylko poto, by dostać się w drugi, większy kocioł, zamknięty od płn. wybrzeżem morskim, od zachodu oddz. bryt., od połud. ameryk., a od wschodu Sekwaną. Do tej pory wzięto 25.000 jeńców, w tym w dniu wczorajszym 10.000. Koresp. donoszą, że ilość zabitych przewyższa dwukrotnie ilość jeńców. Do tej pory zidentyfikowano w kotle jednostki 15-tu dywizyj wszelkiego typu ; piechoty, pancernych i SS.-
Gen. Montgomery wydał wczoraj rozkaz do swej armii. Przypomniał, że w dn. 11 b.m. wezwał wszystkich żołnierzy sojusz. armij na płn. zach. Francji, by starli całą walczącą tutaj potęgę armii niem., przypominając, że w ten sposób mogą przyśpieszyć chwilę zwycięstwa. W 10 dni później zadanie to zostało wykonane. Armia niem. na płn. zach. Francji poniosła zupełną klęskę, zwycięstwo zostało w pełni osiągnięte. Zniszczenia wewnątrz kotła dokoła niego są straszliwe. Jednostki, którym się udało uciec przed zamknięciem kotła będą na szereg miesięcy niezdolne do podjęcia walki. Zwycięstwo w kotle jest początkiem końca panowania niem. we Francji. Wiadomości ze wszystkich frontów są bardzo dobre. Czeka nas jeszcze dużo pracy, ale koniec wojny już widnieje.-
I-sza armia bryt., walcząca pod Caen posunęła się o 12-cie km. u wybrzeża dotarła ona do miejscowości Cabourg, na zach. od ujścia rzeki Dives. Rzeka Touques została sforsowana o 3 km. na połud. od Lisieux. Niektóre oddz., operujące dalej na południu przebyły już jakoby pół drogi od Caen do Sekwany. Oddz. bryt., wykorzystując otwarty teren posuwają się teraz szybciej, aczkolwiek mgła i deszcz porze pierwszy od kilku tygodni uniemożliwiły działalność myśliwców "Typhoon", ostrzeliwujących rakietami.

oddz.ameryk.utworzyły przyczółki na prawym brzegu
Sekwany po obu stronach Paryża. Przyczółek pod
Mantes na płn.od Paryża został utworzony przed
36 godz.w międzyczasie silnie rozbudowany stale
napływającymi posiłkami. Siły niem., wycofujące
się ku Sekwanie, są w ten sposób zagrożone odcię-
ciem. Drugi przyczółek został utworzony na połud.
od Paryża pod Fontainebleau. Niemcy donoszą, że
sojusznicy utworzyli przyczółek na lewym brzegu
Sekwany pod Gaillon / na płn.wsch.od Evreux/.-
W dalszym ciągu dztwo sojusz. nie podaje jednak
szczegółów o ruchach oddz.ameryk.-
Sytuacja w Paryżu niejasna. Lotnicy sojusz. dono-
szą o licznych kolumnach niem., wycofujących się
z Paryża na wschód. Rzecznik niem. oświadczył,że
Niemcy pragną zaoszczędzić walk Paryżowi. Wg.napły-
wających doniesień walki uliczne w Paryżu wzrasta-
ją.-Gen.de Gaulle mianował gen.Koeniga gubernato-
rem wojsk.Paryża i przyległych rejonów. Dztwo franc.
dało wczoraj odezwę do ludności Paryża, zawiado-
miając ją, że godzina wyzwolenia się zbliża i wzywa-
jąc ją do wykazania jaknajwiększej dyscypliny.-
Na połud.Francji franc.siły pancer. wkroczyły w
nocy z soboty na niedzielę do Tulonu od płn.i zach.
Wg.ostat.doniesień opór niem.w Tulonie gwałtownie
słabnie. Niezdobyta pozostała teraz tylko przybrzeżna
droga odwrotu, prowadząca do Marsylii. Inne oddz.
sojusz. znajdują się już w odległ.10-ciu km. od
Marsylii. Atak na Tulon był poprzedzony gwałtownym
bombardowaniem z powietrza i morza, w którym uczest-
niczył również franc.pancernik " Lorraine".Pochód
oddz.sojusz.na południe odbywa się z taką szyb-
kością, że często sojusznicy wyprzedzają uchodzące
oddz.niem. Pozostawione z tyłu kompanie są likwido-
wane przez franc.powstańców. Niemcy, którzy przed
tym nie chcieli się poddawać powstańcom, czynią to
obecnie bardzo chętnie. Przeważająca większość
żołnierzy niem. nie kryje zadowolenia z tego, że
dla nich wojna już się skończyła.-

są jednak śród nich także sfanatyzowani hitle-
rowcy. Niektóre oddz.sojusz.posunęły się aż na
120 km.wgłąb. Myśliwce sojusz. zaczynają już ko-
rzystać z lądowisk we Francji połud.,dzięki czemu
nie potrzebują się obciążać dodatkowymi zbiornikami
benzyny.- Do tej pory wzięto do niewoli 14.000
jeńców, w tym 3-ch generałów, z których ostatni
został wzięty do niewoli przez powstańców franc.
w Tuluzie.- Oddz.ameryk., które postępują od Loary
na połud., posunęły się już znacznie poza Angou-
leme.- Co do działań powstańców franc. również
nie ogłaszana się szczegółów. Wiadomo jednak, że
zajęli Tuluzę, otoczyli Limoges i opanowali cały
rejon Lyonu. Cała granica hiszpańska znajduje
się w rękach franc. Posterunki franc. objęły wczo-
raj w imieniu prowizorycznego rządu franc. straż
nad franc.częścią międzynarodowego mostu pod Hen-
daye na płn.odcinku granicy hiszpańskiej. Wszyst-
kie drogi do Włoch są przez powstańców opanowane.
Ze Szwajcarii donoszą, że ministrowie franc.,prze-
bywający w Vichy udali się do Belfortu. Agenci
z Vichy pomagają agentom Gestapo w ostat.areszto-
waniach w Vichy.- Do Londynu udał się franc.komi-
sarz dla spraw zagr.Massigly w celu podpisania
układu z rządem ang.w sprawie administracji na
wyswobodzonych terenach franc.-
W Chartres miejscowy biskup odprawił nabożeństwo
żałobne w katedrze u zwłok 30-tu powstańców, któ-
rzy polegli, walcząc przeciw 3000 Niemców.-
Front środz.: Na wsch.od Florencji oddz.hinduskie
dotarły do rzeki Arno.- W rejonie Pistoja powstań-
cy włoscy rozpoczęli otwartą walkę z Niemcami.-
Wczoraj prem.Churchill przyjął pod Arno defiladę
oddz.kanad. Przemawiając do nich oświadczył, że
nieprzyjaciel wciąż jeszcze jest czynny i silny,
ale wgłębi Niemiec pojawiają się coraz częściej
oznaki rozkładu. Gen.niem., wezwany z frontu do
Rzeszy nigdy nie wie, czy czeka go awans,czy
stryczek,-a nie jest to nic dobrego - dodał pre-
mier ze znaczącym uśmiechem. Bitwa w Normandii
może się okazać największą bitwą obecnej wojny.

zwycięstwo może nastąpić wcześniej, niż byśmy mieli prawo tego oczekiwać.-

Jugosławia ; Kom.polski z godz.7.20 wspomina krótko o zawarciu układu między rządem a marszałkiem Tito, nie podając żadnych szczegółów.-

Rosja ; Manewr oskrzydlający przeciwko Warszawie w dalszym ciągu postępuje. Od płn.wschodu Rosjanie zajęli znaczną część linii kolej. Białystok-Warszawa i zdobyli 50 miejscowości. Natarcie postępuje tutaj na froncie dług. 40 km.-
Pod Sandomierzem Rosjanie poszerzyli swe pozycje i ukończyli likwidację 3-ch dywizyj niem. Niemcy stracili 12.000 zabitych.-
W Estonii oddz.ros. wysunęły się już pod Dorpat. Na Łotwie dalsze postępy oddz.ros.,posuwających się na Rygę od wschodu. Na zach.od Rygi nader gwałtowne kontrataki Niemców, którzy ostatnio rzucili do walki 400 czołgów. Rosjanie wycofali się wczoraj z Tukkum.- Gwałtowne kontrataki niem. wzdłuż linii kolej., prowadzącej z Szawli do wybrzeża.- W dalszym ciągu brak wiadomości o walkach w Rumunii.- Pod Narwą ożywiona działalność floty i lotn. Rosjanie zatopili tam 4 kontrtorpedowce niem., najnowszej konstrukcji, każdy obliczony na 200 ludzi załogi. Stu marynarzy wyratowano.- W Rumunii lotn.ros. zaatakowało porty Konstancę i Galinę. Zatopiono jeden kontrtorpedowiec, dwie barki i łódź motorową, a 2 transportowce zostały uszkodzone.-

Wojna powietrzna ; Wczoraj ciężkie bombowce amerykańskie.atakowały z baz włoskich lotnisko, oddalone o 125 mil ang. na płn.wsch.od Budapesztu, oraz lotnisko w Nisz w Jugosławii.-

Ocean Spokojny ; Lotn.amerykańskie.wykonało wczoraj najcięższy ze wszystkich nalotów, przeprowadzonych na Halmaherę. Zupełny brak oporu ze strony myśliwców japon. Pozatym naloty na Filipiny, Celebes i Wyspy Buru na zach.od Nowej Gwinei.-
W Waszyngtonie ogłoszono urzęd.dane co do japon. strat w toku walk na wyspach Saipan, Tinian i Guam. Na Saipan Japończycy stracili 25.000 zabitych, na Tinian 5700, na Guam 14.000 zabitych

i 100 jeńców. Wszystkie trzy wyspy są już zupełnie opanowane przez siły ameryk.-

Sprawy polskie : W Warszawie armia kraj. zdobyła po siedmiogodzinnych walkach centralę telefoniczną, gdzie Niemcy mieli silnie umocnione pozycje.-

USA.: Wczoraj została otwarta konferencja przedstawicieli USA., W.Brytanii i Rosji w sprawie organizacji pokoju światowego. Sekretarz Stanu USA.Hull podkreślił, że każda organizacja międzynarodowa będzie bezskuteczna, jeśli nie będzie poparta siłą przez wchodzący w jej skład narody. Przedstawiciel W.Brytanii Cadogan podkreślił, że pomoc przeciw agresji musi rozporządzać odpowiednimi siłami i być zdolną do szybkiego działania.-

Koresp.radia bryt.w Waszyngtonie donosi o dodatniej atmosferze, w jakiej konferencja się rozpoczęła. Cechuje ją realizm i optymizm. W otwarciu obrad nie towarzyszyły żadne formalności, ani ceremonje. Przedstawiciele wszystkich trzech państw podkreślili, że co do wielkiej ilości zagadnień istnieje już porozumienie. Po obecnej konferencji odbędzie się druga z udziałem W.Brytanii, USA. i Chin.-

Przewodniczący stowarzyszenia Ligi Narodów w Chinach nadesłał depeszę, stwierdzającą, że pokój może być zagwarantowany tylko przez udział wszystkich narodów.-

Dzisiejsza prasa londyńska obszernie omawia konferencję. " Daily Express" stwierdza, że należy zarzucić nietylko ideę, ale i nazwę Ligi Narodów. Każdy naród musi ponosić odpowiedzialność odpowiednio do sił, którymi rozporządza.-

"Daily Herald" podkreśla wielkie znaczenie zapowiedzi ministra Hulla, że wyniki konferencji zostaną ujawnione i poddane publicznej dyskusji.-

Londyn,dnia 22.VIII.44r. Z audycji porannej polskiej. Przegląd prasy londyńskiej.

"Daily Mirror" stwierdza, że już obecnie okazuje się, iż przedwczesnym był sąd republikańskiego kandydata na prezydenta USA. Deweya, iż program kon-

ferencji jest równoznaczny z opanowaniem świata przez cztery mocarstwa. Powołanie wydajnej federacji wielkich i małych narodów jest trudne. Wszystko będzie zależało od tego, jak zasady ucznione będą wykonywane i w jakim duchu.-
"Daily Telegraph" przypomina, że ogólne zasady światowej organizacji pokoju zostały ustalone po raz pierwszy na konferencji moskiewskiej w październiku ub.r. Obecna druga konferencja dorzuci dalsze szczegóły. Przyszła forma organizacji musi być zbliżona do formy Ligi Narodów chociaż treść będzie inna. Min.Hull słusznie podkreślił, że dwie przyczyny spowodowały, iż Liga Narodów zawiodła : brak egzekutywy i brak poparcia ze strony właściwie poinformowanej opinii publicznej. Prez. Roosevelt zapowiedział, że projekt będzie przedstawiony do publicznej wiadomości i odparł zarzut Deweya, iż ujawnione dotąd zasady są w gruncie rzeczy zręczną formą imperializmu. Wszystkie narody muszą przyczynić się do powodzenia konferencji. Przedstawiciel W.Brytanii podkreślił, że formy organizacyjne mogą raczej tamować sprawność organizacji.- Zdaniem dziennika, do niepowodzenia Ligi Narodów przyczynił się nietylko brak militarnego poparcia, ale również brak wzajemnego zaufania między członkami Ligi.-
"Daily Herald" podkreśla konieczność uzgodnienia między małymi narodami i wielkimi. Po 1918 r. mała Turcja potrafiła skutecznie oprzeć się wielkim mocarstwom. Podobne wypadki mogą się powtórzyć. Najwięcej owoców wydała po poprzedniej wojnie Międzynarodowa Organizacja Pracy, powołana przez Ligę Narodów. Izolacjonizm i wielki kapitał utrudniały jednak skuteczność Ligi Narodów. Okazało się jeszcze raz, że wolność od niedostatku i wolność od agresji są ściśle związane. Liga Narodów zawiodła nie wskutek organizacji, lecz wskutek ludzi, Liga Narodów nie upadła, lecz została podminowana. Obecną zawieruchę wywołała nie hitlerowska przebiegłość, lecz nasze nieprzygotowanie.

Minister Hull zapowiedział opublikowanie wyników konferencji. Oto nasza broń : będziemy badać oświadczenia przywódców czterech mocarstw. Lud W.Brytanii jest powołany do odegrania czołowej roli. Wykaże on tę samą postawę, która mu umożliwiła odniesienia zwycięstwa.-

Londyn, dnia 23.VIII.44r., Środa. Kom.Nr. Poranny.
Serwis zamorski i franc.europ.

Francja : W płn.Francji oddz.sojusz.rozwijają manewr kleszczowy przeciwko uchodzącym na wschód niedobitkom VII-ej armii niem. Wzdłuż wybrzeży postępują oddz.kanad., bryt., polskie i holend. Zajęły one Deauville, Pont l'Eveque, Lisieux i Bernay. Przednie formacje przekroczyły w szeregu punktów rzekę Touques. Równocześnie od południa rozwija się natarcie oddz. pancer. III-ej armii ameryk. gen.Pattona, posuwającej się na płn.od Paryża wzdłuż lewego brzegu Sekwany.- Na połud.od Paryża Amerykanie zajęli Etampes / 50 km. na połud.od Paryża/, oraz Sens / 100 km.na połud.wsch. od Paryża/. Co do operacyj u przyczółków pod Fontainebleau i Mantes dztwo sojusz. zachowuje w dalszym ciągu milczenie.-
Brak jeszcze urzęd.danych co do rozmiarów niem.klęski w kotle pod Falaise. Koresp.pras.podają, że wzięto do niewoli conajmniej 40.000 Niemców, a ilość zabitych jest napewno jeszcze większa.- Ogółem straty niem., poniesione dotychczas w Normandii w zabitych, rannych i jeńcach są oceniane na 450.000 ludzi.-
Kwatera gł.gen.Koeniga donosi dalsze szczegóły o działalności franc.armii kraj. W Paryżu walka powstańców przybiera na intensywności. Oddz.franc.opanowały Plac Republiki i używają w walce z Niemcami lekkiej artylerii. Po obu stronach wysokie straty.- Czternaście depart.zostało oswobodzone.- Oddz.franc. zajęły m.in. Tuluzę, Limoges i Pau pod Pirenejami. Kontrolują one również szeroki pas terenu między Loarą a Rodanem i należy oczekiwać, że niebawem nawiążą tam łączność z oddz.ameryk.-
Agencje Reutera oraz Associated Press donoszą, że aljanci wykonali wczoraj nowy desant z morza pod Arcachon na połud.zach.od Bordeaux i nawiązali tam łączność z siłami franc. Wiadomość nie została jeszcze potwierdzona i należy ją traktować z rezerwą.
Na połud.Francji Tulon jest zupełnie otoczony. Oddz. franc. dotarły po obu stronach portu do wybrzeża. Opór niem. nader zacięty. Walki toczą się również wewnątrz samego portu z oddz.franc.armii krajowej.

ze szczególnym fanatyzmem walczą marynarze niemieccy, wchodzący w skład załóg łodzi podwod. Los Tulonu jest uważany za przesądzony w najbliższych dniach.-
Również Marsylia jest otaczana przez oddz.sojusz., które ~~[illegible]~~ wg.niepotwierdzonych jeszcze wiadomości przecięły już wszystkie połączenia, prowadzące na płn. Niektóre oddz. zbliżyły się do miasta już na 5 km. Dalej na płn. oddz.sojusz. zajęły po dwudniowych walkach Aix. Patrole sojusz. docierają już do Awignonu.- Na połud.zach.od Dijon lotn.sojusz. zbombardowało 3 kolumn pociągów. Zostały one tam zatrzymane wskutek przecięcia linii kolej. przez franc.armię kraj.-
Front środz.: Na odcinku adriatyckim oddz.polskie i włoskie zajęły miejscowość nadmorską Metaura i docierają do pierwszych pozycyj t.zw."Linii Gotyckiej", rozpoczynającej się niedaleko wybrzeża.-
Patrole VIII-ej armii działają już poza Florencją.- Po dokonaniu inspekcji VIII-ej armii prem.Churchill przybył do [illegible].-
Rosja : Rosjanie podjęli w Rumunii podwójną ofensywę. Pierwsza z nich, podjęta przez II-gą armię ukraińską między Prutem a Seretem pod dztwem gen.Malinowskiego doprowadziła do zajęcia 200 miejscowości, w tym Jassów, o czym doniósł spec.rozkaz Stalina. Rosjanie posunęli się tutaj o 60 km. na froncie dług. 120 km., przełamawszy się przez silnie rozbudowane niem.linje obronne. Druga ofensywa została podjęta przez III-cią armię ukraińską na wsch.od przyczółka ros. nad Dniestrem w kier.t.zw. Bramy Gałackiej. Rosjanie posunęli się tutaj o 70 km. wzdłuż odcinka 130 km. i zajęli 150 miejscowości. W ciągu 3-ch dni tej ofensywy, wznowionej po czteromiesięcznej przerwie, Niemcy stracili na obu tych odcinkach 12.600 jeńców, 25.000 zabitych, ponadto zniszczono, bądź zdobyto 200 czołgów i 900 dział. Uderzenie III-ej armii ukraińskiej doprowadziło do przecięcia linii kolej. biegnącej od ujścia Dniestru do Gałacza i zbliżyło ją na 80 km. do ujścia Dunaju.-
Lotn.sowiec.wykonało ponownie nalot na Konstancę, gdzie powstały wielkie pożary.- Dalsze postępy ros. na płn.wsch.od Warszawy. Oczyszczono połud.brzeg

Bugu wzdłuż 60-ciu km. i zajęto 80 miejscowości. W Estonii przecięto połączenie kolej. między Dorpatem a Valka.- Na Łotwie odparto kontrataki niem. w rej. Mitawy. Opór niem. jest na tym odcinku szczególnie gwałtowny.- Ros. samoloty torped., działające nad płn. Norwegią zatopiły 2 niem. kontrtorpedowce i 2 transportowce z wojskiem, oraz 2 mniejsze statki.-

Sprawy polskie : Kom. franc. donosi o silnej pozycji armii kraj. wewnątrz Warszawy. Centrala telefoniczna została przez armię kraj. zdobyta przy pomocy miotaczy płomieni.- Kom. ang. przytacza w pełnym brzmieniu depeszę dowódcy 1-ej armii kan. z gratulacjami do dowódcy polskiej dywizji pancer. gen. Maczka.

Wojna lotn. : Wczoraj w ciągu dnia ok. 750-ciu ciężkich bombowców ameryk. z Włoch atakowało składy ropy naftowej i rafinerie pod Wrocławiem i Wiedniem, ponadto w Czechosłowacji. Po raz pierwszy od dłuższego czasu lotn. natrafiło nietylko na gwałtowny ogień artylerii p.lotn., ale również na wielką ilość myśliwców, których szereg zestrzelono.- Ub. nocy nalot na rafinerie nafty na Węgrzech.-

Niemcy : Wczorajszy komentarz wojsk. gen. Dittmara wygłoszony przez radio przewyższył wszystkie poprzednie pod względem szczerości. Powaga sytuacji nie może być ukrywana. Ostatni rozwój wypadków zaostrzył sytuację Niemiec. Walka na zachodzie, wiążąc znaczne siły niem. ułatwiła Rosjanom ich akcję. Cały naród musi zdobyć się na wysiłek bez precedensu. Należy również liczyć na szczęśliwe przypadki.- Audycja dla prasy podziemnej przytacza pewne szczegóły co do ilości niem. jeńców. W czasie kampanii we Francji płn. zach. wzięto do niewoli do dnia 12 b.m. 115.000 Niemców. Niezależnie od tego Kanadyjczycy wzięli do niewoli conajmniej 4000. Ogółem zatym niem. straty w jeńcach przez zaszły 120.000. Na połud. Francji wzięto do dnia 20 b.m. 14.000 jeńców, we Włoszech 50-60.000. Łącznie zatym we Francji i we Włoszech

Niemcy stracili ponad 100.000 jeńców. Rosjanie wzięli między 1 czerwca a 26 b.m. 158.000 jeńców. Do tej cyfry należy doliczyć dalsze straty niem., podane przez Rosjan w poszczególnych kom., tak, iż w omawianym okresie ilość jeńców niem. na froncie ros. sięga conajmniej 170.000. W ciągu całej kampanii letniej sojusznicy wzięli zatym do niewoli łącznie ok. 350.000 Niemców.-

Bułgaria ; Radiostacja bułgarska przytoczyła wczoraj przemówienie bułgarskiego premiera i min. spraw zagr. Bagrianoffa, wygłoszone przed bułgarskim parlamentem. Odbiór był wadliwy, tak, iż nie można zrekonstruować dosłownej treści przemówienia, w szczególności nie wynika z niego, czy Bułgaria podjęła jakieś określone próby zawarcia pokoju. Premier podkreślił pragnienie Bułgarii utrzymania przyjaznych stosunków z Rosją i Turcją. Stosunki z USA. i W.Brytanią muszą być wyjaśnione. Formalnie Bułgaria znajduje się z nimi w stanie wojny. Jednakże nie chce ona interweniować w sporze między wielkimi mocarstwami. W każdym razie nie brała ona do tej pory czynnego udziału w wojnie przeciw USA. i W.Brytanii. Zdaniem premiera, wypowiedzenie przez Bułgarię wojny państwom anglosaski było oparte na błędnej iterpretacji paktu Trzech. Rząd winien naprawić błędy, popełnione przez rządy poprzednie.-

Wojna morska ; W Kanale La Manche zatopiono 2 niem. łodzi podwod. Jedna z nich została zatopiona przez bryt. korwetę, która ma dotąd na rozkładzie 7 niem. łodzi podwodnych.-

Ocean Spokojny ; Ponowne naloty lotn. USA. na Halmaherę. Lotnictwo wykonało również pierwszy dzienny nalot na Filipiny. Na centrali Pacyfiku Wyspa Yap była poraz drugi bombardowana w ciągu ub. dwóch dni. Min. mar. USA. oświadczył wczoraj, że osiągnięcia ofenzywy przeciwko Japonii są znacznie większe, niż przewidywano rok temu. Nie należy przypuszczać, by po pobiciu Niemiec Japonia zrezygnowała z walki. Będziemy mieli doczynienie

z przeciwnikiem fanatycznym. Musimy pamiętać, że jeśli w wojnie z Niemcami walczymy przeciwko ich rasistowskim teoriom, to w wojnie z Japonią przeciwnik walczy z nami w imię swoiście pojętej religii. Naszym głównym celem jest zmuszenie do walki japon. floty. Pod Saipan flota japon. od tej walki się uchyliła. Japon. marynarze są pod każdym względem znakomici i są niebezpiecznym przeciwnikiem.-

<u>UNRRA :</u> Zarząd opracował plan organizacji międzynarodowej, mającej na celu koordynację gospodarki żywnościowej, w pierwszym rzędzie zapobieżenie głodowi, zwłaszcza wśród krajów, wyzwolonych z pod okupacji. Opracowany projekt został rozesłany wszystkim narodom zjednoczonym. Organizacja zostanie powołana do życia, z chwilą przyjęcia planu przez conajmniej dwadzieścia państw.-

<u>Norwegia :</u> Odkąd został zawarty układ między Norwegią a Rosją w sprawie organizacji urzędu na terenach Norwegii z chwilą wkroczenia czerwonej armii, Niemcy nie ustają w wysiłkach szerzenia w Norwegii niepokoju, oraz podejrzeń wobec Rosji. Podobnie, jak to miało już miejsce we Francji, Belgii i Danii, tak i w Norwegii rozszerzają oni sfingowane ulotki, rzekomo wydawane przez podziemną prasę norweską. Ostatnio ulotka tego rodzaju twierdzi, że armie wyzwolenia już nadciągają i że zgóry należy się z tym pogodzić, że Rosja nie poprzestanie na okup. innych tylko płn. okręgów w Norwegii. Jedno z autentycznych tajnych pism norweskich wykryło tę prowokację i przestrzegło przed nie[illegible]ych rośaków.-

Londyn, dnia 2[illegible].VIII.44r. <u>Z audycji porannej polskiej.</u>

Ostatni meldunek gen. Bora donosi, że walki koncentrują się w dalszym ciągu w Starym Mieście. Sytuacja bez zmiany. Polscy technicy i inżynierowie przystąpili już obecnie do wyrabiania pocisków do dział i moździerzy, oraz montowania samochodów pancernych. Pierwszy taki samochód przystąpił już do akcji i jego pancerz okazał się tak silny, że pociski niem. nie przebiły go.-
Prasa bryt. zarówno w Londynie, jak i na prowincji szeroko omawia walki w Warszawie.
"Manchester Guardian", by ułatwić czytelnikom wyrobienie sobie obrazu walk, przytoczył cykl wypowiedzi radiowych, które poprzedziły wybuch powstania. Prasa amer. i bryt. zamieszcza liczne komentarze polityczne i wojskowe w związku z sytuacją w Warszawie.- Dnia 21 i 22 b.m. odbyły się posiedzenia Rady Ministrów pod przewodnictwem prem. Mikołajczyka, na których omawiano pomoc dla Warszawy i wnioski ze sprawozdania premiera z jego podróży do Moskwy.- Koresp. polscy z Normandii omawiają walki polskiej dywizji pancernej. Trzymała ona pozycję kluczową między Trun a Chambois, gdzie nawiązała łączność z oddz. ameryk. Oddz. SS próbowały tędy się przedostać przez trzy dni. Przez pewien czas oddz. polskie były odcięte i zaopatrywane z powietrza. Dywizja poniosła straty w ciężkich, krwawych walkach. W ciągu [illegible]-ch dni Polacy wzięli do niewoli 1500 Niemców, w tym jednego generała, których oddali za pokwitowaniem Amerykanom. Oddz., które sforsowały dolny bieg rzeki Dives były entuzjastycznie witane przez franc. ludność. Żołnierze rozdawali cukierki i żywność wygłodniałym dzieciom. Dowódca I-ej armii kanad. wysłał do dowódcy polskiej dywizji pancer., gen. Maczka depeszę gratulacyjną, w której stwierdza, że I-sza armia kanad. jest dumna, że w jej skład wchodzi polska dywizja pancerna

Jeśli w dalszym ciągu będziemy walczyć z taką samą determinacją i zgraniem, to już niedługo będziemy obchodzić uroczysty dzień ostatecznego zwycięstwa.- Koresp. z Francji donosi, że wielu Polaków walczy we franc. oddz. partyzanckich. Jeden z Polaków, pochodzący z Warszawy, dowodzi oddziałem franc. powstańców na połud. Francji.- Dzisiejszy " Daily Sketch" omawiając apel kobiet Warszawy do Ojca Świętego, podkreśla pełny oddźwięk jaki ten apel natrafił w całej Anglii, oraz decyzję Anglii pomagania Warszawie wszelkimi siłami.-

Londyn, niedziela, dnia 23.VII.44r. Kom. ang. po połud.
Serwis europ.

Niemcy : Ze Szwajcarii donoszą o rozruchach w Stuttgarcie, Bremie i Monachium. Wg. tych samych źródeł zrzucone jakoby w piątek rano ulotki, podpisane przez partię "neofaszystowską", oraz licznych oficerów niem. wzywające do natychmiastowego skończenia z tyranią w Niemczech.- Dziennik "La Squie" donosi, że w Lyonie i Besancon doszło do utarczek między SS. a regularnymi oddz. niem.- Po wiadomości o zamachu na Hitlera przemówił przez radio z Bretanii jeden z niem. żołnierzy, wzięty tam do niewoli. Oświadczył on : " Pierwszą reakcją nas wszystkich na wiadomość o zamachu na Hitlera był okrzyk : " Nareszcie".-
Ze Sztokholmu donoszą, jakoby Hitler zażądał od wszystkich dyplomatów niem. zagranicą nowego przyrzeczenia lojalności.-
Rosja : Niemcy przyznają, że zostali zmuszeni do opuszczenia Pskowa. Ub. nocy radio Moskwa doniosła o walkach ulicznych w mieście.-
Wczoraj na całym froncie wyswobodzono ponad 1000 miejscowości. Największe postępy uzyskano na Litwie, gdzie został zajęty ważny węzeł kolej. Poniewież o 140 km. na zach. od Dźwińska.- Oddz. ros. okrążają Brześć Litewski od płn.-zach. oraz od południa, skąd dzieli je od miasta tylko 15 km. Przyczółek na zach. brzegu Bugu został rozszerzony przyczółek ros. Drugim największym sukcesem ros. jest zajęcie Chełmu, oddalonego tylko o 100 km. od Wisły. Niemcy stracili przytym 2000 zabitych. Jest to pierwsze większe miasto poza linją demarkacyjną z roku 1939, zajęte przez Rosjan. Po nadaniu wiadomości o zdobyciu miasta radiostacja moskiewska nadała polski hymn narodowy.-
Na odcinku Lwowa oddz. ros. walczą w odległ. 70-ciu km. na płn. zach. od miasta. Połączenie miasta przez Jarosław jest zagrożone.- Pod Brodami, gdzie otoczono pięć dywizyj niem. wzięto wczoraj dalszych 3000 jeńców, między nimi dowódcę 110 dywizji pancer. gen. Kurowskiego. Jest 22 generał wzięty przez Rosjan do niewoli.-

Normandia : Oddz.bryt.i kanad.walczące na połud. od Caen wyrównały niem.klin na zach.brzegu rzeki Orne, oraz rozszerzyły swe pozycje na wsch.brzegu na odcinku dług.8-miu km.- Oddz.ameryk., posuwając się w kier. Periers, przekroczyły rzekę Seves.-
Wojna lotn.na zachodzie : Myśliwce RAF.zatopiły w Kanale La Manche 1 uzbr.trawler, a na drugim wznieciły pożar.- W nocy z piątku na sobotę myśliwce RAF. zaatakowały konwój niem.pod Helgolandem. Cztery statki handl. zostały trafione torpedami i dwa z nich w chwili odlotu zaczęły tonąć. Pięć okrętów eskortujących stanęło w płomieniach, wszystkie pozostałe trafiono.-
Ub.nocy i wczoraj w ciągu dnia ataki "bomb latających" na połud.Anglię i okręg Londynu. Ofiary w ludziach i szkody.-
Front śródz. : Na odcinku central. oddz.VIII-ej armii zajęły po tygodniu walk Citta di Castello. Zajęto również miejscowość Greve o 22 km.od Florencji.-
Na odcinku adriatyckim oddz.polskie przecięły połączenia niem.na połud.zach. od Senigallia.-
Gen.Alexander wydał rozkaz do powstańców włoskich, przeszkadzali w odwrocie 278 i 71-ej dywizji niem. odcinku adriatyckim. Gen.Alexander podziękował również powstańcom włoskim za dotychczasową pomoc, oraz polecił wydawanie zaświadczeń tym Włochom, którzy na niem.tyłach walczą po stronie aljantów.-
W prowincjach Genui Udine włoscy powstańcy obsadzili szereg wiosek.-
Wczoraj w ciągu dnia 500 ciężkich bombowców ameryk. atakowało objekty naftowe w Rumunii. Gwałtowny opór artylerii p.lotn. i myśliwców.-
Wojna lotn.na zachodzie : W nocy z piątku na sobotę RAF. atakowała poraz drugi w ciągu 24-ch godz.rafinerie nafty w Czechosłowacji.-
Turcja : Radiostacja w Ankarze doniosła, że w związku z atakami łodzi podwod. na tureckie statki handl. cała żegluga na Morzu Czarnym została wstrzymana.-
Tygodnik londyński " Observer" omawiając dzisiaj konferencje między turec.min.spraw zagr. a ambasadorami

W.Brytanii i Rosji stwierdza dzisiaj, że być może, iż Turcja przystąpi do wojny, oddając aljantom do użytku swe bazy lotn., umocnienia i pewną ilość wojska. Aljanci trzeźwo obliczają możliwości Turcji pod tym względem, tego spóźnionego sojusznika, mając przytym na uwadze ograniczone zainteresowanie sojuszników w przystąpieniu Turcji do wojny w obecnej chwili. Aljanci uwzględniają również deklarację Turcji, iż nie poszukuje zysków terytorialnych.-

Sprawy polskie : Premier Mikołajczyk oświadczył w wywiadzie z tygodnikiem ang. " Sunday"Dispatch", że z największą chęcią powitałby możliwość osobistego kontaktu ze Stalinem, by omówić z nim wszystkie problemy. Premier gotów jest spotkać się z nim gdziekolwiek i w jakimkolwiek czasie, nie uzależniając spotkania od żadnych warunków. Bliskie stosunki między Polską a Rosją posiadają niezmierne znaczenie dla układu stosunków w Europie. Polska nigdy nie odegra roli państwa buforowego między Rosją a Europą zach.-

Międzynarodowa konferencja monetarna :

Rosja zgłosiła udział w międzynarodowym funduszu stabilizacyjnym na kwotę 300.000.000 funtów ster.- Min.skarbu USA. Morgentau podkreślił, że projektowany bank międzynarodowy będzie mógł dzięki temu funduszowi szybko odbudować światowy handel i powiększyć światowe zatrudnienie.-

Z komentarza do komunikatu : Komentator radia bryt. w serwisie europ. podkreśla w swym przeglądzie tygod. wielkie znaczenie buntu w Niemczech, który przesłonił nawet tak ważne wydarzenia wojenne. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że sprawcami buntu byli nie ludzie, działający poza frontem, lecz właśnie dowódcy wojskowi przebywający bezpośrednio w rejonie walk i dlatego najlepiej się orientujący w sytuacji. W gruncie rzeczy ostatnie wydarzenia ujawniły jedynie ferment, trwający już oddawna. Nieposłuszeństwo armii w stosunku do Hitlera rozpoczęło się jeszcze pod Stalingradem, gdy wbrew rozkazom Hitlera 90.000 ludzi skapitulowało.

To samo powtórzyło się potym w Tunisie i powtarza się obecnie w Cherbourgu, Mińsku i Wilnie.
Gen. Seydlitz, który skapitulował pod Stalingradem jest obecnie jednym z przywódców ruchu antyhitlerowskiego. Przed Niemcami stoi dziś tylko jedna droga otworem jeśli chcą uniknąć wtrącenia całych Niemiec w anarchię, mianowicie likwidacja hitlerowskiego reżimu i zakończenie wojny. Dzisiejsza sytuacja Hitlera przypomina w pewnej mierze sytuację Mussoliniego po kapitulacji Włoch. Podobnie jak Mussolini, tak i Hitler utrzymał się przy życiu, ale jego legenda przeminęła bezpowrotnie. Zachodzi jednak różnica między obu przypadkami, gdyż Mussolini, straciwszy poparcie własnego narodu, mógł go szukać u Hitlera podczas gdy Hitler nie może już na nikogo liczyć z chwilą, gdy straci poparcie własnego narodu.-

Londyn, poniedziałek, dnia 24.VII.44r. Kom.ang.poranny
Serwis zamorski i Wfranc.europ.

Niemcy : Wszystkie informacje ze źródeł neutralnych przenikające z Rzeszy mimo ścisłej cenzury stwierdzają, że Rzesza jest terenem największej nagonki Gestapo na ludzi, jaką Niemcy pamiętają.-
Szwedzki "Aftonbladet" donosi, że 500 osób zostało aresztowanych bądź rozstrzelanych, a ok.10.000 ukrywa. Wg.niesprawdzonych pogłosek zostali jakoby aresztowani b.min.spraw zagr. baron Neurath, oraz b.prezydent banku Rzeszy dr.Schacht. Szereg wyższych oficerów padło jakoby ofiarą Gestapo. Ze Sztokholmu donoszą, że egzekucje są wykonywane również na rodzinach osób pozostających w podejrzeniu. Brat głównego zamachowca, br.von Stauffenberg został jakoby zastrzelony.- Berliński koresp. turec.agencji pras. "Anatolia" donosi, że wiadomość o zamachu podziałała w Berlinie jak piorun z jasnego nieba.-
Wg. nadchodzących wiadomości w Berlinie na skrzyżowaniach ulic zostały porozmieszczane gniazda karab. maszyn., a ulicami przejeżdżają liczne czołgi.

spec.zbudowane do tego celu. Zostały one użyte,gdyż zabierają więcej ładunku od samolotów. Mimo bezustannych wysiłków w celu ich zwalczania Niemcom udało się zatopić tylko jeden z tych statków.-

Ocean Spokojny : Ameryk.pancerniki, krążowniki i kontrtorpedowce ponownie ostrzeliwały japon.urządzenia na Wyspie Guam. Równocześnie samoloty z lotniskowców trzynasty dzień z rzędu bombardowały tę bazę. Ponadto naloty na Wyspę Rotha.-

Komentator radia bryt. omawia wielkie znaczenie,wywołane w Anglii oświadczeniem premiera Australii Curtina, złożonym w parlamencie austral., iż jeszcze przed końcem tego roku wielkie ilości ang.sił zbrojnych zostaną oddane do dyspozycji do walki na Dalekim Wschodzie. Dowodzi to pewności zwycięstwa nad Hitlerem, iż W.Brytania, nie ~~zxxkxxx~~ uzależnia tej pomocy od uprzedniego zwycięstwa.-

Turcja : Z Istambułu donoszą o dalszym lokowaniu kapitałów w krajach neutralnych przez Niemców. Tamt. koresp."Daily Express" donosi, że od dn.6-go czerwca niem.wkłady w bankach tureckich trzykrotnie wzrosły. Niemcy lokują swe kapitały przeważnie w złotych florenach holenderskich.-

Londyn,dnia 18.VII.44r.Wtorek. Z audycji porannej polskiej.

Prezydent Rzeczypospolitej przyjął prezydium Rady Narodowej. Gen.de Gaulle podziękował premierowi Mikołajczykowi za życzenia w dn.franc.święta narod. i wyraził przekonanie, że przyjaźń między Francją a Polską wyjdzie z obecnej wojny wzmocniona.-
Gen.Sosnkowski odbył we Włoszech konferencję z gen.gen.Alexandrem i dowódcą VIII-ej armii,Leese.
Premier Iraku wysłał do głównodowodzącego w rej.śródz gen.Wilsona depeszę z prośbą o wyrażenie uznania korpusowi gen.Andersa z powodu jego czynów bohaterskich.Korpus ten odbywał swego czasu przeszkolenie w Iraku.-
Ang.tygodnik " Everybody" zamieszcza długi artykuł z ilustracjami na temat działalności polskiej armii krajowej, zaznaczając, że polski ruch podziemny jest najstarszy i stanowi najlepszy wzór dla niepodległoś-

cіowych ruchów w innych krajach.-
Koła polskie w Londynie dowiadują się, że oddz. ukraińskie, wchodzące w skład t.zw. " ukraińskiej armii powstańczej" zawarły porozumienie z wermachtem,co do współdziałania przeciw t.zw.dywersantom, t.zn. w pierwszym rzędzie Polakom i przedewszystkiem występują przeciw bezbronnej ludności polskiej, korzystając z pomocy oddz., rekrutowanych przez Niemców z pośród mieszkańców Rosji Sowieckiej.-
Do konwentu partii demokratycznej w Stanie Illinois, liczącego 16 członków, zostali wybrani prezesi dwóch największych związków polskich,mianowicie prezes Zjednoczenia Narod.polskiego Rozmarek i prezes Związku Polsko-Katolickiego Olejniczak. Prasa polsko-ameryk.podkreśla, że przedstawiciele Polonii Amerykańskiej będą mogli w ten sposób bronić stosowania wobec Polski zasad Karty Atlantyckiej.-
Koresp.szwajcarski szwedzkiego " Dagens Nycheter" opisuje prace Polaków, internowanych w Szwajcarii. Wybudowali oni dotąd 334 km.dróg i 39 mostów, uprawili 1690 hektarów ziemi, adalszych 620 zmeliorowali. W ciągu 4-ch lat 155-ciu zdało maturę, a 600 uczęszcza do szkół średnich i technicznych. Każdy z nich pracuje z myślą o przyszłości kraju.-

dywizyj mamy obecnie w Normandii, stwierdzam tylko jedno, mimowolnie, że jest ich wiele. Nasi lotnicy, to jeden z wielkich czynników w obecnej wojnie. Stosując nowoczesne metody naukowe potrafili zniszczyć przybrzeżną obronę niem., zwalniając w ten sposób znaczną ilość floty woj. z zadania, które normalnie byłoby winno jej przypaść w udziale. Premier wspomniał potym warunki walki w r.1940. Posiadaliśmy wtedy wszystkiego na terenie Anglii może z jakie sto dział polowych i 20 czołgów. Marszałek lotn. Dowding powiedział mi wtedy, że we Francji możemy się bronić przed przewagą dwa na jeden, natomiast w W.Brytanii przed przewagą 5 lub 6 na 1. Walczyliśmy wtedy sami. W międzyczasie przybyli nam sprzymierzeńcy w liczbie ponad dwadzieścia narodów, w tym potężna Rosja, oraz USA. Zakładając potrzebny do tego czas, zwycięstwo narodów zjedn. jest pewne. Pokój przyniesie sprawiedliwość, wolność i pole dla inicjatywy wszystkim na całym świecie.-

Francja : w rejonie Vercort, gdzie franc.armia kraj. walczy z Niemcami, Niemcy wg.wszelkich danych rozstrzeliwują jeńców franc. W związku z tym dztwo sojusz.ogłosiło, że dowódcy dwóch niem.dywizyj piech które zostały na tym odcinku zidentyfikowane, będą osobiście odpowiadać za los jeńców.- Radio Algier doniosło, że komendanci obozów pracy i obozów jeńców franc. w Niemczech również będą osobiście odpowiedzialni po zawarciu rozejmu przed władzami franc. za postępowanie ze znajdującymi się w tych obozach Francuzami.-

Wojna lotn. na zachodzie : Ub.nocy nalot b.silnej formacji RAF. na niem.bazę morską w Kilonii. Tej samej nocy "Moskity" RAF. atakowały Berlin a inne formacje wyrzutnie "bomb latających" na płn.Francji. Ub.nocy dalsze ataki niem."bomb latających" na połud.Anglię i rejon Londynu. Ofiary w ludziach i szkody.-

Front śródz. : Oddz.VIII-ej armii wkroczyły na połud.przedmieścia Pizy, gdzie toczą się walki uliczne.-

~~xxxxxxxxxxx~~ Oddz. VIII-ej armii są oddalone o 15 mil ang. od Florencji.- Na odcinku centraln. oddz. połud. afryk. toczą zacięte walki w prowincji Chianti na zach. od rzeki Arno. Niemcy starają się za wszelką cenę opóźnić tutaj pochód sojuszników przez przeciwstawienie potężnej siły ognia, używając przeciętnie jednego karab. maszyn. na trzech żołnierzy.- W nocy z 14 na 15 lipca oddz. bryt. i greckie wykonały raid na wyspę Simi na płn. od Wyspy Rhodos. Po wzięciu do niewoli części garnizonu i zniszczeniu urządzeń, oraz zabiciu pewnej ilości Niemców oddz. szturmowe wycofały się.-

Jugosławia : Pomoc lotn. sojusz. dla oddz. jugosłowiańskich wzrosła, w ciągu czerwca o 600% w porównaniu z marcem, który był miesiącem rekordowym. Pomoc ta jest szczególnie wydatna, o ile chodzi o ratowanie rannych partyzantów, którym w razie dostania się w ręce niem. grozi nieuchronnie śmierć.- Ujawniono obecnie, że samolot, który wiózł Randolpha Churchilla, syna premiera, ~~xxxxxxxx~~, będącego jednym z oficerów łącznikowych przy kwaterze gł. gen. Tito, rozbił się w czasie lądowania. Syn premiera, oraz trzech oficerów ros. wyratowało się, natomiast załoga samolotu zginęła.-

Ocean Spokojny : Piech. mar. USA. wylądowała na wyspie Tinian na połud. od Wyspy Saipan i opanowała tutaj przyczółek. W akcji uczestniczą samoloty, działające z baz lądowych oraz lotniskowców, jak również formacje morskie. Słaby opór npl. został przełamany. Na Wyspie Guam, gdzie oddz. ameryk. wylądowały trzy dni temu, dotychczasowe straty tych oddz. wynoszą 350-ciu zabitych i 1600 rannych, oraz zaginionych.-

Poraz pierwszy od upadku fortecy Corregidor kom. sojusz. donosi o Filipinach. Lotn. sojusz. zatopiło u wybrzeży Mindanao statek japoń.- W pobliżu Sorong na Nowej Gwinei atakowano objekty naft. i znaczną część urządzeń zniszczono. Urządzenia te zostały swego czasu poniszczone przez oddz. holend. przed opanowaniem ich przez Japończyków, następnie jednak Japończycy urządzenia te uruchomili.

Londyn, czwartek, dnia 24.VIII.44r. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski.

Francja : Dwa największe miasta Francji, Paryż i Marsylia zostały oswobodzone. Szczegóły o oswobodzeniu Paryża podaje kom. gen. Koeniga. W sobotę, dnia 19 b.m. rano kierownictwo oporu podziemnego we Francji i Komitet Wyzwolenia Narodowego na Paryż wydały w porozumieniu z tymczasowym rządem republiki franc. odezwę, wzywającą do powstania w Paryżu i okolicach. Do walki przystąpiło 50.000 żołnierzy uzbrojonych armii krajowej, którym dopomagały setki tysięcy nieuzbrojonych patriotów. Policja franc. przeszła na stronę powstańców. We wtorek dnia 22.VIII.br. po czterech dniach walk nieprzyjaciel został wszędzie pokonany. Zwolennicy Vichy zbiegli, o ile nie zostali na miejscu pojmani. W toku walk oddz. SS. używały wozów pancer. i karab. maszyn. przeciw ludności cywilnej. Kolejarze zrywali tory, a nawet kładli się na szynach, by uniemożliwić odjazd niem. pociągów.- Cały świat święci oswobodzenie Paryża. Dziś w Londynie wyswobodzenie Paryża będzie uczczone biciem w dzwony w katedrze św. Pawła i opactwa westminsterskiego. Min. Eden, przemawiając wczoraj na obiedzie, wydanym na cześć franc. komisarza dla spraw zagr. Massigly oświadczył, że wiadomość o zwolnieniu Paryża poruszyła do głębi serca we wszystkich narodach zjednoczonych. Losy Francji i Anglii są nierozłącznie związane i oba kraje będą ściśle współpracowały w okresie pokoju, jak to czyniły w czasie wojny. Odpowiadając Massigly oświadczył, że po czterech latach bezprzykładnych cierpień Paryż został wyswobodzony rękami swych synów.- Amb. USA w Londynie Winant oświadczył, iż jest rzeczą sprawiedliwą i stosowną, xxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxx że paryżanie sami wyswobodzili swe miasto.-

"News Chronicle" stwierdza : " Fakt, iż stolica Francji została oswobodzona przez samych Francuzów wywołuje zadowolenie nietylko wśród Francuzów, ale również wśród sojuszników".-

W Kanadzie Quebec i Montreal są całe udekorowane sztandarami trójkolorowymi.- W reportażu dźwiękowym nadano z płyty sławne przemówienie prem.Churchilla, wygłoszone cztery lata temu po kapitulacji Francji, zaczynające się od pamiętnych słów : " Mam b.złe wiadomości do zakomunikowania". W dalszym ciągu przemówienia premier stwierdził, że jakikolwiek będzie los Francji, Anglia pozostanie jej wierna. Staliśmy się jedynymi obrońcami wolności, którzy jeszcze są uzbrojeni. Naszym wyłącznym zadaniem stało się bronienie sprawy całego świata. Uczynimy wszystko, co w naszej mocy, by okazać się godnymi tego zadania. Będziemy bronili naszej wyspy, korzystając z pomocy całego Bryt.Imperium. Jestem pewny, że koniec będzie dobry".-

W płn.Francji oddz.ameryk. dotarły do Melun i Corbeil nad Sekwaną na połud.od Paryża, oraz posunęły się o 38 km. na płn.wsch.od Paryża aż po miejscowość Meaux n/Marną, oraz zajęły Montargis o 100 km.na połud.wsch.od Paryża. Oddz.ameryk.dotarły do Troyes o 150 km. na połud.wsch.od Paryża. Na płn.zach.od Mantes oddz.ameryk. zajęły Evreux i posunęły się o 10 km.dalej. Tylne straże niem. nie stawiają do tej pory na tym odcinku poważniejszego oporu. Niemcy znajdują się w ten sposób znowu w worku, dług.ok.30 km. między oddz.kanad. i bryt. z jednej strony, a ameryk. z drugiej. Samoloty ameryk. rozrzuciły między znajdujących się tu niedobitków VII-ej armii niem. 2.000.000 ulotek z wezwaniem do kapitulacji. Śred.bombowce sojusz. bombardowały wczoraj niem.barki i promy na Sekwanie. Sytuacja Niemców na tym odcinku jest uważana za beznadziejną.-

W połud.Francji Marsylia została oswobodzona wczoraj o świcie przez 2-gą dywizję pancer.franc. pod gen.Leclair. Ludzie na ulicach szaleli i płakali z radości. Życie powraca już do normalnego trybu.-
W Tulonie toczą się gwałtowne walki ze sfanatyzowaną załogą hitlerowską, broniącą się w porcie.-

Na płn.od Marsylii oddz.sojusz. zajęły Salon / 48km. na płn.zach./, Lauris / 45 km na połud.wsch./, Digne / na wsch.od rzeki Durance nad jej dopływem Bleonne/ Sisteron / nad średnim biegiem Durance/ i Gap /40km. na płn.wsch. od Sisteron/. Grenoble zostało oswobodzone przez oddz.amerjk., które w ten sposób przebyły od wybrzeża 200 km. w ciągu 10-ciu dni. Posuwają się one obecnie w kier.na Lyon. Oczekuje się, że niebawem nawiążą tu łączność z oddz.Sojusz.-
Kwatera gen.Koeniga donosi, że w czasie walk w Sabaudii franctarmia kraj. wzięła do niewoli 3300 Niemców, w tym 1800 przy zdobyciu Annacy. Niemcy stracili nadto 465 zabitych. Na Wybrzeżu Złotym żadarmeria franc.przyłączyła się do F.F.I. Prawie cały departament Ardeche jest opanowany przez powstańców.-

Front śródz.: Na wybrzeżu adriatyckim oddz.polskie i włoskie opanowały dolny bieg rzeki Metaura na dług.20-tu km.- Artyleria niem. ostrzeliwuje Florencję.- Gen.Alexander wydał proklamację do patriotów włoskich, donoszącą o wielkich ruchach niem. wojsk okup. we Włoszech, oraz o prawdopodobieństwie prób ratowania się oddz.niem. we Francji ucieczką do Włoch. W związku z tym patrioci włoscy mają przeszkadzać niem.próbom ucieczki i przy każdej sposobności Niemców atakować.-

Grecja : Prem.Churchill odbył we Włoszech konferencje z prem.greckim Papandreu, w czasie której zostało osiągnięte zupełne porozumienie.-

Rumunia : Wczoraj wieczorem król Michał rumuński wydał proklamację, w której oświadczył, że Rumunia przyjmuje ros.warunki rozejmu i przystępuje do aljantów. Proklamacja podkreśla, że narody zjednoczone zagwarantowały Rumunii jej niepodległość. Sojusz z Niemcami zostaje zerwany. Dyktat Wiedeński, którym Rumunia została zmuszona do odstąpienia Węgrom części Siedmiogrodu zostaje uznany za nieważny.-
Zostały ogłoszone dwa dekrety królewskie. Pierwszy przewiduje amnestię dla wszystkich, skazanych za przestępstwa polityczne po roku 1939, z wyjątkiem

morderstw. Drugi zarządza natychmiastowe rozwiązanie wszystkich obozów koncentracyjnych i wypuszczenie na wolność wszystkich tam osadzonych. Został utworzony nowy rząd pod przewodnictwem generała /nazwisko niezrozumiałe/, będącego osobistością bezpartyjną. W skład rządu wchodzą przedstawiciele wszystkich partyj, m.in. przywódca liberałów Bratianu, oraz przywódca stronnictwa chłopskiego Maniu. Gen. Antonescu, który od 4-ch lat odgrywał rolę rumuńskiego Führera zniknął z widowni.- Nowy premier oświadczył, że za rządem stoi cały naród. Stan wojny między Rumunią a W.Brytanią, USA. i Rosją skończył się. Wojna ta była zresztą przegrana od samego początku. [illegible] Rumunia wypowie bezlitosną walkę każdemu, kto będzie próbował jej przeszkadzać w zerwaniu z Niemcami.-
Ze strony Waszyngtonu, Londynu i Moskwy brak jeszcze oficjalnej reakcji na ostatnią decyzję rumuńską. Wiadomo jednak, że warunki ros. zostały zaaprobowane przez sojuszników Rosji i prem. Churchill określił je jako wielkoduszne.-
Dzisiejsza audycja niem.radiostacji Transocean daje do zrozumienia, że Niemcy zamierzają powołać powolny sobie rząd rumuński. Reportaż dźwiękowy, podając wiadomość o kapitulacji Rumunii, stwierdza, że jeszcze jeden hitlerowski szakal porzucił swego pana. W dalszym ciągu audycji przeprowadza się jednak rozróżnienie między reakcyjną kliką, która do ostatka Rumunią rządziła, a ogromną większością narodu, która była tym rządom przeciwna. Wszystkie postępowe elementy w Rumunii, zwłaszcza wśród inteligencji były zawsze anglofilskie.-

<u>Bułgaria :</u> Dalsze obrady parlamentu nad zagadnieniami polityki zagr. Przewiduje się ważkie decyzje.-

<u>Rosja :</u> Spec.rozkazy Stalina doniosły, że armia ros., walcząca na połud. od Jassów, zajęła wczoraj Akerman i Bendery. Oswobodzono tutaj ogółem

150 miejscowości. Oddz.ros. są już o niewiele km.oddalone od ostat.linii kolej. w rej.Kiszeniowa, która pozostała do odwrotu. Od ujścia Dunaju Rosjanie są oddaleni już o niecałe 60 km. Lotn.ros. wykonało ponowny nalot na Sulina i Konstancę.-
W rozkazie spec.Stalin doniósł o zajęciu ośrodka produkcji lotn.Dębica. Oddz.ros. znajdują się już o 100 km.od Krakowa.-
Na wsch.od Pragi odparto kontrataki niem. Na płn.wsch.od Warszawy uwolniono 80 miejscowości.-
Na odcinku Rygi poprawa pozycji ros.-
Zostały ujawnione szczegóły pomocy, dostarczanej Rosji od 3-ch lat przez Zatokę Perską. Jej organizacja wchodziła w kompetencje dztwa okręgu Persji i Iraku. Od początku wojny dostarczono tą drogą Rosji 3.750.000 ton materiału wojennego. Jest to prawie połowa wszystkich dostaw wojennych jakie Rosja od sojuszników otrzymała. W lipcu dostarczono jej ok.300.000 ton. Wśród dostarczonego sprzętu były tysiące samolotów i wozów pancernych. Przy obsłudze transportów, uczestniczyły oddz.bryt., ameryk., hinduskie, polskie i ros.-
<u>Wojna lotnicza</u> . Wczoraj w ciągu dnia ponad 500 ciężkich bombowców ameryk. z Włoch wykonało drugi pod rząd nalot na rejon Wiednia. Ponadto atakowano objekty w płn. Włoszech.- Wczoraj poraz pierwszy od początku czerwca pojawił się nad Anglią niem.samolot. Został on zestrzelony.- Bryt.min.lotn.ujawniło szczegóły w sprawie nowych bomb zapalających, używanych przez RAF. Ważą one 30 funtów i są zrzucane na spadochronach. Przed uderzeniem na ziemię wybuchają płomieniem dług.15 stóp, t.zn.trzy razy dłuższym od samego pocisku. Bomby stosowano z wielkim skutkiem w czasie ostat.nalotów na Bremę, Monachium i Stuttgart.- As lotn.ang., komandor Johnny Johnston zestrzelił wczoraj dwa dalsze samoloty niem., podwyższając w ten sposób swój rekord do 37 samolotów zestrzelonych.-

Z komentarza do komunikatu

Ostatnia doba przyniosła taką powódź dobrych wiadomości, że niewiadomo, której przypisać większe znaczenie. Prawie cały komentarz poświęcony jest uwolnieniu Paryża. Komentator podkreślał charakterystyczny fakt, że Niemcy do tej pory nie donieśli o upadku Paryża. Bitwę pod Falaise przedstawiają w dalszym ciągu, jako swój sukces. Wydaje się niezbyt odległa chwila, gdy resztki niem.VII-ej armii, które się wymknęły z pod Falaise dostaną się w nowy potrzask.
Nader charakterystyczny był ostatni komentarz gen. Ditmara, którego sprawozdania zazwyczaj odznaczają się trzeźwą i zrównoważoną oceną.-
W jego przemówieniu mieściła się dorozumiana krytyka niem. dztwa. Oświadczył on, że ameryk. manewr oskrzydlającego zdobyciu St.Lo był oczywisty i do przewidzenia.1/ ~~Dalszy odwrót nad Sekwanę był~~ nieuniknionym skutkiem decyzji uporczywego przeciągania oporu pod Flers i Falaise. Gen. Ditmar zapomniał jednak dodać, że równie złowrogie w skutkach okazały się niem. kontrataki pod Mortain, w których Niemcy stracili gros swoich sił pancernych.- Przestrzeń między siłami ameryk., postępującymi od Riviery z jednej strony, a od pn. Francji z drugiej wynosi jeszcze 200 mil ang. Jest nader nieprawdopodobne, by Niemcy posiadali wystarczające siły, by przeszkodzić połączeniu się obu armij ameryk.-
Kapitulacja Rumunii stanowi śmiertelny cios dla niem. pozycji na Bałkanach. Mimo jej ogromnego znaczenia moralnego skutki wojskowe mogą być jeszcze większe. Pominąwszy już utratę rumuńskich złóż naftowych, przed armią niem., która jeszcze w Rumunii pozostała, otwierają się dalsze trudności, gdyż być może, będzie musiała teraz walczyć równocześnie na dwa fronty przeciw Rumunii i Rosji. Nie jestem jednak w stanie oce-

1/ Rozpaczliwa sytuacja przed Sekwaną jest

ocenić możliwości wojskowych tego naszego najmniejszego sojusznika.-

Londyn, dnia 24.VIII.44r. <u>Z audycji porannej polskiej.</u>

Radiostacja warszawska "Błyskawica" doniosła przedwczoraj: na Tłomackiem zniszczono jeden niem.czołg, a dwa dalsze typu "Goliat" rozbrojono, zdobywając w ten sposób 50 kg. materiału wybuchowego. Artyleria niem. zmusiła nas do opuszczenia Politechniki. Na Starym Mieście nie został ani jeden cały dom. Sto Niemców wzięto do niewoli, 50 zabito. Na ulicy Piusa zajęliśmy podstację telefoniczną.- Kom. AK z dn.23 b.m. donosi Stare Miasto zniszczone przez Niemców. Utraciliśmy gmach arsenału, natomiast odzyskaliśmy Politechnikę przy użyciu miotaczy płomieni. 3 czołgi niem. zostały zniszczone. Ataki na Leszno zostały odparte. Z Pragi Niemcy ewakuują sprzęt.- Radiostacja "Błyskawica" nadaje na fali 34 mtr. audycje w języku polskim o godz.9.45, 10.45 i 14.30, w języku ang. o godz.10.15 i 22.30.- Bryt.związki zawod. i partia pracy wydały wspólne oświadczenie z wyrazami hołdu dla obrońców Warszawy i podkreśleniem, że jej obrońcy w całej pełni dokumentują prawo Polski do odzyskania należnego jej miejsca we wspólnocie pełnoprawnych suwerennych narodów. W otwartym liście do redakcji "Daily Telegraph" biskup anglikański, w którego kompetencję wchodzi działalność kościołów ang. w Europie wsch. wzywa do modłów na intencję Polski i obrońców Warszawy, przypominając dług wdzięczności, jaki ma Anglia wobec Polski za pomoc Polaków w bronieniu Brytanii.-

Londyn, dnia 25.VIII.44r., [illegible]
[illegible] i front.europ.

Francja : W Paryżu sytuacja nie jest jeszcze całkiem wyjaśniona. Walki jeszcze trwają. Wczoraj wieczorem 2-ga dywizja franc.pancer. wkroczyła na Plac Iele de la Cite, gdzie została powitana przez radę miejską i przedstawicieli ruchu oporu w prefekturze Sekwany. Oddz.2-ej dywizji połączyły się jednak z oddz.powstańców i większą część miasta opanowały. Garnizon niem. złamał jednak warunki rozejmu i w ciągu nocy ub. w szeregu dzielnic trwały walki, zwłaszcza ulicami poszczególni żołnierze niem. strzelali z dachów, jako strzelcy z zasadzki. Przeważna część oddz.franc. biwakuje pod Versalem i Porte d'Orleans.
W związku z uwolnieniem Paryża król Jerzy VI wysłał do gen.de Gaulle depeszę gratulacyjną, w której stwierdza, że tak samo dzieli obecnie uczucie radości Francuzów z powodu odzyskania Paryża, jak współczuł im cztery lata temu, gdy Paryż został okup.- Depeszę podobnej treści wysłał prez.Roosevelt.-
Min. Eden wygłosił przez radio w języku franc.przemówienie do Francuzów. Podkreślił w niej wyswobodzenie stolicy przez franc.armię kraj., złożył hołd niezłomnemu duchowi Francji, oraz gen.de Gaulle, który nigdy nie stracił wiary w wielkość swego kraju. Czekają nas jeszcze dalsze wysiłki w celu zupełnego zniszczenia niem.potęgi militarnej i hitlerowskiego reżimu. Wyswobodzenie Paryża jest ukoronowaniem wielkiego zwycięstwa na płn.zach.Francji. Niebawem cała Francja będzie wyzwolona i gotowa do zajęcia właściwego jej miejsca między wielkimi mocarstwami Europy i Świata. " Entente Cordiale " nabiera nowej treści. Pragniemy, by utrzymała się nazawsze.
Postępy oddz. kanad., bryt., polskich, belgijskich i holend. wzdłuż wybrzeża są szybkie. Rzeka Touques została sforsowana i oddz.kanad. posunęły się już o 25 km. od rzeki. Wg.ostat.doniesień sojusznicy już dotarli do miejscowości Quillebeuf u ujścia Sekwany na jej lewym brzegu. Inne oddz. walczą w pobliżu Elbeuf / 20 km. na płd.od Rouen nad lewym brzegiem Sekwany/. Liczne statki niem. próbują się ratować z Boulogne do Havru. RAF. szereg jednostek zatopiła bądź uszkodziła.-

Książę Bernard holend.dziedzic oddz.holend., walczące u boku I-ej armii kanad.-
Koresp.radia bryt.Guillard donosi, że ponownie powstaje pierścień dokoła VII-ej armii niem. Znajduje się ona w czworokącie, którego płn.bok tworzy wybrzeże, zachod. oddz.bryt.i kanad., posuwające się z Trouville przez Lisieux, połud. oddz.ameryk., [illegible] które dotarły do Sekwany, a wschod. sama Sekwana, której lewym brzegiem również postępują Amerykanie w kier.do ujścia. Jedynie płn.wschod.narożnik jest jeszcze wolny. Niemców czeka tutaj przeprawa przez Sekwanę, na której niema już ani jednego mostu. Do dnia wczorajszego wyglądało na to, że Niemcy zamierzają stawić opór na wsch.od Lisieux, gdzie skoncentrowali swe siły. Teraz jest widoczna, że starają się wycofać póki pora i wyratować co się da. Straże tylne stawiają silny opór, używając przeciwpancernych dział 88 mm., jako dział polowych. W ciągu dnia kryją się po lasach wzdłuż brzegu Sekwany, a nocą próbują się przeprawiać na barkach i promach.-
Inny koresp., Allen Melkville donosi o ożywionej działalności lotn.taktycznego nad dolnym biegiem Sekwany. Jak dotąd, odwrót niem. odbywa się w pełnym ładzie i jest dobrze zorganizowany. Lotn.obserwuje szczególnie odcinek od Rouen do ujścia. Wszystkie cztery mosty na tym odcinku zniszczone. Przed wojną działało tu 11 promów, obecnie nieczynnych. Wczoraj na jednym tylko odcinku naliczono w ciągu dnia 30 barek. Lotn.ich nie atakowało, gdyż większy jest pożytek ze zniszczenia barek z żołnierzami, niż próżnych. Brak dalszych szczegółów o akcji oddz.ameryk. III-ej armii gen.Pattona, której oddz. ostatnio posuwały się w kier.Montargis.-
Na połud.Francji oddz.powstańców opanowały nad Rodanem St.Etienne i Lyon, w Alpach w pobliżu Szwajcarii Chambery, Bordeaux przez oddz.alpejskie i franc.armię kraj. Wg.ostat.doniesień sojusz.dotarli już do granicy szwajcarskiej pod Genewą.-

w Tulonie w dalszym ciągu gwałtowne walki. Niemcy zażądali na dwie godz.przerwy na pertraktacje i wydelegowali generała w celu omówienia z generałem sprawy warunków kapitulacji. Rokowania się rozbiły i walkę wznowiono.- Z Berna szwajcarskiego donoszą, że Petain i Laval udali się z Belfortu do Niemiec, gdyż sytuacja w Belforcie już była zbyt krytyczna.-

Szwecja : Rząd zerwał stosunki z rządem w Vichy. Od dzisiejszego czasu bawił już w Sztokholmie przedstawiciel franc.rządu tymczasowego, a przy rządzie franc. w Algierze przebywał delegat Szwecji.-

Hiszpania : Amb.Vichy w Hiszpanii, Pietri oświadczył min.spraw zagr. w Hiszpanii, że uważa swą misję za zakończoną.-

Rumunia : Radiostacja moskiewska przytoczyła wczoraj urzęd.deklarację komisariatu spraw zagr., potwierdzającą ponownie, iż Rosja nie ma do Rumunii żadnych pretensji terytorialnych i nie zamierza się wtrącać do jej spraw wewnętrz., ani zmieniać jej struktury społecznej. Rosja zgodzi się na zawieszenie broni z Rumunią, jeśli Rumunia dopomoże jej w wypędzeniu Niemców z kraju. Rosja ze swej strony dopomoże Rumunii w walce z Niemcami, jak również w walce z Węgrami o wyswobodzenie Siedmiogrodu. Tylko przez zlikwidowanie niem.okupacji może się Rumunia wycofać z wojny.-

Radiostacja bukaresztańska donosi, że proklamacja Króla Michała została w całym kraju entuzjastycznie przyjęta i przed pałacem królewskim w Bukareszcie odbywają się wielkie manifestacje.- Połączenia telefonicz.z Budapesztem i Berlinem przerwane w Moskwie Winterton donosi, że zaczęły się już walki między oddz.rumuńskimi a niem.-

Koresp.dyplomat.cz."News Chronicle" Edward Montgomery charakteryzuje rozwój sytuacji w Rumunii. Polityk Hitlera zmierza od początku do opanowania Europy Środkowej i połud. Dlatego zaczął od aneksji Austrii i Czechosłowacji, a następnie podporządkował sobie Węgry, Bułgarię i Rumunię. Jego dążenie było -

wyrazem odwiecznego niem. "Drang nach Osten", i zmierzało do użycia Bałkanów za odskocznię na Bliski Wschód. Celem Niemców było dotrzeć do Iranu i Iraku, opanować tamt. źródła naftowe i w Zatoce Perskiej spotkać się z Japończykami, poczym oba mocarstwa podzieliłyby się władzą nad światem. Zwycięstwa aljantów pod Stalingradem i El-Alamein unicestwiły te światowładcze zamiary. Od tej chwili Hitler przeszedł do defensywy. Węgry, Bułgaria i Rumunia miały być buforem zarówno przeciw Rosji, jak i przeciw ofensywie aljanckiej od Morza Śródz. Teraz upadek Rumunii jest równoznaczny z wyrwaniem kamienia węgielnego, na którym się opierała cała struktura bałkańska Hitlera. Bułgaria stała się w następstwie zupełnie izolowana. Nie ma ona przed sobą żadnego wyboru. Węgry mogłyby jeszcze trzymać się Niemiec, gdyby te ostatnie posiadały wystarczającą siłę na obsadzenie terytorium węgierskiego, co jednak jest nader nieprawdopodobne. Nad Węgrami wisi obecnie groza ofensywy sojusz. przez Rumunię. W razie kapitulacji Węgier sytuacja zmieni się radykalnie. Za jednym zamachem bitwa o Prusy przekształci się w bitwę o Rzeszę. Walki przeniosą się z pod Jasa pod Wiedeń. Siły sojusz. będą mogły posuwając się wzdłuż Dunaju dotrzeć pod Wiedeń i atakując z pod bramy między zbiegającymi Alpami a Karpatami dotrzeć do Monachium, zanim inne armie sojusz. wkroczą do Berlina.-

Koresp. radia bryt. w Moskwie Winterton podkreśla, że z chwilą przemaszerowania armii czerwonej przez Rumunię, której utrzymanie przekracza możliwości niem. armii, Rosja będzie mogła nawiązać łączność z gen. Tito, czego skutki mogą być nieobliczalne.-

Bałkany : Jeden z koresp. zagr. radia bryt. charakteryzuje ogólnie sytuację na Bałkanach. Satelici bałkańscy niewątpliwie oddawna liczyli się z klęską Niemiec, nie przypuszczali jednak, że nastąpi tak szybko. Liczyli na przeciąganie się walk i w związku z tym na wytargowanie lepszych warunków pokoju. Ostat. trzy tygodnie przyniosły pod tym względem znaczne wytrzeźwienie.

Ujawniło się w Bułgarii. Oprócz znanej deklaracji premiera należy podkreślić przyznanie min. spraw. zagr., iż wojna z aljantami była wielkim błędem, następnie wzrost wpływów polityków, sprzyjających Anglii i wreszcie coraz częstsze pogłoski o zmianach rządu. Na Węgrzech dwa tygodnie temu wystąpili z rządu trzej ministrowie, najsilniej związani z Niemcami, między nimi minister spraw wewn., który rozpoczął represje przeciw Żydom. Pisma stwierdzają coraz częściej konieczność zerwania z iluzjami i spojrzenia faktom w oczy. ~~Coraz częściej przytacza się [illegible] o działaniach woj.~~-

Węgry : Nakazano rozwiązania wszystkich partyj polityczn., których majątek przypadnie państwu, oraz zaprzestania wszelkiej działalności politycznej. Ponieważ działalność tego rodzaju mogła rozwijać tylko prohitlerowska partia rządowa, przeto w w pierwszym rzędzie ją to zarządzenie dotyka.- Volksdeutsche węgierscy tworzą bez aprobaty rządu własne formacje zbrojne.-

Bułgaria : Z Ankary donoszą, że tamt. poseł bułgarski zwrócił się za pośrednictwem amb. ang. do aljantów z propozycją zerwania stosunków z Niemcami. Radio Ankara oznajmiło wczoraj, że wkroczenie Bułgarii w ślady Rumunii jest już tylko kwestią dni.-

Rosja : II-ga i III-cia armia ukraińska, walcząca na froncie rumuńskim, tworzą teraz jedną całość.- Na połud. i połud. zach. od Jass przekroczyły one Seret. Zdobyły one cztery miasta, m.in. Kiszeniów i Bacau, oraz jedno, oddalone tylko o 50 mil ang. od Gałacza.- Na wsch. od Akermanu Rosjanie otoczyli formacje niem. i wzięli 15.000 Niemców do niewoli.-

W ciągu ostat. 5-ciu dni Rosjanie wzięli w Rumunii 47.000 jeńców.-
Pod Pragą odparto kontrataki niem. Na płn. wsch. od Warszawy dalsze [illegible] postępy ros.-
Na zach. od Rygi odparto niem. kontrataki.-
Lotn. sowiec. zatopiło pod Kłajpedą jeden transportowiec niem. i jedną łódź podwodn.- W czasie nalotu w nocy ze środy na czwartek na Tylżę wybuchły wiel-

kie pozycje.–

Wojska polskie : Kom.franc. przytacza ostat.depeszę gen.Bora i donosi, że do Warszawy przybyły od południa posiłki armii kraj. z prowincji.–

Wojna powietrzna : Lotn. strategicz.USA. wykonało wczoraj największy nalot dzienny na Europę. 1300 ciężkich bombowców zaatakowało z baz bryt. cztery fabryki benzyny syntetycznej w Niemczech, zakłady lotn. pod Brunszwikiem, lotniska pod Hannowerem i Zelsarem oraz Merseburgiem. Sześćset samolotów amerykańskich z baz włoskich równocześnie zaatakowało rafinerie nafty w Pardubicach i Moście w Czechosłowacji, oraz lotniska w Kolinie i w Pardubicach. W walkach zestrzelono 12 samolot. npl., na lotniskach 14. Straty własne 25 bombowców i 5 myśliwców.–

Finlandia : Prasa i radio poświęcają dużo uwagi decyzji Rumunii. Rzecznik fin.spraw zagr. oświadczył, że to wydarzenie wywrze wpływ na postawę Finlandii. Jeden z dzienników fińskich zaznacza, że oczy wszystkich Finów są zwrócone na prezydenta państwa i rządu.–Ze Sztokholmu donoszą, że jakoby Finlandia nawiązała kontakt z Rosją.–

Front środz.: Na lądzie bez zmian.– Lotnictwo atakowało mosty w płn. Włoszech oraz obiekty kolej. w Jugosławii i Grecji.–

Jugosławia : Samoloty sojusz. przewiozły z Jugosławii do Włoch 900 rannych z oddz.gen.Tito. Do tej pory przewiozły one ogółem 8000 rannych.–
W zach.Bośni oddz.gen.Tito zmusiły do odwrotu kolumnę niem., zabijając 170-ciu Niemców.–

Anglia : Uchylono zakaz przebywania na wybrzeżach połud. i wsch. Anglii, wydany przed inwazją. Od tej chwili przebywający na plażach będą podlegali tylko pewnym ograniczeniom, jak np. zakaz fotografowania i używania lornetek.–

Londyn, dnia 25.VIII.44r. z audycji porannej polskiej.

Przywódcy/ameryk. związków robotn., liczących 14.000.000 członków, wysłali odezwę do robotników Warszawy. Odezwa jest podpisana przez przewodniczącego, W. Watta. Żaden z narodów świata, przywiązanych do wolności, nie może przejść obojętnie obok walk o Warszawę. Odezwa wylicza dawne walki Warszawy o wolność, aż po wrzesień 1939 r., gdy Warszawa broniła siebie i świata. Obecna walka została podjęta w porozumieniu z rządem polskim, złożonym w większości z przedstawicieli chłopów i robotników. Jedno jest pewne ; nie możemy pozwolić na to, by Warszawa zginęła z braku amunicji. Dzisiaj, gdy oswobodzono Rzym, gdy sojusznicy stoją u bram Paryża, gdy Tokio jest bombardowane, dostawa amunicji nie może stanowić zasadniczej przeszkody. Chcielibyśmy wam powiedzieć, że jesteśmy z duchem z wami. Życzymy wam, abyście jarzmo tyranii szybko złamali. Wytrwajcie.-
Londyński " Evening Standard" podkreśla, że już przeszło 24 dni Polacy w Warszawie wytrzymali w walce. Lotnicy bryt. przybywają z pomocą. W tej chwili, gdy klęski Niemiec przyśpieszają ich koniec, niewolno nam pozostawić Warszawy jej własnemu losowi. Tak Londyn jak i Moskwa wzywali do powstania. Powstańcy usłuchali wezwania, nie wdając się w kalkulacje.-
Socjalistyczny "Daily Herald" przytacza odezwę PPS. do robotników ang.- Depesza gen. Bora z dn. 23 b.m. donosi o dalszych walkach w Starym Mieście. W rejonach ul. Wspólnej i Ma[illegible]kowskiego odzyskano gmach główny Politechniki i gmach Ma[illegible]cowskiego /?/
Radiostacja "Błyskawica" donosiła w środę ; " Armia krajowa przeprowadziła działania zaczepne przeciw kompleksowi budynków policji niem., stanowiącemu npl. ośrodek oporu na Krakowskim Przedmieściu. Uwolniono przytym uwięzionych przez Niemców 8-miu księży i 50 osób z pośród ludności cywilnej. Trzydziestu Niemców zabito, 60-ciu wzięto do niewoli, ponadto zdobyto amunicję. Niemcy podpalili kościół Św. Krzyża, gdzie są przechowywane serca Chopena i Reymonta.-

Spec.koresp. "Evening Standard" na froncie włoskim donosi o walkach II-go korpusu polskiego we Włoszech, zwanego "korpusem duchów", gdyż wg. Niemców został w całości wybity pod Cassino. Po przejęciu od Kanadyjczyków odcinka pod Ortona Polacy przebyli 250 km i w ciągu 2-ch miesięcy wzięli do niewoli 3049 Niemców, oraz zdobyli 200 dział ciężkich, oraz wiele innych. Korpus przebył wiele walk, z których najważniejszą była bitwa, zakończona zdobyciem Ancony.-

Sprawozdawca wojsk. "Daily Telegraph" analizuje sytuację w Rumunii i na Węgrzech. Na froncie ros. Rumuni trzymali IV-tą i III-cią armię, które obie liczyły 20-cie dywizyj. Między Morzem Czarnym a Bukaresztem ugrupowanie poszczególnych armij, licząc od południa, przedstawia się następująco: rumuńska III-cia armia, niem. VI-ta armia, niem. VIII-ma armia i rumuńska IV-ta armia. Węgrzy trzymają 20-cie dywizyj wzdłuż Karpat aż po rejon na połud. od Jass. W skład VI-ej i VIII-ej armii niem. wchodzi 21 dywizyj piech. i 2 pancerne. Ich sytuacja jest krytyczna. Nie utrzymają obecnej linii frontu, a będą szczęśliwe, jeśli im się uda wycofać.-

Londyn, dnia 26.VIII.44r. sobota. Kom. ang. poranny.
Serwis zamorski i franc. europ.

Francja : Wczoraj niem. komendant załogi Paryża podpisał w gmachu dworca kolej. Montparnasse warunki kapitulacji, przedstawione mu przez dowódcę II-ej franc. dywizji pancer., gen. Leclaira, oraz dowódcę paryskich oddz. franc. armii kraj. Warunki przewidują m.in., że Niemcy mają wydać cały sprzęt wojenny w stanie nieuszkodzonym i że od tej pory każdy żołnierz niem., walczący dalej w Paryżu będzie traktowany jako partyzant, nie korzystający z praw kombatanta. Przedstawiciel dztwa franc. złożył gratulacje franc. armii kraj. z powodu jej świetnej walki w ciągu 5-ciu dni powstania w Paryżu i oświadczył, że spotka ją zaszczyt przyjęcia w skład sławnych dywizyj pancer. gen. USA. Pattona i gen. Leclaire.-
Koresp. opisują ostatnie wypadki w Paryżu. Szczególnie zacięte walki toczyły się dokoła ogrodów luxemburskich i w dzielnicy Quartier Latin, gdzie weterani z poprzed. wojny światowej obok wyrostków atakowali barykady niem., mając tylko doryweczo pozbieraną broń, a nieraz nawet z gołymi pięściami. Paryż przedstawiał wogóle widok fantastyczny. Na ulicach tańczono, podczas, gdy równocześnie z dachów strzelali żołnierze niem. O kilkadziesiąt kroków od wkraczających tryumfalnie oddz. sojusz. rozgrywała się jeszcze wymiana strzałów między walczącymi.-
Gen. de Gaulle przybył wczoraj wieczorem do Paryża. Entuzjazm ludności nie miał granic. W przemówieniu, wygłoszonym przez radio generał podkreślił, że nie wystarczy wyrzucić Niemcow z Francji. Nie spoczniemy dopóki nie wkroczymy na terytorium npl. Francja jest wielkim narodem, który wróci na należne mu stanowisko. Francja dość wycierpiała od Niemców i musi uczynić wszystko, by zapobiec ponownej agresji niem.
Na południe od dolnej Sekwany pierścień dokoła uchodzących oddz. niem. w dalszym ciągu się zaciśnia. Niemcy poraz pierwszy rzucili do ochrony swych oddz. większą ilość samolotów. Czterdzieści jeden z pośród nich zostało zestrzelonych. Sto czołgów wewnątrz worka zniszczono. Niemcy próbują już przeprawiać się przez Sekwanę w porze dziennej.-

Przy tych próbach zatopiono Niemcom 50 barek.-
Oddz.sojusz., posuwające się wzdłuż wybrzeża morskiego, zajęły Honfleur i posunęły się już poza tę miejscowość. Oddz.kanad.sforsowały rzekę Risle na całym biegu.-Oddz. ameryk., walczące na południe od Paryża zajęły miejscowość Elbeuf nad Sekwaną i posunęły się o 10 km.dalej, zagrażając w ten sposób zajęciem Rouen.- Na połud.od Paryża oddz. ameryk. sforsowały Sekwanę między Paryżem a Fontainebleau oraz dotarły do Troyes. Załoga niem., która wciąż jeszcze broni się w Brest została zaatakowana z lądu, morza i powietrza, przyczym w bombardowaniu z morza uczestniczyły również pancerniki.-
Na połud.Francji wyswobodzono na Rivierze Cannes, Antibês i Grasse. W Tulonie wciąż walki.-
Oddz.sojusz. posuwają się na Arres i Tarascon.-
Koresp.donoszą, że do tej pory wzięto w połud. Francji 30.000 jeńców.-
Lotn.ang.zapaliło pod Bordeaux dwa kontrtorpedowce niem, które próbowały ratować się ucieczką.-
Wg.nieoficjalnych obliczeń Niemcy stracili dotąd w całej Francji przeszło 250.000 jeńców, w tej liczbie 11 generałów, z których jeden został wzięty do niewoli przez oddz.polskie.-
Wczoraj w Londynie min.Eden w imieniu W.Brytanii podpisał z franc.komisarzem dla spraw zagr.Massiglim układ w sprawie organizacji administracji na wyzwolonych terenach franc. Układ analogicznej treści z USA. podpisali gen.Eisenhover i gen.Koenig.
Układ przewiduje, że strefy, objęte działaniami woj podlegają naczelnemu dowódcy wojsk sojusz., który rozgranicza zakres kompetencji między władzami wojsk., a miejscowymi cywilnymi, działając w porozumieniu z tymi ostatnimi. Na strefach nie objętych działaniami woj., zarząd wykonywa administracja z ramienia tymczas.rządu franc. -
Front śródz.: Na odcinku central. oddz.sojusz. zbliżyły się na 16 km. do "Linii Gotyckiej" i zajęły miejscowość Aqualonia.- Na odcinku adriatyckim oddz polskie zajęły port Madonna di Forte.-
W nocy z czwartku na piątek lotn.sojusz.atakowało dworzec towar. w Bolonii.-

Wojna lotnicza : Ub.nocy silna eskadra RAF. atakowała Niemcy, w pierwszym rzędzie Russelheim między Moguncją a Frankfurtem n/Menem. Miejscowość ta była ostatnio atakowana dwa tygodnie temu. Ponadto wykonano nalot na baterie przybrzeżne pod Brest, a "Moskity" atakowały Berlin.- Wczoraj w ciągu dnia ponad 1300 ciężkich bombowców ameryk.atakowało cztery fabryki ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ lotnicze, trzy lotniska, fabrykę benzyny syntetycznej w Niemczech, ponadto ośrodek fabrykacji "bomb latających" w Peenemünde i ośrodek doświadczalny lotn. w Koechlin. Straty własne 17 ciężkich bombowców i 7 myśliwców, straty npl. 11 samolotów, zniszczonych w powietrzu i 40 zniszczonych na ziemi.-

Rumunia : Wojska rumuńskie walczą z Niemcami. Bukareszt oczyszczony od Niemców, walczą jeszcze tylko izolowane grupki. Cztery tysiące wzięto do niewoli. Rząd ogłosił wczoraj, że początkowo zgodził się na to, by Niemcy mogli swobodnie swe wojska wycofać. Niemcy próbowali jednak rozbrajać oddz.rumuńskie, a lotn.niem. atakowało Bukareszt, starając się zwłaszcza trafić pałac królewski. Wobec tych działań Rumunia znajduje się w stanie wojny z Niemcami.-

W ciągu ub.doby Niemcy trzykrotnie atakowali Bukareszt z powietrza. Siedem samolotów niem.zestrzelono. Na granicy Mołdawii Rumunia wycofuje swe wojska.- Min.Maniu zwrócił się do swych rodaków, by chwycili za broń przeciwko Niemcom. Oddz.sojusz. / radio bryt. dodaje, że mówca miał zapewne na myśli oddz.ros./, zbliżają się do Rumunii i niebawem wkroczą na jej terytorium.-

Wg.ostat.wiadomości opór niem. w całej Rumunii jest już w stadium likwidacji.-

Rosja : W ciągu ostat.pięciu dni oddz.niem.i rumuńskie, walczące w Rumunii straciły ponad 100.000 zabitych i 105.000 jeńców. Ponadto 660 wozów pancer. i dział na ciągnikach, 200 samolotów, 2300 innych dział i 15.000 karab.maszyn.-

Wczoraj na froncie rumuńskim Rosjanie oswobodzili 550 miejscowości. III-cia armia ukraińska nawiązała łączność z II-gą armią w Cahul / 50 km.na płn. od Gałacza/, gdzie przekroczyła Prut. II-ga armia ukraińska zajęła miejscowość Tecuti / 70 km. na płn.zach.od Gałacza/. Na połud.od Kiszyniowa zostało otoczonych 12-cie dywizyj niem. W ciągu ostat.dwóch dni wzięto tu do niewoli 13.000 żołnierzy.-
Radio bryt.donosi, że ub.nocy radio moskiewskie doniosło o zdobyciu Kilii. Niewiadomo jeszcze, czy chodzi o znaną miejscowość, położoną w delcie Dunaju.- Na wsch.i płn.wsch.od Pragi Rosjanie poprawili swe pozycje.-
W Estonii Rosjanie zajęli Dorpat.- Lotn.sowiec. ponownie zaatakowało Tylżę.-
Sprawy polskie : Kom.franc.przytacza obszernie treść apelu radiostacji warszawskiej do międzynarodowego Czerwonego Krzyża o pomoc dla dziesiątek tysięcy ludności cywilnej, głodzenej przez Niemców w Pruszkowie. Kom.podaje również orędzie radiowe z Warszawy do Francji z okazji wyswobodzenia Paryża.
Czechosłowacja : Do Moskwy przybyła misja czechosłowacka pod przewodnictwem min.Nemetza, która w miarę oswabadzania terenów czeskich ma w myśl porozumienia z rządem ros. przejmować na nich administrację.-
Bułgaria : Rada regencyjna odbyła ponownie naradę z członkami rządu.- Rząd bułgarski zwrócił się za pośrednictwem znanego męża stanu Muszanowa do rządów sojusz. z prośbą o podanie warunków rozejmu.
Węgry : Koresp.donoszą, że Niemcy ściągnęli do Węgier silne oddz. Gestapo i SS. z Austrii.-
Watykan : W przyszły piątek w dn.1 września Papież przemówi do świata przez radio w związku z piątą rocznicą wybuchu obecnej wojny. Radiostacja watykańska nada później przekład mowy na wszystkie języki.-

Ocean Spokojny: Pod Filipinami lotn.sojusz. 5 statków zaopatrz.zatopiło i 2 uszkodziło, ponadto wzniecono pożar na lekkim krążowniku japon.-
Birma : Głównodowdzący rejonu Azji Połud.Wsch. Lord Mountbatten przedstawił wczoraj na konferencji pras.wyniki kampanii birmańskiej. Zaznaczył na wstępie, że po powołaniu go na stanowisko głównodowodzącego oczekiwano powszechnie podjęcia przezeń operacyj amfibijnych na wielką skalę. Lord Mountbatten dodał,że i on sam to przewidywał. Planów tych nie mógł jednak wykonać wobec przyznania pierwszeństwa europ.teatrowi woj. Wszystkie jednostki morskie potrzebne do operacyj desant. zostały użyte najpierw do lądowania pod Anzio, a następnie do desantu we Francji. Mimo tego kampania birmańska dała dobre wyniki. Oczyszczono zupełnie granicę indyjską i zajęto Myitkina, zdobywając możność ochrony lotn. dla transportów powietrz. do Chin, którymi dostawia się znacznie więcej, niż dawniej drogą birmańską. Japończycy stracili 42.000 zabitych, a ich lotn. zostało z Birmy zupełnie przepędzone. W ciągu ub.9-ciu miesięcy lotn.ameryk.i bryt.zniszczyło bądź uszkodziło 800 japon.samolotów. Straty sojusz. wyniosły : 10.000 zabitych, 27,000 rannych i 3000 zaginionych. Niezależnie od tego największą ilość ofiar spowodowały choroby tropikalne, zwłaszcza malaria. Ofiary te sięgają 250.000 chorych i zmarłych.-
Portugalia Rząd zawiadomił o zerwaniu stosunków z rządem w Vichy.-
Turcja : Rząd turec.wydał analogiczne oświadczenie.-
Jugosławia : W wyniku obrad prem.Churchilla z przedstawicielami Jugosławii we Włoszech przewidziane są w bliskiej przyszłości wielkie wspólne działania wojenne oddz.jugosłowiańskich wraz z oddz. sojusz.-

angli . Min.wojny ujawniło, że armia używa obecnie trzech typów miotaczy płomieni, przeznaczonych do stosowania przez piechotę, lekkie czołgi i ciężkie czołgi. Ich promień działania wynosi 150 yardów, przyczym mogą być stosowane także przy narożnikach wskutek odbijania się cząstek paliwa od powierzchni.

Londyn,dnia 26.VIII.44r. Z audycji porannej polskiej.

Na dzisiaj przypada święto Matki Boskiej Częstochowskiej, Królowej Korony Polskiej. Radiostacja "Błyskawica" ogłosiła wczoraj apel do międzynarodowego Czerwonego Krzyża o natychmiastową pomoc dla 100.000 starców, obiet i dzieci, głodzonych przez Niemców na śmierć w Pruszkowie. Codziennie widzi się w Warszawie rzesy Polaków, pędzonych przez most Kierbedzia do obozu, gdzie giną z głodu. Żywność musi być dostarczona w 24 godz. Można wytrzymać 24 dni bez broni, ale nie głodować.- Apel wywołał silny odzew w W.Brytanii, gdzie został powtórzony przez radio i prasę.- Kom.z dn.24.VIII. donosi o dalszych zaciętych walkach w Starym Mieście i śródmieściu. W wielu punktach przeprowadziliśmy działania zaczepne. W rej.Grzybowa nacierają obie strony. Zniszczono jeden niem.czołg i jeden wóz pancer. Ataki na Bonifraterską zostały odparte. Samoloty niem.w dalszym ciągu bombardują Warszawę. Jeden samolot z bombami został zestrzelony. W dolnym Mokotowie opanowano Sielce. Na ul.Długiej utrzymano barykady, mimo ostrzeliwania ichx przez niem."Tygrysy".-
W USA, Filiph Murray, przywódca ameryk. związku robotn. Congres of Industrial Organisations ogłosił odezwę do armii kraj. w Warszawie. Podkreśla on w odezwie, że przemawia w imieniu miljona robotników zgrupowanych w związku, pracujących w zakład.woj., bądź też walczących na froncie. Naszym celem jest

zniszczenie hitleryzmu, faszyzmu i militaryzmu japon. Zwracamy się do was, gdy poraz trzeci występujecie w pospolitym ruszeniu do walki o wolność.
Jestem pewien, że sprzymierzeni uczynią wszystko, by wam przyjść z pomocą i że dzień zwycięstwa jest już bliski, a wtedy wszystkie narody, wielkie i małe, będą korzystały z niepodległości, a wy odzyskacie wolną i demokratyczną Polskę.-
Londyński "Economist" przeprowadza porównanie między powstaniem w Paryżu i w Warszawie. Paryż został oswobodzony, bo franc.armia kraj. i armie sojusz. współdziałały w ścisłym kontakcie.
W Polsce, której naród walczył najdłużej i ucierpiał najwięcej tego współdziałania niema. Jeśli cokolwiek zostanie zaniedbane na drodze osiągnięcia tego współdziałania, to nasze współczucie przekształci się w głęboką wściekłość. Walka ludu warszawskiego jest o wiele więcej krwawa i rozpaczliwa, jak paryskiego. Podnosi się zarzuty przedwczesnego powstania. Wiemy jednak, że to nie lud Warszawy odmówił współpracy. Jedyna pomoc, przybywająca z zachodu, nie jest wystarczająca, a przecież tak blisko są bazy samolotowe. Ten stan rzeczy jest nie do zniesienia. Ze względu na honor i potrzeby nasuwa się jeden tylko wniosek : pomoc i to szybko.-
Prezydent Rzeczypospolitej i prem. Mikołajczyk wysłali do gen.de Gaulle'a depesze gratulacyjne, w których podkreślają, że Polska, od miesiąca walcząca o wyswobodzenie Warszawy najlepiej rozumie radość Francuzów z uwolnienia ich stolicy.-
"Daily Herald" omawia zagadnienie wojsk.zasobów ludzkich Rzeszy. Rozbite dywizje Hitlera na zachodzie nie mają dość sił pancer., by przed"Linją Zygfryda"utworzyć nową linję obronną. Gdyby Niemcy na to się zdecydowali, to zbraknie im sił do obrony na tyłach. Zresztą nawet rezygnacja z Bałkanów, Skandynawii i płn. Włoch, da Niemcom ogółem najwyżej 200-cie dywizyj na obronę Rzeszy, podczas, gdy tak szerokie koło wymagałoby 300.-

Londyn, niedziela, dnia 27.VIII.44r. Kom.ang. ~~xxxxxxx xxxxxxxx~~ poranny. Serwis zamorski i Kom.polski.

Bułgaria : Radiostacja w Sofii oznajmiła wczoraj, iż rząd bułgarski pewien czas temu zawiadomił kraje, z którymi pozostaje w stanie wojny, iż pragnie powrócić do zupełnej neutralności. Wszystkie wojska obce, pozostające na terenie bułgarskim, zostaną rozbrojone i internowane.- Wg.radiostacji moskiewskiej Bułgaria miała wprost zapowiedzieć Niemcom, iż jeśli nie wycofają swych wojsk z Bułgarii, to zostaną one rozbrojone.- Kom.polski donosi, że wg.informacyj londyńskich rokowania z Bułgarią dobiegają końca.-

Rumunia : Kom.rumuński donosi, że lotn.niem. atakowało Bukareszt, ze swej strony zaś lotn.sojusz. atakowało lotniska, z których Niemcy wykonują naloty na Bukareszt. Natarcie niem.na Giurgiu zostało odparte.- Były dyktator Rumunii gen.Antonesco został zaaresztowany, a niem.misja wojsk.w Bukareszcie została internowana.- Zostały ogłoszone ros.warunki rozejmu dla Rumunii. Rumunia ma się przyłączyć do aljantów i dostarczyć wojskom ros. i innym sojusz. na swoim terytorium wszelkich ułatwień. Wzamian za to Rosja dopomoże Rumunii w odzyskaniu części Siedmiogrodu, która na mocy Dyktatu Wiedeńskiego została przyznana Węgrom. Między Rosją a Rumunią obowiązują granice, ustalone w r.1940. Rumunia zwolni wszystkich Rosjan, pozostających w niewoli bądź też internowanych. Rumunia wypłaci odszkodowanie za szkody, wyrządzone Rosji w czasie okupacji jej terenów przez wojska rumuńskie.-

Rosja : Cały lewy brzeg Dunaju od ujścia aż na 90 km.wgłąb został opanowany przez wojska ros. Do oddz.lądowych przyłączyły się potym oddz.ros. piech.mar.-

Rosjanie wzięli wczoraj na froncie rumuńskim 20.000 jeńców.- Oddz.niem.w liczbie 12-tu dywizyj, otoczone na połud.zach.od Kiszyniowa zostały rozbite na dwie części. Obecnie Rosjanie oddz.poszczególne likwidują jeden po drugim.- Oddz.rumuńskie poobsadzały wszystkie przełęcze w Karpatach. Niemcy, w oddz., znajdujących się w Rumunii otrzymali rozkaz bronienia swych pozycyj za wszelką cenę.-

Radio Moskwa donosi, że Węgrzy i Niemcy nagwałt fortyfikują swe pozycje w Karpatach.-
Na wsch.od Pragi Rosjanie zajęli dalsze pozycje.-
Na Łotwie rozbito 11 kontrataków niem., przeprowadzonych na zach.od Rygi.- W Estonii Rosjanie znajdują się w odległ.15 mil ang. od węzła kolej. Valka. Zarówno w Estonii jak i na Łotwie niem.opór zaczyna słabnąć.-
Słowacja : Wicepremier słowacki usprawiedliwiał wczoraj w przemówieniu radiowym wprowadzenie przed dwoma tygodniami stanu wojennego. Oświadczył on, że zostało ono spowodowane działalnością licznych partyzantów i spadochroniarzy, zmierzającą do zakłócenia spokoju, w szczególności atakujących policję i wojsko. Wicepremier dał do zrozumienia, że jeśli Słowacy sami nie będą w stanie spokoju utrzymać, to zrobią to Niemcy.-
Wojna lotn.: Ub.nocy nalot potężnej formacji RAF na Niemcy, przyczym głównymi objektami były Królewiec i Kilonia. Ponadto "Moskity" drugą noc z rzędu atakowały Berlin.- Wczoraj w ciągu dnia potężna formacja ciężkich bombowców ameryk.trzeci dzień z rzędu cele naftowe w Niemczech. Eskortujące myśliwe atakowały równocześnie niem.urządzenia komunikacyjne na szerokiej przestrzeni od granicy belgijskiej po Dijon. Uszkodzono bądź zniszczono ok.100 lokomotyw i 570 wagonów, przyczym 30 wagonów z amunicją wyleciało w powietrze. Zbombardowano również dwa pociągi z wojskiem.-
Francja : W płn. Francji oddz.ang. sforsowały Sekwanę w dwóch punktach na płn.od Paryża, mianowicie pod Louviers i Vernon. Wczoraj po połud.w 24 godz. po przekroczeniu Sekwany pod Vernon oddz.ang.rozbudowały tam swój przyczółek na kilka mil ang.wgłąb. Szybkość postępów była tutaj rekordowa, gdyż w 6 godz. przebyto 40 mil ang. Anglicy rozpoczęli pochód w czwartek o świcie, w południe dotarli do rzeki, a popołud. zaczęli się już przeprawiać. Niemcy przeciwdziałali jedynie ogniem z dalekonośnych karab.maszyn., na to Anglicy odpowiedzieli ogniem zapor. swej artylerii. Niemcy nie próbowali

przeszkadzać przeprawianiu się przez rzekę.- Oddz.kanadi, znajdujące się naprzeciw Rouen dotarły tak blisko, że wszystkie przeprawy przez pętlę Sekwany w tym miejscu, znajdują się w zasięgu artylerii kanad.- Uchodzące niedobitki VII-ej armii niem. są stłoczone, zwłaszcza w pobliżu Rouen i lotn.sojusz., wykorzystując dobrą pogodę, szerzy spustoszenie.- Między Mantes a Paryżem postępy ameryk.- Na połud.zach.od Paryża oddz.ameryk.III-e armii gen.Pattona w szeregu punktów postąpiły naprzód.- Jak ustalono, garnizon niem. w Paryżu liczył 10.000 ludzi. Jeszcze tylko w kilku izolowanych punktach wewnątrz Paryża i pod miastem Niemcy stawiają sporadyczny opór. Gdy gen.de Gaulle udawał się na uroczyste Te Deum do Notre Dame, poszczególni Niemcy strzelali jeszcze z kryjówek. Koresp.donoszą, że Paryż znajduje się w b.krytycznej sytuacji aprowizacyjnej. Gruźlica wśród dzieci z powodu niedożywiania przybrała zastraszające rozmiary. Największą trudnością w dostawie żywności będzie brak środków transport.- Garnizon niem. w Brest wciąż jeszcze się broni, walki bardzo zacięte.- W połud.Francji oddz.sojusz.zajęły Arles, Tarascon i Awinjon.- Wg.informacyj szwajcarskich oddz.ameryk. osiągnęły granicę franc.-włoską.- Radiostacje sojusz. ostrzegły ludność Alzacji i Luxemburga, iż te okręgi mogą niebawem zostać objęte działaniami wojennymi.- Wczoraj poraz pierwszy na całym terenie Francji nie odezwała się ani jedna radiostacja niem., czy też franc. na usługach Niemców. Radiostacja w Vichy nadała odezwę do Francuzów.-

Londyn,dnia 28.VIII.44r. <u>poniedziałek. Kom.ang. zamorski i franc.europ.</u>

<u>Francja :</u> We Francji płn. trwa dalszy pościg niedobitków VII-ej i XV-ej armii niem. Sojusznicy dotarli do Sekwany prawie na całym odcinku między przyczółkami na płn. i połud.od Paryża dług.200-tu mil ang. Na płn.od Paryża pod Vernon znajdują się

oddz.bryt., natomiast kanad. obsadziły Elbeuf, oraz dalej o 12 km.na wsch. Ponte de l'Arche. Na prawym brzegu Sekwany pełny pościg za niedobitkami VII-ej i XV-ej armii, ponoszącymi ogromne straty.-
Na połud.od Paryża oddz.ameryk. obsadziły Nogents i Troyes. Amerykanie dotarli tu już do Marny.-
Oddz.sojusz., działające na płn.od Paryża znajdują się już tylko o 20-30 mil ang. od rejonów, z których przypuszczalnie działają wyrzutnie niem."bomb latających".- Koresp.radia bryt. we Francji płn.donosi, że Niemcy wciąż jeszcze nie mogą się pozbierać po cięgach, jakie na nich spadły pod Falaise.
Jest rzeczą widoczną, że Niemcy nie posiadają ani odpowiednich sił, ani też spoistości by stawić opór na wsch. od Sekwany. Zwalczają oni akcje przeprawiania się przez Sekwanę, w ten sposób, że pozostawiają za sobą ukryte zespoły karab.maszyn. i moździerzy które otwierają ogień z tyłu, w chwili, gdy sojusz rozpoczynają się przeprawiać. Sama przeprawa pozostaje więc w dalszym ciągu trudnym problemem dla sojuszników, zwłaszcza, że chodzi o przerzucanie dziesiątek tysięcy pojazdów wszelkiego typu.
Wszystko wskazuje na to, że Niemcy będą próbowali bronić okręgu Pas de Calais, gdzie znajdują się wyrzutnie "latających bomb". W każdym razie nie mogą bronić całej płn.Francji z braku sił.
Nie brak również oznak na to, że Niemcy zamierzają z portu w Le Havre uczynić drugi Tobruk. Ani jeden statek portu nie opuścił natomiast coraz to nowe do niego zawijają. Nie trzeba się z tym liczy, by upadek Havru prędko nastąpił.-
Oddz. kanad. nie mogły przeszkodzić Niemcom w przeprawieniu się przez Sekwanę przed dotarciem do samego Elbeuf, gdyż przedtym były pochłonięte sforsowaniem rzeki Risle.- Jeden z koresp. opisuje urządzenie na jednym z odcinków w płn.Francji na wybrzeżu przypuszczalnie przeznaczone do wyrzucenia "bomb latających". Nie było ono ani razu w użyciu, gdyż już na drugi dzień zostało opanowane przez oddz.sojusz. Pozycja jest tak dobrze ukryta wśród dtzew, że nawet z ziemi trudno ją zauważyć.

Jest to czworokąt, wymiarów 50 yardów x 20, ukryty pod sklepieniem grub.6-ciu stóp.-
Lotn.niem. wykonało nalot na Paryż, który nie miał jeszcze czasu na przygotowanie obrony p.lotn. Również artyleria niem.bombardowała stolicę. Uszkodzono m.in.szpital. Wewnątrz Paryża wciąż jeszcze pojedyńczy Niemcy strzelają z zasadzek. W czasie uroczystego nabożeństwa w katedrze Notre Dame dokonano próby zamachu na gen.de Gaulle. W czasie transmisji z uroczystości, nagranej dla radia z płyty, słychać było kilka serii strzałów z broni maszynowej. Koresp.donoszą, że strzały oddano z galerii. Gen.de Gaulle wykazał olśniewającą odwagę, gdyż zwrócił w kier., skąd strzały padły i wprost tam się udał. Początkowo obiegały różne pogłoski co do sprawców. Twierdzono, że byli to Niemcy, bądź też Francuzi, współpracujący z Niemcami. Koresp.radia bryt. twierdzi jednak, że ci sprawcy, których na miejscu ujęto robili wrażenie Niemców.- Niemcy strzelali również do tłumu na Placu Zgody w czasie parady przed gen.de Gaulle. Otwarto natychmiast ogień na hotelCrillon, skąd strzały padły i hotel stanął w płomieniach.-
Radiostacja franc.oznajmiła, że w Paryżu utworzono spec.formacje, przeznaczone do zwalczania milicjantów w Vichy, oraz innych współpracowników niem.-
Na połud. Francji w dalszym ciągu zupełne milczenie co do ruchów oddz.ameryk., co do których, jak się wydaje Niemcy nie posiadają żadnych informacyj. Wzdłuż wybrzeża po opanowaniu Antibes oddz.sojusz. zbliżyły się na 5 km. do Nicei.-
W Marsylii likwiduje się niedobitki niem. Wśród wziętych do niewoli znajduje się jeden generał. Okręty sojusz.bombardują pozostałe ośrodki oporu. Do piątku wzięto w połud.Francji do niewoli 23.000 Niemców.-
Radiostacje franc. nadały odezwę rządu, wzywającą wszystkich Francuzów do przyłączenia się do walki o wyswobodzenie Francji. Ci, którzy nie walczą na froncie, winni swój udział uzewnętrznić przez pracę

na swych stanowiskach w rolnictwie, przemyśle i handlu.-
Rumunia : W Bukareszcie cały opór ustał.- Na płn.od Bukaresztu gwałtowne walki trwają, Niemcy podejmują odwrót. Gwałtowne walki również pod Ploesti. Udaremniono niem.próbę przedostania się z Rumunii na Siedmiogród. Pod Brassow rozbrojono niem.oddz., zdobywając wielkie ilości sprzętu.- Rząd rumuński wydał odezwę do ludności mieszkającej u wybrzeży Morza Czarnego, wzywając ją do zachowania zupełnego spokoju i zapowiadając że oddz.ros., które tam będą działały wystąpią w charakterze sojuszników.- Flota rumuńska udaremniła wczoraj próbę niem.formacji morskiej wyratowania się z Morza Czarnego w górę Dunaju. Oddz.rumuńskie wzięły wczoraj do niewoli łącznie 12.000 Niemców.-
Rosja : Opór niem. na froncie rumuńskim w coraz większym stopniu ulega dezorganizacji. Armia gen.Tołbuchina zajęła Gałacz, armia zaś gen.Malinowskiego Focsani, oraz Ramnicu-Sarat.- Oddz.ros.są już oddalone tylko o 90 km. od Ploesti, a 130 od Bukaresztu. Jassy znajdują się już o 200 km.na tyłach ros. Trudno jednak mówić o ciągłej linii frontu, gdyż walki toczą się na izolowanych odcinkach. W ciągu ub.24-ch godz. Rosjanie wzięli do niewoli na odcinku rumuńskim 18.000 Niemców, z czego 10.000 przypada na dywizje otoczone na połud.zach.od Kiszyniowa. Wśród wziętych do niewoli znajduje się 4-ch generałów, wskutek czego ilość generałów, wziętych przez Rosjan do niewoli od początku letniej kampanii wzrosła na 32. Trzech dalszych generałów poniosło śmierć na polu bitwy.-
Pod Pragą Rosjanie odparli 13 niem.kontrataków. W Estonii Rosjanie są tylko o 12 km. od Valka. Pod Mitawą Niemcy nie wznowili swych kontrataków.- Prusy Wschodnie są bez przerwy atakowane

przez lotn.sowiec. W nocy z soboty na niedzielę wykonało ono nalot na Tylżę.-
Wojna lotnicza : Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce ameryk.i bryt.wykonały trzy naloty.-
Ciężkie bombowce RAF.poraz pierwszy wykonały dzienny nalot na zakłady benzyny syntetycznej w Zagłębiu Ruhry. Udział wzięło ponad 500 najcięższych bombowców pod silną eskortą myśliwcką. Nie pojawił się ani jeden myśliwiec niem. Wszystkie bombowce powróciły.- Ponad 750 ciężkich bombowców ameryk. atakowało z baz włoskich dwie rafinerie nafty na Sląsku.- Ponad 250 ciężkich bombowców ameryk. zaatakowało z baz włoskich nie wymienione bliżej objekty niem. w Niemczech płn.zach. i w Danii.-
W nocy z soboty na niedzielę ciężkie bombowce RAF. poraz pierwszy zaatakowały Królewiec.-
Ub.nocy nalot "Moskit`ów" na Manheim.-
Front środz. : Oddz.polskie mimo silnego oporu niem. rozszerzyły przyczółki na lewym brzegu rzeki Metauro.- Lotn.sojusz. drugi dzień z rzędu atakowało połączenia kolej.między Włochami płn. a Austrią.-
Bułgaria : Prasa londyńska stwierdza dziś jednogłośnie, że bułgarska oferta powrotu do neutralności jest niewystarczająca. "Daily Telegraph" stwierdza, że jeśli Bułgaria chce odpokutować za zbrodni[illegible] popełnione w czasie okupacji Grecji i Jugosławii, to musi udzielić wojskom sojusz. wszelkich ułatwie[illegible] w tranzycie przez swoje terytorium i udzielić wsze[illegible] kich baz.- "Times" zaznacza, że Bułgaria, posiadając połowę swych 20 dywizyj w kraju, ma pozycję militarną wystarczająco silną, by nie obawiać się Niemców.-
Egipt : Przemawiając w święto niepodległości Egip[illegible] premier oświadczył, iż traktat z Anglią jest podstawą niepodległości kraju. Wojna wykazała wielką wartość tego traktatu dla obu stron. Wykazała zarazem potrzebę dalszej jego modyfikacji, gdyż pierwszym celem Egiptu jest osiągnięcie niepodległości zupełnej. Doświadczenia ostatnich czasów dow[illegible] dzą, że między obu krajami istnieje zupełne, wzajemne zrozumienie i zaufanie, wobec czego należy ufać, że wszelkie trudności dadzą się przezwyciężyć

Indje : W Waszyngtonie zakończono wstępne i nieformalne rozmowy między przedstawicielami Indyj i USA. w sprawie rozbudowy lotn.komunikac.po wojnie. Między obu stronami doszło do zupełnego porozumienia i obie strony wpełni uznają niezbędność rozbudowy lotn.komunikac. dla dobrobytu światowego.-

Z komentarza do komunikatu.

Niemców spotkała ze strony sojusz. dalsza niemiła niespodzianka w postaci wzmożonych nalotów strategicznych na objekty wewnątrz Rzeszy. Niem.rachuby na zaprzestanie nalotów wobec zaabsorbowania lotn. na froncie inwazyjnym okazały się błędne. Ostatni nalot na Kilonię, w czasie którego zrzucono 1700 ton bomb, dowodzi tego najlepiej. Szczególnym zainteresowaniem lotn.sojusz. cieszą się ostat. niem.ośrodki produkcji materiałów pędnych. W związku z tym słychać nieraz pytania, poco tego rodzaju działalność, obliczona na długą metę, skoro pokonanie Niemców jest kwestią niewielu tygodni. W odpowiedzi na to, trzeba przedewszystkiem zaznaczyć, że bynajmniej nie można liczyć na tak szybkie zakończenie wojny. Z drugiej strony obecnie, gdy Niemcy stracili Ploesti, które zaspakajało trzecią część ich zapotrzebowania na naftę, dalsze braki w nafcie dadzą się odczuć ze zdwojoną skutecznością.- Na uwagę zasługuje ostatnie oświadczenie Lorda Mountbatten na temat roli ang. floty wschod. w Zatoce Bengalskiej, która wiązała znaczną część floty japon., odciągając ją od Pacyfiku.Podobnie zresztą, jak na Pacyfiku, tak i tutaj flota japon. nader gorliwie unika starcia.-
Wysoki wojsk.ameryk. przypomniał ostatnio jeden z większych błędów strategicznych państw osi w obecnej wojny. Z początkiem 1942 r. floty Japonii, Niemiec i Włoch mogły były podjąć skoordynowaną akcję przeciwko flotom sojusz., które w następstwie byłyby się znalazły w niezmiernie trudnej sytuacji.-
Dztwo ang. przechytrzyło jednak przeciwnika, bluffując go zaczepną akcją swych niewystarczających sił.

Londyn,dnia 28.VIII.44r. Kom.polski poranny.

Kom.gen.Bora z dn.26.VIII.donosi o koncentrycznym natarciu nieprzyjaciela w rej.Starego Miasta, popar tym półtoragodzinnym ogniem artyler. Po 10 godz. walk nieznaczne zyski terenowe nieprzyjaciela. Niemcy rzucili do walki nowe jednostki. Na innych odcinkach pozycje utrzymano, na Czerniakowie rozszerzono. Z Pragi dochodzą odgłosy artylerii ros. Radiostacja "Błyskawica" donosi, że między 1 a 26 b.m. 115 czołgów i wozów pancer.npl. zniszczono bądź zdobyto oraz wzięto 3000 jeńców.- Wicepres.międzynarod.Czerwonego Krzyża Książe szwedzki Bernadotte przyjął delegatów z polskiego min.opieki społecz.i polskiego Czerwonego Krzyża, którzy zwrócili się do niego z prośbą o pomoc dla Pruszkowa. Książe Bernadotte zwrócił się z telegramem do międzynarod.Czerwonego Krzyża żądając natychmiastowej pomocy. Prasa szwedzka szeroko omawia ten apel rządu polskiego.-

Londyn,dnia 29.VIII.44.wtorek Kom.ang.poranny.Serwis zamorski i franc.europ.

Francja : Na wsch.i połud.wsch.od Paryża dalsze postępy III-ej armii ameryk. gen.Pattona. Zdobyła ona n/Marną miejscowość Meaux, gdzie utworzyła silny przyczółek na prawym brzegu Marny, a dalej na połud. wsch. osiągnęła miejscowość Chateau Thierry, pamiętną zwycięstwem wojsk ameryk. w 1918 r. Wg.niepotwierdzonych jeszcze wiadomości oddz.ameryk.miały dotrzeć jeszcze dalej na połud.wsch. do miejscowości Vitry le François . III-cia armia ameryk. do tej pory zabiła 16.000 Niemców, a wzięła do niewoli 65.000.- Na płn.od Paryża resztki VII-ej armii niem. zostały ściśnięte w trzech pętlach Sekwany, przyczym najbardziej są napierane naprzeciw Rouen przez oddz.kanad. Rouen samo znajduje się już w zasięgu artylerii śred. kalibru. Pod Luviers oddz.bryt. potworzyły nowe przyczółki. Wg. sprawozdań koresp. tylko bardzo nieznaczna część XV-ej armii niem. na płn.od Sekwany zachowała wartość bojową wobec utraty większej części sprzętu, mianowicie czołgów i lotn., jak również zdziesiątkowania najlepszych jednostek bojowych. Postępy sojusz.na płn.od Paryża wskazują kierunek na rzekę Sommę. Najzaciętszy opór stawiają Niemcy w lasach na przeciwległym brzegu Sekwany od Rouen.- Wg.ostat.obliczeń liczba Niemców, wziętych do niewoli w Paryżu wynosi 11.000. Wśród licznych współpracowników niem., którzy zostali zaaresztowani przez władze franc.znajduje się znany aktor i komediopisarz Sacha Guitry. Władze sojusz. przekazały już formalnie władzom franc. administrację Paryża. Samoloty transport. dostarczyły na miejsce pierwszy transport najpotrzebniejszych artykułów żywnościowych w liczbie 300 ton.- W połud.Francji poddał się w Marsylii wczoraj ostatni garnizon niem., liczący 5000 ludzi. Został wzięty do niewoli również jej dowódca, gen.dywizyji. Jest to trzeci generał, wzięty do niewoli w Marsylii w ciągu ostat.5-ciu dni. Ogółem wzięto w Marsylii do niewoli 17.000 Niemców. Straty Niemców na połud. Francji w ciągu pierwszych 15-tu dni od inwazjii wynoszą do tej pory ponad 35.000 jeńców, oraz conajmniej 20.000

zabitych i rannych. Stanowi to przeszło połowę sił, które Niemcy posiadali w połud.Francji w chwili inwazji.- W górę Rodanu wycofują się resztki XIX-ej armii niem., stacjonowanej na połud.Francji, liczące obecnie półtora dywizji w liczbie ok.15.000 ludzi Są one wzięte w dwa ognie przez oddz.ameryk. od wschodu, oraz oddz.franc.armii kraj.od zach., które wg.ostat.wiadomości panują nad obszarem Lyonu. Nie istnieje tutaj już żadna ciągła linja i wszystko wskazuje na to, że walki wkraczają w ostatnie stadium. Zniszczenie mostów na Rodanie znacznie utrudnia sytuację wycofującej się XIX-ej armii. Jest ona zdecydowana uratować się za wszelką cenę. Ostatnio odcięto w rejonie Montelimar większą kolumnę transport. Załogi pozostawiły sprzęt na miejscu i same się wyratowały, ponosząc jednak ciężkie straty w ludziach.- Oddz.ameryk., operujące wzdłuż połud. Francji dotarły do przedmieści Nicei i do rzeki Var. Między granicą hiszpańską, obsadzoną przez franc.armię kraj., a Bordeaux, gdzie znajdują się wojska ameryk. wzięto w potrzask 12-14.000 Niemców.- Ujawniono obecnie, że w czasie inwazji na połud.Francji działało 5 lotniskowców bryt. Ich samoloty informowały artylerię sojusz.o npl.objektach, dostarczały ochrony myśliwskiej bombowcom sojusz., oraz bezpośrednio wspierały walczące oddz. sojusz. Przeciętnie jeden samolot startował na 6 [illegible] Samoloty przecięły 18 dróg kołowych, 14 kolejowych, oraz trafiły 14 bateryj przybrzeżnych. Każdy samolot wykonał przeciętnie 2300 mil ang.lotu, ogółem zaś bryt.lotn.morskie wykonało tutaj ponad 250.000 mil ang.lotu. Oprócz tego działała też formacja lotniskowców ameryk. z udziałem 2-ch krążowników bryt.Brak jeszcze szczegółów co do wyników działalności tej formacji.-

Od 13 sierpnia bryt.jednostki morskie w czasie zwalczania niem.prób ewakuacji morzem zatopiły 23 npl. statki napewno, 15 dalszych przypuszczalnie, a na 12 wznieciły pożar.-

Marszałek Czjang-Kai-Czek przesłał gen.de Gaulle, Rooseveltowi i Churchillowi z powodu zdobycia Paryża.- W Londynie odbyło się w katedrze Św.Pawła uroczyste nabożeństwo z okazji oswobodzenia Paryża z udziałem przedstawicieli króla Jerzego, rządu ang. oraz sojusz.-

Wojna lotnicza : Ciężkie bombowce ameryk. z Włoch atakowały wczoraj objekty naftowe na Węgrzech i w Austrii, oraz cele kolej. w płn.Włoszech.- Wczoraj w ciągu dnia lotn.sojusz. atakowało objekty kolej. i transport. w Holandii, Belgii, Francji aż po rej.Frankfurtu. Zniszczono 200 lokomotyw, 1200 wagonów towar. i 200 ciężarówek.- Samoloty wywiad., operujące nad Francją donoszą, że drogi są zatłoczone pojazdami, porzuconymi przypuszczalnie z braku benzyny.- Ub.nocy nalot "Moskitów" RAF. na Essen. Niemcy od dłuższego czasu pracują tu intensywnie nad uruchomieniem przynajmniej części poniszczonych zakładów, jednak jak dotąd z niewielkim skutkiem.- Wczoraj nad ranem atakowano w płn.Francji wyrzutnie "bomb latających".- W ub. tygodniu spadło na Anglię 450 " bomb latających". W ten sposób zrzucono na Anglię ogółem w ciągu ub.10-ciu tygodni, t.zn.odkąd Niemcy zaczęli stosować nową broń, 7700 " latających bomb". Ub.nocy "latających bomb" nie było.-

Rumunia : Wg.ostat.wiadomości oddz.rumuńskie toczyły walki z Niemcami na płn.od Bukaresztu. Od wczoraj wieczora rumuńska stacja nadawcza w Bukareszcie nie działa.- W Ankarze przebywa oficer bryt., który jeszcze rok temu został zrzucony na spadochronie nad Rumunią i następnie aresztowany, a obecnie wypuszczony na wolność. Oficer ów oświadczył, że z początkiem sierpnia Hitler przyrzekł marszałkowi Antonesco posiłki w wojskach pancer., zaznaczając, że na wschodzie front został ustabilizowany. W dn.23 b.m., gdy Antonescu został wezwany do króla, stało się już oczywiste,że Hitler sam nie traktował swego przyrzeczenia na serio i

dostarczenie pomocy było poza granicami możliwości niem. W czasie audjencji marszałek Antonescu ponownie próbował skłonić króla do kontynuowania walki po stronie Niemiec. Król powziął jednak decyzję działania na własną odpowiedzialność i wydał znaną proklamację, która została przez ludność Bukaresztu powitana z entuzjazmem. Niemcy byli zupełnie zaskoczeni i wielu z nich zgłaszało się samorzutnie do portierów hotelowych, oddając im broń. Inni jednak zaczęli stawiać opór.-

Rosja : Spec.rozkaz Stalina doniósł wczoraj, że armia ukraińska gen.Tołbuchina zajęła miejscowość Braila na połud.od Gałaczu. Piech.mar. obsadziła nad Morzem Czarnym Sulina, oraz Tulcea. Oddz.ros. sforsowały już przełęcz w połud.Karpatach, prowadzącą na Siedmiogród i wkroczyły do Siedmiogrodu obsadzając Bretzu / 80 km. na płn.zach. od Tecuti/. Wzięto do niewoli 6000 Niemców.-
Na połud.zach.od Kiszyniowa ukończono likwidację otoczonych tam 12-tu dywizyj niem. i w ciągu ub.24-ch godz.wzięto do niewoli 12.000 Niemców.-
Na płn.wsch.od Warszawy Rosjanie obsadzili ważny węzeł drogowy Ostrów-Mazowiecki.-

Bułgaria : Radiostacja bułgarska doniosła wczoraj, że stosownie do przyjętych obecnie przez rząd bułgarski nowych wytycznych politycznych zniesiono wszystkie ustawy przeciżydowskie, oraz zwinięto komisariat dla spraw żydowskich. Radiostacja doniosła również, że w najbliższych dniach Niemcy rozpoczną wycofywać swe oddz. z Bułgarii, oddz, zaś,, uchodzące do Bułgarii z Rumunii są rozbrajane.-

Rosja : Na Łotwie oddz.ros. obsadziły węzeł kolej. Gulbena / 50 km.na połud.zach. od Alaksne, po niem.Marienburga/, na drodze kolej., prowadzącej do Rygi.-

Sprawy polskie : Oba kom. wspominają o korzystnych działaniach armii kraj. w Warszawie. Oba przytaczają obszernie długi rozkaz gen.Eisenhovera, podkreślający wielki udział polskiej dywizji pancer. w zwycięstwie pod Falaise, gdzie dywizja

pancerna miała do obrony najtrudniejszy odcinek i unicestwiła niem.próby wyłamania się mimo wściekłych kontrataków najbardziej doborowych oddz.niem.-
Kom.ang. donosi o wywiadzie, udzielonym w Lublinie przez przedstawicieli Polskiego Komitetu Narodowego dziennikarzom bryt.i ameryk. Rzecznik Komitetu oświadczył, że byłoby najlepiej, gdyby na czele tymczasowego rządu polskiego stanął premier Mikołajczyk, coby znacznie przyśpieszyło zjednoczenie się wszystkich elementów polskich. Rzecznik oświadczył, że z początkiem czerwca zwrócił się do przedstawicieli Ameryki i W.Brytanii o wydelegowanie misji z pomocą dla wyzwolonych terenów polskich. Do tej pory misja taka nie została jednak jeszcze wysłana.-
Front śródz.: Między Florencją a Adriatykiem oddz. sojusz. zbliżają się do "Linii Gotów". Na wybrzeżu adriatyckim Polacy opanowali port Fano. Na zach. od Florencji sojusznicy posunęli się o 5 km.-
Ze Szwajcarii donoszą, że obie przełęcze św.Bernarda zostały obsadzone przez franc. armię kraj., oraz włoskich patriotów. Premier Churchill zwrócił z orędziem do narodu włoskiego, w którym podkreśla, że pierwszym zadaniem Włochów jest teraz oczyszczenie kraju z niem.hańby, co może być wykonane tylko w drodze twardej walki. Cieszy mnie myśl, że niebawem wielka armia włoska rozpocznie walkę u boku sojuszników. Nie możemy zapomnieć postępku Mussoliniego, gdy napadł na W.Brytanię i Francję w chwili ich największej słabości.W.Brytania żywi jednak nadzieję w odrodzenie się Włoch, jako kraju wolnego i postępowego. Przedstawicielom bryt. przy międzynarodowych organach poleciłem podjęcia kroków w celu zapewnienia Włochom pomocy w ich obecnej trudnej sytuacji gospodarczej.-

Ocean Spokojny : W sobotę i niedzielę lotn.sojusz. zatopiło bądź uszkodziło u wybrzeży Wyspy Celebes 8 statków japon., w tym 4 transportowce po 1000 ton. W ciągu ostat.10-ciu dni Japończycy stracili na Pacyfiku połud.zach. 1 ciężki krążownik, 12 transportowców, oraz 40 mniejszych statków.-

USA.: Koresp.radia bryt. w Waszyngtonie donosi, że konferencja trzech mocarstw w sprawie organizacji powojennego bezpieczeństwa w Europie, opracowuje obecnie szczegóły planu. Oczekuje się w bież.tygodniu wielkich postępów w jej pracach. Brak wprawdzie ofic.wiadomości, ze źródeł jednak dobrze poinformowanych wiadomo, że doszło do uzgodnienia w najważniejszej kwestii, mianowicie, że wszelkie decyzje przyszłego trybunału międzynarodowego muszą posiadać sankcje w formie oddania do dyspozycji sił zbrojnych głównych mocarstw.-

Jugosławia : Oddz.gen.Tito rozbiły w Serbii dwa bataliony bułgarskie, które straciły 850-ciu ludzi w zabitych i jeńcach.-

Niemcy: Ze Szwajcarii donoszą, że we Francji połud.dochodzi do walk między oddz.SS. i policji a Wermachtem.-

Hiszpański dziennik " Arriba " stwierdza, że sytuacja Niemiec w Europie połud.wsch. jest niezmiernie trudna. Niemcom coraz bardziej brak wszelkiego rodzaju materiału, co powoduje ich słabość. Nasuwa się pytanie, gdzie są owe rezerwy niem., o których Goebbels tyle opowiadał.- Charakterystycznym jest wynurzenie w ostat.numerze w czasopismach "Berlin-Tokio", stwierdzające, że nie da się uniknąć trzeciej wojny światowej, jeśli warunki pokoju dla Niemiec będą zbyt surowe.-

Londyn,dnia 29.VIII.44r. Z audycji porannej polskiej.

Ostat.kom.gen.Bora donosi o uciążliwych walkach na Starym Mieście, gdzie trwa silny nacisk nieprzyjaciela, używającego artylerii. Cała strona Alei Sikorskiego od Marszałkowskiej po Nowy Swiat, po stronie numerów nieparzystych, jest opanowana przez

armię kraj. Niemcy muszą przeprawiać się przez Wisłę na moście pontonowym pod Siekierkami.-
Niemcy donoszą, że w dn.12 b.m. zginął w Warszawie w walkach ulicznych wiceprez., dr.Herbert Hummel.-
W Londynie dnia 28.VIII.wręczono prem.Mikołajczykowi odznakę tajnej szkoły podchorążych, przywiezioną z kraju.Ostatni dziennik urzęd.MSWojsk. przynosi wiadomość o awansie gen.Bora na generała dywizji. W czerwcu otrzymał on złoty krzyż Virtuti Militari IV klasy za codzienne męstwo w wykonywaniu swych obowiązków i nadzwyczajne zasługi w przygotowaniu armii kraj. Ogłoszono też pierwszą listę odznaczeń żołnierzy armii kraj. bez podawania oczywiście nazwisk.-W Warszawie odbyło się posiedzenie Rady Jedności Narodowej z udziałem pięciu ministrów, na którym omawiano sytuację ogólną, kwestię pomocy dla Warszawy i sytuację na odcinku polsko-sowieckim.-Prasa ameryk.szeroko omawia deklarację Polonii Amerykańskiej w sprawie pomocy dla Warszawy i uwięzionych w Pruszkowie. Prezes Polonii Swietlik oznajmił, że Polonia czyni wszystko w celu dostarczenia pomocy i zwróciła się m.in. w tej sprawie do prezydenta Roosevelta. Budżet Polonii przewiduje 2.400.000 dolarów dla Warszawy, a związki robotn.ameryk. zadeklarowały dalsze 300.000.-
Szwedzki Czerwony Krzyż zadeklarował pomoc finansową dla ofiar Niemców w Pruszkowie.-
Gen.Eisenhover ogłosił długi kom. o działaniach polskiej dyw.pancer.pod Falaise. Na zakończenie rozkaz stwierdza, że polska dywizja okryła nową chwałą polskie sztandary.-
Sprawozdawca wojsk. "Times'a" podkreśla, że dzięki zaciętej obronie niem.straży tylnych Niemcom udało się jednak przeprawić więcej sił przez dolną Sekwanę, niż przewidywano.-

Londyn, środa, dnia 30.VIII.44r. Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski i franc.europ.

Francja : Oddz.ameryk., które walczą w rejonie Marny, zdobyły Vitry le François i oswobodziwszy Chalon, zdobyły Soisson. Docierając do Vitry, Amerykanie przebyli więcej niż połowę odległości między Paryżem a ~~granicą~~ niem. Oddz.ameryk.dotarły już do rzeki Aisen i ich patrole znajdują się już w pobliżu Reims. Opór niem.dotychczas słaby.- Na płn.od Paryża oddz. bryt., walczące pod Vernon nawiązały łączność z oddz. walczącymi pod Mantez. Jedna z kolumn bryt. znajduje się już o 15 mil ang. poza Vernon, postępując w kier. Sommy. Z drugiej strony już tylko niewiele mil ang. dzieli formacje bryt., walczące pod Vernon od przyczółka pod Louvies.- Na połud.od Rouen najgwałtowniejszy opór niem., zwalczany przez Kanadyjczyków, którzy dotarli już na 3 mile ang.do miasta. Połączenie kolej. Paryż-Rouen zostało przecięte i zajęto miejscowość Boos pod Rouen. Likwidacja resztek oddz.niem. nad lewym brzegiem Sekwany postępuje. Wzdłuż wybrzeża Mna niem.straże tylne stawiają jednak nader zacięty opór. Cała przestrzeń między Paryżem a Kanałem La Manche jest zagrożona postępami oddz.ameryk. III-ej armii gen.Pattona, zwracającymi się na płn.zach.od Reims w kier. Dieppe. Walcząc wzdłuż wybrzeża oddz.I-ej armii bryt. zajęły 14 wyrzutni "bomb latających".- Najważniejszą cechą ameryk.postępów, które doprowadziły do przekroczenia Marny, jest ich tempo. Na jednym odcinku czołgi ameryk., spotkawszy się z baterią niem dział p.lotn., używanych jednak także przeciwko broni pancernej Amerykanie tak szybko otwarli ogień i tak blisko się podsunęli, że cała bateria została zniszczona zanim jeszcze zdążyła się przestawić na ogień na cele ziemne. Wg. doniesień koresp. Niemcy rozporządzają na odcinku ameryk. tylko doryw czo przygotowanymi umocnieniami.- We Francji połud. cała dolina Rodanu aż po Montelimer została oczyszczona. Aljanci ścigają niedobitki XIX-ej armii niem., którą równocześnie atakują oddz.franc.armii kraj., działające w Delfinaci Uchodzący Niemcy porzucają za sobą cięższy sprzęt wojenny i pojazdy.-

Na wsch.częścix wybrzeża śródziemnomorskiego oddz. franc.posuwają się z Nimes do Montpellier. -
W Tulonie zlikwidowano ostatni ośrodek oporu niem., biorąc do niewoli 2000 żołnierzy. Radio franc. ogłosiło wczoraj, że wiadomości o zajęciu Bordeaux są przedwczesne. Oddz.sojusz.jeszcze nie dotarły do miasta.- Do Tulonu i Marsylii napływają już pierwsz dostawy-żywności.- Do tej pory sojusznicy wzięli we Francji 300.000 Niemców do niewoli.-
Oddz.franc.armii kraj. są obecnie wcielane do armii regularnej, przeważnie jako bataliony piechoty. Dzieje się to głównie w Normandii, Bretanii i Prowancji.-
W Paryżu odbyła się defilada ameryk.sił pancer. wzdłuż Pól Elizejskich, którą przyjęli generał de Gaulle. Również w Marsylii odbyły się uroczystoś ci z powodu oswobodzenia miasta.-
Belgia : Gen.Eisenhover ogłosił odezwę do Belgów w której stwierdza, iż jest pewny, że może liczyć na ich działalność i że zostanie podjęte wszystko co potrzebne, by tą działalność wzmóc.-
Kierownictwo belgijskiego ruchu oporu wezwało swyc uczestników do przyłączania się do aljantów.
W związku z tym jedno z belgijskich pism podziemny pisze, że x chwilax powszechnego powstania jeszcz nie nadeszła, ale akcja podziemna musi wzrosnać w intensywności.-
Rosja : Zmotoryzowane oddz.III-ej armii ukraińskiej gen.Tołbuchina, współdziałając z ros.flotą czarnomorską, która wykonała desant mar.piech., obsadziła Constancę. III-cia i II-ga armia, które obecnie stanowią jedną całość, posunęły się wczora wzdłuż frontu dług.200-tu mil ang. o 25 mil ang. wgłąb, zajmując ogółem 190 miejscowości. xxxx
Po za zdobyciem Constancy największym sukcesem jes dotarcie do rzeki Buzau, stanowiącej ostatnic natu ralną przeszkodę przed Ploesti, jak również zdobycie miejscowości tej samej nazwy.-

Koresp.turec.agencji pras.w Sofii donosi, że Rumuni rozbili niem.opór pod Ploesti. Niemcy donoszą, że na płn.od Ploesti toczą się walki między ros.czołgami a niem.artylerią.- Rosjanie wkroczyli już do Dobrudży, gdzie zajęli miejscowość Babadag.-
Do tej pory Rumuni wzięli do niewoli 12.000 Niemców. Niemcy donoszą, że rumuńskie oddz.górskie nacierają w Karpatach na oddz.niem. i węgierskie Niemcy stracili większość swych 24-ch dywizyj,które mieli w Rumunii.-
Bułgaria : Radiostacja bułgarska donosi o wycofywaniu okup.wojsk bułgarskich. Byłoby to równoznaczne ze zredukowaniem o 4/5 oddz.okup. w Jugosławii i Grecji. Z drugiej strony jednak z kwatery gł. gen.Tito donoszą, że Bułgarzy wciąż jeszcze walczą na terenie Jugosławii.-
Agencja Reutera donosi, że w Kairze oczekują dziś przybycia delegacji bułgarskiej, której zostaną przedstawione sojusz.warunki pokoju.-
Ros.agencja Tass ogłosiła kom., stwierdzający, że w obecnych okolicznościach bułgarska oferta neutralności jest całkowicie niewystarczająca.-
Radiostacja finlandzka stwierdza, że nieulega wątpliwości, że niem.polityka na płud.wsch.Europy poniosła zupełną porażkę.- Przebieg ostat.wydarzeń wykazuje, że jest to nawet może największa ze wszystkich klęsk, które dotąd Rzesza poniosła.-
Słowacja : Niemcy przystąpili do obsadzania kraju swymi wojskami pod pretekstem działania przeciwko coraz częstszym desantom spadochronowym.-
Czechosłowacja : Prez.Benesz odznaczył srebrnym medalem waleczności 9-ciu lotników austral. za zasługi wojsk.w toku obecnej wojny.-
Szczegóły działalnosci lotników nie zostały jeszcze ujawnione.-
Węgry : W 10 godz.po zdementowaniu przez agencję niem.pogłosek na temat zmian w rządzie węgierskim ustąpił dotychczasowy premier Sztojay. Jego następcą został generał Lakatos, dowódca okręgu budapeszteńskiego a poprzednio armii węgierskiej na froncie ros.-

Przebywający w Londynie b.premier węgierski hr.Karolyi oświadczył, że zmiana rządu węgierskiego jest oznaką, iż reżim węgierski zaczyna się chwiać, nie można jednak liczyć na radykalne zmiany w Węgrzech, dopóki na czele państwa stoi regent Horthy.-

Wojna lotnicza : Ub.nocy nalot wielkiej formacji RAF. na Niemcy, zwłaszcza na Szczecin i Królewiec. Równocześnie "Moskity" bombardowały Berlin i Hamburg.- xxxxxxxx

Jeden z koresp.ang.opisuje wzmożoną skuteczność walki z "latającymi bombami". Jedna z bateryj przybrzeżnych zestrzeliła z łatwością szereg "bomb latających" w ciągu 20-tu minut.-

Sprawy polskie : Oba kom. przytaczają oświadczenie rządu USA. i W.Brytanii, stwierdzające, że żołnierze armii kraj. korzystają wpełni z praw kombatantów i przestrzegające Niemców przed traktowaniem tych żołnierzy, niezgodnym z prawem międzynarodowym. Oba kom.przytaczają też kom."Błyskawicy" iż Niemcy przeprawili ostatnio na prawy brzeg Wisły 200 czołgów, co odpowieda ekwipunkowi pełnej dywizji pancernej.- Dzisiejsza prasa bryt. szeroko omawia brak pomocy ros. dla armii kraj.w Warszawie, w szczególności brak osłony dla docierających na miejsce samolotów bryt.-

"Times" donosi, jakoby niebawem miała wyjechać do Moskwy polska delegacja / odbiór niezrozumiały z powodu przeszkód/.-

Ocean Spokojny : Siedemdziesiąt pięć ameryk. "Liberator'ów" zrzuciło 200 ton bomb kruszących na Wyspie Ambcina. Brak obrony p.lotn., wszystkie samoloty powróciły.- W ciągu ostat.5-ciu dni oddz. ameryk.na Nowej Gwinei zabiły 500 Japończyków, a 100 wzięły do niewoli.-

Przedstawiciel rządu franc.stwierdził, że Francja walczy z Japonią już od grudnia 1941 r. i weźmie pełny udział w dalszych walkach nietylko do chwili wy zwobodzenia franc.posiadłości, ale do zupełnej klęski japon.-

Front Śródz.: Oddz.VIII-ej armii między Florencją a wybrzeżem adriatyckim dotarły w jednym punkcie na 3 mile ang. do t.zw."Linii Gotów". Koresp.wojsk. "Times`a" stwierdza, że podjęcie generalnego natarcia na tę linję wydaje się sprawą najbliższych dni.- Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce ameryk.z Włoch atakowały objekty kolej. w płn.Włoszech, na Węgrzech i Jugosławii.-
Patrioci włoscy unieruchomili linję kolej. w przełęczy Brenneru na trzy dni.-
Anglia : Do Londynu powrócił prem.Churchill ze swego pobytu we Włoszech.-

Londyn, dnia 30.VIII.44r. Z audycji porannej polskiej.

Wczoraj rano radiostacja "Błyskawica" doniosła : " Rozpoczynamy piąty tydzień walki. Nie wiemy, czy to nie będzie jeszcze jeden tydzień walki samotnej. Walczyć jednak będziemy!-
Kobiety polskie ogłosiły apel o pomoc, skierowany do kobiet ameryk. i ang. Apel stwierdza, że brak pomocy dla Warszawy przekształca się w aferę polityczną o posmaku światowego skandalu. W pierwszym tygodniu starano się jeszcze o pomoc, w czwartym niema jakiejkolwiek na nią nadziei. Dlaczego Francja i Rumunia są traktowane inaczej a Polska inaczej ? Dlaczego oni pomoc dostają a my nie ? Mimo, że tak późno, pomocy nie otrzymujemy, a przecież Polska walczy od września 1939 r. !
W dn.29 sierpnia prem.Mikołajczyk odbył konferencję z min. Edenem. Było to piąte spotkanie w ciągu ostat. 7-miu dni. Głównym przedmiotem obrad była sprawa pomocy dla Warszawy. W czasie przyjęcia premier wręczył telegram od Rady Jedności Narodowej do premiera Churchilla.-
Bryt.MSZ.złożyło formalne oświadczenie, stwierdzające, że AK. walczy zgodnie z prawami międzynarodowymi, występując otwarcie w mundurach wojsk. bądź też z wyraźnymi odznakami, podlega dyscyplinie wojsk. i sta-

nowi integralną część regularnej armii polskiej. Bezpośredni i pośredni sprawcy zbrodni wobec AK. będą ścigani i poniosą zasłużoną karę.-
Analogiczne oświadczenie wydał rząd USA.-
W Warszawie działa sto placówek sanitarnych, w tym 20-cie szpitali, dostarczających pomocy również ludności cywilnej. Większość placówek przygotowano jeszcze przed rozpoczęciem walki.-
Wręczając w dn.28.VIII. prem.Mikołajczykowi honor.odznakę tajnej podchorążówki "Agricola" wysłannik z kraju, Marek Pelc, który powrócił do Londynu po wykonaniu misji oświadczył, że podchorążówkę ukończył drugi turnus w liczbie 200-tu podchorążych. Odznaka jest wyrazem siły walczącej młodzieży polskiej, a zarazem wdzięczności za trudy, ponoszone przez premiera dla Warszawy.-
Odpowiadając premier oświadczył, że nawet to minimum pomocy, pięć ton amunicji dziennie nie jest dostarczane. Polacy giną, ale Polska nie zginie, bo polski duch zwycięży i Polska jest nieśmiertelna.-
W dniu wczorajszym radio polskie przytoczyło w audycji wieczornej część artykułu komentatora radia bryt. Vernona Bartletta "News Chronicle" w sprawie odmowy Moskwy udzielenia ochrony powietrznej lotn.dostawom sojusz. dla Warszawy, oraz oświadczenia Komitetu Wyzwolenia Narodowego. W audycji dzisiejszej powtórzono część, dotyczącą pomocy. Autor traktuje sprawę z punktu widzenia bryt. Jest rzeczą widoczną, że nadzieje Hitlera na rozbicie między sojusznikami okazały się płonne. Główną nadzieję pokładał w układzie stosunków polsko-sowiec. Jeśli pozycja W.Brytanii była niejasna, to my dzisiaj postępujemy otwarcie. Nie boim się wytknąć Rosji, jeśli postępowała źle, wytknąć Polsce, jeśli postępowała nierozsądnie. Podstawą naszego postępowania jest lojalność wobec wszystkich sprzymierzeńców, wielkich i małych, nawet jeśli zmuszą to nas do oświadczeń nieprzyjemnych

wobec Rosji. Nie łagodzenie silnych, ale ta właśnie zasada uczyniła Anglię wielką w przeszłości i uczyni ją wielką w przyszłości. Przypominając słowa Churchilla do Włochów o warunkach rzetelnego postępu, jak swoboda opinii, prawo krytyki i zmiany rządu, wolność jednostki, autor stwierdza, że Wielka Brytania zawsze o te zasady będzie walczyć bez względu na to, kto się będzie im sprzeciwiał.-

"Daily Mail" w art.wstęp.stwierdza : " Nie pora na zarzuty, że powstanie było przedwczesne. Co się stało, to nie odstanie. Rosja mogła była napewno uczynić więcej, by dopomóc bohaterskim Polakom. Nasze samoloty muszą przebywać z W.Brytanii setki mil, a my nie słyszymy o pomocy Rosji, która posiada tak bliskie bazy lotn. Mogą istnieć po stronie ros. uzasadnione powody. Jeśli tak, to należy je podać do publicznej wiadomości, by przeciwdziałać niekorzystnemu wrażeniu zagranicą"-

Londyn, czwartek, dnia 31.VIII.44r. Dzien.ang.poranny.
Serwis amerykanski i franc.europ.

Francja : W płn.Francji oddz.bryt. zajęły Beauvais, Gisors / 25 km.na połud.zach./ i Gournay / 25 km.na płn.zach./, na drodze między Paryżem a Dieppe. Jedna z kolumn ang. posunęła się już o 18 km. za Beauvais w kier.płn. i zajęła wioskę Marseille nad rzeką Therain. Koresp.donoszą, że Niemcy uchodzą szybko i ich obrona jest raczej bierna. Pozycje niem. nad brzegiem morskim są zagrożone oskrzydleniem tym najnowszym kierunkiem natarcia, wskazującym na rzekę Sommę i Amiens. W szczególności są zagrożone niem.wyrzutnie "bomb latających". Część tego rodzaju pozycyj już zdobyto, a część jest izolowana pod Havrem. Utrata terenów, gdzie znajdują się wyrzutnie wywrze niewątpliwie wielki wpływ na ducha niem.żołnierzy, podtrzymywanego bezustanną propagandą na temat skuteczności "bomb latających". Zesłabnięcie ognia "bomb latających" w miarę zajmowania wyrzutni nie da się przed Niemcami ukryć.- Niemcy uprzedzili sojuszników wiadomością o upadku Rouen. Wg.ostatnich doniesień sojusz. oddz.zajusz. znajdowały się o 5 mil ang. na połud. i połud.wsch.od miasta.-
Oddz.ameryk. zajęły Reims bez jednego wystrzału. Przerzuciły się już poza miasto.- Jak się obecnie okazuje Soissons i Chalons n/Marną zostały zajęte przez I-szą armię ameryk. Jej przednie oddz. znajdują się już poza rzeką Aisne. Od początku kampanii we Francji I-sza armia ameryk. wzięła 115.000 jeńców. Jej przednie straże znajdują się już pod Laon. Ruchy III-ej armii ameryk.gen.Pattona są w dalszym ciągu okryte tajemnicą. Wg.ostat.wiadomości oddz.III-ej armii walczyły na wsch. od Troyes.- Wczoraj w ciągu dnia 550 ciężkich bombowców ameryk. atakowało z Wiel. Brytanii wyrzutnie " bomb latających" w płn. Francji.- Koresp.radia bryt.w Sztokholmie donosi,iż wszystko wskazuje na to, że gen.Kluge ustąpił z dztwa we Francji i został zastąpiony przez jednego z generałów, dowodzących dotąd na froncie ros. / nazwisko niezrozumiałe/. Koresp.zagewnia, że wia-

doność pochodzi ze źródła bardzo dobrze poinformowanego.- W połud.Francji oddz.VII-ej armii ameryk. znajdują się o 10 km. od Valence w dolinie Rodanu. Zagrożenie uchodzących Niemców od skrzydła wzrasta Franc.armia kraj. coraz bardziej zacieśnia swój pierścień dokoła Lyonu, gdzie szereg pozycyj kluczowych opanowała wewnątrz miasta. Niemcy odzyskali miejscowość Briançon w pobliżu granicy włoskiej. Koresp.donoszą, że przełęcze , prowadzące do Włoch są zatłoczone pojazdami uchodzących oddz.niem.-
Na połud.Francji sojusznicy wzięli dotąd do niewoli 45.000 Niemców.-
Franc.armia kraj.opanowała Clermont-Ferrand,Bourgoin, na połud.wsch.od Lyonu, oraz Bourg St.Maurice w pobliżu granicy szwajcarskiej. W Bordeaux Niemcy wycofali się na prawy brzeg ~~Loary~~.- Garonny
Radiostacja franc.donosi, że tymczas.rząd franc. oraz tymczas.zgromadzenie narod. przeniosły się z Algieru do Paryża. Utworzono stanowisko delegata general.dla Afryki Płn., które zostało powierzone gen.Cartroux.-
Front śródz.: Oddz.VIII-ej armii w dalszym ciągu zbliżają się do "Linii Gotów", zwalczając zacięty opór npl. Niemcy donoszą, że sojusznicy dotarli do wsch.krańca linii pod Pesaro, gdzie rozgrywają się gwałtowne walki. Oddz.sojusz. zbliżyły się pod Pizę.- Gen.Anders wręczył gen.Churchillowi w czasie jego pobytu we Włoszech chorągiewkę hitlerowską zdobytą przez oddz.polskie na jednej z niem.formacyj.-
Jugosławia : Jednostki floty sojusz. i piech.wykonały przy współdziałaniu lotn. raid na wyspę Korcula u wybrzeży dalmatyńskich. Po zniszczeniu niem.pozycyj artyler. i składów amunicji wycofano się bez strat. Był to drugi raid w ciągu obecnego miesiąca.-
Kwatera gł.gen.Tito donosi, że w połud.zach.Serbii oddz.bułgarskie odmówiły wydania broni Niemcom, którzy próbowali je rozbroić i przeszły na stronę powstańców. Linja kolej.między Zagrzebiem a stacją Brod została przecięta w 42-ch punktach.

Gen. Tito ogłosił wezwanie do wszystkich Jugosłowian, walczących po stronie niem., by zgłosili się do armii powstańczej. Po 15 września każdy Jugosłowianin, walczący po stronie niem. będzie traktowany jako zdrajca i przekazany trybunałom wojskowym.
Grecja - Z rządu wystąpili trzej ministrowie, w tej liczbie wicepremier Venizelos. Po tej pory brak urzędowe wyjaśnienia, wg.napływających wiadomości powód tkwi w różnicy zdań z prem.Papandreu, odkąd powrócił z Włoch z konferencji z prem.Churchillem.-
Watykan: Papież przyjął na audjencji wicepremiera W.Brytanii, min. Attlee.-
Bułgaria : Delegacja bułgarska przybyła wczoraj do Kairu. Brak szczegółów co do przewidywanych obrad, wiadomo tylko, że będą przy nich obecni przedstawiciele Grecji i Jugosławii. Przypuszcza się powszechnie, że podobnie, jak to miało miejsce w czasie zawarcia rozejmu z Włochami, szczegóły rozejmu nie zostaną ujawnione. Niewątpliwie sojusznicy zażądają od Bułgarii wycofania wojsk okupac. z terenów Jugosławii i Grecji, oraz przyznania wojskom-sojusz. tranzytu przez swoje terytorium.-
Radiostacja ros., która niedawno temu przytoczyła kom.Taassa, stwierdzający, że oferta neutralności, wysunięta przez Bułgarię nie jest wystarczająca, doniosła wczoraj, że Bułgaria już złamała swe przyrzeczenie neutralności, gdyż w portach Bułgarii nad Morzem Czarnym w dalszym ciągu przebywają okręty niem., wykorzystujące te porty jako bazy dla działalności na Morzu Czarnym.-
Rumunia : Do Moskwy przybyła delegacja rumuńska, w której w skład wchodzą min.sprawiedliwości i wiceminister spraw wewnętrz., oraz książe Stirbey, który w kwietniu b.r. rozpoczął z ramienia rządu rokowania pokojowe w Kairze. Na lotnisku delegację rumuńską powitali przedstawiciele rządu ros.-
Słowacja : W przemówieniu radiowym prem. Słowacji, ks.Tiso przyznał się, że sam zwrócił się do Niemców o pomoc, gdyż siły rządu były niewystarczające do przeciwdziałania działalności dywersyjnej, a wielu żołnierzy słowackich przeszło na stronę powstańców.-

Na Słowacji wybuchło już otwarte powstanie, w czasie którego powstańcy obsadzili większą miejscowość na pograniczu Słowacji i Moraw.-
Przedstawiciele rządu czechosłowackiego w Londynie, min.spraw zagr. Masaryk i min.wojny gen.Ingr wezwali Słowaków do stawiania oporu Niemcom. Min.Masaryk zaznaczył, że akcja niepodległościowa Słowaków rozwija się w ścisłej łączności z rządem czechosłowackim w Londynie.- O działalności powstańców został dziś ogłoszony pierwszy kom. czechosłowackiego sztabu generalnego.-
Rosja : II-ga armia ukraińska gen.Malinowskiego zajęła Ploesti, posuwając się w ten sposób od Buzau o 75 km. w ciągu 24-ch godz. Zajęto również na połud. od Ploesti miejscowości Mizil, oraz dalej na połud. wsch.miejscowość Urziceni. Od Bukaresztu dzieli Rosjan odległość tylko 30-tu km.- Oddz.ros., które się posuwają na połud.od Constancy, są oddalone od Bułgarii już tylko o 45 km.-
Źródła naftowe w Ploesti dostarczały Niemcom 2.000.000 ropy naft.rocznie, ostat.jednak ich produkcja została znacznie zmniejszona wskutek nalotów sojusz.-
Sprawy polskie : Kom.franc. przytacza obszernie ostat.kom.gen.Bora o walkach w Warszawie.-
Wojna lotnicza : Wczoraj w ciągu dnia ponad 500 ciężkich bombowców amerykk.zaatakowało z W.Brytanii pod eskortą myśliwską Kilonię i Brem. Oporu nie było, wszystkie samoloty powróciły. Równocześnie lekkie samoloty "Moskito" atakowały lotniska na płn.od Kopenhagi.- W czasie nalotu z wtorku na środę ciężkie bombowce RAF. zrzuciły na Szczecin ponad 1200 ton bomb.-
Ocean Spokojny : Teren otwarty w ciągu ub.2-ch tygod lotn.ameryk.zaatakowało japon.bazę Halmahera, a poraz dziesiąty w ciągu 3-ch tygodni port Dawao na Filipinach.- Na płn. zaatakowano wysp. Paramuszir.-
Ameryk.łodzie podwod. zatopiły w ciągu ostatnich patroli na wodach Pacyfiku i Dalekiego Wschodu 17-c japon.jednostek, w tym 2 kontrtorpedowce.-

Londyn,dnia 31.VIII.44r. Kom.polski.

Kom.gen.Bora z dn.29 b.r.donosi , w rej. Starego Miasta trwają walki z niesłabnącym nasileniem. Katedra św.Jana przechodzi z rąk do rąk. Na Niemcach zdobyto większą ilość amunicji, m.in. 40 granatów gazowych. W dolnym Mokotowie rozszerzyliśmy nasze stanowiska. Na Żoliborzu nieprzyjaciel rozbudowuje osłonę nad Wisłostradą. Nieprzyjaciel zaczyna ostrzeliwać miasto ciężkimi pociskami kalibru 60 cm./?/ Dziś rano dochodziły od wschodu odgłosy pojedynku artyler.-
W dn.29.VIII. związek kobiet polskich w Londynie zorganizował polsko-bryt.zebranie kobiet w celu poinformowania opinii o sytuacji w Warszawie. Przewodniczyła p.Helena Sikorska, w zebraniu wzięły m.in.udział Lady Listowell, p.Wickhamstead, autorka książki o Polsce, wreszcie kierowniczka ameryk.serwisu radiowego. Po zebraniu uchwalono jednogłośnie wyrazy najgłębszego uznania dla bohaterskich obrońców Warszawy oraz zapewnienie, że zebrani nie ustaną w wysiłkach o pomoc dla Warszawy. Zwrócono się do międzynarodowego Czerwonego Krzyża o natychmiastową pomoc przez zrzucanie mater.sanitar.i żywności, a następnie przez dostarczanie większych transportów. Potępiono również okrucieństwa niem.-
Lady Listowell wygłosiła krótkie przemówienie przez radio w poprawnym języku polskim. W r.1939 Warszawa biła się sama, gdyż sprzymierzeni byli za słabi, by móc dostarczyć pomocy. Dziś sytuacja jest inna. W.Brytania i USA. mogą pomóc,słowa nie wystarczą. W Pruszkowie giną kobiety i dzieci. Armia Kraj. walczy po bohatersku z udziałem dzieci i kobiet. Tu straszne milczenie o tych sprawach. Wy w Warszawie walczycie za naszą i waszą wolność. Nie potrzebujecie słów, trzeba wam amunicji.-
W dn.30.VIII. radiostacja "Błyskawica" nadała audycję dla Polaków nad Odrą i wywiezionych do Niemiec robotników. Walczymy o całość i wielkość Rzeczypospolitej. Tak, jak w r.1863 kierownictwo

powstania zwróciło się również do Polaków w poznańskim i n/Odrą, tak i my zwracamy się dzisiaj do Polaków nadodrzańskich. Walczymy o całość i wielkość Rzeczypospolitej. Ziemie nadodrzańskie zawsze do nas należały. Niemcom nie udało się was wynarodowić i nie uda im się w przyszłości żaden fałsz, jak to było w Wersalu. Ci, którzy żyją n/Odrą są takimi samymi Polakami, jak żyjący na wileńszczyźnie i w nowogródzkim. Granice Polski muszą przebiegać wzdłuż Odry, Nissy i Nissy Łużyckiej. W ten sposób nasza granica z Niemcami będzie liczyła 350 km., a nie 1300, jak w r.1939. Nie może być lepszej granicy Nissy i Nissy Łużyckiej.-

W dn.29 b.m. odbyło się posiedzenie Rady Ministrów pod przewodnictwem prem. Mikołajczyka, na którym rozpatrywano sprawozdanie premiera o wynikach interwencji o pomoc dla Warszawy i uznania armii kraj. za armię kombatancką. Po porozumieniu się z Radą Jedności w kraju uchwalono program w sprawie stosunków polsko-sowiec., który został przekazany do wiadomości rządowi ros.-

Rada Żydów polskich w W.Brytanii i federacja Żydów w Anglii wydały wspólną odezwę do gmin żydowskich w Anglii, w której przypominają, że Hitler zniszczył Polskę, a ziemie polskie zamienił w cmentarz żydowski i wzywają wszystkie gminy żydowskie w Anglii, by w sobotę odprawiły modły na rzecz zwycięstwa sojuszników i Polaków i na rzecz wszystkich Polaków i Żydów polskich, walczących w szeregach sojusz.-

Prasa bryt. poświęca coraz więcej zainteresowania obronie Warszawy, stosunkom polsko-ros., oraz faktom, stwierdzonym w Majdanku pod Lublinem.-

W obszernym artykule wstęp. "Times" omawia decyzję W.Brytanii i USA. o nadaniu praw kombatanckich armii kraj., jako wyraz podziwu dla armii kraj. i jej bohaterskiej walki w Warszawie.-

Doświadczenia historyczne z XIX-go wieku wykazują, że jakkolwiek wysiłki interwenjowania mocarstw zachod. wobec Rosji na rzecz Polski rzadko Polsce pomogły, a nie przyczyniły się do podniesienia autorytetu mocarstw zachodnich. Wprawdzie po tym okresie Polska się odrodziła, ale historia lubi się powtarzać. Ktokolwiek próbuje grać na sprzeczności interesów między Rosją a mocarstwami zachod., ten szkodzi Polsce. Niezmienność porozumienia między Rosją, W.Brytanią, a USA. jest niezbędną również dla Polski.-